

Επίσημη Εφημερίδα L 227

της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

53ο έτος
28 Αυγούστου 2010

Περιεχόμενα

II Μη νομοθετικές πράξεις

ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΣΤΑΘΕΙ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

- ★ Κανονισμός αριθ. 55 της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) —
Ενιαίες διατάξεις σχετικά με την έγκριση κατασκευαστικών στοιχείων μηχανικής ζεύξης συνδυασμών
οχημάτων 1

IV Πράξεις θεσπισθείσες πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2009, δυνάμει της συνθήκης ΕΚ, της συνθήκης ΕΕ και της συνθήκης Ευρατόμ

2010/460/ΕΚ:

- ★ Απόφαση της Επιτροπής, της 19ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις C 38/A/04
(πρώην NN 58/04) και C 36/B/06 (πρώην NN 38/06) που έθεσε σε εφαρμογή η Ιταλία υπέρ της
Alcoa Trasformazioni [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2009) 8112] ⁽¹⁾..... 62

Τιμή: 4 EUR

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισεως που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΣΤΑΘΕΙ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

Μόνον τα πρωτότυπα κείμενα της ΟΕΕ/ΗΕ έχουν νομική ισχύ σύμφωνα με το διεθνές δημόσιο δίκαιο. Το καθεστώς και η ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος κανονισμού πρέπει να ελεγχθούν στην τελευταία έκδοση του εγγράφου που αφορά την κατάσταση προσχώρησης στους κανονισμούς ΟΕΕ/ΗΕ, δηλ. του εγγράφου TRANS/WP.29/343/Rev.X, που είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:
<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

**Κανονισμός αριθ. 55 της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) —
Ενιαίες διατάξεις σχετικά με την έγκριση κατασκευαστικών στοιχείων μηχανικής ζεύξης συνδυασμών οχημάτων**

Ενσωματώνει όλο το έγκυρο κείμενο έως:

Το συμπλήρωμα 1 στη σειρά τροπολογιών 01 – ημερομηνία έναρξης ισχύος: 17 Μαρτίου 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

1. Πεδίο εφαρμογής
2. Ορισμοί
3. Αίτηση έγκρισης διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης
4. Γενικές απαιτήσεις για διατάξεις ή κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης
5. Αίτηση έγκρισης για οχήματα εξοπλισμένα με μια διάταξη ή ένα κατασκευαστικό στοιχείο μηχανικής ζεύξης
6. Γενικές απαιτήσεις για οχήματα εξοπλισμένα με διατάξεις ή κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης
7. Σήματα
8. Έγκριση
9. Τροποποιήσεις της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης ή του οχήματος και επέκταση της έγκρισης
10. Διαδικασίες συμμόρφωσης της παραγωγής
11. Κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση της παραγωγής
12. Οριστική διακοπή της παραγωγής
13. Μεταβατικές διατάξεις
14. Ονομασίες και διευθύνσεις των αρμόδιων για τις δοκιμασίες έγκρισης τεχνικών υπηρεσιών και διοικητικών τμημάτων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- Παράρτημα 1 — Κοινοποίηση σχετικά με την έγκριση ή την επέκταση ή την άρνηση ή την απόσυρση έγκρισης ή την οριστική διακοπή της παραγωγής τύπου διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 55
- Παράρτημα 2 — Κοινοποίηση σχετικά με την έγκριση ή την επέκταση ή την άρνηση ή την απόσυρση έγκρισης ή την οριστική διακοπή της παραγωγής τύπου οχήματος όσον αφορά την εγκατάσταση διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 55

- Παράρτημα 3 — Υπόδειγμα διάταξης σήματος έγκρισης
 Παράρτημα 4 — Υποδείγματα διατάξεων σημάτων χαρακτηριστικών τιμών
 Παράρτημα 5 — Απαιτήσεις για διατάξεις ή κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης
 Παράρτημα 6 — Δοκιμή διατάξεων ή κατασκευαστικών στοιχείων μηχανικής ζεύξης
 Παράρτημα 7 — Εγκατάσταση και ειδικές απαιτήσεις

1. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

- 1.1. Ο παρών κανονισμός θέτει τους όρους που πρέπει να πληρούν οι διατάξεις και τα κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης προκειμένου να θεωρούνται αμοιβαίως συμβατά σε διεθνές επίπεδο.
- 1.2. Ο παρών κανονισμός αφορά τις διατάξεις και τα κατασκευαστικά στοιχεία που προορίζονται για:
- 1.2.1. μηχανοκίνητα οχήματα και ρυμουλκούμενα που σχηματίζουν συνδυασμούς οχημάτων ⁽¹⁾.
- 1.2.2. μηχανοκίνητα οχήματα και ρυμουλκούμενα που σχηματίζουν αρθρωτά οχήματα ⁽¹⁾, στις περιπτώσεις στις οποίες το κατακόρυφο φορτίο που επιβάλλεται στο μηχανοκίνητο όχημα από το ρυμουλκούμενο δεν υπερβαίνει τα 200 kN.
- 1.3. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται:
- 1.3.1. στις τυποποιημένες διατάξεις και τα κατασκευαστικά στοιχεία, που υπάγονται στον ορισμό της παραγράφου 2.3·
- 1.3.2. στις μη τυποποιημένες διατάξεις και τα κατασκευαστικά στοιχεία, που υπάγονται στον ορισμό της παραγράφου 2.4·
- 1.3.3. στις μη τυποποιημένες διάφορες διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία, που υπάγονται στον ορισμό της παραγράφου 2.5.

2. ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

- 2.1. «διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης»: το σύνολο των στοιχείων του σκελετού, των μερών του αμαξώματος και του πλαισίου του μηχανοκίνητου οχήματος και του ρυμουλκούμενου που φέρουν φορτίο, μέσω των οποίων το μηχανοκίνητο όχημα και το ρυμουλκούμενο συνδέονται προκειμένου να σχηματίζουν συνδυασμό οχημάτων ή αρθρωτά οχήματα. Περιλαμβάνονται επίσης τα σταθερά και τα αφαιρέσιμα εξαρτήματα για τη συναρμογή ή τη λειτουργία των εν λόγω διατάξεων ή κατασκευαστικών στοιχείων μηχανικής ζεύξης.
- 2.2. Η απαίτηση της αυτόματης ζεύξης καλύπτεται εφόσον η όπισθεν κίνηση του ρυμουλκού επί του ρυμουλκούμενου επαρκεί για την πλήρη συναρμογή της ζεύξης, την αυτόματη ασφάλισή της και την ένδειξη της συναρμογής των διατάξεων ασφάλισης χωρίς οποιαδήποτε εξωτερική παρέμβαση.
- Στην περίπτωση των διατάξεων ζεύξης τύπου αγκίστρου, η απαίτηση αυτόματης ζεύξης καλύπτεται εφόσον το άνοιγμα και το κλείσιμο της διάταξης ασφάλισης της ζεύξης πραγματοποιείται χωρίς οποιαδήποτε εξωτερική παρέμβαση, όταν ο δακτύλιος της ράβδου ζεύξης εισάγεται στο άγκιστρο.
- 2.3. Οι τυποποιημένες διατάξεις και τα κατασκευαστικά στοιχεία ανταποκρίνονται στις τυποποιημένες διαστάσεις και στις χαρακτηριστικές τιμές του παρόντος κανονισμού. Τα εν λόγω στοιχεία της ίδιας κατηγορίας είναι πλήρως εναλλάξιμα, ανεξάρτητα από τον εκάστοτε κατασκευαστή.
- 2.4. Οι μη τυποποιημένες διατάξεις και τα κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης δεν ανταποκρίνονται πλήρως στις τυποποιημένες διαστάσεις και στις χαρακτηριστικές τιμές του παρόντος κανονισμού, δύναται ωστόσο να συνδεθούν σε τυποποιημένες διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία ζεύξης της αντίστοιχης κατηγορίας.
- 2.5. Οι μη τυποποιημένες διάφορες διατάξεις και τα κατασκευαστικά στοιχεία δεν ανταποκρίνονται στις τυποποιημένες διαστάσεις και στις χαρακτηριστικές τιμές του παρόντος κανονισμού ούτε δύναται να συνδεθούν σε τυποποιημένες διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία ζεύξης. Περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, διατάξεις οι οποίες δεν αντιστοιχούν σε καμία από τις διατάξεις των κατηγοριών Α έως L και T που αναφέρονται στην παράγραφο 2.6, όπως εκείνες που προορίζονται για ειδικές χρήσεις βαρέων μεταφορών και διάφορες διατάξεις που ανταποκρίνονται στα ισχύοντα εθνικά πρότυπα.

⁽¹⁾ Κατά την έννοια της σύμβασης για την οδική κυκλοφορία, άρθρο 1 στοιχεία (t) και (u) (Βιέννη, 1968).

- 2.6. Οι διατάξεις και τα κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης ταξινομούνται κατά τύπο ως ακολούθως:
- 2.6.1. Σφαίρες ζεύξης και βραχίονες ρυμούλκησης κατηγορίας A με σφαιρική διάταξη διαμέτρου 50 mm και ράβδους επί του ρυμουλκού για τη σύνδεση του ρυμουλκουμένου μέσω κεφαλής ζεύξης – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 1.
- 2.6.1.1. Τυποποιημένες σφαίρες ζεύξης κατηγορίας A50-1 έως 50-5, διαμέτρου 50 mm, με στερέωση τύπου περιουχενίου με κοχλίες.
- 2.6.1.2. Μη τυποποιημένες σφαίρες ζεύξης και βραχίονες A50-X, διαμέτρου 50 mm.
- 2.6.2. Κεφαλές ζεύξης κατηγορίας B, στερεωμένες στη ράβδο ζεύξης ρυμουλκουμένων, για τη σύνδεση σφαίρας ζεύξης διαμέτρου 50 mm στο ρυμουλκό - βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 2.
- 2.6.2.1. Μη τυποποιημένες κεφαλές ζεύξης B50-X, διαμέτρου 50 mm.
- 2.6.3. Σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης κατηγορίας C με πείρο διαμέτρου 50 mm, σιαγόνα και περόνη αυτόματου κλεισίματος και ασφάλισης στο ρυμουλκό για τη σύνδεση του ρυμουλκουμένου μέσω δακτύλιου ράβδου ζεύξης – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 3:
- 2.6.3.1. Τυποποιημένοι σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης κατηγορίας C50-1 έως 50-7 με πείρο διαμέτρου 50 mm.
- 2.6.3.2. Μη τυποποιημένοι σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης κατηγορίας C50-X, με πείρο διαμέτρου 50 mm.
- 2.6.4. Δακτύλιοι ράβδου ζεύξης κατηγορίας D με παράλληλη οπή για πείρο διαμέτρου 50 mm, στερεωμένοι στη ράβδο ζεύξης ρυμουλκουμένων για σύνδεση σε αυτόματους συνδέσμους ράβδων ζεύξης – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 4:
- 2.6.4.1. Τυποποιημένοι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης κατηγορίας D50-A με πείρο 50 mm για στερέωση με ηλεκτροσυγκόλληση.
- 2.6.4.2. Τυποποιημένοι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης κατηγορίας D50-B με πείρο 50 mm για βιδωτή στερέωση.
- 2.6.4.3. Τυποποιημένοι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης κατηγορίας D50-C και 50-D με πείρο 50 mm για στερέωση με κοχλίες.
- 2.6.4.4. Μη τυποποιημένοι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης κατηγορίας D50-X, διαμέτρου 50 mm.
- 2.6.5. Μη τυποποιημένες ράβδοι ζεύξης κατηγορίας E αποτελούμενες από διατάξεις αδράνειας και παρόμοια στοιχεία εξοπλισμού, προσαρμοσμένες στη μετωπική πλευρά του ρυμουλκουμένου ή στο πλαίσιο του οχήματος, κατάλληλες για τη ζεύξη με το ρυμουλκό μέσω δακτυλίων ζεύξης, κεφαλών ζεύξης ή παρομοίων διατάξεων ζεύξης – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 5.
- Οι ράβδοι ζεύξης δύνανται να είναι αρθρωτές προκειμένου να κινούνται ελεύθερα σε κατακόρυφο επίπεδο χωρίς να υποστηρίζουν οποιοδήποτε κατακόρυφο φορτίο ή να είναι άκαμπτες σε κατακόρυφο επίπεδο ώστε να υποστηρίζουν ένα κατακόρυφο φορτίο (άκαμπτες ράβδοι ζεύξης). Οι άκαμπτες ράβδοι ζεύξης δύνανται να είναι εντελώς άκαμπτες ή προσαρμοσμένες με εύκαμπτο τρόπο.
- Οι ράβδοι ζεύξης δύνανται να αποτελούνται από περισσότερα του ενός κατασκευαστικά στοιχεία και να είναι ρυθμιζόμενες ή κεκαμμένες.
- Ο παρών κανονισμός αφορά στις ράβδους ζεύξης που αποτελούν ξεχωριστές μονάδες και όχι αναπόσπαστο τμήμα του πλαισίου του ρυμουλκουμένου.
- 2.6.6. Μη τυποποιημένες δοκοί ζεύξης κατηγορίας F αποτελούμενες από το σύνολο των κατασκευαστικών στοιχείων και διατάξεων μεταξύ των διατάξεων ζεύξης, όπως σφαίρες και σύνδεσμοι ράβδου ζεύξης, και του σκελετού (π.χ. της πίσω εγκάρσιας δοκίδας), του αμαξώματος που φέρει φορτίο ή του πλαισίου του ρυμουλκού – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 6.
- 2.6.7. Τα έδρανα ζεύξης κατηγορίας G είναι φλαντζωτές διατάξεις ζεύξης με αυτόματη ασφάλιση της ζεύξης που προσαρμόζονται στο ρυμουλκό για τη σύνδεση με πείρο εδράνου ζεύξης διαμέτρου 50 mm του ημιρυμουλκουμένου – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 7.

- 2.6.7.1. Τυποποιημένα έδρανα ζεύξης κατηγορίας G50 με πείρο διαμέτρου 50 mm.
- 2.6.7.2. Μη τυποποιημένα έδρανα ζεύξης κατηγορίας G50-X, με πείρο διαμέτρου 50 mm.
- 2.6.8. Οι πείροι εδράνων ζεύξης κατηγορίας H, διαμέτρου 50 mm, είναι διατάξεις που εφαρμόζονται σε ημιρυμουλκούμενα για τη σύνδεση με το έδρανο ζεύξης του ρυμουλκού – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 8:
- 2.6.8.1. Μη τυποποιημένοι πείροι εδράνων ζεύξης κατηγορίας H50-X διαμέτρου 50 mm.
- 2.6.9. Μη τυποποιημένες πλάκες στερέωσης κατηγορίας J, αποτελούμενες από το σύνολο των κατασκευαστικών στοιχείων και των διατάξεων που απαιτούνται για τη συναρμογή εδράνων ζεύξης στον σκελετό ή στο πλαίσιο του ρυμουλκού. Η πλάκα στερέωσης μπορεί να κινείται οριζόντια, δηλαδή να σχηματίζει ένα ολισθαίνον έδρανο ζεύξης – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 9.
- 2.6.10. Τυποποιημένες διατάξεις ζεύξης κατηγορίας K, τύπου αγκίστρου που προορίζονται για χρήση με τους αντίστοιχους τοροειδείς δακτυλίους ράβδων ζεύξης κατηγορίας L – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 10.
- 2.6.11. Τυποποιημένοι τοροειδείς δακτύλιοι ράβδων ζεύξης κατηγορίας L για χρήση με τις αντίστοιχες διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου κατηγορίας K – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 4.
- 2.6.12. Διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία κατηγορίας S που δεν δύνανται να ταξινομηθούν στις ανωτέρω κατηγορίες A-L ή T και χρησιμοποιούνται, για παράδειγμα, για ειδικές χρήσεις βαρέων μεταφορών ή είναι διατάξεις, χαρακτηριστικές για ορισμένες χώρες και διέπονται από τα ισχύοντα εθνικά πρότυπα.
- 2.6.13. Μη τυποποιημένες, μη αυτόματες ειδικές διατάξεις ζεύξης κατηγορίας T, τύπου ράβδου, οι οποίες διαχωρίζονται μόνο με τη χρήση εργαλείων και χρησιμοποιούνται συνήθως για ρυμουλκούμενα ή οχήματα μεταφοράς αυτοκινήτων. Οι εν λόγω διατάξεις πρέπει να εγκρίνονται ως συνδυασμός.
- 2.7. Οι σφήνες οδήγησης είναι διατάξεις ή κατασκευαστικά στοιχεία εγκαταστημένα σε ημιρυμουλκούμενα που ελέγχουν την εξαναγκασμένη οδήγηση του ρυμουλκούμενου σε συνδυασμό με το έδρανο ζεύξης.
- 2.8. Τα τηλεκατευθυνόμενα συστήματα είναι διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία που καθιστούν δυνατό τον χειρισμό της διάταξης ζεύξης από την πλευρά του οχήματος ή από τον θάλαμο του οδηγού του οχήματος.
- 2.9. Τηλενδείκτες είναι διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία που σηματοδοτούν εντός του θαλάμου του οχήματος την πραγματοποίηση της ζεύξης και την εμπλοκή των διατάξεων ασφάλισης.
- 2.10. «τύπος διάταξης ζεύξης ή κατασκευαστικού στοιχείου», διάταξη ή κατασκευαστικό στοιχείο που δεν διαφέρει όσον αφορά σε ουσιώδη στοιχεία όπως:
- 2.10.1. η εμπορική ονομασία του κατασκευαστή ή του προμηθευτή·
- 2.10.2. η κατηγορία της ζεύξης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.6·
- 2.10.3. η εξωτερική μορφή, οι κύριες διαστάσεις ή σημαντικές διαφορές στον σχεδιασμό, συμπεριλαμβανομένων των χρησιμοποιούμενων υλικών και
- 2.10.4. οι χαρακτηριστικές τιμές D, D_c, S, V και U όπως ορίζονται στην παράγραφο 2.11.

2.11. Οι χαρακτηριστικές τιμές D , D_c , S , V και U ορίζονται ή προσδιορίζονται ως ακολούθως:

2.11.1. Η τιμή D ή D_c είναι η θεωρητική τιμή αναφοράς των οριζόντιων δυνάμεων που ασκούνται στο ρυμουλκό και στο ρυμουλκούμενο, χρησιμοποιείται δε ως βάση για τα οριζόντια φορτία στις δυναμικές δοκιμασίες.

Για διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης που δεν έχουν σχεδιασθεί για να υποστηρίξουν τα επιβαλλόμενα κατακόρυφα φορτία, η τιμή είναι:

$$D = g \frac{T \times R}{T + R} \text{ KN}$$

Για διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης για κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα, σύμφωνα με τον ορισμό της παραγράφου 2.13, η τιμή είναι:

$$D_c = g \frac{T \times C}{T + R} \text{ KN}$$

Για τα έδρανα ζεύξης της κατηγορίας G, τους πείρους εδράνων ζεύξης της κατηγορίας H και τις πλάκες στερέωσης της κατηγορίας J, όπως ορίζονται στην παράγραφο 2.6, η τιμή είναι:

$$D = g \frac{0,6 \times T \times R}{T + R - U} \text{ KN}$$

όπου:

T η μέγιστη τεχνικώς επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκού σε τόνους. Κατά περίπτωση, περιλαμβάνει το κατακόρυφο φορτίο που επιβάλλεται από ένα κεντροαξονικό ρυμουλκούμενο.

R η μέγιστη τεχνικώς επιτρεπόμενη μάζα σε τόνους ενός ρυμουλκούμενου με ράβδο ζεύξης, ελεύθερα κινούμενη σε κατακόρυφο επίπεδο, ή ενός ημιρυμουλκούμενου ⁽¹⁾.

C η μάζα σε τόνους, η οποία μεταβιβάζεται στο έδαφος από τον άξονα ή τους άξονες του κεντροαξονικού ρυμουλκούμενου, όπως ορίζεται στη παράγραφο 2.13, όταν το ρυμουλκούμενο έχει ζευχθεί στο ρυμουλκό και είναι φορτωμένο με τη μέγιστη τεχνικώς επιτρεπόμενη μάζα ⁽¹⁾. Για κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα των κατηγοριών O1 και O2 ⁽²⁾ ως μέγιστη τεχνικώς επιτρεπόμενη μάζα νοείται εκείνη που δηλώνει ο κατασκευαστής του ρυμουλκού.

g η επιτάχυνση της βαρύτητας (λαμβανομένη ως 9,81 m/s²)

U όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.11.2.

S όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.11.3.

2.11.2. Η τιμή U είναι η κατακόρυφη μάζα σε τόνους που επιβάλλεται στο έδρανο ζεύξης από το ημιρυμουλκούμενο με τη μέγιστη τεχνικώς επιτρεπόμενη μάζα ⁽¹⁾.

2.11.3. Η τιμή S είναι η κατακόρυφη μάζα σε κιλά που επιβάλλεται στη ζεύξη, υπό στατικές συνθήκες, από το κεντροαξονικό ρυμουλκούμενο, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.13, με μέγιστη τεχνικώς επιτρεπόμενη μάζα ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Οι μάζες T και R και η μέγιστη τεχνικώς επιτρεπόμενη μάζα δύνανται να υπερβαίνουν τη μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα που προβλέπει η εθνική νομοθεσία.

⁽²⁾ Βλ. ορισμούς στον κανονισμό αριθ. 13 που προσαρτάται στη συμφωνία του 1958 σχετικά με την υιοθέτηση ομοίμορφων τεχνικών προδιαγραφών για τροχοφόρα οχήματα, εξοπλισμό και εξαρτήματα τα οποία δύνανται να τοποθετηθούν ή/και να χρησιμοποιηθούν σε τροχοφόρα οχήματα και τις συνθήκες για την αμοιβαία αναγνώριση των εγκρίσεων που χορηγούνται με βάση τις προδιαγραφές αυτές. Ο ορισμός περιλαμβάνεται επίσης στο παράρτημα 7 του ενοποιημένου ψηφίσματος για την κατασκευή οχημάτων (R. E. 3) (έγγραφο TRANS/ WP. 29/ 78/ Rev. 1/ Amend. 2).

- 2.11.4. Η τιμή V είναι η θεωρητική τιμή αναφοράς του εύρους της κατακόρυφης δύναμης που επιβάλλεται στη ζεύξη από κεντροαξονικό ρυμουλκούμενο με μέγιστη τεχνικώς επιτρεπόμενη μάζα άνω των 3,5 τόνων. Η τιμή V χρησιμοποιείται ως βάση για τις κατακόρυφες δυνάμεις στις δυναμικές δοκιμασίες.

$$V = \frac{a \times C \times X^2}{L^2} \text{ (βλ. σημείωση κατωτέρω)}$$

όπου:

a η ισοδύναμη κατακόρυφη επιτάχυνση στη ζεύξη, εξαρτώμενη από τον τύπο του συστήματος ανάρτησης του οπίσθιου άξονα του ρυμουλκού.

Για συστήματα πνευματικής ανάρτησης (ή συστήματα ανάρτησης με αντίστοιχα χαρακτηριστικά απόσβεσης)

$$a = 1,8 \text{ m/s}^2$$

Για άλλους τύπους ανάρτησης:

$$a = 2,4 \text{ m/s}^2$$

X το μήκος της επιφάνειας φόρτωσης του ρυμουλκούμενου σε μέτρα (βλ. σχήμα 1)

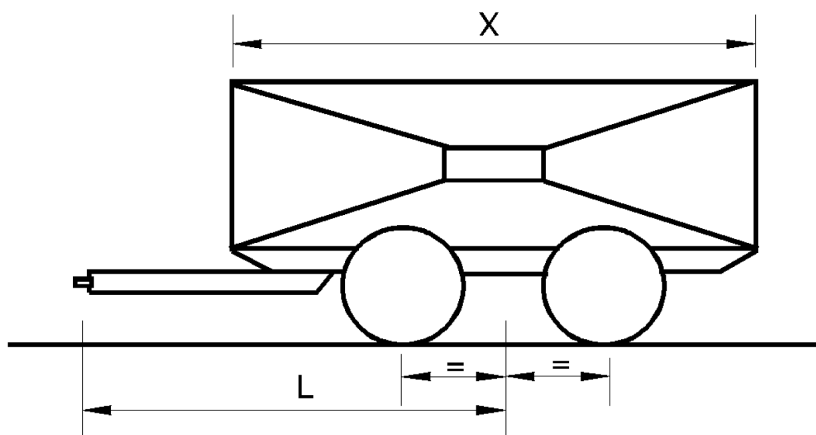
L η απόσταση από το κέντρο του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης έως το κέντρο του συγκροτήματος του άξονα σε μέτρα (βλ. σχήμα 1)

Σημείωση: (Όταν η τιμή είναι μικρότερη του 1,0, χρησιμοποιείται η τιμή 1,0)

$$\frac{X^2}{L^2} \geq 1,0$$

Σχήμα 1

Διαστάσεις του κεντροαξονικού ρυμουλκούμενου



- 2.12. Σύμβολα και ορισμοί που χρησιμοποιούνται στο παράρτημα 6 του παρόντος κανονισμού.
- A_v = μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του διεθυντηρίου άξονα σε τόνους.
- C = μάζα του κεντροαξονικού ρυμουλκούμενου σε τόνους – βλ. παράγραφο 2.11.1 του παρόντος κανονισμού.
- D = τιμή D σε kN – βλ. παράγραφο 2.11.1 του παρόντος κανονισμού.
- D_c = τιμή D_c σε kN για κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα – βλ. παράγραφο 2.11.1 του παρόντος κανονισμού.
- R = μάζα του ρυμουλκούμενου σε τόνους – βλ. παράγραφο 2.11.1 του παρόντος κανονισμού.
- T = μάζα του ρυμουλκού σε τόνους – βλ. παράγραφο 2.11.1 του παρόντος κανονισμού.

F_a = στατική ανυψωτική δύναμη σε kN.

F_h = οριζόντια συνιστώσα της δύναμης δοκιμασίας στον διαμήκη άξονα του οχήματος σε kN.

F_s = κατακόρυφη συνιστώσα της δύναμης δοκιμασίας σε kN.

S = στατική κατακόρυφη μάζα σε κιλά.

U = κατακόρυφη μάζα σε τόνους που επιβάλλεται στο έδρανο ζεύξης.

V = τιμή V σε kN – βλ. παράγραφο 2.11.4 του παρόντος κανονισμού.

a = συντελεστής ισοδύναμης κατακόρυφης επιτάχυνσης στο σημείο ζεύξης κεντροαξονικών ρυμουλκούμενων, εξαρτώμενος από τον τύπο της ανάρτησης των πίσω αξόνων του ρυμουλκού – βλ. παράγραφο 2.11.4 του παρόντος κανονισμού.

e = διαμήκης απόσταση μεταξύ του σημείου ζεύξης των σφαιρών ζεύξης που δύνανται να αποσυναρμολογηθούν και του κατακόρυφου επιπέδου των σημείων στερέωσης (βλ. σχήματα 20γ – 20στ) σε mm.

f = κατακόρυφη απόσταση μεταξύ του σημείου ζεύξης των σφαιρών ζεύξης που δύνανται να αποσυναρμολογηθούν και του οριζόντιου επιπέδου των σημείων στερέωσης (βλ. σχήματα 20γ – 20στ) σε mm.

g = επιτάχυνση της βαρύτητας, ίση με $9,81 \text{ m/s}^2$.

L = θεωρητικό μήκος της ράβδου ζεύξης μεταξύ του κέντρου του δακτυλίου της ράβδου και του κέντρου του συγκροτήματος του άξονα σε μέτρα.

X = μήκος της επιφάνειας φόρτωσης κεντροαξονικού ρυμουλκούμενου σε μέτρα.

Δείκτες:

O = μέγιστη δύναμη δοκιμασίας

U = ελάχιστη δύναμη δοκιμασίας

a = στατική δύναμη

h = οριζόντια

p = παλμική

res = συνισταμένη

s = κατακόρυφη

w = εναλλασσόμενη δύναμη

- 2.13. «Κεντροαξονικό ρυμουλκούμενο», το ρυμουλκούμενο με ράβδο ζεύξης η οποία δεν δύνανται να μετακινείται σε κατακόρυφο επίπεδο ανεξάρτητα από το ρυμουλκούμενο, και του οποίου ο άξονας (οι άξονες) ευρίσκεται (ευρίσκονται) κοντά στο κέντρο βάρους του, όταν είναι φορτωμένο ομοιόμορφα. Το κατακόρυφο φορτίο που επιβάλλεται στη ζεύξη του ρυμουλκού δεν πρέπει να υπερβαίνει το 10 τοις εκατό της μέγιστης μάζας του ρυμουλκούμενου ή τα 1 000 κιλά. Από τις δύο αυτές τιμές ισχύει η μικρότερη.

Ως μέγιστη μάζα του κεντροαξονικού ρυμουλκούμενου νοείται η συνολική μάζα που μεταβιβάζεται στο έδαφος από τον άξονα ή τους άξονες του ρυμουλκούμενου όταν έχει ζευχθεί στο ρυμουλκό και είναι φορτωμένο με την μέγιστη τεχνικώς επιτρεπόμενη μάζα ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Η τεχνικώς επιτρεπόμενη μάζα δύναται να υπερβαίνει τη μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα που προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.

- 2.14. «Θετική μηχανική εμπλοκή»: το γεγονός ότι ο σχεδιασμός και η γεωμετρία μιας διάταξης και των κατασκευαστικών της στοιχείων δεν επιτρέπουν το άνοιγμα ή την απόξεση της όταν ασκούνται σε αυτήν οποιεσδήποτε δυνάμεις ή συνιστώσες δυνάμεων στις οποίες υποβάλλεται κατά τις συνήθεις χρήσεις ή δοκιμασίες.
- 2.15. «Τύπος οχήματος»: τα οχήματα που δεν διαφέρουν όσον αφορά σε ουσιώδη στοιχεία όπως η δομή, οι διαστάσεις, το σχήμα και τα υλικά, στα σημεία στα οποία είναι στερεωμένη η διάταξη ή το κατασκευαστικό στοιχείο μηχανικής ζεύξης. Ο ορισμός αυτός ισχύει τόσο για το ρυμουλκόμενο όσο και για το ρυμουλκούμενο.
3. ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ Ή ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΖΕΥΞΗΣ
- 3.1. Η αίτηση έγκρισης υποβάλλεται από τον κάτοχο της εμπορικής ονομασίας ή του εμπορικού σήματος, ή από δεόντως διαπιστευμένο αντιπρόσωπό του.
- 3.2. Για κάθε τύπο διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης η αίτηση συνοδεύεται από τις ακόλουθες πληροφορίες, οι οποίες υποβάλλονται, για παράδειγμα, μέσω του εντύπου κοινοποίησης που παρατίθεται στο παράρτημα 1:
- 3.2.1. αναλυτικά στοιχεία σχετικά με το σύνολο των εμπορικών ονομασιών και σημάτων του κατασκευαστή ή του προμηθευτή που πρέπει να φέρει η διάταξη ή το κατασκευαστικό στοιχείο ζεύξης·
- 3.2.2. τρεις σειρές σχεδίων, επαρκώς λεπτομερών ώστε να προσδιορίζουν τη διάταξη ή το κατασκευαστικό στοιχείο, και τα οποία καθορίζουν τον τρόπο στερέωσής τους στο όχημα· τα σχέδια περιγράφουν τη θέση και τον χώρο που προβλέπονται για την τοποθέτηση του αριθμού έγκρισης και άλλων σημάτων σύμφωνα με την παράγραφο 7·
- 3.2.3. δήλωση των εφαρμόσιμων τιμών D, D_c, S, V και U όπως ορίζονται στην παράγραφο 2.11.
- Για βραχίονες ρυμούλκησης κατηγορίας A, μια δήλωση των μέγιστων επιτρεπόμενων μαζών του οχήματος και του ρυμουλκούμενου, καθώς και του μέγιστου επιτρεπόμενου στατικού φορτίου που επιβάλλεται στη σφαίρα ζεύξης σύμφωνα με τις υποδείξεις του κατασκευαστή του ρυμουλκού·
- 3.2.3.1. Οι χαρακτηριστικές τιμές πρέπει τουλάχιστον να ισούνται με εκείνες που ισοδυναμούν με τις μέγιστες επιτρεπόμενες μάζες του ρυμουλκού, του ρυμουλκούμενου και του συνδυασμού των οχημάτων.
- 3.2.4. μια αναλυτική τεχνική περιγραφή της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου, στην οποία καθορίζονται ειδικότερα ο τύπος και τα χρησιμοποιηθέντα υλικά·
- 3.2.5. περιορισμοί που αφορούν στα οχήματα στα οποία δύναται να εγκατασταθεί η διάταξη ζεύξης – βλ. παράρτημα 1 παράγραφος 12 και παράρτημα 5 παράγραφος 3.4·
- 3.2.6. ένα δοκίμιο, συν πρόσθετα δοκίμια εφόσον αιτηθούν από την αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία·
- 3.2.7. όλα τα δοκίμια πρέπει να είναι πλήρως αποπερατωμένα με την τελική κατεργασία της επιφάνειας. Ωστόσο, η τελική κατεργασία παραλείπεται εφόσον αυτή συνίσταται στη βαφή ή στην επιστροφή με εποξειδική σκόνη·
- 3.2.8. στην περίπτωση διατάξεων ή κατασκευαστικών στοιχείων μηχανικής ζεύξης σχεδιασμένων για συγκεκριμένο τύπο οχήματος, ο κατασκευαστής της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου υποβάλλει επίσης τα στοιχεία εγκατάστασης του κατασκευαστή του οχήματος. Η αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή δύναται επίσης να αιτηθεί να τεθεί στη διάθεσή της ένα αντιπροσωπευτικό για τον τύπο όχημα.
4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Ή ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΖΕΥΞΗΣ
- 4.1. Όλα τα δοκίμια πρέπει πληρούν τις προδιαγραφές των παραρτημάτων 5 και 6 σχετικά με τις διαστάσεις και την αντοχή. Η διεξαγωγή των δοκιμασιών που αναφέρονται στο παράρτημα 6 δεν πρέπει να προκαλέσει τυχόν ρωγμές, θραύσεις ή υπερβολική μόνιμη παραμόρφωση που θα είναι επιζήμιες για την ικανοποιητική λειτουργία της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου.

- 4.2. Όλα τα μέρη της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης, η αστοχία των οποίων θα μπορούσε να οδηγήσει στον διαχωρισμό του οχήματος και του ρυμουλκούμενου πρέπει να κατασκευάζονται από χάλυβα. Άλλα υλικά δύνανται να χρησιμοποιηθούν εφόσον ο κατασκευαστής αποδείξει την ισοδυναμία τους μέχρι πλήρους ικανοποιήσεως της αρμόδιας για τις εγκρίσεις τύπου αρχής ή τεχνικής υπηρεσίας του συμβαλλόμενου μέρους που εφαρμόζει τον παρόντα κανονισμό.
- 4.3. Η χρήση των διατάξεων ή των κατασκευαστικών στοιχείων μηχανικής ζεύξης πρέπει να είναι ασφαλής, η δε ζεύξη και απόζευξη πρέπει να είναι δυνατόν να πραγματοποιείται από ένα άτομο χωρίς να απαιτείται η χρήση εργαλείων. Με εξαίρεση τις διατάξεις ζεύξης της κατηγορίας T, για τη ζεύξη ρυμουλκούμενων με μέγιστη τεχνικός επιτρεπόμενη μάζα που υπερβαίνει τους 3,5 τόνους, επιτρέπεται η χρήση μόνο διατάξεων που επιτρέπουν την αυτόματη σύμπλεξη.
- 4.4. Οι διατάξεις ή τα κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης σχεδιάζονται και κατασκευάζονται κατά τρόπον ώστε να εξακολουθούν να λειτουργούν ικανοποιητικά και να διατηρούν τα χαρακτηριστικά που ορίζει ο παρών κανονισμός κατά τη συνήθη χρήση και με τη δέουσα συντήρηση και αντικατάσταση των φθιρόμενων μερών.
- 4.5. Όλες οι διατάξεις ή τα κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης σχεδιάζονται με σκοπό τη θετική μηχανική εμπλοκή, η δε κλειστή θέση ασφαλίσει τουλάχιστον μια φορά με πρόσθετη θετική μηχανική εμπλοκή εκτός και αν αναφέρονται περαιτέρω απαιτήσεις στο παράρτημα 5. Εναλλακτικά, δύνανται να υπάρχουν δύο ή περισσότεροι ξεχωριστοί μηχανισμοί για τη διασφάλιση της ακεραιότητας της διάταξης, αλλά κάθε μηχανισμός σχεδιάζεται με σκοπό τη θετική μηχανική εμπλοκή και υποβάλλεται σε δοκιμασίες μεμονωμένα, σύμφωνα με τις τυχόν απαιτήσεις που αναφέρονται στο παράρτημα 6. Η θετική μηχανική εμπλοκή οφείλει να ανταποκρίνεται στον ορισμό της παραγράφου 2.14.

Δυνάμεις ελατηρίου δύνανται να χρησιμοποιηθούν μόνο για το κλείσιμο της διάταξης και για την αποτροπή της μετακίνησης των συστατικών μερών της διάταξης σε θέσεις στις οποίες αυτή ενδέχεται να ανοίξει ή να αποσυνδεθεί εξαιτίας των κραδασμών.

Η αστοχία ή η παράληψη οποιουδήποτε επιμέρους ελατηρίου δεν πρέπει να επιτρέπει το άνοιγμα ή την απόζευξη ολόκληρης της διάταξης.

- 4.6. Κάθε διάταξη ή κατασκευαστικό στοιχείο συνοδεύεται από οδηγίες εγκατάστασης και λειτουργίας που παρέχουν σε κάθε αρμόδιο άτομο επαρκείς πληροφορίες για τη σωστή εγκατάστασή τους στο όχημα και για τον δέοντα χειρισμό – βλ. επίσης παράρτημα 7. Οι οδηγίες παρέχονται τουλάχιστον στη γλώσσα της χώρας στην οποία οι εν λόγω διατάξεις ή τα κατασκευαστικά στοιχεία διατίθενται προς πώληση. Στην περίπτωση διατάξεων και κατασκευαστικών στοιχείων που διατίθενται για εγκατάσταση γνήσιου εξοπλισμού από έναν κατασκευαστή οχημάτων ή αμαξωμάτων, οι οδηγίες εγκατάστασης δύνανται να θεωρηθούν περιττές, αλλά ο κατασκευαστής οχημάτων ή αμαξωμάτων οφείλει να μεριμνήσει ώστε να παρασχεθούν στον χειριστή του οχήματος οι απαραίτητες οδηγίες για τον σωστό χειρισμό της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης.
- 4.7. Για διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία της κατηγορίας A ή, κατά περίπτωση, της κατηγορίας S, που προορίζονται για χρήση με ρυμουλκούμενα μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας κάτω των 3,5 τόνων, και παράγονται από κατασκευαστές που δεν έχουν καμία σχέση με τον κατασκευαστή του οχήματος, καθώς και στις περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω διατάξεις και τα κατασκευαστικά στοιχεία προορίζονται για εγκατάσταση στην αγορά μετά την πώληση, το ύψος και τα λοιπά χαρακτηριστικά εγκατάστασης της διάταξης ζεύξης, πιστοποιούνται, σε κάθε περίπτωση, από την αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία, σύμφωνα με το παράρτημα 7 παράγραφος 1.
- 4.8. Για βαριάς χρήσης και άλλες μη τυποποιημένες διάφορες διατάξεις ή κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης των κατηγοριών S και T, ισχύουν οι σχετικές απαιτήσεις των παραρτημάτων 5, 6 και 7 για τις πλέον συναφείς τυποποιημένες ή μη τυποποιημένες διατάξεις ή κατασκευαστικά στοιχεία.
5. ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΕΝΑ ΜΕ ΜΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ Ή ΕΝΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΖΕΥΞΗΣ
- 5.1. Όταν ένας κατασκευαστής οχημάτων υποβάλλει αίτηση έγκρισης ενός οχήματος εξοπλισμένου με μια διάταξη ή ένα κατασκευαστικό στοιχείο μηχανικής ζεύξης, ή εγκρίνει τη χρήση ενός οχήματος για τη ρυμούλκηση οποιουδήποτε ρυμουλκούμενου, τότε, κατόπιν αιτήματος ενός καλόπιστου αιτούντα για ενδεχόμενη έγκριση τύπου μιας διάταξης ή ενός κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης, ή της αρμόδιας για τις εγκρίσεις τύπου αρχής ή τεχνικής υπηρεσίας ενός συμβαλλόμενου μέρους, ο κατασκευαστής οχημάτων οφείλει να θέσει άμεσα στη διάθεση του αιτούντα ή της αρμόδιας για τις εγκρίσεις τύπου αρχής ή τεχνικής υπηρεσίας, τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με την κατωτέρω παράγραφο 5.3, προκειμένου να παράσχει σε έναν κατασκευαστή μιας διάταξης ή ενός κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης τη δυνατότητα να σχεδιάσει και να κατασκευάσει με τον δέοντα τρόπο μια διάταξη ή ένα κατασκευαστικό στοιχείο μηχανικής ζεύξης για το εν λόγω όχημα. Κατόπιν αιτήματος ενός καλόπιστου αιτούντα για ενδεχόμενη χορήγηση έγκρισης τύπου για μια διάταξη ή ένα κατασκευαστικό στοιχείο μηχανικής ζεύξης, η αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή θέτει στη διάθεση του συγκεκριμένου αιτούντα όλες τις διαθέσιμες σε αυτήν πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 5.3 κατωτέρω.

- 5.2. Η αίτηση έγκρισης ενός τύπου οχήματος, όσον αφορά στην εγκατάσταση μιας διάταξης ή ενός κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης, υποβάλλεται από τον κατασκευαστή του οχήματος ή από δόντως διαπιστευμένο αντιπρόσωπό του.
- 5.3. Η εν λόγω αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τις ακόλουθες πληροφορίες, ώστε η αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή να είναι σε θέση να συμπληρώσει το έντυπο κοινοποίησης που παρατίθεται στο παράρτημα 2.
- 5.3.1. Αναλυτική περιγραφή του τύπου του οχήματος και της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης και, κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας για τις εγκρίσεις τύπου αρχής ή τεχνικής υπηρεσίας, ένα αντίγραφο του εντύπου έγκρισης για τη διάταξη ή το κατασκευαστικό στοιχείο·
- 5.3.2. Οι πληροφορίες περιλαμβάνουν επίσης τις μέγιστες επιτρεπόμενες μάζες του ρυμουλκού και του ρυμουλκουμένου, την κατανομή της μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας του ρυμουλκού μεταξύ των αξόνων, το μέγιστο επιτρεπόμενο κατακόρυφο φορτίο που επιβάλλεται στην πίσω πλευρά του ρυμουλκού, καθώς και αναλυτικά στοιχεία και/ή σχέδια των σημείων στερέωσης της εγκατάστασης της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου και τυχόν πρόσθετων πλακών ενίσχυσης, βραχιόνων στήριξης κ.λπ. που απαιτούνται για την ασφαλή συναρμογή της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης στο ρυμουλκό·
- 5.3.2.1. τις συνθήκες φορτίου υπό τις οποίες πρέπει να διεξάγεται η μέτρηση του ύψους της σφαίρας ζεύξης οχημάτων της κατηγορίας M1 – βλ. παράγραφο 2 του προσαρτήματος 1 του παραρτήματος 7.
- 5.3.3. τρεις σειρές σχεδίων, επαρκώς λεπτομερών ώστε να προσδιορίζουν τη διάταξη ή το κατασκευαστικό στοιχείο, και τα οποία καθορίζουν τον τρόπο στερέωσής τους στο όχημα· τα σχέδια περιγράφουν τη θέση και τον χώρο που προβλέπονται για την τοποθέτηση του αριθμού έγκρισης και άλλων σημάτων σύμφωνα με την παράγραφο 7·
- 5.3.4. μια αναλυτική τεχνική περιγραφή της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου, στην οποία καθορίζονται ειδικότερα ο τύπος και τα χρησιμοποιηθέντα υλικά·
- 5.3.5. δήλωση των εφαρμόσιμων τιμών D , D_c , S , V και U όπως ορίζονται στην παράγραφο 2.11·
- 5.3.5.1. Οι χαρακτηριστικές τιμές πρέπει τουλάχιστον να ισούνται με εκείνες που ισοδυναμούν με τις μέγιστες επιτρεπόμενες μάζες του ρυμουλκού, του ρυμουλκουμένου και του συνδυασμού των οχημάτων.
- 5.3.6. Ένα όχημα, αντιπροσωπευτικό για τον προς έγκριση τύπο και εξοπλισμένο με μια διάταξη μηχανικής ζεύξης, τίθεται στη διάθεση της αρμόδιας για τις εγκρίσεις τύπου αρχής ή τεχνικής υπηρεσίας, η οποία δύναται να αιτηθεί επιπλέον δοκιμών της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου·
- 5.3.7. Ένα όχημα που δεν διαθέτει το σύνολο των απαιτούμενων για τον συγκεκριμένο τύπο κατασκευαστικών στοιχείων, δύναται να γίνει επιτρεπόμενο, εφόσον ο αιτών είναι σε θέση να αποδείξει, μέχρι πλήρους ικανοποίησης της αρμόδιας για τις εγκρίσεις τύπου αρχής ή τεχνικής υπηρεσίας, ότι η έλλειψη των κατασκευαστικών στοιχείων δεν επηρεάζει στο ελάχιστο τα αποτελέσματα της επιθεώρησης, όσον αφορά στις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.
6. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΕΝΑ ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Ή ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΖΕΥΞΗΣ
- 6.1. Η διάταξη ή το κατασκευαστικό στοιχείο μηχανικής ζεύξης που φέρει το όχημα εγκρίνεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις των παραγράφων 3 και 4 και των παραρτημάτων 5 και 6 του παρόντος κανονισμού.
- 6.2. Η εγκατάσταση της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του παραρτήματος 7 του παρόντος κανονισμού.

- 6.3. Πρέπει να παρέχονται οδηγίες χρήσης της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης, οι οποίες περιλαμβάνουν τυχόν ειδικές οδηγίες για χρήσεις που διαφέρουν από τις συνήθεις για τον τύπο της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου χρήσεις, καθώς και οδηγίες για τη ζεύξη και την απόζευξη σε διάφορες καταστάσεις λειτουργίας, για παράδειγμα, υπό διάφορες γωνίες μεταξύ του ρυμουλκού και του ρυμουλκουμένου. Κάθε όχημα πρέπει να συνοδεύεται από τις εν λόγω οδηγίες χρήσης, οι οποίες παρέχονται τουλάχιστον στη γλώσσα της χώρας στην οποία τα οχήματα διατίθενται προς πώληση.
7. ΣΗΜΑΤΑ
- 7.1. Οι τύποι διατάξεων και κατασκευαστικών στοιχείων μηχανικής ζεύξης που υποβάλλονται προς έγκριση πρέπει να φέρουν την εμπορική ονομασία ή το εμπορικό σήμα του κατασκευαστή, του προμηθευτή ή του αιτούντα.
- 7.2. Πρέπει να υπάρχει διαθέσιμος επαρκής χώρος για την τοποθέτηση του σήματος έγκρισης που αναφέρεται στην παράγραφο 8.5 και απεικονίζεται στο παράρτημα 3. Ο χώρος αυτός πρέπει να απεικονίζεται στα σχέδια που αναφέρονται στην παράγραφο 3.2.2.
- 7.3. Δίπλα στο σήμα έγκρισης που αναφέρεται στις παραγράφους 7.2 και 8.5, η διάταξη ή το κατασκευαστικό στοιχείο μηχανικής ζεύξης πρέπει να φέρει σήμα με την κατηγορία ζεύξης, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 2.6, καθώς και τις σχετικές χαρακτηριστικές τιμές που ορίζονται στην παράγραφο 2.11 και απεικονίζονται στο παράρτημα 4. Η θέση των σημάτων αυτών πρέπει να απεικονίζεται στα σχέδια που αναφέρονται στην παράγραφο 3.2.2.
- Οι χαρακτηριστικές τιμές δεν είναι απαραίτητο να αναφέρονται επί σήματος στις περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω τιμές ορίζονται βάσει της ταξινόμησης του παρόντος κανονισμού, για παράδειγμα, των κατηγοριών A50-1 έως A50-5.
- 7.4. Όταν η διάταξη ή το κατασκευαστικό στοιχείο μηχανικής ζεύξης εγκρίνεται για εναλλακτικές χαρακτηριστικές τιμές της ίδιας κατηγορίας σύμπλεξης ή διάταξης, πρέπει να αναγράφονται το πολύ δύο εναλλακτικές τιμές επί της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης.
- 7.5. Αν η εφαρμογή της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης υπόκειται σε οποιουδήποτε περιορισμούς, για παράδειγμα, αν δεν επιτρέπεται η χρήση με σφήνες οδήγησης, οι συγκεκριμένοι περιορισμοί πρέπει να αναγράφονται επί της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης.
- 7.6. Όλα τα σήματα πρέπει να είναι μόνιμα και ευανάγνωστα κατά τη στιγμή της εγκατάστασης της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης στο όχημα.
8. ΕΓΚΡΙΣΗ
- 8.1. Αν το δοκίμιο (τα δοκίμια) ενός τύπου διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης πληροί (πληρούν) τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού, χορηγείται έγκριση εφόσον πληρούνται ικανοποιητικώς οι απαιτήσεις της παραγράφου 10.
- 8.2. Σε κάθε εγκριθέντα τύπο εκχωρείται ένας αριθμός έγκρισης. Τα πρώτα δύο ψηφία του αριθμού αυτού υποδηλώνουν τη σειρά τροποποιήσεων που περιλαμβάνουν τις πλέον πρόσφατες τεχνικές τροποποιήσεις του παρόντος κανονισμού κατά τη χρονική στιγμή της έκδοσης της έγκρισης. Το αυτό συμβαλλόμενο μέρος δεν δύναται να εκχωρήσει τον ίδιο αριθμό σε άλλο τύπο διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης που αναφέρεται στον παρόντα κανονισμό.
- 8.3. Η ανακοίνωση της έγκρισης, της επέκτασης, της απόρριψης ή της ανάκλησης της έγκρισης ή της οριστικής διακοπής της παραγωγής που αφορά σε έναν τύπο διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης που εγκρίνεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, γνωστοποιείται στα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης του 1958 που εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό, μέσω ενός εντύπου κοινοποίησης, σύμφωνα με το πρότυπο του παραρτήματος 1 ή του παραρτήματος 2 του παρόντος κανονισμού.
- 8.4. Πέραν του σήματος που ορίζεται στην παράγραφο 7.1, κάθε διάταξη ή κατασκευαστικό στοιχείο μηχανικής ζεύξης που εγκρίνεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού πρέπει να φέρει σήμα έγκρισης όπως περιγράφεται στην παράγραφο 8.5, στον χώρο που αναφέρεται στην παράγραφο 7.2.
- 8.5. Το σήμα έγκρισης είναι διεθνές σήμα αποτελούμενο από:

- 8.5.1. κύκλο που περιβάλλει τον χαρακτήρα «E», ακολουθούμενο από τον χαρακτηριστικό αριθμό της χώρας η οποία έχει χορηγήσει την έγκριση ⁽¹⁾.
- 8.5.2. τον αριθμό έγκρισης που ορίζεται στην παράγραφο 8.2.
- 8.5.3. το σήμα και ο αριθμός έγκρισης πρέπει να διατάσσονται σύμφωνα με το παράδειγμα του παραρτήματος 3.
9. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ Ή ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΖΕΥΞΗΣ Ή ΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
- 9.1. Οποιαδήποτε τροποποίηση του τύπου της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης, ή του οχήματος όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.10, γνωστοποιείται στην αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία που χορήγησε την έγκριση. Η αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία δύναται κατόπιν αυτού να:
- 9.1.1. κρίνει ότι οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν οποιοσδήποτε αξιολογές αρνητικές συνέπειες και ότι η διάταξη, το κατασκευαστικό στοιχείο ή το όχημα εξακολουθεί να πληροί τις απαιτήσεις σε κάθε περίπτωση· ή
- 9.1.2. να απαιτήσει μια περαιτέρω έκθεση δοκιμασίας.
- 9.2. Η επικύρωση ή η απόρριψη της έγκρισης της συγκεκριμένης τροποποίησης ανακοινώνεται με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 8.3 στα συμβαλλόμενα μέρη που εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό.
- 9.3. Η αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία, που εκδίδει μια επέκταση έγκρισης, εκχωρεί αριθμό σειράς για την εν λόγω επέκταση και ενημερώνει τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη που εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό μέσω της διαδικασίας που ορίζεται στην παράγραφο 8.3.
10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
- Οι διαδικασίες συμμόρφωσης της παραγωγής είναι σύμφωνες με εκείνες που καθορίζονται στο προσάρτημα 2 της συμφωνίας (E/ECE/324 E/ECE/TRANS/505/Αναθ.2), με τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- 10.1. Ο κάτοχος της έγκρισης πρέπει να μεριμνήσει για την καταγραφή των αποτελεσμάτων των δοκιμασιών συμμόρφωσης της παραγωγής και να εξασφαλίσει ότι τα συνημμένα έγγραφα θα παραμείνουν διαθέσιμα για μια χρονική περίοδο που καθορίζεται σε συμφωνία με την αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία. Η χρονική αυτή περίοδος δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 10 έτη από τη στιγμή της οριστικής διακοπής της παραγωγής.
- 10.2. Η αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία που έχει χορηγήσει την έγκριση τύπου δύναται οποιαδήποτε στιγμή να επαληθεύει τις μεθόδους ελέγχου της συμμόρφωσης που εφαρμόζονται σε κάθε μονάδα παραγωγής. Η συνήθης συχνότητα των εν λόγω επαληθεύσεων είναι μια φορά κάθε δύο έτη.
11. ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
- 11.1. Η έγκριση που χορηγείται για ένα τύπο διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης δυνάμει του παρόντος κανονισμού δύναται να ανακληθεί εφόσον δεν υπάρχει συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ή όταν μια διάταξη ή ένα κατασκευαστικό στοιχείο που φέρει το σήμα έγκρισης δεν ανταποκρίνεται στον εγκεκριμένο τύπο.

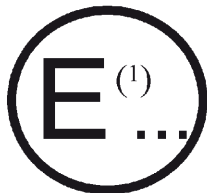
⁽¹⁾ 1 για τη Γερμανία, 2 για τη Γαλλία, 3 για την Ιταλία, 4 για τις Κάτω Χώρες, 5 για τη Σουηδία, 6 για το Βέλγιο, 7 για την Ουγγαρία, 8 για την Τσεχική Δημοκρατία, 9 για την Ισπανία, 10 για τη Σερβία, 11 για το Ηνωμένο Βασίλειο, 12 για την Αυστρία, 13 για το Λουξεμβούργο, 14 για την Ελβετία, 15 (κενό), 16 για τη Νορβηγία, 17 για τη Φινλανδία, 18 για τη Δανία, 19 για τη Ρουμανία, 20 για την Πολωνία, 21 για την Πορτογαλία, 22 για τη Ρωσική Ομοσπονδία, 23 για την Ελλάδα, 24 για την Ιρλανδία, 25 για την Κροατία, 26 για τη Σλοβενία, 27 για τη Σλοβακία, 28 για τη Λευκορωσία, 29 για την Εσθονία, 30 (κενό), 31 για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, 32 για τη Λετονία, 33 (κενό), 34 για τη Βουλγαρία, 35-36 (κενό), 37 για την Τουρκία, 38-39 (κενό), 40 την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, 41 (κενό), 42 για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (εγκρίσεις χορηγούνται από τα κράτη μέλη της με τα αντίστοιχα σήματα της ΟΕΕ), 43 για την Ιαπωνία, 44 (κενό), 45 για την Αυστραλία και 46 για την Ουκρανία. Επόμενοι αριθμοί εκχωρούνται σε άλλες χώρες με τη χρονολογική σειρά κύρωσης από αυτές ή προσχώρησης τους στη συμφωνία σχετικά με την υιοθέτηση ομοιόμορφων τεχνικών προδιαγραφών για τροχοφόρα οχήματα, εξοπλισμό και εξαρτήματα, τα οποία δύναται να τοποθετηθούν ή/και να χρησιμοποιηθούν σε τροχοφόρα οχήματα και τις συνθήκες για την αμοιβαία αναγνώριση των εγκρίσεων που χορηγούνται με βάση τις προδιαγραφές αυτές, οι δε αριθμοί που εκχωρούνται κατ' αυτόν τον τρόπο ανακοινώνονται στα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

- 11.2. Όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας που εφαρμόζει τον παρόντα κανονισμό ανακαλεί μια έγκριση που είχε προηγουμένως χορηγήσει, ενημερώνει αμέσως τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη που εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό μέσω ενός εντύπου κοινοποίησης, σύμφωνα με το πρότυπο του παραρτήματος 1 ή του παραρτήματος 2 του παρόντος κανονισμού.
12. ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
- Όταν ο κάτοχος της έγκρισης διακόπτει οριστικά την παραγωγή ενός τύπου διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης που έχει εγκριθεί δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ενημερώνει την αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία, η οποία έχει χορηγήσει την έγκριση. Με την παραλαβή της σχετικής κοινοποίησης, η εν λόγω αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία ενημερώνει σχετικά τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας του 1958 που εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό μέσω ενός εντύπου κοινοποίησης, σύμφωνα με το πρότυπο του παραρτήματος 1 ή του παραρτήματος 2 του παρόντος κανονισμού.
13. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
- Εφόσον ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών δεν λάβει γνώση περί του αντιθέτου, τα συμβαλλόμενα μέρη που εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό και είναι κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (κατά τη χρονική στιγμή της έγκρισης της σειράς τροποποιήσεων 01, η Ιταλία, οι Κάτω Χώρες, το Βέλγιο, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Λουξεμβούργο, η Φινλανδία και η Ελλάδα) δηλώνουν ότι, σχετικά με τις διατάξεις και τα κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης, δεσμεύονται μόνο από τις υποχρεώσεις που επιβάλλει η συμφωνία, της οποίας παράρτημα αποτελεί ο παρών κανονισμός, όσον αφορά στις εν λόγω διατάξεις και στα κατασκευαστικά στοιχεία που προορίζονται για κατηγορίες πλην της κατηγορίας M1.
14. ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ
- 14.1. Τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας του 1958 που εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό κοινοποιούν στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών τις επωνυμίες και τις διευθύνσεις των τεχνικών υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για τη διεξαγωγή δοκιμασιών έγκρισης και των διοικητικών υπηρεσιών που χορηγούν εγκρίσεις, στις οποίες πρέπει να υποβάλλονται τα έντυπα που πιστοποιούν την έγκριση ή την επέκταση ή την απόρριψη ή την ανάκληση της έγκρισης ή την οριστική διακοπή της παραγωγής που εκδίδονται σε άλλες χώρες.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

[μέγιστο μέγεθος σελίδας: A4 (210 × 297 mm)]



εκδίδουσα αρχή: επωνυμία υπηρεσίας:

.....

αφορά (2): ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
 ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
 ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
 ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
 ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ενός τύπου διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης δυνάμει του κανονισμού αριθ. 55

Αριθ. έγκρισης Αριθ. επέκτασης

1. Εμπορική ονομασία ή σήμα της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου:
2. Επωνυμία κατασκευαστή του τύπου διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου:
3. Επωνυμία και διεύθυνση του κατασκευαστή:
4. Εφόσον υφίσταται, επωνυμία και διεύθυνση του αντιπροσώπου του κατασκευαστή:
5. Εναλλακτικές ονομασίες ή εμπορικά σήματα προμηθευτή που αναγράφονται στη διάταξη ή στο κατασκευαστικό στοιχείο:
6. Επωνυμία και διεύθυνση της εταιρείας ή του φορέα που φέρει την ευθύνη για τη συμμόρφωση της παραγωγής:
7. Υποβλήθηκε για έγκριση στις:
8. Τεχνική υπηρεσία αρμόδια για τη διεξαγωγή δοκιμασιών έγκρισης:
9. Συνοπτική περιγραφή:
- 9.1. Τύπος και κατηγορία διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου:
- 9.2. Χαρακτηριστικές τιμές:
- 9.2.1. Βασικές τιμές:

D	kN	D _c	kN	S	κιλά
U	τόνοι	V	kN		

Εναλλακτικές τιμές:

D	kN	D _c	kN	S	κιλά
U	τόνοι	V	kN		
- 9.3. Για διατάξεις ή κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης κατηγορίας A, συμπεριλαμβανομένων των βραχιόνων ρυμούλκησης:

Μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα οχήματος κατά τον κατασκευαστή του οχήματος: κιλά

Κατανομή της μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας του οχήματος μεταξύ των αξόνων:

Μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα ρυμούλκησης ρυμουλκούμενου κατά τον κατασκευαστή του οχήματος: κιλά

Μέγιστη επιτρεπόμενη στατική μάζα επί της σφαίρας ζεύξης κατά τον κατασκευαστή του οχήματος: κιλά

Μέγιστη μάζα οχήματος με αμάξωμα, σε λειτουργική κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων ψυκτικών υγρών, ελαίων, καυσίμου, εργαλείων και εφεδρικού τροχού (εφόσον υπάρχει), μη συμπεριλαμβανομένου του οδηγού: κιλά

Συνθήκες φορτίου υπό τις οποίες πρέπει να διεξάγεται η μέτρηση του ύψους της σφαίρας ζεύξης οχημάτων της κατηγορίας M1 – βλ. παράγραφο 2 του προσαρτήματος 1 του παρατήματος 7:

10. Οδηγίες για τη συναρμογή του τύπου διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης στο όχημα και φωτογραφίες ή σχέδια των σημείων εγκατάστασης που ορίζονται από τον κατασκευαστή του οχήματος:
11. Πληροφορίες σχετικά με την εγκατάσταση τυχόν ειδικών βραχιόνων ή πλακών ενίσχυσης ή παρεμβυσμάτων που απαιτούνται για τη συναρμογή της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης:
12. Πρόσθετες πληροφορίες όταν η χρήση της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης περιορίζεται σε ειδικούς τύπους οχημάτων – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 3.4
13. Για διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου κατηγορίας Κ, αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τους δακτυλίους ζεύξης κατάλληλους για χρήση με τον συγκεκριμένο τύπο αγκίστρου.
14. Ημερομηνία έκθεσης δοκιμασίας:
15. Αριθμός έκθεσης δοκιμασίας:
16. Θέση σήματος έγκρισης:
17. Λόγος (λόγοι) για την επέκταση της έγκρισης:
18. Η έγκριση χορηγείται/παραιτείται/απορρίπτεται/ανακαλείται ⁽²⁾:
19. Τόπος:
20. Ημερομηνία:
21. Υπογραφή:
22. Ο κατάλογος των εγγράφων που έχουν κατατεθεί στη διοικητική υπηρεσία, η οποία έχει χορηγήσει την έγκριση, προσαρτάται στην παρούσα κοινοποίηση και διατίθεται κατόπιν αιτήματος.

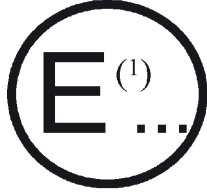
⁽¹⁾ Χαρακτηριστικός αριθμός της χώρας που χορηγεί/παραιτείται/απορρίπτει/ανακαλεί την έγκριση (βλέπε διατάξεις σχετικά με την έγκριση του παρόντος κανονισμού).

⁽²⁾ Διαγράψτε ό,τι δεν ισχύει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

[μέγιστο μέγεθος σελίδας: A4 (210 × 297 mm)]



εκδίδουσα αρχή: επωνυμία υπηρεσίας:

.....

αφορά ⁽²⁾: ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
 ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
 ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
 ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
 ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ενός τύπου οχήματος σχετικά με την εγκατάσταση μιας διάταξης ή ενός κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης δυνάμει του κανονισμού αριθ. 55

Αριθ. έγκρισης Αριθ. επέκτασης

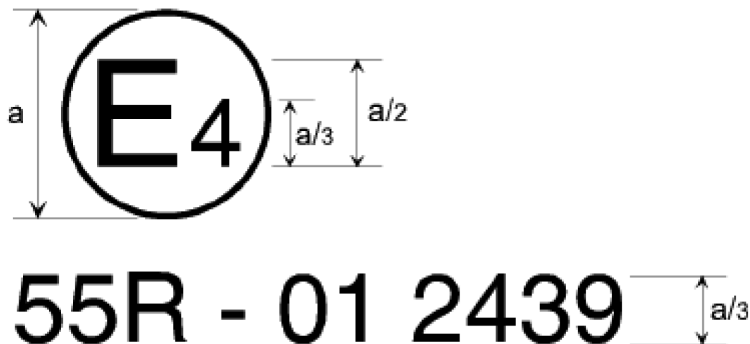
1. Εμπορική ονομασία ή σήμα του οχήματος:
2. Τύπος οχήματος:
3. Επωνυμία και διεύθυνση του κατασκευαστή:
4. Εφόσον υφίσταται, επωνυμία και διεύθυνση του αντιπροσώπου του κατασκευαστή:
5. Κατηγορία οχήματος, για παράδειγμα, M1, N1:
6. Μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα οχήματος: kg
 Κατανόηση της μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας του οχήματος μεταξύ των αξόνων:
 Μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα ρυμουλκισμού ρυμουλκουμένου: kg
 Μέγιστη επιτρεπόμενη στατική μάζα επί της σφάιρας ζεύξης: kg
 Μέγιστη μάζα οχήματος με αμάξωμα, σε λειτουργική κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων ψυκτικών υγρών, ελαίων, καυσίμου, εργαλείων και εφεδρικού τροχού (εφόσον υπάρχει), μη συμπεριλαμβανομένου του οδηγού: kg
7. D kN D_c kN S kg
 U τόνοι V kN
8. Οδηγίες για τη συναρμογή του τύπου διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης στο όχημα και φωτογραφίες ή σχέδια των σημείων εγκατάστασης:
9. Πληροφορίες σχετικά με την εγκατάσταση τυχόν ειδικών βραχιόνων ή πλακών ενίσχυσης ή παρεμβυσμάτων που απαιτούνται για τη συναρμογή της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης:
10. Εμπορική ονομασία ή σήμα της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης και αριθμός έγκρισης:
11. Κατηγορία διάταξης ή κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης:
12. Υποβλήθηκε για έγκριση στις:
13. Τεχνική υπηρεσία αρμόδια για τη διεξαγωγή δοκιμασιών έγκρισης:
14. Ημερομηνία έκθεσης δοκιμασίας:
15. Αριθμός έκθεσης δοκιμασίας:
16. Θέση σήματος έγκρισης:
17. Λόγος (-οι) για την επέκταση της έγκρισης:
18. Η έγκριση χορηγείται/παραιτείται/απορρίπτεται/ανακαλείται ⁽²⁾:
19. Τόπος:
20. Ημερομηνία:
21. Υπογραφή:
22. Ο κατάλογος των εγγράφων που έχουν κατατεθεί στη διοικητική υπηρεσία, η οποία έχει χορηγήσει την έγκριση, προσαρτάται στην παρούσα κοινοποίηση και διατίθεται κατόπιν αιτήματος.

⁽¹⁾ Χαρακτηριστικός αριθμός της χώρας που χορηγεί/παραιτείται/απορρίπτεται/ανακαλεί την έγκριση (βλέπε διατάξεις σχετικά με την έγκριση του παρόντος κανονισμού).

⁽²⁾ Διαγράψτε ό,τι δεν ισχύει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΣΗΜΑΤΟΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ



$a = 8 \text{ mm}$ το ελάχιστο

Η διάταξη ή το κατασκευαστικό στοιχείο μηχανικής ζεύξης ή το όχημα που φέρει το ανωτέρω απεικονιζόμενο σήμα έγκρισης είναι διάταξη ή κατασκευαστικό στοιχείο εγκεκριμένο στις Κάτω Χώρες (E4), με αριθμό έγκρισης 2439, το οποίο πληροί τις απαιτήσεις της σειράς τροποποιήσεων 01 του παρόντος κανονισμού.

Σημείωση: Ο αριθμός έγκρισης και τα πρόσθετα σύμβολα διατάσσονται πλησίον του κύκλου, επάνω ή κάτω από τον χαρακτήρα «E» ή δεξιά ή αριστερά από τον εν λόγω χαρακτήρα. Τα ψηφία του αριθμού έγκρισης διατάσσονται στην ίδια πλευρά του χαρακτήρα «E», προς την ίδια κατεύθυνση. Πρέπει να αποφεύγεται η χρήση ρωμαϊκών αριθμών ώστε να μην προκαλείται τυχόν σύγχυση με άλλα σύμβολα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Υποδείγματα διατάξεων σημάτων χαρακτηριστικών τιμών

1. Σε όλες τις διατάξεις ή τα κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης αναγράφεται η κατηγορία της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου. Εκτός αυτού, πρέπει να υπάρχει σήμα που να υποδεικνύει τις επιδόσεις από την άποψη των χαρακτηριστικών τιμών, όπως ορίζονται στην παράγραφο 2.11 του παρόντος κανονισμού.
- 1.1. Το ύψος όλων των χαρακτήρων και των αριθμών δεν πρέπει να υπολείπεται εκείνου του αριθμού έγκρισης, δηλ. a/3, όπου a ίσον 8 mm.
- 1.2. Οι χαρακτηριστικές τιμές που ισχύουν για κάθε διάταξη ή κατασκευαστικό στοιχείο και πρέπει να αναγράφονται είναι εκείνες που αναφέρονται στον κατωτέρω πίνακα – βλ. επίσης παράγραφο 7.3 του παρόντος κανονισμού.

Πίνακας 1

Συναφείς χαρακτηριστικές τιμές που πρέπει να αναγράφονται σε διατάξεις ή κατασκευαστικά στοιχεία ζεύξης

Περιγραφή της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου μηχανικής ζεύξης:	Συναφείς χαρακτηριστικές τιμές που πρέπει να αναγράφονται					
	Κατηγορία	D	D _c	S	U	V
Σφαιρες ζεύξης και βραχίονες ρυμούλκησης – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού	*	*		*		
Κεφαλές ζεύξης	*	*		*		
Σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης	*	*	*	*		*
Δακτύλιοι ράβδων ζεύξης	*	*	*	*		*
Ράβδοι ζεύξης	*	*	*	*		*
Δοκοί ζεύξης	*	*	*	*		*
Έδρανα ζεύξης	*	*			*	
Πείροι εδράνων ζεύξης	*	*				
Πλάκες στερέωσης εδράνων ζεύξης	*	*			*	
Διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου	*	*	*	*		*

Παραδείγματα: Ο αριθμός C50-X D130 D_c90 S1000 V35 προσδιορίζει έναν μη τυποποιημένο σύνδεσμο ράβδου ζεύξης κατηγορίας C50-X με μέγιστη τιμή D 130 kN, μέγιστη επιτρεπόμενη τιμή D_c 90 kN, μέγιστη επιτρεπόμενη στατική κατακόρυφη επιβαλλόμενη μάζα 1 000 κιλά και μέγιστη επιτρεπόμενη τιμή V 35 kN.

Ο αριθμός A50-X D20 S120 προσδιορίζει έναν τυποποιημένο βραχίονα ρυμούλκησης με σφαιρικό σύνδεσμο κατηγορίας A50-X, με μέγιστη τιμή D 20 kN και μέγιστη επιτρεπόμενη στατική κατακόρυφη επιβαλλόμενη μάζα 120 κιλά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

Απαιτήσεις για διατάξεις ή κατασκευαστικά στοιχεία μηχανικής ζεύξης

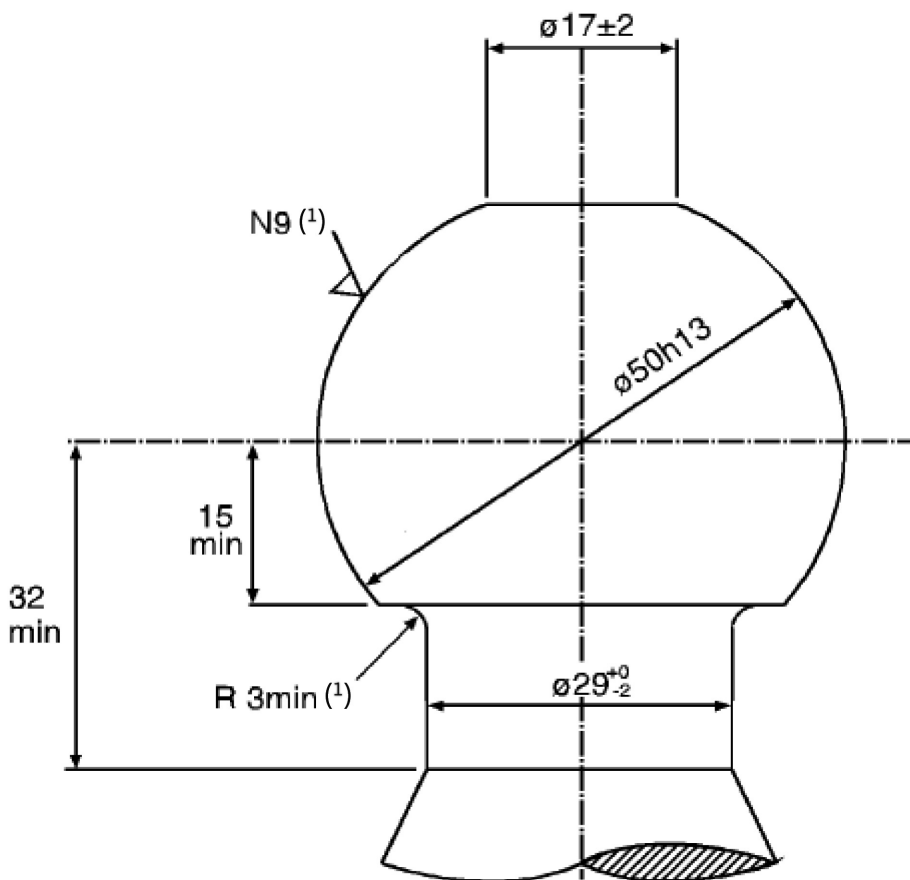
1. ΣΦΑΙΡΕΣ ΖΕΥΞΗΣ ΚΑΙ ΒΡΑΧΙΟΝΕΣ ΡΥΜΟΥΛΚΗΣΗΣ

Οι απαιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1.1-1.5 του παρόντος παραρτήματος ισχύουν για το σύνολο των σφαιρών ζεύξης και των βραχιόνων ρυμούλκησης της κατηγορίας Α. Στην παράγραφο 1.6 παρατίθενται περαιτέρω απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι τυποποιημένες σφαίρες ζεύξης διαμέτρου 50 mm με στερέωση τύπου περιαυχενίου με κοχλίες.

- 1.1. Οι σφαίρες ζεύξης κατηγορίας Α πρέπει να είναι σύμφωνες με το σχήμα 2, όσον αφορά στο εξωτερικό σχήμα και στις εξωτερικές διαστάσεις.

Σχήμα 2

Σφαίρα ζεύξης κατηγορίας Α



Βλ. προδιαγραφές ISO/R 468 και ISO 1302· ο δείκτης τραχύτητας N9 αναφέρεται σε μια τιμή R_a 6,3 μm.

- 1.2. Το σχήμα και οι διαστάσεις των βραχιόνων ρυμούλκησης πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του κατασκευαστή του οχήματος όσον αφορά στα σημεία συναρμογής και στις πρόσδετες διατάξεις ή στα κατασκευαστικά στοιχεία στερέωσης, εφόσον είναι απαραίτητο.
- 1.3. Αποσυναρμολογούμενες σφαίρες ζεύξης:
- 1.3.1. Στην περίπτωση των σφαιρών ή των κατασκευαστικών στοιχείων ζεύξης που δεν στερεώνονται με κοχλίες, για παράδειγμα, της κατηγορίας A50-X, το σημείο σύνδεσης και η διάταξη ασφάλισης πρέπει να ενδείκνυται για θετική μηχανική εμπλοκή.
- 1.3.2. Στην περίπτωση αποσυναρμολογούμενων σφαιρών ή κατασκευαστικών στοιχείων ζεύξης που δύνανται να εγκριθούν ξεχωριστά για χρήση σε συνδυασμό με διάφορους βραχιόνες ρυμούλκησης, για διαφορετικές εφαρμογές οχημάτων, για παράδειγμα σφαίρες και κατασκευαστικά στοιχεία ζεύξης κατηγορίας A50-X, το διάκενο που προκύπτει από την εγκατάσταση των εν λόγω σφαιρών ζεύξης στους βραχιόνες ρυμούλκησης πρέπει να είναι σύμφωνο με εκείνο που προβλέπεται στο παράρτημα 7, σχήμα 25.

(1) Η ακτίνα σύνδεσης μεταξύ της σφαίρας και του αυχένα πρέπει να είναι εφαιπομενική τόσο στον αυχένα όσο και στην κάτω οριζόντια επιφάνεια της σφαίρας ζεύξης.

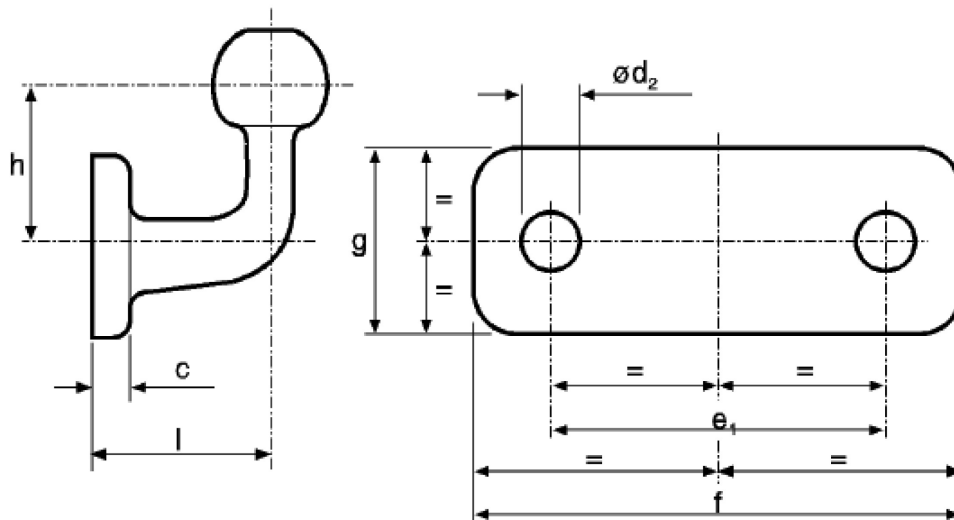
- 1.4. Οι σφαίρες ζεύξης και οι διατάξεις ρυμούλκησης πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις δοκιμασίες που αναφέρονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.1 ή παράγραφος 3.10 ανάλογα με την επιλογή του κατασκευαστή. Ωστόσο, σε όλες τις περιπτώσεις ισχύουν οι απαιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3.1.7 και 3.1.8.
- 1.5. Οι κατασκευαστές βραχιόνων ρυμούλκησης πρέπει να περιλαμβάνουν σημεία συναρμογής, στα οποία δύνανται να προσαρτηθούν δευτερεύοντες σύνδεσμοι ή διατάξεις που απαιτούνται ώστε το ρυμουλκούμενο να ακινητοποιείται αυτόματα σε περίπτωση απεμπλοκής του κύριου συνδέσμου. Η απαίτηση αυτή είναι αναγκαία προκειμένου το όχημα να πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 5.2.2.9 του κανονισμού αριθ. 13 της Οικονομικής Επιτροπής του ΟΗΕ για την Ευρώπη – Ενιαίες διατάξεις που αφορούν στην έγκριση οχημάτων των κατηγοριών M, N και O σε ό,τι αφορά την πέδηση.
- 1.5.1. Τα σημεία συναρμογής ενός δευτερεύοντος συνδέσμου και/ή καλωδίου απεμπλοκής πρέπει να επιλέγονται κατά τρόπον ώστε, όταν ο δευτερεύων σύνδεσμος ή το καλώδιο απεμπλοκής είναι σε χρήση δεν θα περιορίζουν την κανονική άρθρωση του συνδέσμου ούτε θα επηρεάζουν την κανονική λειτουργία του συστήματος πέδης αδράνειας.

Ένα μεμονωμένο σημείο συναρμογής τοποθετείται εντός 100 mm από ένα κατακόρυφο επίπεδο, διερχόμενο από το κέντρο της άρθρωσης του συνδέσμου. Εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό, πρέπει να προβλέπονται δύο σημεία συναρμογής, ένα σε κάθε πλευρά του κατακόρυφου άξονα και σε ίση μέγιστη απόσταση 250 mm από τον άξονα. Το σημείο (τα σημεία) συναρμογής πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο πίσω και πιο ψηλά.

- 1.6. Ειδικές απαιτήσεις για τυποποιημένες σφαίρες ζεύξης και βραχίονες ρυμούλκησης τύπου περιαυχενίου των κατηγοριών A50-1 έως και A50-5:
- 1.6.1. Οι διαστάσεις των σφαιρών ζεύξης και των βραχιόνων ρυμούλκησης τύπου περιαυχενίου κατηγορίας A50-1 πρέπει να ανταποκρίνονται σε εκείνες που αναφέρονται στο σχήμα 3 και στον πίνακα 2.
- 1.6.2. Οι διαστάσεις των σφαιρών ζεύξης και βραχιόνων ρυμούλκησης τύπου περιαυχενίου κατηγορίας A50-2, A50-3, A50-4 και A50-5 πρέπει να ανταποκρίνονται σε εκείνες που αναφέρονται στο σχήμα 4 και στον πίνακα 2.
- 1.6.3. Οι σφαίρες ζεύξης και οι βραχίονες ρυμούλκησης τύπου περιαυχενίου των κατηγοριών A50-1 έως και A50-5 πρέπει να είναι κατάλληλοι και να έχουν υποβληθεί σε δοκιμασίες για τις χαρακτηριστικές τιμές που αναφέρονται στον πίνακα 3.

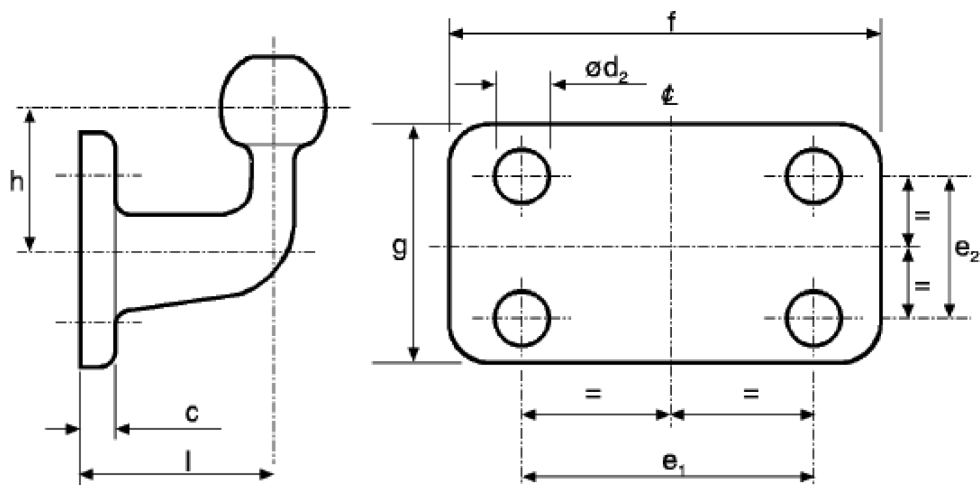
Σχήμα 3

Διαστάσεις τυποποιημένων σφαιρικών συνδέσμων τύπου περιαυχενίου κατηγορίας A50-1 (βλ. πίνακα 2)



Σχήμα 4

Διαστάσεις τυποποιημένων σφαιρικών συνδέσμων τύπου περιαιχενίου των κατηγοριών A50-2 - A50-5 (βλ. πίνακα 2)



Πίνακας 2

Διαστάσεις τυποποιημένων σφαιρικών συνδέσμων τύπου περιαιχενίου (mm), βλ. σχήματα 3 και 4

Κατηγορία	A50-1	A50-2, A50-4	A50-3, A50-5	Παρατηρήσεις
e_1	90	83	120	$\pm 0,5$
e_2	—	56	55	$\pm 0,5$
d_2	17	10,5	15	H13
f	130	110	155	$\pm 6,0 - 0$
g	50	85	90	$\pm 6,0 - 0$
c	15	15	15	μέγιστη τιμή
l	55	110	120	$\pm 5,0$
h	70	80	80	$\pm 5,0$

Πίνακας 3

Χαρακτηριστικές τιμές τυποποιημένων σφαιρικών συνδέσμων τύπου περιαιχενίου

Κατηγορία	A50-1	A50-2	A50-3	A50-4	A50-5
D	17	20	30	20	30
S	120	120	120	150	150

D = μέγιστη τιμή D (kN)

S = μέγιστο στατικό κατακόρυφο φορτίο (kg)

- 1.7. Οι κατασκευαστές σφαιρών ζεύξης και βραχιόνων ρυμούλκησης που προορίζονται για εγκατάσταση στην αγορά μετά την πώληση και δεν έχουν καμία σχέση με τον κατασκευαστή του οχήματος οφείλουν να γνωρίζουν τις απαιτήσεις άρθρωσης της ζεύξης που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος παραρτήματος και να συμμορφώνονται με τις σχετικές απαιτήσεις του παραρτήματος 7 του παρόντος κανονισμού.

2. ΚΕΦΑΛΕΣ ΖΕΥΞΗΣ

- 2.1. Οι κεφαλές ζεύξης της κατηγορίας B50 πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπον ώστε να δύνανται να χρησιμοποιηθούν με ασφάλεια σε συνδυασμό με τις σφαίρες ζεύξης που περιγράφονται στην παράγραφο 1 του παρόντος παραρτήματος, τηρώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τα προβλεπόμενα χαρακτηριστικά.

Οι κεφαλές ζεύξης πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται η ασφαλής ζεύξη, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη φθορά των διατάξεων ζεύξης.

- 2.2. Οι κεφαλές ζεύξης πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις δοκιμασίες που αναφέρονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.2.

- 2.3. Οποιαδήποτε πρόσθετη διάταξη (π.χ. πέδη, σταθεροποιητής κ.λπ.) δεν πρέπει να επηρεάζει αρνητικά τη μηχανική σύζευξη.

- 2.4. Η οριζόντια περιστροφή της κεφαλής ζεύξης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 90° εκατέρωθεν του διαμήκη άξονα της σφαίρας ζεύξης και του συστήματος προσαρμογής που περιγράφονται στην παράγραφο 1 του παρόντος παραρτήματος, όταν η κεφαλή ζεύξης δεν είναι προσαρμοσμένη στο όχημα. Παράλληλα πρέπει να υπάρχει μια γωνία 20° ελεύθερης κατακόρυφης κίνησης επάνω και κάτω από το οριζόντιο επίπεδο. Επίσης, σε συνάρτηση με την οριζόντια γωνία των 90°, πρέπει να είναι δυνατή μια περιστροφή 25° και στις δύο διευθύνσεις περί τον οριζόντιο άξονα. Πρέπει να είναι δυνατό να εκτελούνται οι ακόλουθες κινήσεις των αρθρώσεων με κάθε γωνία οριζόντιας περιστροφής:

i) κατακόρυφο βήμα $\pm 15^\circ$ με αξονική περιστροφή $\pm 25^\circ$

ii) αξονική περιστροφή $\pm 10^\circ$ με κατακόρυφο βήμα $\pm 20^\circ$

3. ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΡΑΒΔΩΝ ΖΕΥΞΗΣ

Οι απαιτήσεις των παραγράφων 3.1-3.6 του παρόντος παραρτήματος ισχύουν για το σύνολο των συνδέσμων ράβδων ζεύξης της κατηγορίας C50. Στην παράγραφο 3.7 παρατίθενται περαιτέρω απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι τυποποιημένοι σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης των κατηγοριών C50-1 έως C50-6.

- 3.1. Απαιτήσεις επιδόσεων – Όλοι οι σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις δοκιμασίες που αναφέρονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.3.

- 3.2. Κατάλληλοι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης – Οι σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης της κατηγορίας C50 πρέπει να είναι συμβατοί με το σύνολο των δακτυλίων ράβδων ζεύξης και των συνδέσμων της κατηγορίας D50 με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

3.3. Σιαγόνα

Οι σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης της κατηγορίας C50 πρέπει να διαθέτουν σιαγόνα σχεδιασμένη κατά τρόπον ώστε ο κατάλληλος δακτύλιος ράβδου ζεύξης να κατευθύνεται εντός της ζεύξης.

Αν η σιαγόνα ή το τμήμα που υποστηρίζει τη σιαγόνα δύνανται να περιστρέφεται περί τον κατακόρυφο άξονα, θα πρέπει να ρυθμίζεται αυτόματα στην κανονική θέση και, με ανοικτό τον πείρο του συνδέσμου, να περιορίζεται αποτελεσματικά στην εν λόγω θέση ώστε να διασφαλίζει την ικανοποιητική κατεύθυνση του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης κατά τη διαδικασία της ζεύξης.

Αν η σιαγόνα ή το τμήμα που υποστηρίζει τη σιαγόνα δύνανται να περιστρέφεται περί τον οριζόντιο εγκάρσιο άξονα, ο σύνδεσμος που παρέχει τη δυνατότητα περιστροφής πρέπει να περιορίζεται στην κανονική του θέση με ασφαλιστική ροπή στρέψης. Η εν λόγω ροπή στρέψης πρέπει να είναι επαρκής ώστε να αποτρέπει την εκτροπή του συνδέσμου από την κανονική του θέση, προκαλούμενη από δύναμη 200 N που επιδρά κατακόρυφα προς τα επάνω επί της κορυφής της σιαγόνας. Η ροπή ασφάλισης πρέπει να είναι μεγαλύτερη από εκείνη που δημιουργείται από τη λειτουργία του χειρομοχλού που περιγράφεται στην παράγραφο 3.6 του παρόντος παραρτήματος. Πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα χειροκίνητης μετακίνησης της σιαγόνας στην κανονική της θέση. Σιαγόνα, η οποία περιστρέφεται περί τον οριζόντιο εγκάρσιο άξονα, εγκρίνεται μόνο για στατικό κατακόρυφο φορτίο S έως και 50 κιλά και για τιμή V έως και 5 kN.

Αν η σιαγόνα ή το τμήμα που υποστηρίζει τη σιαγόνα να περιστρέφεται περί τον διαμήκη άξονα, η περιστροφή πρέπει να περιορίζεται από ασφαλιστική ροπή στρέψης τουλάχιστον 100 Nm.

Το ελάχιστο απαιτούμενο μέγεθος της σιαγόνας εξαρτάται από την τιμή D της ζεύξης:

Τιμή $D \leq 18 \text{ kN}$ — πλάτος 150 mm, ύψος 100 mm

Τιμή $D > 18 \text{ kN} \leq 25 \text{ kN}$ — πλάτος 280 mm, ύψος 170 mm

Τιμή $D \leq 25 \text{ kN}$ — πλάτος 360 mm, ύψος 200 mm

Οι εξωτερικές γωνίες της σιαγόνες δύνανται να είναι στρογγυλεμένες.

Σιαγόνες μικρότερου μεγέθους επιτρέπονται για συνδέσμους ράβδων ζεύξης κατηγορίας C50-X, εφόσον η χρήση τους περιορίζεται σε κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας 3,5 τόνων ή όταν η χρήση μιας σιαγόνας από εκείνες που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα δεν είναι δυνατή για τεχνικούς λόγους και, επιπλέον, αν υπάρχουν ειδικές συνθήκες, όπως οπτικά βοηθήματα για τη διασφάλιση της ασφαλούς εκτέλεσης της διαδικασίας αυτόματης ζεύξης και εφόσον το πεδίο εφαρμογής περιορίζεται στην έγκριση βάσει των πληροφοριών που παρέχονται από τον κατασκευαστή της διάταξης ζεύξης στο έντυπο κοινοποίησης του παραρτήματος 1.

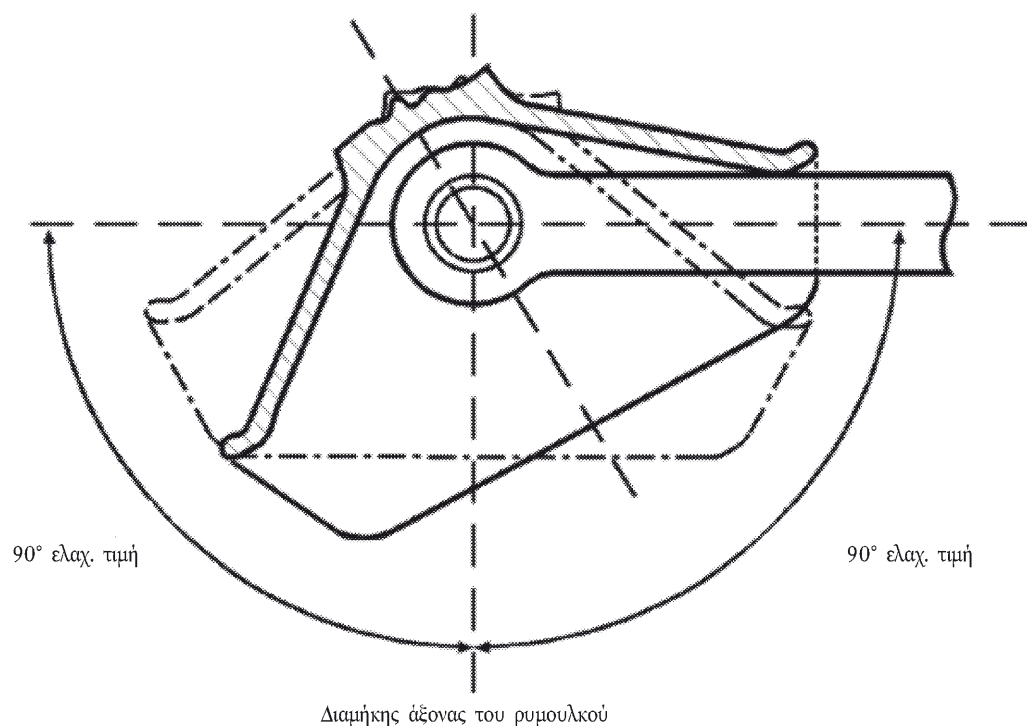
3.4. Ελάχιστες κινήσεις άρθρωσης του συζευγμένου δακτυλίου ράβδου ζεύξης

Όταν ο δακτύλιος ράβδου ζεύξης είναι συζευγμένος με έναν σύνδεσμο ράβδου ζεύξης χωρίς να είναι προσαρτημένος σε όχημα, πρέπει να έχει τις ακόλουθες αναφερόμενες μοίρες άρθρωσης. Αν μέρος της άρθρωσης παρέχεται από ειδικό σύνδεσμο (μόνο στην περίπτωση συνδέσμων ράβδων ζεύξης κατηγορίας C50-X), το πεδίο εφαρμογής που αναφέρεται στο έντυπο κοινοποίησης του παραρτήματος 1, πρέπει να περιορίζεται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο παράρτημα 7 παράγραφος 1.3.8.

3.4.1. $\pm 90^\circ$ οριζοντίως περί τον κατακόρυφο άξονα από τον διαμήκη άξονα του οχήματος - βλ. σχήμα 5.

Σχήμα 5

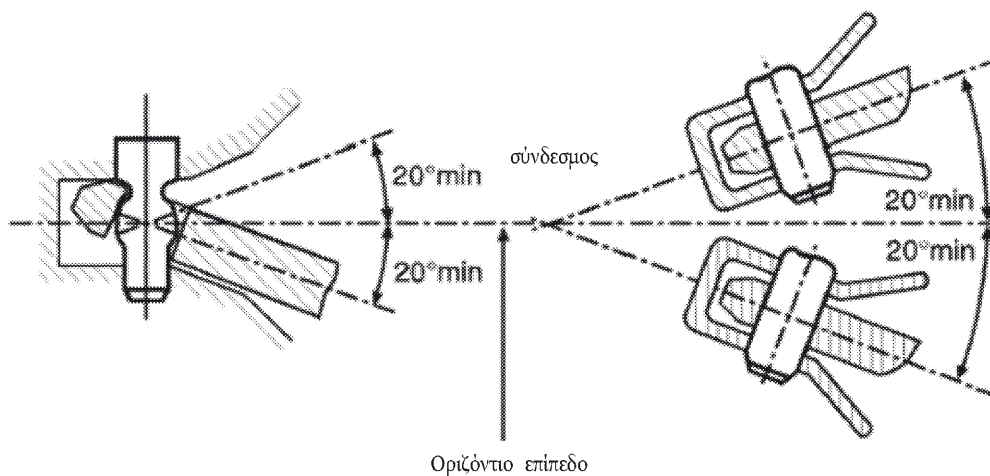
Οριζόντια περιστροφή του συζευγμένου δακτυλίου ράβδου ζεύξης



3.4.2. $\pm 20^\circ$ κατακόρυφα περί τον εγκάρσιο άξονα από το οριζόντιο επίπεδο του οχήματος - βλ. σχήμα 6.

Σχήμα 6

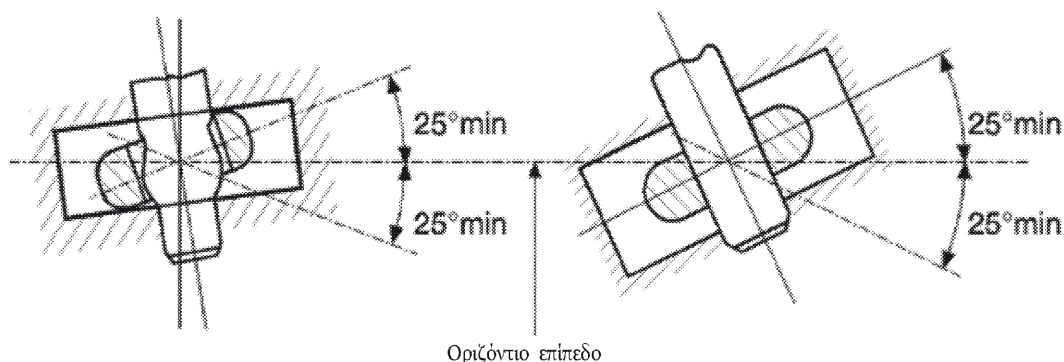
Κατακόρυφη περιστροφή του συζευγμένου δακτυλίου ράβδου ζεύξης



3.4.3. Αξονική περιστροφή $\pm 25^\circ$ περί τον διαμήκη άξονα από το οριζόντιο επίπεδο του οχήματος – βλ. σχήμα 7.

Σχήμα 7

Αξονική περιστροφή του συζευγμένου δακτυλίου ράβδου ζεύξης



3.5. Ασφάλιση προς αποτροπή της ακούσιας απόζευξης:

Στην κλειστή θέση, ο πείρος ζεύξης πρέπει να ασφαλίσει με δύο διατάξεις ασφάλισης θετικής μηχανικής εμπλοκής, καθεμιά από τις οποίες πρέπει να παραμένει λειτουργική σε περίπτωση αστοχίας της άλλης.

Η κλειστή και ασφαλισμένη θέση της ζεύξης πρέπει να καταδεικνύεται εξωτερικά με σαφήνεια μέσω μηχανικής διάταξης. Πρέπει να είναι δυνατή η επαλήθευση της θέσης του ενδείκτη διά της αφής, για παράδειγμα, υπό συνθήκες σκότους.

Η μηχανική διάταξη ένδειξης πρέπει να καταδεικνύει την εμπλοκή αμφοτέρων των διατάξεων ασφάλισης (ικανή και αναγκαία συνθήκη).

Ωστόσο, επαρκεί η ένδειξη της εμπλοκής μιας μόνο εκ των διατάξεων ασφάλισης, εφόσον, στην περίπτωση αυτή, η εμπλοκή της δεύτερης διάταξης ασφάλισης αποτελεί εγγενές χαρακτηριστικό του σχεδιασμού.

3.6. Χειρομοχλοί

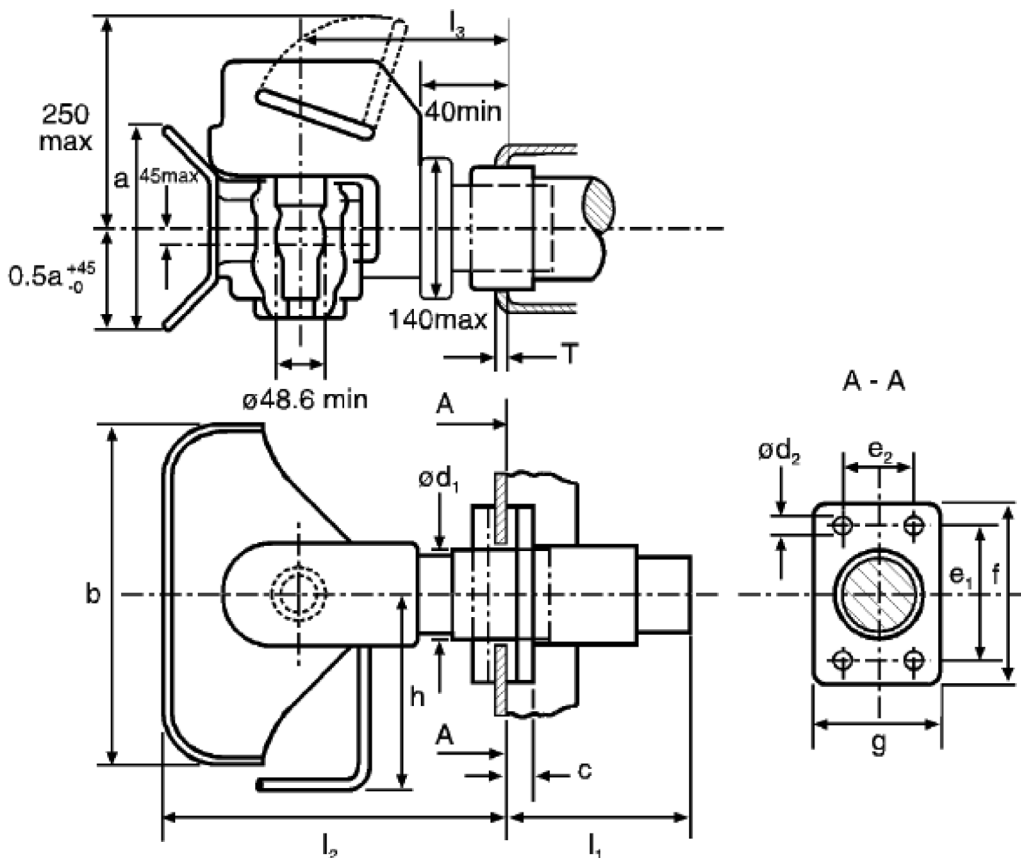
Οι χειρομοχλοί πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι ώστε να διευκολύνεται η χρήση τους, με στρογγυλεμένα άκρα. Η ζεύξη δεν πρέπει να έχει αιχμηρά άκρα ή σημεία πλησίον του χειρομοχλού που ενδέχεται να προκαλέσουν τραυματισμούς κατά τη λειτουργία της. Η απαιτούμενη για την απασφάλιση της ζεύξης δύναμη, υπολογιζόμενη χωρίς τον δακτύλιο της ράβδου ζεύξης, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 250 N υπό γωνία 90° προς τον χειρομοχλό, στον διαμήκη άξονα της λειτουργίας.

3.7. Ειδικές απαιτήσεις για τυποποιημένους συνδέσμους ράβδων ζεύξης των κατηγοριών C50-1 έως και C50-6:

- 3.7.1. Η κίνηση περιφοράς του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης περί τον εγκάρσιο άξονα πρέπει να επιτυγχάνεται χάρη στο σφαιρικό σχήμα του πείρου ζεύξης (και όχι μέσω ενός συνδέσμου).
- 3.7.2. Τα φορτία εφελκυσμού και συμπιεστικής κρούσης κατά μήκος του διαμήκη άξονα, τα οποία προκύπτουν από το διάκενο μεταξύ του πείρου ζεύξης και του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης πρέπει να περιορίζονται με τη βοήθεια διατάξεων ελατηρίων και/ή απόσβεσης (εξαιρουμένης της κατηγορίας C50-1).
- 3.7.3. Οι διαστάσεις πρέπει να συμφωνούν με εκείνες του σχήματος 8 και του πίνακα 4.
- 3.7.4. Οι διατάξεις ζεύξης πρέπει να είναι κατάλληλες και να έχουν υποβληθεί σε δοκιμασίες για τις χαρακτηριστικές τιμές που αναφέρονται στον πίνακα 5.
- 3.7.5. Η σύζευξη πρέπει να ανοίγει μέσω χειρομοχλού επί της διάταξης ζεύξης (και όχι με τηλεχειριστήριο).

Σχήμα 8

Διαστάσεις για τυποποιημένους συνδέσμους ράβδων ζεύξης (mm) (βλ. πίνακα 4)



Πίνακας 4

Διαστάσεις για τυποποιημένους συνδέσμους ράβδων ζεύξης (mm) (βλ. σχήμα 8)

Κατηγορία	C50-1	C50-2	C50-3	C50-4	C50-5	C50-6 C50-7	Παρατηρήσεις
e ₁	83	83	120	140	160	160	± 0,5
e ₂	56	56	55	80	100	100	± 0,5
d ₁	—	54	74	84	94	94	μέγιστη τιμή
d ₂	10,5	10,5	15	17	21	21	H13
f	110	110	155	180	200	200	+ 6,0 – 0
g	85	85	90	120	140	140	± 3,0
a	100	170	200	200	200	200	+ 20,0 – 0
b	150	280	360	360	360	360	+ 20,0 – 0
c	20	20	24	30	30	30	μέγιστη τιμή
h	150	190	265	265	265	265	μέγιστη τιμή
l ₁	—	150	250	300	300	300	μέγιστη τιμή
l ₂	150	300	330	330	330	330	μέγιστη τιμή
l ₃	100	160	180	180	180	180	± 20,0
T	—	15	20	35	35	35	μέγιστη τιμή

Πίνακας 5

Χαρακτηριστικές τιμές τυποποιημένων συνδέσμων ράβδων ζεύξης

Κατηγορία	C50-1	C50-2	C50-3	C50-4	C50-5	C50-6	C50-7
D	18	25	70	100	130	190	190
D _c	18	25	50	70	90	120	130
S	200	250	650	900	1 000	1 000	1 000
V	12	10	18	25	35	50	75

D = μέγιστη τιμή D (kN)

D_c = μέγιστη τιμή D (kN) για εφαρμογές κεντροαξονικών ρυμουλκούμενων

S = μέγιστο στατικό κατακόρυφο φορτίο (κιλά)

V = μέγιστη τιμή V (kN)

4. ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΡΑΒΔΩΝ ΖΕΥΞΗΣ

4.1. Γενικές απαιτήσεις για δακτύλιους ζεύξης της κατηγορίας D50:

Όλοι οι δακτύλιοι ζεύξης της κατηγορίας D50 πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στη δοκιμασία που αναφέρεται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.4.

Οι δακτύλιοι ζεύξης της κατηγορίας D50 προορίζονται για χρήση σε συνδυασμό με συνδέσμους ράβδων ζεύξης κατηγορίας C50. Οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης δεν πρέπει να είναι σε θέση να περιστρέφονται αξονικά (δεδομένης της δυνατότητας περιστροφής των αντιστοιχών συνδέσμων).

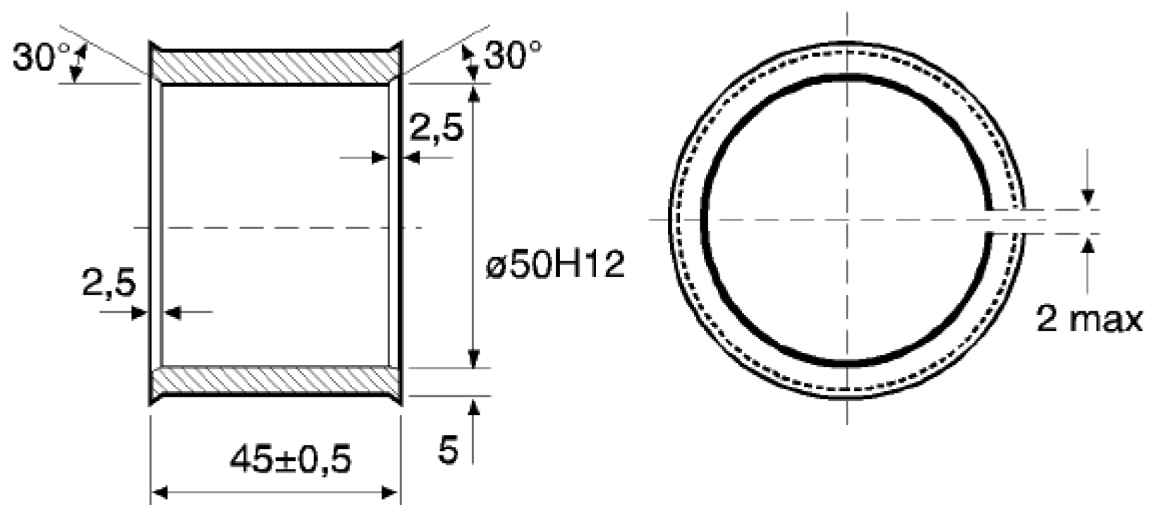
Αν οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης της κατηγορίας D50 είναι εξοπλισμένοι με χιτώνια, πρέπει να συμφωνούν με τις διαστάσεις που απεικονίζονται στο σχήμα 9 (αυτό απαγορεύεται για την κατηγορία D50-C) ή στο σχήμα 10.

Τα χιτώνια δεν πρέπει να προσαρτώνται με ηλεκτροσυγκόλληση στους δακτύλιους των ράβδων ζεύξης.

Οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης της κατηγορίας D50 πρέπει να έχουν τις διαστάσεις που δίδονται στην παράγραφο 4.2. Το σχήμα του στελέχους των δακτυλίων ράβδων ζεύξης της κατηγορίας D50-X δεν είναι καθορισμένο. Ωστόσο, για μια απόσταση 210 mm από το κέντρο του δακτυλίου, το ύψος «h» και το πλάτος «b» πρέπει να είναι εντός των ορίων που αναφέρονται στον πίνακα 6.

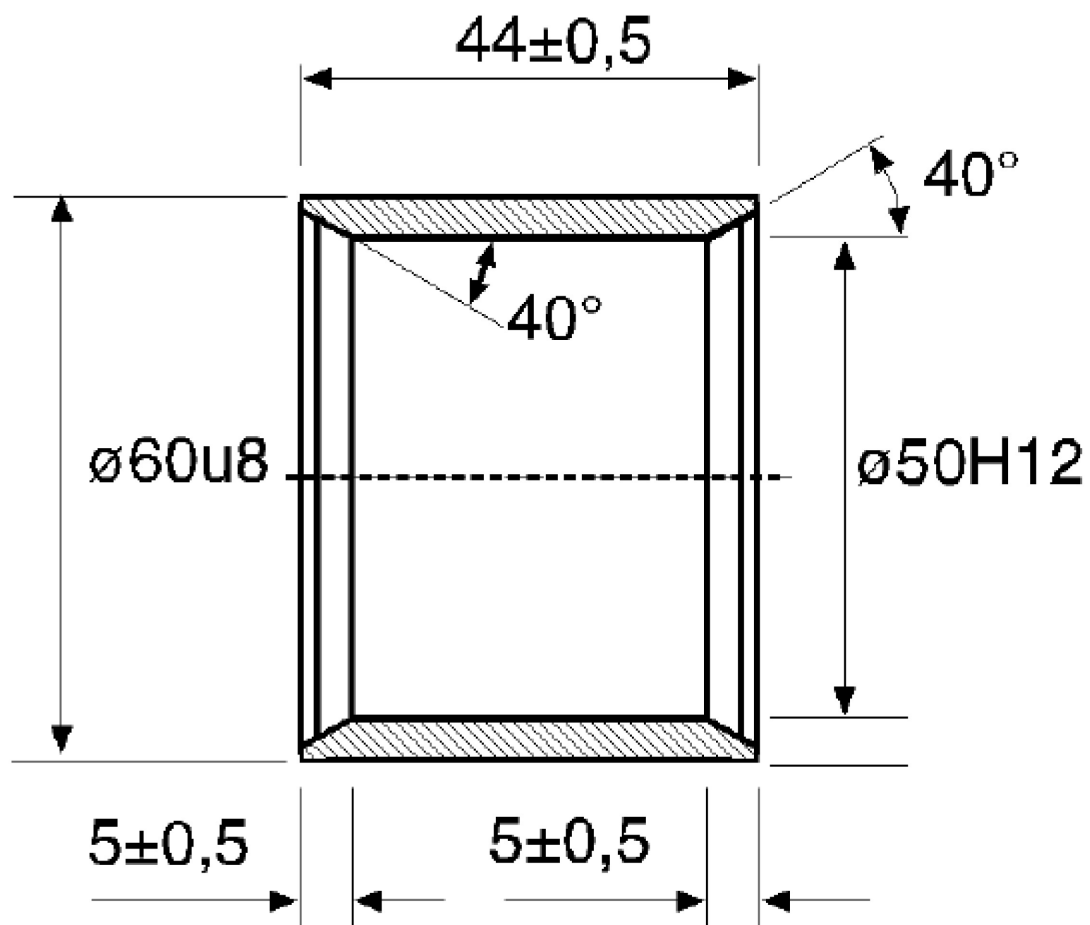
Σχήμα 9

Χιτόνιο μετ' εγκοπών για δακτυλίους ράβδων ζεύξης κατηγορίας D50



Σχήμα 10

Χιτόνιο άνευ εγκοπών για δακτυλίους ράβδων ζεύξης κατηγορίας D50-C



Πίνακας 6

Διαστάσεις δακτυλίων ράβδων ζεύξης D50-A και D50-X (βλ. σχήμα 11)

Κατηγορία	h (mm)	b (mm)
D50-A	65 + 2/- 1	60 + 2/- 1
D50-X	μέγιστη τιμή 80	μέγιστη τιμή 62

Πίνακας 7

Χαρακτηριστικές τιμές τυποποιημένων δακτυλίων ράβδων ζεύξης

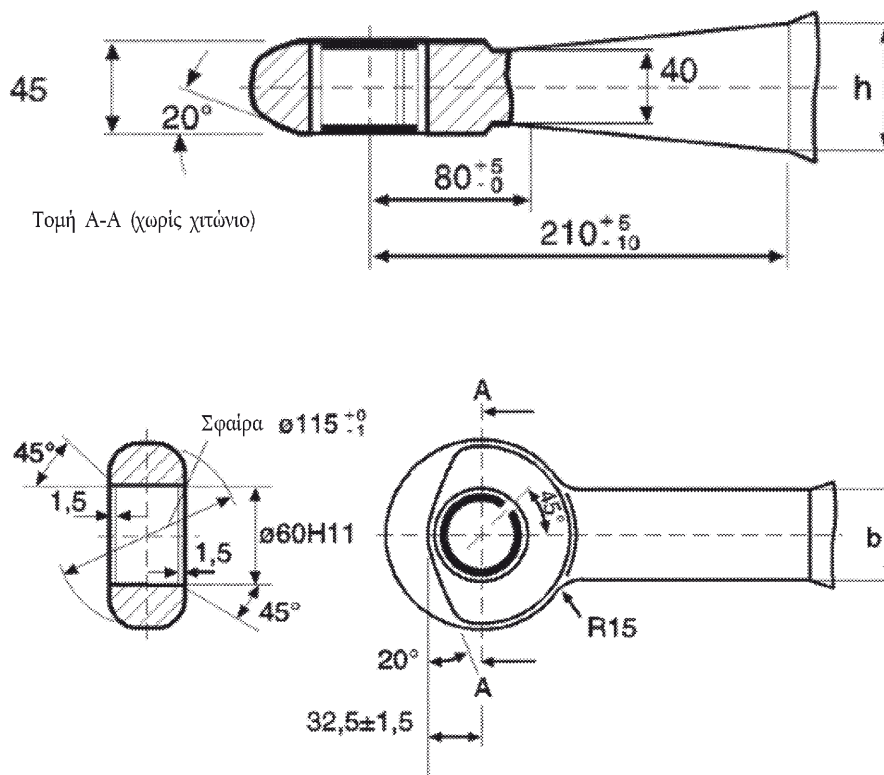
Κατηγορία	D	D _c	s	v
D50-A	130	90	1 000	30
D50-B	130	90	1 000	25
D50-C	190	120	1 000	50
D50-D	190	130	1 000	75

4.2. Ειδικές απαιτήσεις για δακτυλίους ράβδων ζεύξης κατηγορίας D50:

4.2.1. Οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης των κατηγοριών D50-A και D50-X πρέπει να έχουν τις διαστάσεις που δίδονται στο σχήμα 11.

Σχήμα 11

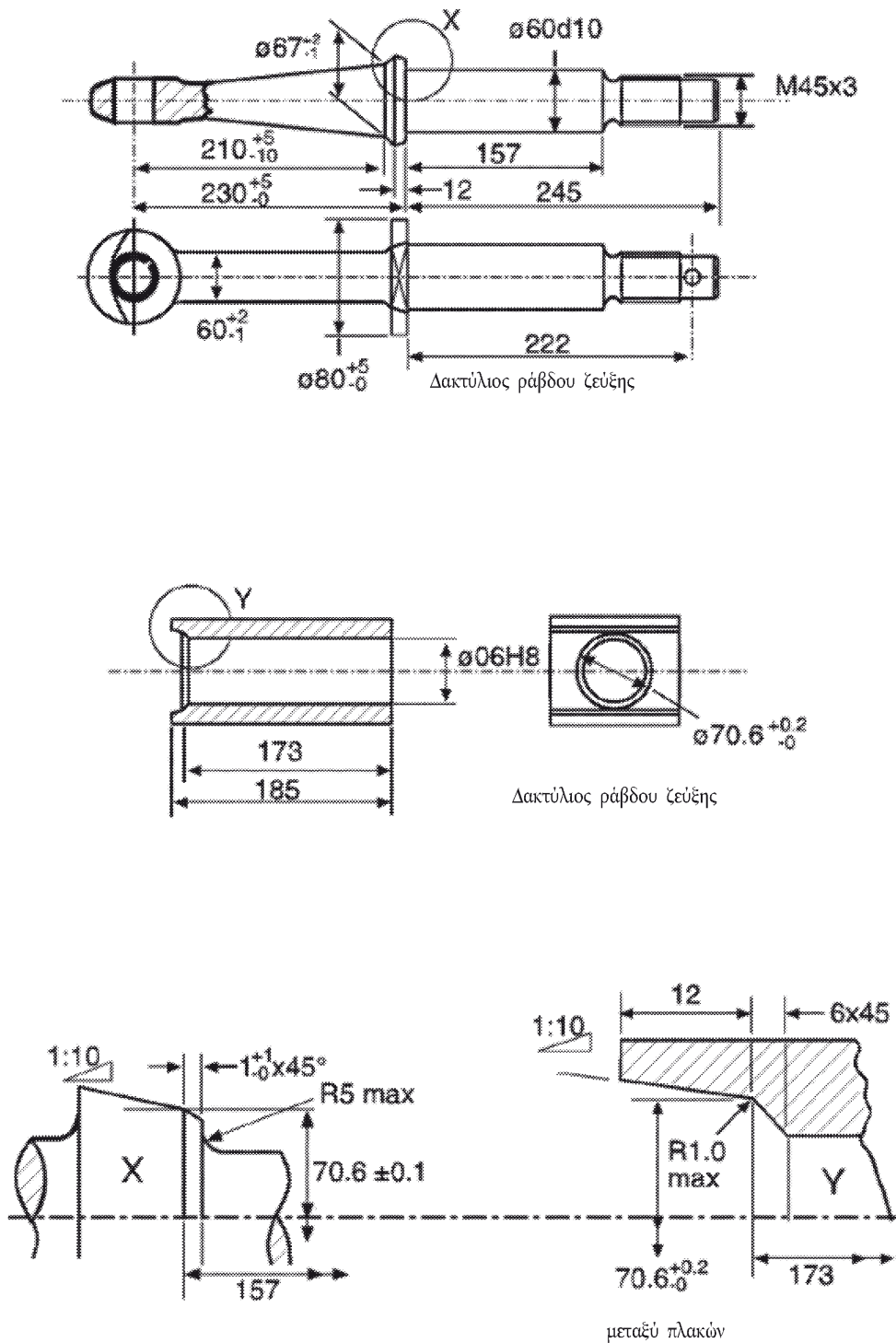
Διαστάσεις δακτυλίων ράβδων ζεύξης των κατηγοριών D50-A και D50-X (βλ. πίνακα 6)



4.2.2. Οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης της κατηγορίας D50-B πρέπει να έχουν τις διαστάσεις που απεικονίζονται στο σχήμα 12.

Σχήμα 12

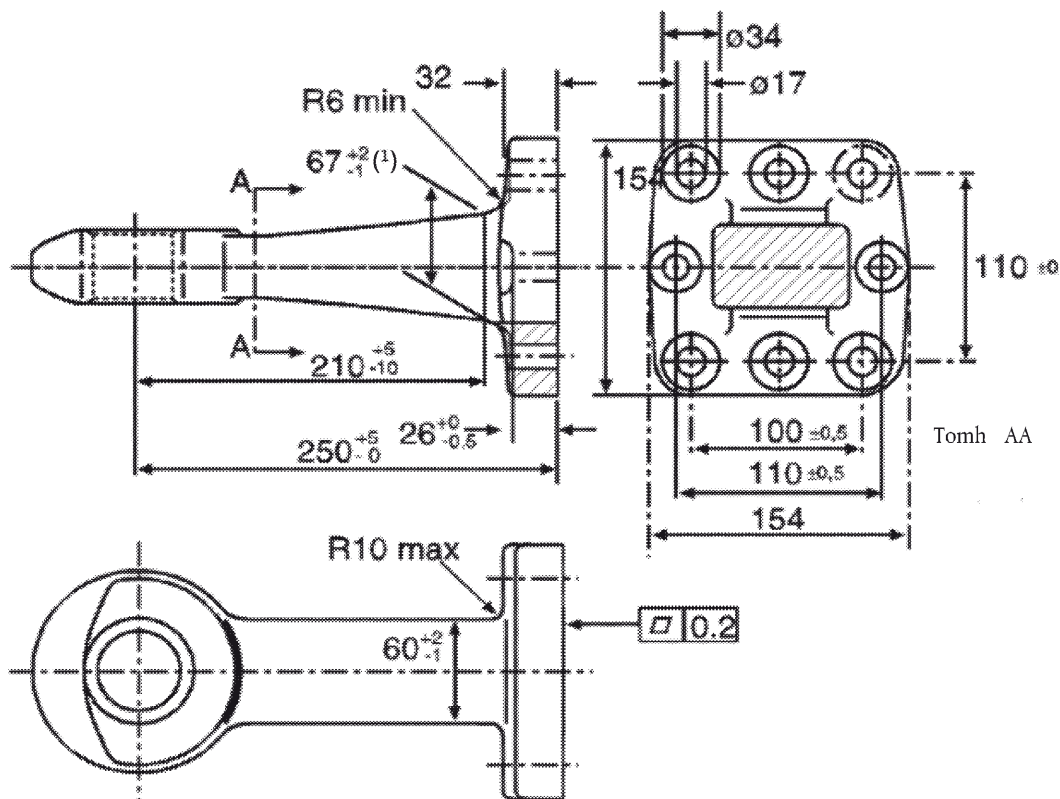
Διαστάσεις δακτυλίων ράβδων ζεύξης της κατηγορίας D50-B (βλ. λοιπές διαστάσεις στο σχήμα 11)



4.2.3. Οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης των κατηγοριών D50-C και D50-D πρέπει να έχουν τις διαστάσεις που απεικονίζονται στο σχήμα 13.

Σχήμα 13

Διαστάσεις δακτυλίων ράβδων ζεύξης των κατηγοριών D50-C και D50-D (βλ. λοιπές διαστάσεις στο σχήμα 11)

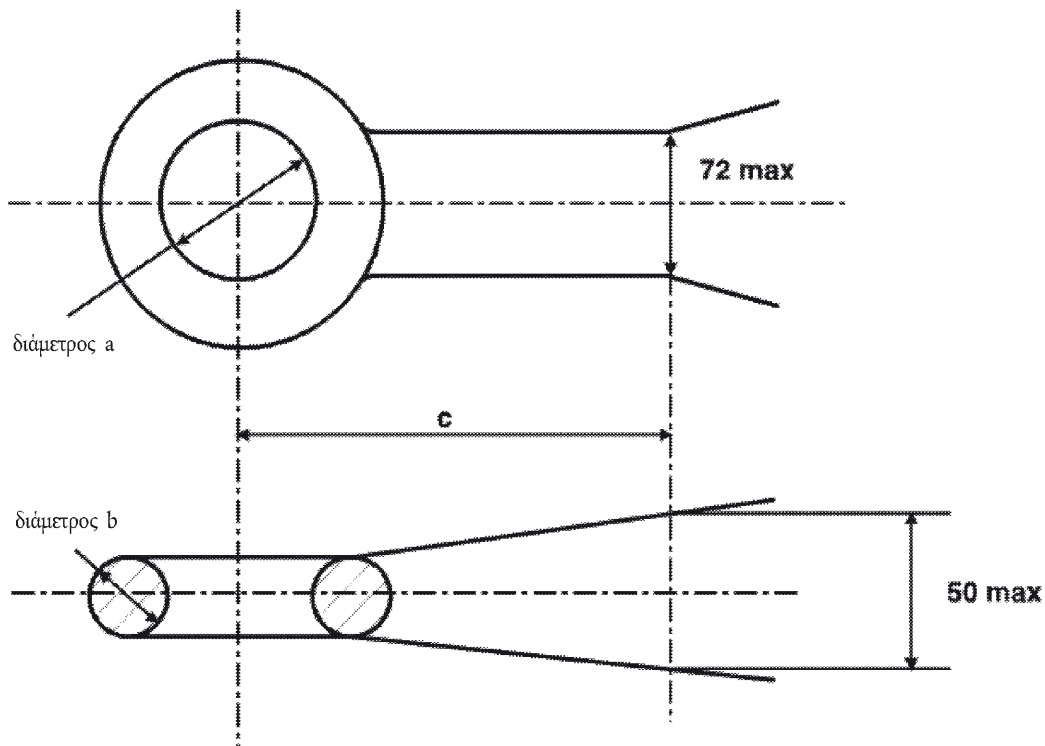


- 4.2.4. Οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης των κατηγοριών D50-C και D50-D πρέπει να φέρουν τα χιτώνια άνευ εγχοπών που απεικονίζονται στο σχήμα 10.
- 4.3. Τιμές φορτίου για τυποποιημένους δακτυλίους ράβδων ζεύξης
Οι τυποποιημένοι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης και τα μέσα συνάρμοσής τους πρέπει να είναι κατάλληλοι και να έχουν υποβληθεί σε δοκιμασίες για τις τιμές φορτίου που αναφέρονται στον πίνακα 7.
- 4.4. Γενικές απαιτήσεις για τορσειδείς δακτυλίους ράβδων ζεύξης κατηγορίας L:
- 4.4.1. Οι τορσειδείς δακτύλιοι ράβδων ζεύξης της κατηγορίας L προορίζονται για χρήση σε συνδυασμό με διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου κατηγορίας K
- 4.4.2. Όταν χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου κατηγορίας K, οι τορσειδείς δακτύλιοι ράβδων ζεύξης της κατηγορίας L πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις σχετικά με τις αρθρώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 10.2 του παρόντος παραρτήματος.
- 4.4.3. Οι τορσειδείς δακτύλιοι ράβδων ζεύξης της κατηγορίας L πρέπει να έχουν τις διαστάσεις που δίδονται στο σχήμα 14 και στον πίνακα 8

(1) Για τους δακτυλίους ράβδων ζεύξης της κατηγορίας D50-D, η διάσταση αυτή πρέπει να είναι «μέγιστη τιμή 80».

Σχήμα 14

Διαστάσεις για τοροειδείς δακτυλίους ράβδων ζεύξης της κατηγορίας L (βλ. πίνακα 8)



- 4.4.4. Οι τοροειδείς δακτύλιοι ράβδων ζεύξης της κατηγορίας L πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις δοκιμασίες που αναφέρονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.4 και πρέπει να είναι κατάλληλοι για τις χαρακτηριστικές τιμές που αναφέρονται στον πίνακα 9.

Πίνακας 8

Διαστάσεις τοροειδών δακτυλίων ράβδων ζεύξης κατηγορίας L (βλ. σχήμα 14)

(σε mm)

Κατηγορία	L1	L2	L3	L4	L5	Παρατηρήσεις
a	$68 + 1,6/- 0,0$	$76,2 \pm 0,8$	$76,2 \pm 0,8$	$76,2 \pm 0,8$	$68 + 1,6/- 0,0$	
b	$41,2 \pm 0,8$	$41,2 \pm 0,8$	$41,2 \pm 0,8$	$41,2 \pm 0,8$	$41,2 \pm 0,8$	
c	70	65	65	65	70	ελάχ.

Πίνακας 9

Χαρακτηριστικές τιμές τοροειδών δακτυλίων ράβδων ζεύξης κατηγορίας L

Κατηγορία	L1	L2	L3	L4	L5
D kN	30	70	100	130	180
D _c kN	27	54	70	90	120

Κατηγορία	L1	L2	L3	L4	L5
S kg	200	700	950	1 000	1 000
V kN	12	18	25	35	50

5. ΡΑΒΔΟΙ ΖΕΥΞΗΣ

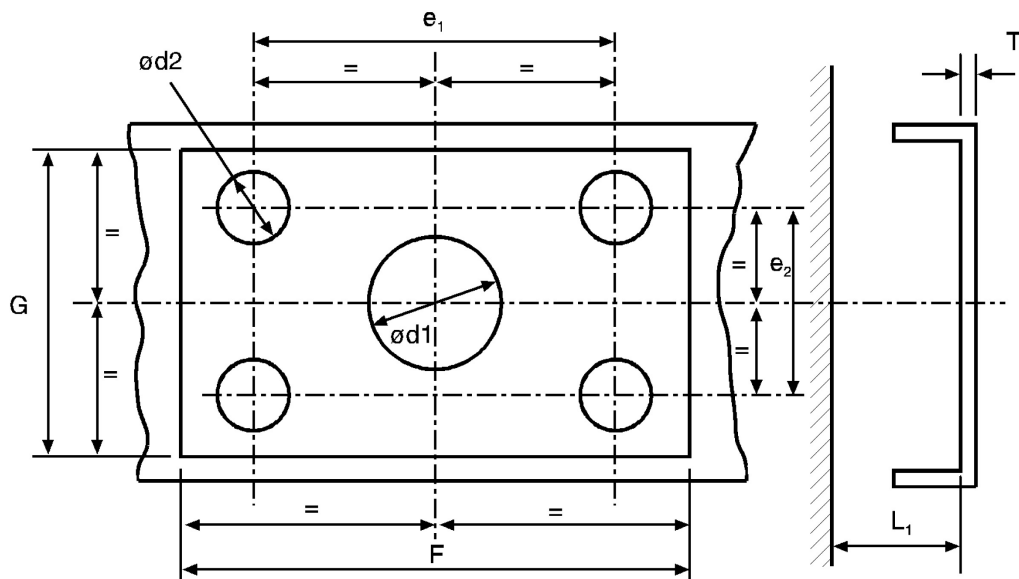
- 5.1. Οι ράβδοι ζεύξης της κατηγορίας E πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις δοκιμασίες που ορίζονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.3.
- 5.2. Για τη σύνδεση με το ρυμουλκό, οι ράβδοι ζεύξης δύνανται να είναι εξοπλισμένες είτε με κεφαλές ζεύξης, σύμφωνα την παράγραφο 2, είτε με δακτυλίους ράβδων ζεύξης σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος παραρτήματος. Οι κεφαλές ζεύξης και οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης δύνανται να τοποθετούνται με βίδες, κοχλίες ή ηλεκτροσυγκόλληση.
- 5.3. Διατάξεις ρύθμισης ύψους για αρθρωτές ράβδους ζεύξης
- 5.3.1. Οι αρθρωτές ράβδοι ζεύξης πρέπει να φέρουν διατάξεις για τη ρύθμιση της ράβδου ζεύξης στο ύψος της διάταξης ή της σιαγόνας ζεύξης. Οι εν λόγω διατάξεις πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπον ώστε να είναι δυνατή η ρύθμιση της ράβδου ζεύξης από ένα άτομο, χωρίς εργαλεία ή οποιαδήποτε άλλα βοηθήματα.
- 5.3.2. Οι διατάξεις ρύθμισης ύψους πρέπει να καθιστούν δυνατή τη ρύθμιση των δακτυλίων των ράβδων ζεύξης από το υπεράνω του εδάφους οριζόντιο επίπεδο για τουλάχιστον 300 mm προς τα επάνω και προς τα κάτω. Εντός αυτών των ορίων, πρέπει να είναι δυνατή η ρύθμιση της ράβδου ζεύξης χωρίς διαβαθμίσεις ή με μέγιστες διαβαθμίσεις των 50 mm, υπολογιζόμενες στο ύψος του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης ή της σφαίρας ζεύξης.
- 5.3.3. Οι διατάξεις ρύθμισης ύψους δεν πρέπει να δυσχεραίνουν την απρόσκοπτη κίνηση της ράβδου ζεύξης μετά την πραγματοποίηση της σύζευξης.
- 5.3.4. Οι διατάξεις ρύθμισης ύψους δεν πρέπει να επηρεάζουν τη λειτουργία τυχόν συστημάτων πέδησης αδράνειας.
- 5.4. Στην περίπτωση ράβδων ζεύξης με συστήματα πέδησης αδράνειας, η απόσταση μεταξύ του κέντρου του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης και του άκρου του ελεύθερου στελέχους του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης δεν πρέπει να είναι μικρότερη από 200 mm στη θέση εφαρμογής της πέδησης. Η απόσταση αυτή δεν πρέπει να είναι μικρότερη από 150 mm, όταν το στέλεχος του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης έχει εισαχθεί πλήρως.
- 5.5. Στην περίπτωση των ράβδων ζεύξης που προορίζονται για χρήση σε κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα, η ροπή αντίστασης κατά των πλευρικών δυνάμεων πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο ήμισυ της ροπής αντίστασης κατά των κατακόρυφων δυνάμεων.

6. ΔΟΚΟΙ ΖΕΥΞΗΣ

- 6.1. Οι δοκοί ζεύξης της κατηγορίας F πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις δοκιμασίες που ορίζονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.3.
- 6.2. Το σχέδιο διάτρησης για την εγκατάσταση τυποποιημένων συνδέσμων ράβδων ζεύξης κατηγορίας C πρέπει να είναι σύμφωνο με το παρακάτω σχήμα 15 και τον πίνακα 10.
- 6.3. Οι δοκοί ζεύξης δεν πρέπει να ηλεκτροσυγκολλούνται στο πλαίσιο, στο αμάξωμα ή σε άλλο τμήμα του οχήματος.

Σχήμα 15

Διαστάσεις εγκατάστασης για τυποποιημένους συνδέσμους ράβδων ζεύξης (βλ. πίνακα 10)



Πίνακας 10

Διαστάσεις εγκατάστασης για τυποποιημένους συνδέσμους ράβδων ζεύξης (βλ. σχήμα 15)

(σε mm)

Κατηγορία	C50-1	C50-2	C50-3	C50-4	C50-5	C50-6C50-7	Παρατηρήσεις
e_1	83	83	120	140	160	160	$\pm 0,5$
e_2	56	56	55	80	100	100	$\pm 0,5$
d_1	—	55	75	85	95	95	+ 1,0/- 0,5
d_2	10,5	10,5	15	17	21	21	H13
T	—	15	20	35	35	35	μέγιστη τιμή
F	120	120	165	190	210	210	ελάχιστη τιμή
G	95	95	100	130	150	150	ελάχιστη τιμή
L_1	—	200	300	400	400	400	ελάχιστη τιμή

7. ΕΑΡΑΝΑ ΖΕΥΞΗΣ ΚΑΙ ΣΦΗΝΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

Οι απαιτήσεις των παραγράφων 7.1 έως 7.7 ισχύουν για όλα τα έδρανα ζεύξης της κατηγορίας G50.

Στην παράγραφο 7.9 παρατίθενται περαιτέρω απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι τυποποιημένες διατάξεις ζεύξης.

Οι σφήνες οδήγησης πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 7.8.

7.1. Κατάλληλοι πείροι εδράνων ζεύξης

Τα έδρανα ζεύξης της κατηγορίας G50 πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπον ώστε να δύνανται να χρησιμοποιηθούν μαζί με πείρους ζεύξης της κατηγορίας H50 και, σε συνδυασμό με αυτούς, να έχουν τα καθορισμένα χαρακτηριστικά.

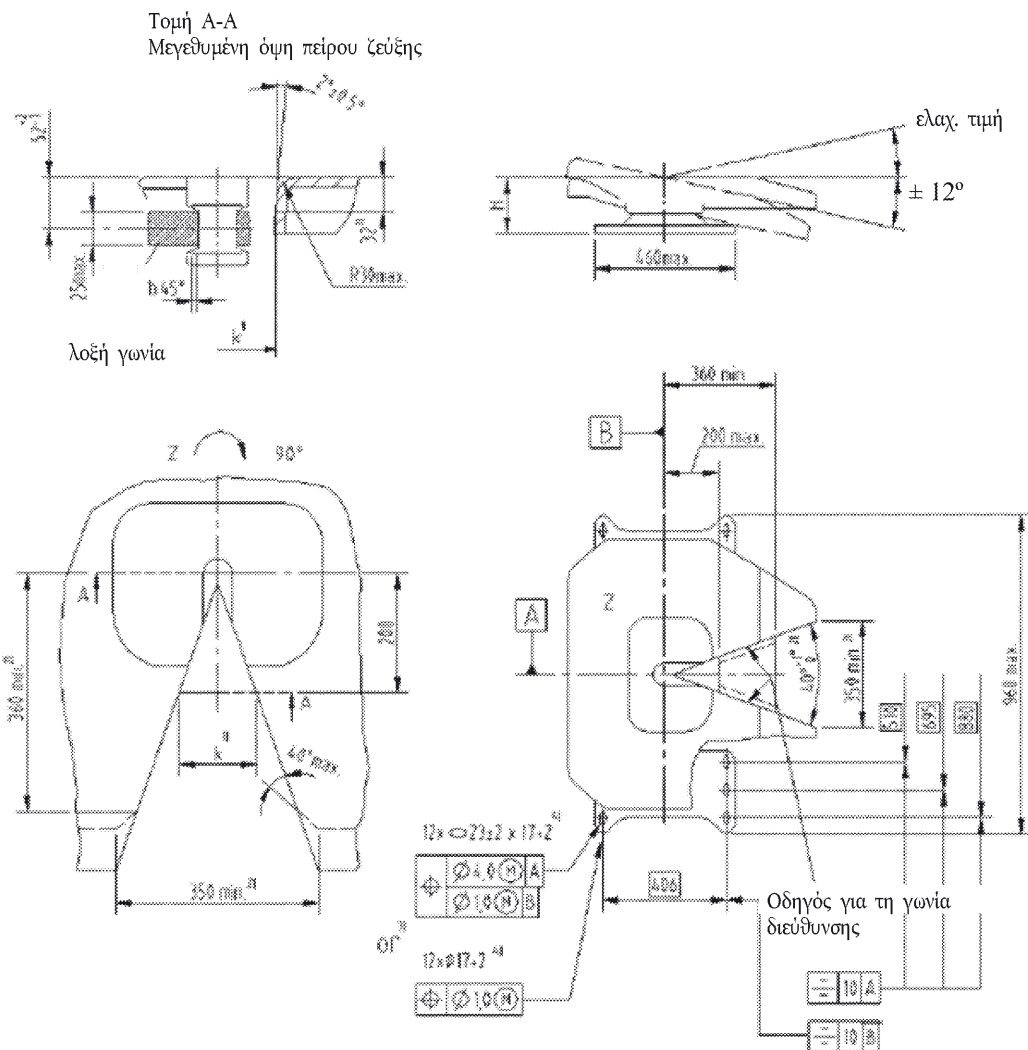
7.2. Οδηγοί

Τα έδρανα ζεύξης πρέπει να είναι εξοπλισμένα με οδηγό, ο οποίος εξασφαλίζει την ασφαλή και ορθή εμπλοκή του πείρου ζεύξης. Το πλάτος εισαγωγής του οδηγού για τυποποιημένα έδρανα ζεύξης διαμέτρου 50 mm πρέπει να είναι τουλάχιστον 350 mm (βλ. σχήμα 16).

Για μικρού μεγέθους, μη τυποποιημένα έδρανα ζεύξης της κατηγορίας G50-X, με μέγιστη τιμή «D» 25 kN, το πλάτος εισαγωγής πρέπει να είναι τουλάχιστον 250 mm.

Σχήμα 16

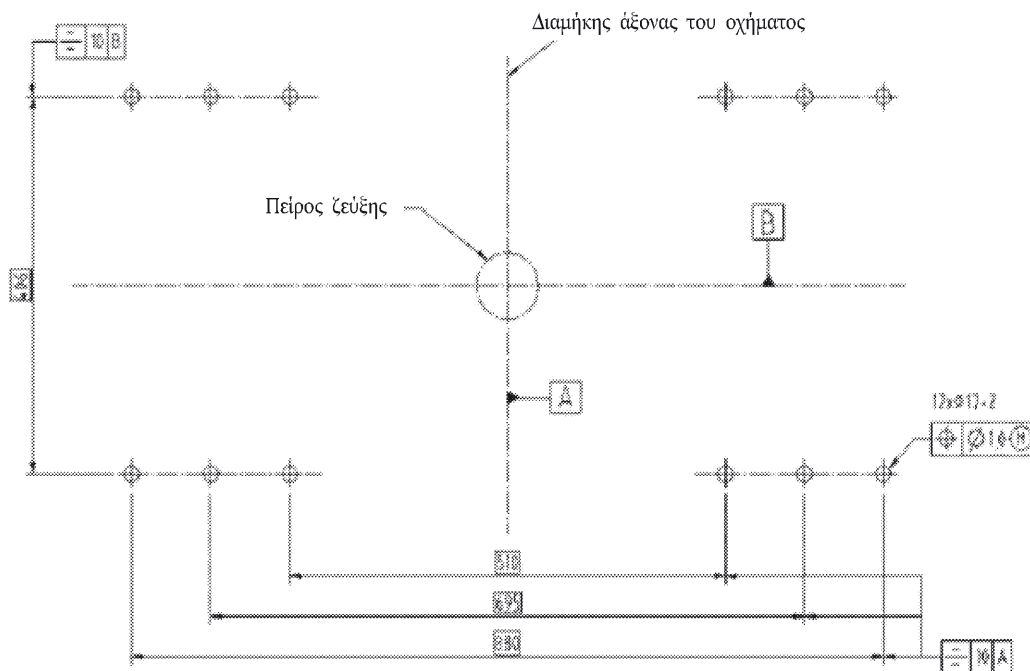
Διαστάσεις για τυποποιημένα έδρανα ζεύξης (βλ. πίνακα 11)



- (1) Προκειμένου να προβλέπεται η χρήση σφηνών οδήγησης, πρέπει να μετράται η διάσταση αναφοράς $k = 137 \pm 3$ mm στα 32 mm κάτω από την ανώτατη επιφάνεια και σε απόσταση 200 mm από τον εγκάρσιο άξονα της ζεύξης.
- (2) Η γωνία $40^\circ + 1^\circ / - 0^\circ$ του αυχένα πρέπει να διατηρείται σε μια απόσταση 360 mm από τον εγκάρσιο άξονα της ζεύξης. Το πλάτος εισαγωγής των 350 mm δύναται να υπερβαίνει το διάστημα αυτό με την αύξηση της γωνίας εισαγωγής έως και μια μέγιστη τιμή των 120° , όπως υποδεικνύει η διακεκομμένη γραμμή.
- (3) Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν επιμήκεις οπές στερέωσης 23 ± 2 mm x $17 + 2 / - 0$ mm ή στρογγυλές οπές στερέωσης διαμέτρου $17 + 2 / - 0$ mm.
- (4) Όταν χρησιμοποιούνται επιμήκεις οπές ή οπές διαμέτρου > 18 mm, πρέπει να χρησιμοποιούνται ροδέλες διαμέτρου 40 mm και πάχους 6 mm ή μέσα αντιστοίχης αντοχής, π.χ. επίπεδα χαλύβδινα ελάσματα.

Σχήμα 16α

Ανοχές οπών στερέωσης για πλάκες στερέωσης εδράνων ζεύξης της κατηγορίας J (βλ. παράγραφο 9.1 του παρόντος παραρτήματος)



Πίνακας 11

Διαστάσεις για τυποποιημένα έδρανα ζεύξης (βλ. σχήμα 16)

(σε mm)

Κατηγορία	G50-1	G50-2	G50-3	G50-4	G50-5	G50-6
H	140-159	160-179	180-199	200-219	220-239	240-260

7.3. Ελάχιστες κινήσεις άρθρωσης του εδράνου ζεύξης

Με συζευγμένο τον πείρο ζεύξης, όταν το έδρανο ζεύξης δεν είναι προσαρμοσμένο σε όχημα ή σε πλάκα στερέωσης, λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη την επίδραση των κοχλιών στερέωσης, η ζεύξη πρέπει να επιτρέπει ταυτόχρονα τις ακόλουθες ελάχιστες κινήσεις άρθρωσης του πείρου ζεύξης:

- 7.3.1. $\pm 90^\circ$ περί τον κατακόρυφο άξονα (δεν ισχύει για έδρανα ζεύξης με εξαναγκασμένη οδήγηση).
- 7.3.2. $\pm 12^\circ$ περί τον οριζόντιο άξονα εγκάρσια στην κατεύθυνση της κίνησης. Η γωνία αυτή δεν καλύπτει απαραίτητως χρήσεις παντός εδάφους.
- 7.3.3. Επιτρέπεται αξονική περιστροφή περί τον διαμήκη άξονα έως και $\pm 3^\circ$. Ωστόσο, στην περίπτωση ενός εδράνου ζεύξης ελεύθερης ταλάντωσης, η γωνία αυτή μπορεί να είναι μεγαλύτερη, υπό την προϋπόθεση ότι ο μηχανισμός ασφάλισης περιορίζει την περιστροφή σε μια μέγιστη τιμή των $\pm 3^\circ$.
- 7.4. Διατάξεις ασφάλισης για την αποτροπή της απόζευξης των εδράνων ζεύξης

Τα έδρανα ζεύξης πρέπει να ασφαλιζονται στη συζευγμένη θέση με δύο διατάξεις θετικής μηχανικής εμπλοκής, καθεμιά από τις οποίες πρέπει να παραμένει λειτουργική σε περίπτωση αστοχίας της άλλης.

Η κύρια διάταξη ασφάλισης πρέπει να λειτουργεί αυτόματα, ενώ η δεύτερη δύναται να είναι αυτόματη ή να συμπλέκεται διά χειρός. Η δευτερεύουσα διάταξη ασφάλισης δύναται να είναι σχεδιασμένη κατά τρόπον ώστε να λειτουργεί σε συνδυασμό με την κύρια διάταξη ασφάλισης και να παρέχει πρόσθετη θετική μηχανική εμπλοκή της κύριας διάταξης. Η σύζευξη της δευτερεύουσας διατάξης ασφάλισης πρέπει να είναι δυνατή, μόνον εφόσον θα έχει συζευχθεί κατά τον δέοντα τρόπο η κύρια διάταξη.

Δεν πρέπει να είναι δυνατή η συμπτωματική απασφάλιση των διατάξεων ασφάλισης. Η απασφάλιση πρέπει να απαιτεί σκόπιμες ενέργειες του οδηγού ή του χειριστή του οχήματος.

Η κλειστή και σφαιλισμένη θέση της ζεύξης πρέπει να υποδεικνύεται οπτικά με μηχανική διάταξη, πρέπει δε να παρέχεται η δυνατότητα επαλήθευσης της θέσης του ενδείκτη διά της αφής, προκειμένου, για παράδειγμα, να ελέγχεται η εν λόγω θέση υπό συνθήκες σκότους. Η διάταξη ένδειξης πρέπει να καταδεικνύει την εμπλοκή αμφοτέρων των διατάξεων ασφάλισης. Ωστόσο, επαρκεί η ένδειξη της εμπλοκής μίας μόνον εκ των διατάξεων ασφάλισης, εφόσον, στην περίπτωση αυτή, η εμπλοκή της δεύτερης διάταξης ασφάλισης αποτελεί εγγενές χαρακτηριστικό του σχεδιασμού.

7.5. Διατάξεις χειρισμού ή μηχανισμοί απασφάλισης

Στην κλειστή θέση, πρέπει να αποτρέπεται η μη ηθελημένη ή τυχαία λειτουργία των διατάξεων χειρισμού ή των μηχανισμών απασφάλισης. Το σύστημα ασφάλισης πρέπει να απαιτεί σκόπιμες και συνειδητές ενέργειες απασφάλισης της διάταξης ασφάλισης για τον χειρισμό του μηχανισμού απασφάλισης της ζεύξης.

7.6. Κατεργασία επιφάνειας

Οι επιφάνειες της πλάκας ζεύξης και της διάταξης ασφάλισης πρέπει να είναι λειτουργικές σε ικανοποιητικό βαθμό και να έχουν υποστεί τη δέουσα μηχανουργική επεξεργασία ή να είναι σφυρήλατες, χυτές ή πρεσαριστές.

7.7. Απαιτήσεις φορτίου

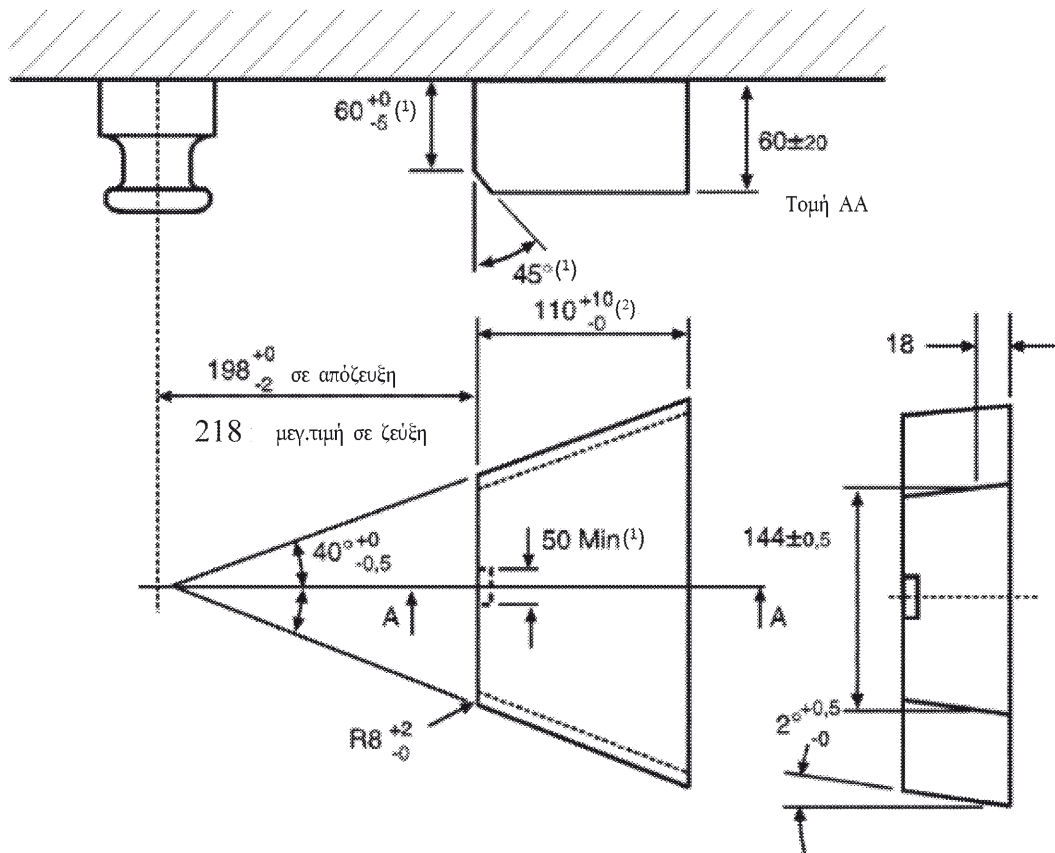
Όλα τα έδρανα ζεύξης πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις δοκιμασίες που αναφέρονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.7.

7.8. Σφήνες οδήγησης

7.8.1. Οι διαστάσεις των σφηνών οδήγησης για την εξαναγκασμένη οδήγηση ημιρυμουλκωμένων πρέπει να συμφωνούν με εκείνες του σχήματος 17.

Σχήμα 17

Διαστάσεις σφηνών οδήγησης ελατηριωτής ανάρτησης



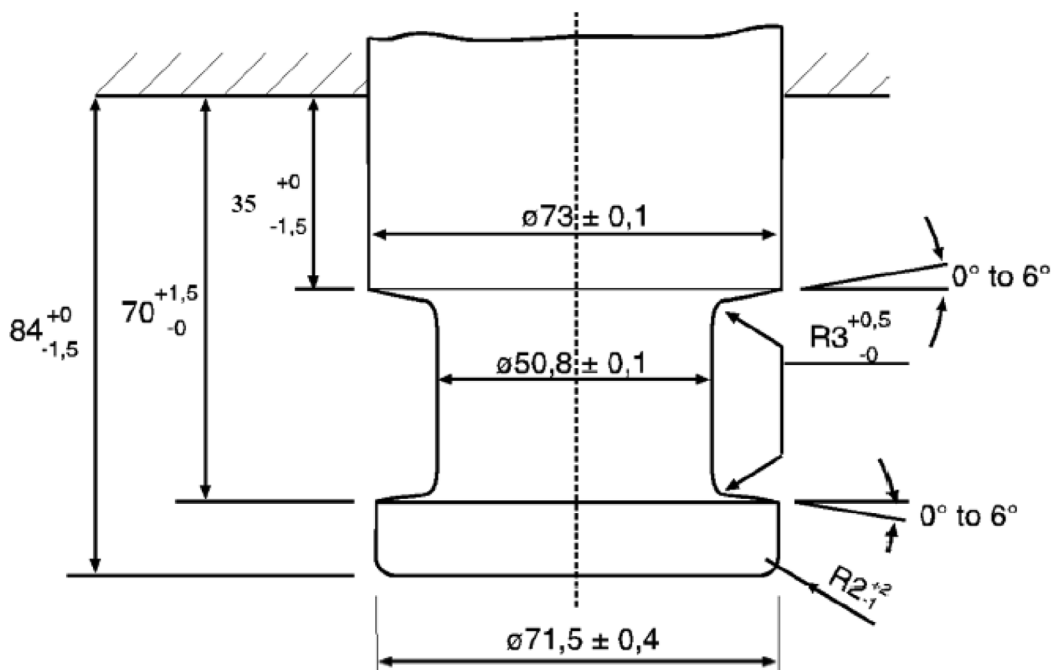
(¹) Ισχύει μόνο για σφήνες οδήγησης πάχους άνω των 60 mm.

(²) Η διάσταση αυτή αναφέρεται αποκλειστικά στη λειτουργική επιφάνεια: το μήκος της ίδιας της σφήνας οδήγησης μπορεί να είναι μεγαλύτερο.

- 7.8.2. Η σφήνα οδήγησης πρέπει να επιτρέπει την ασφαλή και ορθή ζεύξη και να διαθέτει ανάρτηση ελατηρίων. Η ισχύς των ελατηρίων πρέπει να επιτρέπει τη σύζευξη ενός ημιρυμουλκούμενου άνευ φορτίου και την απόλυτη επαφή της σφήνας οδήγησης με τις πλευρές του συνδέσμου κατά τη χρήση, όταν το ημιρυμουλκούμενο φέρει πλήρες φορτίο. Η απόξεση του εδράνου ζεύξης πρέπει να είναι δυνατή τόσο όταν το ημιρυμουλκούμενο φέρει φορτίο όσο και όταν αυτό είναι κενό.
- 7.9. Ειδικές απαιτήσεις για τυποποιημένα έδρανα ζεύξης:
- 7.9.1. οι διαστάσεις πρέπει να συμφωνούν με εκείνες του σχήματος 16 και του πίνακα 11·
- 7.9.2. πρέπει να είναι κατάλληλες και να έχουν υποβληθεί σε δοκιμασίες για μια τιμή D 150 kN και μια τιμή U 20 τόνων·
- 7.9.3. πρέπει να είναι δυνατή η απασφάλιση μέσω χειρομοχλού προσαρμοσμένου στη διάταξη ζεύξης·
- 7.9.4. πρέπει να είναι κατάλληλες για την εξαναγκασμένη οδήγηση ημιρυμουλκούμενων με σφήνες οδήγησης – βλ. παράγραφο 7.8.
8. ΠΕΙΡΟΙ ΕΔΡΑΝΩΝ ΖΕΥΞΗΣ
- 8.1. Οι πείροι εδράνων ζεύξης της κατηγορίας H50 (ISO 337) πρέπει να έχουν τις διαστάσεις που απεικονίζονται στο σχήμα 18.

Σχήμα 18

Διαστάσεις για πείρους εδράνων ζεύξης της κατηγορίας H50

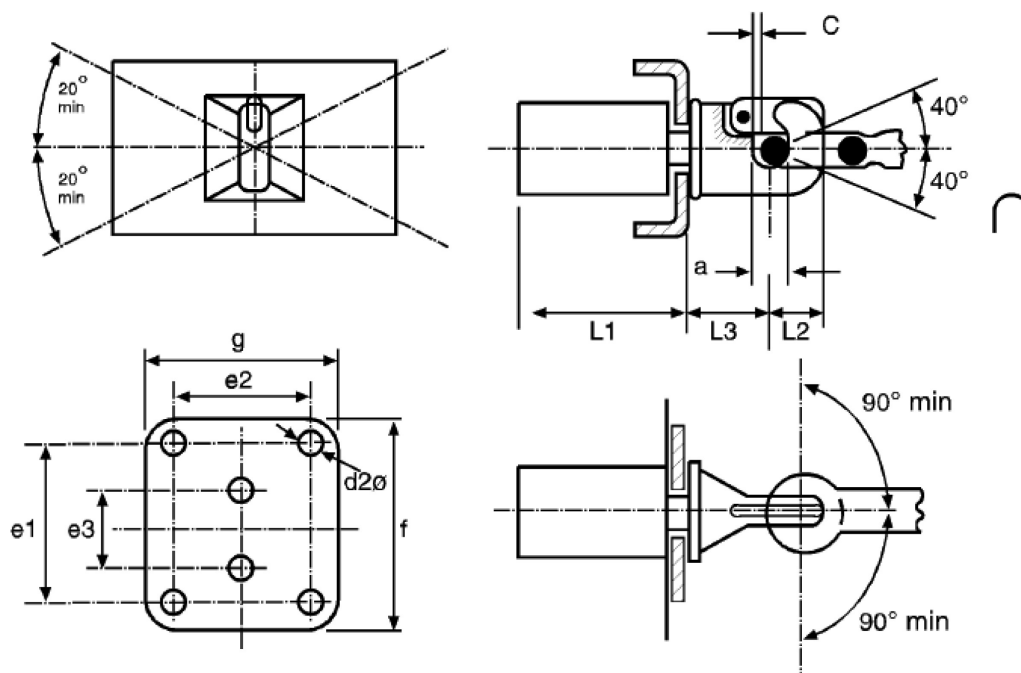


- 8.2. Οι πείροι εδράνων ζεύξης πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις δοκιμασίες που αναφέρονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.9.
9. ΠΛΑΚΕΣ ΣΤΕΡΕΩΣΗΣ
- 9.1. Οι πλάκες στερέωσης για έδρανα ζεύξης της κατηγορίας J πρέπει να διαθέτουν στρογγυλές οπές στερέωσης στις θέσεις που υποδεικνύονται στο σχήμα 16α, εφόσον προορίζονται για τη στερέωση τυποποιημένων εδράνων ζεύξης. Ωστόσο, οι οπές στερέωσης πρέπει να έχουν διάμετρο 17 mm + 2,0 mm/- 0,0 mm. Οι οπές πρέπει να είναι στρογγυλές και OXI μετ' εγκοπών (βλ. σχήμα 16α).

- 9.2. Οι πλάκες στερέωσης για τυποποιημένα έδρανα ζεύξης πρέπει να είναι κατάλληλες για την εξαναγκασμένη οδήγηση ημρυμουλκούμενων (μέσω σφηνών οδήγησης). Οι πλάκες στερέωσης για μη τυποποιημένα έδρανα ζεύξης που δεν είναι κατάλληλες για εξαναγκασμένη οδήγηση πρέπει να φέρουν τη δέουσα σήμανση.
- 9.3. Οι πλάκες στερέωσης για έδρανα ζεύξης πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις δοκιμασίες που αναφέρονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.8.
10. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΖΕΥΞΗΣ ΤΥΠΟΥ ΑΓΚΙΣΤΡΟΥ
- 10.1. Γενικές απαιτήσεις για διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου κατηγορίας K:
- 10.1.1. Όλες οι διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου κατηγορίας K πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις δοκιμασίες που αναφέρονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.5 και πρέπει να είναι κατάλληλες για τις χαρακτηριστικές τιμές που αναφέρονται στον πίνακα 13.
- 10.1.2. Οι διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου κατηγορίας K πρέπει να έχουν τις διαστάσεις που δίδονται στο σχήμα 19 και στον πίνακα 12. Οι διατάξεις ζεύξης των κατηγοριών K1 - K4 είναι μη αυτόματες διατάξεις ζεύξης και προορίζονται για χρήση μόνο σε ρυμουλκούμενα με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα που δεν υπερβαίνει τους 3,5 τόνους, ενώ εκείνες των κατηγοριών KA1-KA3 είναι αυτόματες διατάξεις ζεύξης.

Σχήμα 19

Διαστάσεις και άρθρωση διατάξεων ζεύξης τύπου αγκίστρου της κατηγορίας K



- 10.1.3. Οι διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε συνδυασμό με τοροειδείς δακτυλίους ράβδων ζεύξης, όταν δε χρησιμοποιούνται μαζί με τοροειδείς δακτυλίους ράβδων ζεύξης της κατηγορίας L, οι διατάξεις ζεύξης της κατηγορίας K πρέπει να έχουν τις μοίρες άρθρωσης που αναφέρονται στην παράγραφο 10.2 του παρόντος παραρτήματος.
- 10.1.4. Οι διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου της κατηγορίας K πρέπει να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τοροειδείς δακτυλίους που παρέχουν ελάχιστο διάκενο ή ελεύθερη κίνηση 3 mm και μέγιστο διάκενο 5 mm σε καινούργια κατάσταση. Οι κατάλληλοι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης πρέπει να αναφέρονται από τον κατασκευαστή της διάταξης ζεύξης στο έντυπο κοινοποίησης του παραρτήματος 1.

10.2. Οι διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου της κατηγορίας K που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τοροειδείς δακτύλιους της κατηγορίας L, χωρίς να είναι προσαρτημένες σε όχημα, πρέπει να επιτρέπουν τις ακόλουθες μη ταυτόχρονες κινήσεις άρθρωσης – βλ. επίσης σχήμα 19:

10.2.1. $\pm 90^\circ$ οριζοντίως περί των κατακόρυφο άξονα της ζεύξης·

10.2.2. $\pm 40^\circ$ κατακόρυφα περί τον οριζόντιο εγκάρσιο άξονα της ζεύξης·

10.2.3. $\pm 20^\circ$ αξονικής περιστροφής περί τον οριζόντιο διαμήκη άξονα της ζεύξης.

10.3. Οι αυτόματες διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου της κατηγορίας K πρέπει να διαθέτουν σιαγόνα σχεδιασμένη κατά τρόπον ώστε ο δακτύλιος ράβδου ζεύξης να κατευθύνεται εντός της ζεύξης.

10.4. Ασφάλιση προς αποτροπή της ακούσιας απόζευξης:

Στην κλειστή θέση, η ζεύξη πρέπει να ασφαλίσει με δύο διατάξεις ασφάλισης θετικής μηχανικής εμπλοκής, καθεμιά από τις οποίες πρέπει να παραμένει λειτουργική σε περίπτωση αστοχίας της άλλης.

Η κλειστή και ασφαλισμένη θέση της ζεύξης πρέπει να καταδεικνύεται εξωτερικά με σαφήνεια μέσω μηχανικής διάταξης. Πρέπει να είναι δυνατή η επαλήθευση της θέσης του ενδείκτη διά της αφής, για παράδειγμα, υπό συνθήκες σκότους.

Η μηχανική διάταξη ένδειξης πρέπει να καταδεικνύει την εμπλοκή αμφοτέρων των διατάξεων ασφάλισης (ικανή και αναγκαία συνθήκη).

Ωστόσο, επαρκεί η ένδειξη της εμπλοκής μίας μόνο εκ των διατάξεων ασφάλισης, εφόσον, στην περίπτωση αυτή, η εμπλοκή της δεύτερης διάταξης ασφάλισης αποτελεί εγγενές χαρακτηριστικό του σχεδιασμού.

10.5. Χειρομοχλοί

Οι χειρομοχλοί πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι ώστε να διευκολύνεται η χρήση τους, με στρογγυλεμένα άκρα. Η ζεύξη δεν πρέπει να έχει αιχμηρά άκρα ή σημεία πλησίον του χειρομοχλού που ενδέχεται να προκαλέσουν τραυματισμούς κατά τη λειτουργία της. Η απαιτούμενη για την απασφάλιση της ζεύξης δύναμη, υπολογιζόμενη χωρίς το δακτύλιο της ράβδου ζεύξης, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 250 N υπό γωνία 90° προς τον χειρομοχλό, στον διαμήκη άξονα της λειτουργίας.

Πίνακας 12

Διαστάσεις διατάξεων ζεύξης τύπου αγκίστρου κατηγορίας K (βλ. σχήμα 19)

Κατηγορία	K1	K2	K3	K4	KA1	KA2	KA3	Παρατηρήσεις
e ₁	—	83	83	120	120	140	160	± 0,5
e ₂	—	56	56	55	55	80	100	± 0,5
e ₃	90	—	—	—	—	—	—	± 0,5
d ₂	17	10,5	10,5	15	15	17	21	H13
c	3	3	3	3	3	3	3	ελάχ.
f	130	175	175	180	180	200	200	μέγ.
g	100	100	100	120	120	140	200	μέγ.
a	45	45	45	45	45	45	45	+ 1,6/- 0,0
L ₁	120	120	120	120	250	300	300	μέγ.
L ₂	74	74	63	74	90	90	90	μέγ.
L ₃	110	130	130	150	150	200	200	μέγ.

Πίνακας 13

Χαρακτηριστικές τιμές διατάξεων ζεύξης τύπου αγκίστρου κατηγορίας K

Κατηγορία	K1	K2	K3	K4	KA1	KA2	KA3
D kN	17	20	20	25	70	100	130
D _c kN	—	—	17	20	54	70	90
S kg	120	120	200	250	700	900	1 000
V kN	—	—	10	10	18	25	35

11. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΖΕΥΞΗΣ ΤΥΠΟΥ ΡΑΒΔΟΥ – ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ T

- 11.1. Οι ειδικές διατάξεις ζεύξης τύπου ράβδου της κατηγορίας T προορίζονται για χρήση σε συγκεκριμένους συνδυασμούς οχημάτων, π.χ. οχήματα μεταφοράς αυτοκινήτων. Τα οχήματα αυτά διαθέτουν ειδικές κατασκευές, οι οποίες ενδεχομένως να καθιστούν αναγκαία την τοποθέτηση της ζεύξης σε ειδικές και ασυνήθεις θέσεις. Η χρήση διατάξεων ζεύξης της κατηγορίας T πρέπει να περιορίζεται στα κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα.
- 11.2. Ο περιορισμός αυτός πρέπει να αναφέρεται στο έντυπο κοινοποίησης του παρατήματος 1.
- 11.3. Οι διατάξεις ζεύξης της κατηγορίας T πρέπει να εγκρίνονται ως συνδυασμός, δεν πρέπει δε να είναι δυνατός ο διαχωρισμός της ζεύξης παρά μόνο σε συνεργείο, με χρήση εργαλείων που δεν υπάρχουν συνήθως στο όχημα.
- 11.4. Η λειτουργία των διατάξεων ζεύξης της κατηγορίας T δεν πρέπει να είναι αυτόματη.
- 11.5. Οι διατάξεις ζεύξης της κατηγορίας T πρέπει να πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις δοκιμασίας που αναφέρονται στο παράρτημα 6 παράγραφος 3.3 εξαιρουμένης της παραγράφου 3.3.4.
- 11.6. Οι ακόλουθες στοιχειώδεις και ταυτόχρονες κινήσεις άρθρωσης πρέπει να είναι δυνατές χωρίς οι διατάξεις ζεύξης να είναι προσαρτημένες σε όχημα, αλλά συναρμολογημένες, και στην ίδια οριζόντια θέση όπως όταν είναι προσαρτημένες σε όχημα:
- 11.6.1. $\pm 90^\circ$ οριζόντια περί τον κατακόρυφο άξονα·
- 11.6.2. $\pm 8^\circ$ κατακόρυφα περί τον οριζόντιο εγκάρσιο άξονα·
- 11.6.3. $\pm 3^\circ$ αξονικής περιστροφής περί τον οριζόντιο διαμήκη άξονα.

12. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΛΕΝΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΧΕΙΡΙΣΜΟΥ

12.1. Γενικές απαιτήσεις

Η χρήση διατάξεων τηλενδείξης και τηλεχειρισμού επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση των διατάξεων ζεύξης των κατηγοριών C50-X και G50-X.

Οι διατάξεις τηλενδείξης και τηλεχειρισμού δεν πρέπει να παρεμποδίζουν την ελάχιστη ελεύθερη κίνηση του συζευγμένου δακτυλίου των ράβδων ζεύξης ή του συζευγμένου ημιρυμουλκούμενου. Η εγκατάστασή τους στο όχημα πρέπει να είναι μόνιμη.

Όλες οι διατάξεις τηλενδείξης ή τηλεχειρισμού εντάσσονται στο πλαίσιο δοκιμασίας και έγκρισης της διάταξης ζεύξης, μαζί με όλα τα μέρη των διατάξεων χειρισμού και μετάδοσης κίνησης.

12.2. Τηλένδειξη

- 12.2.1. Για την αυτόματη διαδικασία ζεύξης, οι διατάξεις τηλενδείξης πρέπει να υποδεικνύουν την κλειστή και διπλά ασφαλισμένη θέση της ζεύξης με οπτικό τρόπο, σύμφωνα με την παράγραφο 12.2.2. Επιπλέον, η ανοικτή θέση δύναται να υποδεικνύεται σύμφωνα με την παράγραφο 12.2.3.

Οι διατάξεις τηλενδείξης πρέπει να ενεργοποιούνται αυτόματα και να επανέρχονται στην αρχική τους κατάσταση ύστερα από κάθε άνοιγμα και κλείσιμο της ζεύξης.

- 12.2.2. Η εναλλαγή από την ανοικτή στην κλειστή και διπλά ασφαλισμένη θέση πρέπει να υποδεικνύεται με πράσινο οπτικό σήμα.
- 12.2.3. Η ανοικτή και/ή απασφαλισμένη θέση υποδεικνύεται με κόκκινο οπτικό σήμα.
- 12.2.4. Στην περίπτωση που ο τηλενδεικτης υποδεικνύει την ολοκλήρωση της αυτόματης διαδικασίας ζεύξης, πρέπει να εξασφαλίζεται ότι ο πείρος ζεύξης βρίσκεται στην διπλά ασφαλισμένη τελική του θέση.
- 12.2.5. Σε περίπτωση οποιουδήποτε σφάλματος στο σύστημα τηλενδειξης κατά τη διαδικασία της ζεύξης, δεν πρέπει να υποδεικνύεται η κλειστή και ασφαλισμένη θέση εφόσον δεν θα έχει επιτευχθεί η τελική θέση.
- 12.2.6. Η απεμπλοκή μίας εκ των δύο διατάξεων ασφάλισης πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την απενεργοποίηση του πράσινου οπτικού σήματος και την ενεργοποίηση του κόκκινου οπτικού σήματος (εφόσον υπάρχει).
- 12.2.7. Πρέπει να διατηρούνται οι μηχανικοί ενδείκτες που είναι εγκαταστημένοι στη διάταξη ζεύξης.
- 12.2.8. Προκειμένου να μην αποσπάται η προσοχή του οδηγού υπό συνήθεις συνθήκες οδήγησης, πρέπει να προβλέπεται η απενεργοποίηση της διάταξης τηλενδειξης, η οποία, ωστόσο, πρέπει να επανενεργοποιείται αυτόματα με το επόμενο άνοιγμα και κλείσιμο της ζεύξης – βλ. παράγραφο 12.2.1.
- 12.2.9. Τα στοιχεία χειρισμού και οι ενδείκτες των διατάξεων τηλενδειξης πρέπει να είναι εγκαταστημένα εντός του οπτικού πεδίου του οδηγού και να φέρουν μόνιμη και σαφή σήμανση.
- 12.3. Τηλεχειρισμός
- 12.3.1. Όταν χρησιμοποιείται μια διάταξη τηλεχειρισμού, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.8 του παρόντος κανονισμού, πρέπει επίσης να υπάρχει μια διάταξη τηλενδειξης, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 12.2, η οποία πρέπει τουλάχιστον να υποδεικνύει την ανοικτή θέση της ζεύξης.
- 12.3.2. Πρέπει να υπάρχει ειδικός διακόπτης (δηλ. γενικός διακόπτης, μοχλός ή βαλβίδα) που θα επιτρέπει το άνοιγμα ή το κλείσιμο της ζεύξης μέσω της διάταξης τηλεχειρισμού. Αν ο εν λόγω γενικός διακόπτης δεν βρίσκεται στον θάλαμο του οδηγού, δεν πρέπει να βρίσκεται σε θέση στην οποία έχουν ελεύθερη πρόσβαση αναρμόδια άτομα ή πρέπει να είναι ασφαλιζόμενος. Ο καθ'αυτός χειρισμός της ζεύξης από τον θάλαμο του οδηγού πρέπει να είναι δυνατός μόνο όταν έχει αποκλειστεί η ακούσια λειτουργία, για παράδειγμα, μέσω μιας διαδικασίας που απαιτεί τη χρήση και των δύο χεριών.
- Πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα εξακρίβωσης της ολοκλήρωσης του ανοίγματος της ζεύξης μέσω της διάταξης τηλεχειρισμού.
- 12.3.3. Εφόσον η διάταξη τηλεχειρισμού προβλέπει το άνοιγμα της ζεύξης με εξωτερική δύναμη, η συνθήκη υπό την οποία η εν λόγω εξωτερική δύναμη ασκείται επί της ζεύξης πρέπει να υποδεικνύεται με τον κατάλληλο τρόπο στον οδηγό. Αυτό δεν είναι απαραίτητο, αν η εξωτερική δύναμη δύναται να εφαρμοσθεί μόνο όταν είναι σε λειτουργία η διάταξη τηλεχειρισμού.
- 12.3.4. Αν η διάταξη ενεργοποίησης του ανοίγματος της ζεύξης μέσω της διάταξης τηλεχειρισμού είναι εγκαταστημένη εξωτερικά του οχήματος, πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα επίβλεψης του χώρου μεταξύ των συζευγμένων οχημάτων, χωρίς ωστόσο, να απαιτείται η παρουσία του χειριστή στον χώρο αυτό για τον χειρισμό της διάταξης.
- 12.3.5. Οποιοδήποτε σφάλμα χειρισμού ή σφάλμα στο σύστημα δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα το μη ηθελημένο άνοιγμα της ζεύξης κατά τις συνήθεις οδικές χρήσεις. Οποιαδήποτε σφάλματα στο σύστημα πρέπει να υποδεικνύονται άμεσα ή να καθίστανται άμεσα προφανή κατά την επόμενη λειτουργία, π.χ. από τη δυσλειτουργία του συστήματος.
- 12.3.6. Σε περίπτωση βλάβης της διάταξης τηλεχειρισμού, πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα ανοίγματος της ζεύξης με τουλάχιστον έναν ακόμη τρόπο, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Εάν για τον σκοπό αυτό απαιτείται η χρήση εργαλείου, το εν λόγω εργαλείο πρέπει να περιλαμβάνεται στην εργαλειοθήκη του οχήματος. Οι απαιτήσεις της παραγράφου 3.6 του παρόντος παραρτήματος δεν ισχύουν για χειρομοχλούς που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το άνοιγμα της ζεύξης σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
- 12.3.7. Η επισήμανση των στοιχείων χειρισμού και των ενδεικτών των διατάξεων τηλενδειξης πρέπει να είναι μόνιμη και σαφής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

Δοκιμή διατάξεων ή κατασκευαστικών στοιχείων μηχανικής ζεύξης

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΗΣ
- 1.1. Δοκίμια των διατάξεων ζεύξης ελέγχονται τόσο ως προς την αντοχή όσο και ως προς τη λειτουργία τους. Πρακτικές δοκιμασίες διεξάγονται όποτε αυτό είναι δυνατό. Ωστόσο, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, η αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία δύναται να μην απαιτήσει τη διεξαγωγή πρακτικής δοκιμασίας αντοχής, εάν ο απλός σχεδιασμός ενός κατασκευαστικού στοιχείου καθιστά δυνατή τη διεξαγωγή ενός θεωρητικού ελέγχου. Θεωρητικοί έλεγχοι δύνανται να διεξάγονται για τον προσδιορισμό των συνθηκών της «χειρότερης περίπτωσης». Σε κάθε περίπτωση, οι θεωρητικοί έλεγχοι πρέπει να εξασφαλίζουν την ίδια ποιότητα αποτελεσμάτων όπως και οι δυναμικές ή οι στατικές δοκιμασίες. Σε περίπτωση αμφιβολίας, υπερισχύουν τα αποτελέσματα των πρακτικών δοκιμασιών.

Βλ. επίσης παράγραφο 4.8 του παρόντος κανονισμού.
- 1.2. Στην περίπτωση των διατάξεων ζεύξης, η αντοχή πιστοποιείται μέσω δυναμικής δοκιμασίας (δοκιμασία αντοχής). Σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να καταστεί αναγκαία η διεξαγωγή περαιτέρω στατικών δοκιμασιών (βλ. παράγραφο 3 του παρόντος παραρτήματος).
- 1.3. Η δυναμική δοκιμασία αντοχής (εκτός από τη δοκιμασία που γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3.10 του παρόντος παραρτήματος) θα πρέπει να εκτελείται με εναλλασσόμενο περίπου ημιτονοειδές φορτίο (εναλλασσόμενο και/ή παλμικό) με αριθμό επαναλήψεων φόρτισης ανάλογα με το υλικό. Δεν θα πρέπει να παρατηρηθούν ρωγμές ή θραύσεις.
- 1.4. Οι προβλεπόμενες στατικές δοκιμασίες επιτρέπεται να προκαλούν μόνο ελαφρά μόνιμη παραμόρφωση. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, η μόνιμη πλαστική παραμόρφωση μετά την αποδέσμευση δεν πρέπει να υπερβαίνει το 10 τοις εκατό της μέγιστης παραμόρφωσης που μετράται κατά τη διεξαγωγή της δοκιμασίας. Σε περίπτωση που η μέτρηση της παραμόρφωσης κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας αποτελεί κίνδυνο για τον ελεγκτή, το μέρος αυτό της στατικής δοκιμασίας δύναται να παραλειφθεί υπό την προϋπόθεση ότι η ίδια παράμετρος θα ελεγχθεί κατά τη διάρκεια άλλων δοκιμασιών.
- 1.5. Τα υποθετικά φορτία που επιβάλλονται κατά τη διεξαγωγή των δυναμικών δοκιμασιών βασίζονται στη συνιστώσα της οριζόντιας δύναμης κατά μήκος του διαμήκη άξονα του οχήματος και στη συνιστώσα της κατακόρυφης δύναμης. Οι συνιστώσες των οριζοντίων δυνάμεων που ασκούνται εγκάρσια στον διαμήκη άξονα του οχήματος δεν λαμβάνονται υπόψη, υπό την προϋπόθεση ότι είναι μόνο ελάσσονος σημασίας. Η απλούστευση αυτή δεν ισχύει για τη διαδικασία δοκιμασίας που εκτελείται σύμφωνα με την παράγραφο 3.10 του παρόντος παραρτήματος.

Η αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία δύναται να απαιτήσει τη διεξαγωγή επιπλέον δοκιμασιών, εάν ο σχεδιασμός της διάταξης ζεύξης ή του συστήματος συνάρμοσής της στο όχημα ή η συναρμογή άλλων συστημάτων (όπως σταθεροποιητών, κλειστών διατάξεων ζεύξης κ.λπ.) δημιουργούν πρόσθετες δυνάμεις ή ροπές.

Η συνιστώσα της οριζόντιας δύναμης κατά μήκος του διαμήκη άξονα του οχήματος εκφράζεται από μια θεωρητικά προσδιοριζόμενη δύναμη αναφοράς, την τιμή D ή D_c . Η συνιστώσα της κατακόρυφης δύναμης, εκφράζεται, κατά περίπτωση, από το στατικό κατακόρυφο φορτίο S που επιβάλλεται στο σημείο ζεύξης, και από το υποτιθέμενο κατακόρυφο φορτίο V ή, στην περίπτωση των εδράνων ζεύξης, από το στατικό επιβαλλόμενο κατακόρυφο φορτίο U .
- 1.6. Οι χαρακτηριστικές τιμές D , D_c , S , V και U , στις οποίες βασίζονται οι δοκιμασίες και ορίζονται στην παράγραφο 2.11 του παρόντος κανονισμού, λαμβάνονται από τις πληροφορίες που παρέχονται από τον κατασκευαστή στην αίτηση χορήγησης έγκρισης τύπου – βλ. έντυπο κοινοποίησης στα παραρτήματα 1 και 2.
- 1.7. Κάθε διάταξη θετικής μηχανικής εμπλοκής, η οποία διατηρείται στη θέση της με δυνάμεις ελατηρίου, πρέπει να παραμένει στη θέση ασφάλισης όταν ασκείται επ' αυτής δύναμη κατά μήκος του λιγότερου ευνοϊκού άξονα, ισοδύναμη με την τριπλάσια μάζα του μηχανισμού ασφάλισης.
2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΟΚΙΜΗΣ

Εάν χρησιμοποιείται η διαδικασία δοκιμασίας της παραγράφου 3.10 του παρόντος παραρτήματος, οι παράγραφοι 2.1, 2.2, 2.3 και 2.5 δεν εφαρμόζονται.

- 2.1. Για τις δυναμικές και τις στατικές δοκιμασίες, το δοκίμιο τοποθετείται σε κατάλληλη κλίνη δομικής που επιτρέπει την εφαρμογή δυνάμεων κατά τρόπον ώστε επί του δοκίμιου να μην ασκούνται οποιεσδήποτε πρόσθετες δυνάμεις ή ροπές πέραν της καθορισμένης δύναμης δοκιμασίας. Στην περίπτωση των εναλλασσόμενων δοκιμασιών, η διεύθυνση εφαρμογής της δύναμης δεν πρέπει να αποκλίνει περισσότερο από $\pm 1^\circ$ από την καθορισμένη διεύθυνση. Στην περίπτωση των παλμικών και των στατικών δοκιμασιών, η γωνία πρέπει να ρυθμίζεται σύμφωνα με τη μέγιστη δύναμη δοκιμασίας. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται συνήθως ένας σύνδεσμος στο σημείο εφαρμογής της δύναμης (δηλαδή στο σημείο ζεύξης), καθώς και δεύτερος σύνδεσμος σε κατάλληλη απόσταση από τον πρώτο.
- 2.2. Η συχνότητα δοκιμασίας δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 35 Hz. Η επιλεγμένη συχνότητα πρέπει να διαχωρίζεται επαρκώς από τις συχνότητες συντονισμού της κλίνης δοκιμασίας, συμπεριλαμβανομένης της υπό δοκιμασία διάταξης. Όσον αφορά στις ασύγχρονες δοκιμασίες, οι συχνότητες των δύο συνιστωσών δύναμης πρέπει να κυμαίνονται περίπου μεταξύ του 1 τοις εκατό και μιας μέγιστης τιμής 3 τοις εκατό. Για διατάξεις ζεύξης από χάλυβα, ο αριθμός των επαναλήψεων φόρτισης είναι 2×10^6 . Για διατάξεις από άλλα υλικά ενδέχεται να απαιτηθεί μεγαλύτερος αριθμός επαναλήψεων φόρτισης. Για τον προσδιορισμό εμφάνισης τυχόν ρωγμών κατά τη διεξαγωγή της δοκιμασίας πρέπει να χρησιμοποιείται η μέθοδος διείσδυσης βαφής για δοκιμασίες προσδιορισμού ρωγμών ή άλλη ανάλογη μέθοδος.
- 2.3. Για τις παλμικές δοκιμασίες, η δύναμη δοκιμασίας κυμαίνεται μεταξύ της μέγιστης δύναμης δοκιμασίας και μιας μικρότερης έντασης, ελάχιστης δύναμης δοκιμασίας, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει το 5 τοις εκατό της μέγιστης δύναμης δοκιμασίας, εάν δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό στη συγκεκριμένη διαδικασία δοκιμασίας.
- 2.4. Για στατικές δοκιμασίες εκτός των ειδικών δοκιμασιών που ορίζει η παράγραφος 3.2.3 του παρόντος παραρτήματος, η δύναμη δοκιμασίας πρέπει να εφαρμόζεται ομαλά και γρήγορα, και να διατηρείται για τουλάχιστον 60 δευτερόλεπτα.
- 2.5. Οι διατάξεις ή τα κατασκευαστικά στοιχεία ζεύξης πρέπει συνήθως να τοποθετούνται στην κλίνη δοκιμασίας με όσο το δυνατόν πιο άκαμπτο τρόπο στην πραγματική θέση στην οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στο όχημα. Πρέπει να χρησιμοποιούνται οι διατάξεις στερέωσης που ορίζει ο κατασκευαστής ή ο αιτών και προορίζονται για τη συναρμογή της διάταξης ή του κατασκευαστικού στοιχείου ζεύξης στο όχημα και/ή έχουν πανομοιότυπα μηχανικά χαρακτηριστικά.
- 2.6. Οι διατάξεις ή τα κατασκευαστικά στοιχεία ζεύξης πρέπει να υποβάλλονται σε δοκιμασίες με τη μορφή με την οποία χρησιμοποιούνται στην οδική κυκλοφορία. Ωστόσο, κατά την κρίση του κατασκευαστού και κατόπιν συμφωνίας της τεχνικής υπηρεσίας, τα εύκαμπτα εξαρτήματα θα απομονώνονται αν αυτό είναι απαραίτητο για τη διαδικασία δοκιμασίας και εάν δεν υπάρχει αμφιβολία για μια μη ρεαλιστική επίδραση επί του αποτελέσματος δοκιμασίας.

Τα εύκαμπτα εξαρτήματα, τα οποία φαίνεται ότι υπερθερμαίνονται λόγω επιταχυνόμενης διαδικασίας δοκιμασίας, μπορούν να αντικαθίστανται κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας. Τα φορτία δοκιμασίας μπορούν να εφαρμόζονται μέσω ειδικών διατάξεων που δεν παρουσιάζουν χαλαρότητα.

3. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΩΝ

Εάν χρησιμοποιείται η διαδικασία δοκιμασίας της παραγράφου 3.10 του παρόντος παραρτήματος, δεν ισχύουν οι απαιτήσεις των παραγράφων 3.1.1 έως 3.1.6.

3.1. Σφαίρες ζεύξης και βραχίονες ρυμούλκησης

3.1.1. Οι διατάξεις μηχανικής ζεύξης με σφαίρες ζεύξης μπορεί να είναι των ακόλουθων τύπων:

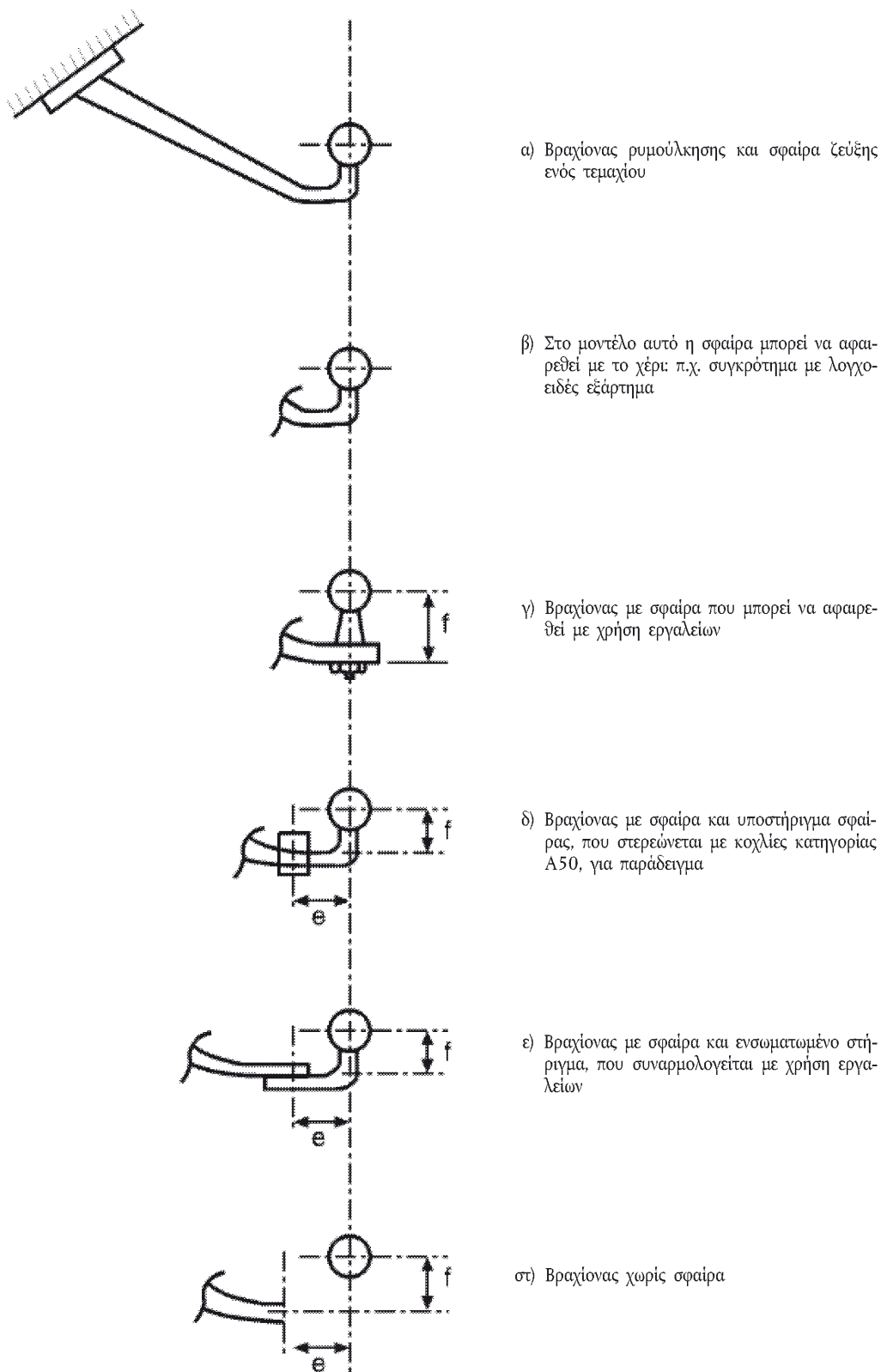
i) σφαίρες ζεύξης ενός τεμαχίου, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων με μη εναλλάξιμες, αποσυναρμολογούμενες σφαίρες (βλ. σχήματα 20α και 20β),

ii) σφαίρες ζεύξης αποτελούμενες από ορισμένα εξαρτήματα τα οποία δύνανται να αποσυναρμολογηθούν (βλ. σχήματα 20γ, 20δ και 20ε),

iii) βραχίονες ρυμούλκησης χωρίς προσαρμοσμένη σφαίρα (βλ. σχήμα 20στ).

Σχήμα 20

Διατάξεις βραχιόνων ρυμούλκησης τύπου σφαίρας



- 3.1.2. Η βασική δοκιμασία είναι μια δυναμική δοκιμασία αντοχής. Το δοκίμιο αποτελείται από τη σφαίρα ζεύξης, τον αυχένα της σφαίρας και τα στοιχεία στερέωσης που απαιτούνται για τη συναρμογή του συγκροτήματος στο όχημα. Η σφαίρα ζεύξης και ο βραχίονας ρυμούλκησης τοποθετούνται σε άκαμπτη θέση επί κλίνης δοκιμασίας, ικανής να παράγει εναλλασσόμενη δύναμη, στην πραγματική θέση στην οποία προορίζονται να χρησιμοποιηθούν.
- 3.1.3. Οι θέσεις των σημείων στερέωσης για τη συναρμογή της σφαίρας ζεύξης και του βραχίονα ρυμούλκησης καθορίζονται από τον κατασκευαστή του οχήματος (βλ. παράγραφο 5.3.2 του παρόντος κανονισμού).
- 3.1.4. Οι διατάξεις που υποβάλλονται σε δοκιμασίες θα πρέπει να παρέχονται με όλες τις λεπτομέρειες του σχεδιασμού, οι οποίες ενδεχομένως να έχουν επίδραση επί των κριτηρίων αντοχής (λόγου χάριν, πλάκα ηλεκτρικού ρευματολήπτη, επισημάνσεις κ.λπ.). Η περιφέρεια της δοκιμασίας τελειώνει στα σημεία αγκύρωσης ή τα σημεία προσαρμογής στο όχημα. Η γεωμετρική θέση της σφαίρας ζεύξης και των σημείων στερέωσης της διάταξης ζεύξης σε σχέση με τη γραμμή αναφοράς θα πρέπει να παρέχονται από τον κατασκευαστή του οχήματος και θα πρέπει να υποδεικνύονται στην έκθεση δοκιμασίας. Όλες οι σχετικές θέσεις των σημείων προσαρμογής σε σχέση με τη γραμμή αναφοράς, για τις οποίες ο κατασκευαστής του ρυμουλκού οχήματος πρέπει να παρέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες στον κατασκευαστή της διάταξης ρυμούλκησης, πρέπει να επαναληφθούν επί της κλίνης δοκιμασιών.
- 3.1.5. Το δοκίμιο, όπως είναι τοποθετημένο στην κλίνη δοκιμασιών, υποβάλλεται σε δυναμική δοκιμασία εναλλασσόμενης καταπόνησης με δύναμη που εφαρμόζεται επί της σφαίρας ζεύξης υπό γωνία όπως απεικονίζεται στο σχήμα 21 ή στο σχήμα 22.

Η διεύθυνση της γωνίας δοκιμασίας προσδιορίζεται από την κατακόρυφη σχέση μεταξύ μιας οριζόντιας γραμμής αναφοράς διερχομένης από το κέντρο της σφαίρας και μιας οριζόντιας γραμμής αναφοράς διερχομένης από το εγγύτερο ανώτατο σημείο στερέωσης της διάταξης ζεύξης, όταν η μέτρηση γίνεται σε οριζόντιο επίπεδο ως προς το εγκάρσιο κατακόρυφο επίπεδο που διέρχεται από το κέντρο της σφαίρας ζεύξης. Αν το σημείο στερέωσης κείται άνωθεν της οριζόντιας γραμμής αναφοράς, η δοκιμασία εκτελείται με γωνία $\alpha = +15^\circ \pm 1^\circ$ και αν το εν λόγω σημείο στερέωσης κείται κάτωθεν της οριζόντιας γραμμής αναφοράς, η δοκιμασία εκτελείται με γωνία $\alpha = -15^\circ \pm 1^\circ$ (βλ. σχήμα 21). Τα σημεία στερέωσης που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό της γωνίας δοκιμασίας πρέπει να είναι εκείνα που δηλώνονται από τον κατασκευαστή του οχήματος και μεταδίδουν τις κύριες δυνάμεις εφελκυσμού στην κατασκευή του ρυμουλκού.

Η γωνία επιλέγεται κατά τρόπον ώστε να λαμβάνεται υπόψη το κατακόρυφο στατικό και δυναμικό φορτίο, ισχύει δε αποκλειστικά για επιτρεπόμενα στατικά κατακόρυφα φορτία που δεν υπερβαίνουν την τιμή:

$$S = 120 \times D \text{ [N]}$$

Όταν το στατικό κατακόρυφο φορτίο υπερβαίνει την κατά τον ανωτέρω τρόπο υπολογιζόμενη τιμή, η γωνία πρέπει, και στις δύο περιπτώσεις, να αυξηθεί στις 20° .

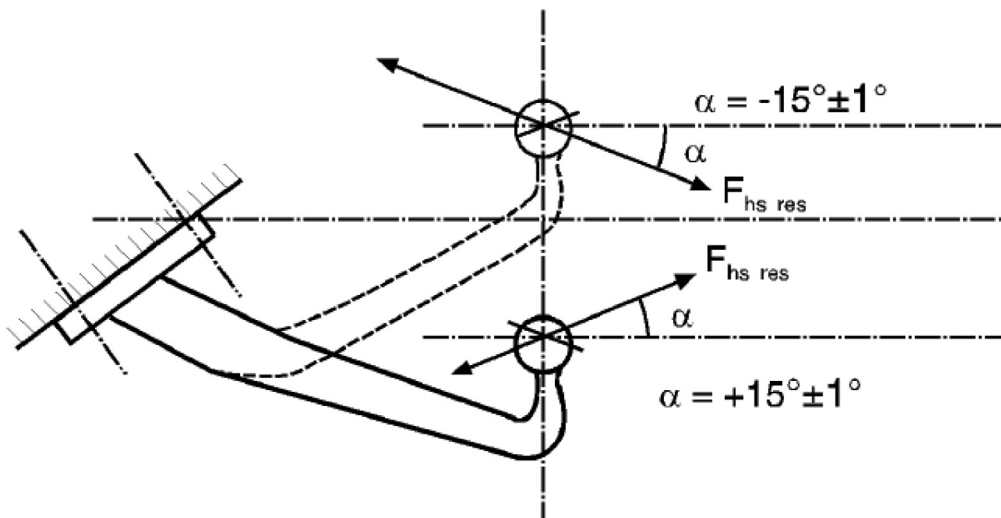
Η δυναμική δοκιμασία πρέπει να εκτελείται με την ακόλουθη δυναμική δοκιμασίας:

$$F_{hs \text{ res}} = \pm 0,6 D$$

- 3.1.6. Η διαδικασία δοκιμασίας ισχύει για τους διάφορους τύπους διατάξεων ζεύξης (βλ. παράγραφο 3.1.1 του παρόντος παραρτήματος) ως εξής:
- 3.1.6.1. σφαίρες ζεύξης ενός τεμαχίου, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων με μη εναλλάξιμες, αποσυναρμολογούμενες σφαίρες (βλ. σχήματα 20α και 20β),
- 3.1.6.1.1. η δύναμη δοκιμασίας για τις διατάξεις που απεικονίζονται στα σχήματα 20α και 20β πρέπει να εκτελείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 3.1.5.

Σχήμα 21

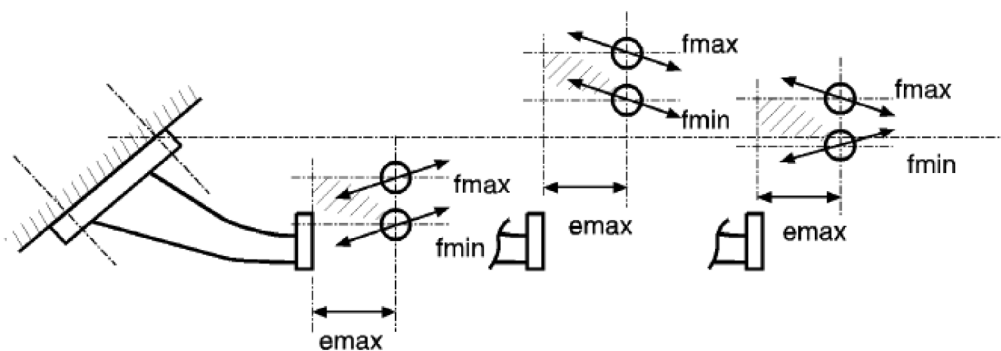
Γωνίες εφαρμογής της δύναμης δοκιμασίας



Σημείωση: Η παράλληλος της γραμμής αναφοράς διέρχεται από το κέντρο του εγγύτερου ανώτατου σημείου προσαρτήσης του βραχίονα ρυμούλκησης στο όχημα – βλ. παράρτημα 6 παράγραφος 3.1.5.

Σχήμα 22

Γωνίες εφαρμογής της δύναμης δοκιμασίας



Σημείωση: Διεύθυνση της εναλλασσόμενης δύναμης δοκιμασίας $F_{hs\ res}$, ανάλογα με τη θέση της διερχομένης από το κέντρο της σφαίρας οριζόντιας γραμμής αναφοράς σε σχέση με την παράλληλο της εν λόγω γραμμής αναφοράς – βλέπε σχήμα 21.

3.1.6.2. σφαίρες ζεύξης, αποτελούμενες από εξαρτήματα που δύνανται να αποσυναρμολογηθούν.

Ορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες:

- βραχίονας ρυμούλκησης και σφαίρα ζεύξης (βλ. σχήμα 20γ),
- βραχίονας ρυμούλκησης και σφαίρα ζεύξης με ενσωματωμένο στήριγμα (βλ. σχήμα 20δ),
- βραχίονας ρυμούλκησης με αποσυναρμολογούμενη σφαίρα ζεύξης (βλ. σχήμα 20ε),
- βραχίονας ρυμούλκησης χωρίς σφαίρα ζεύξης (βλ. σχήμα 20στ).

3.1.6.2.1. Η δοκιμασία αντοχής για τις διατάξεις που απεικονίζονται στα σχήματα 20γ έως 20στ εκτελείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 3.1.5. Οι διαστάσεις e και f πρέπει να έχουν κατασκευαστική ανοχή ± 5 mm και να αναφέρονται στην έκθεση δοκιμασίας.

Η δοκιμασία του βραχίονα ρυμούλκησης (βλ. σχήμα 20στ) πρέπει να εκτελείται με προσαρτημένη σφαίρα ζεύξης (επί υποστηρίγματος). Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο το αποτέλεσμα της δοκιμασίας του βραχίονα ρυμούλκησης μεταξύ των σημείων στερέωσης και της επιφάνειας στερέωσης του υποστηρίγματος της σφαίρας.

Οι διαστάσεις e και f πρέπει να έχουν κατασκευαστική ανοχή ± 5 mm και να ορίζονται από τον κατασκευαστή της διάταξης ζεύξης.

3.1.6.3. Διατάξεις ζεύξης με μεταβλητές διαστάσεις e και f για αποσυναρμολογούμενες και εναλλάξιμες σφαίρες ζεύξης – βλ. σχήμα 22.

3.1.6.3.1. Οι δοκιμασίες αντοχής βραχιόνων ζεύξης του τύπου αυτού πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 3.1.5.

3.1.6.3.2. Εφόσον είναι δυνατό να ορισθεί μια διαμόρφωση «χειρότερης περίπτωσης» κατόπιν συμφωνίας μεταξύ του κατασκευαστή και της αρμόδιας για τις εγκρίσεις τύπου αρχής ή τεχνικής υπηρεσίας, τότε αρκεί η δοκιμασία αυτής και μόνο της διαμόρφωσης.

Σε διαφορετική περίπτωση πρέπει να ελεγχθούν πολλές θέσεις της σφαίρας στο πλαίσιο ενός απλουστευμένου προγράμματος δοκιμασιών, σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.6.3.3.

3.1.6.3.3. Σε ένα απλουστευμένο πρόγραμμα δοκιμασιών, η τιμή της διάστασης f πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ μιας καθορισμένης ελάχιστης τιμής f_{\min} και μιας μέγιστης τιμής f_{\max} , η οποία δεν υπερβαίνει τα 100 mm. Η απόσταση της σφαίρας, e_{\max} , από το υποστήριγμα πρέπει να είναι 130 mm. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη όλες οι πιθανές θέσεις της σφαίρας στο πεδίο που ορίζει η οριζόντια απόσταση από την επιφάνεια στερέωσης και το κατακόρυφο εύρος τιμών f (f_{\min} έως f_{\max}), πρέπει να υποβάλλονται σε δοκιμασία δύο διατάξεις:

i) μία διάταξη με σφαίρα στην άνω θέση (f_{\max}) και

ii) μία διάταξη με σφαίρα στην κάτω θέση (f_{\min}).

Η γωνία εφαρμογής της δύναμης δοκιμασίας μεταβάλλεται, θετικά ή αρνητικά, ανάλογα με τη σχέση της διερχομένης από το κέντρο της σφαίρας οριζόντιας γραμμής αναφοράς με την παράλληλο που διέρχεται από το εγγύτερο ανώτατο σημείο στερέωσης της διάταξης ζεύξης. Οι γωνίες που πρέπει να χρησιμοποιηθούν απεικονίζονται στο σχήμα 22.

3.1.7. Στην περίπτωση στην οποία οι αποσυναρμολογούμενες μονάδες σφαίρας στερεώνονται με διατάξεις στερέωσης εκτός των βιδωτών, όπως για παράδειγμα, με ελατηριωτά άγκιστρα, και η πτυχή της θετικής μηχανικής εμπλοκής της διάταξης δεν ελέγχεται κατά τη διάρκεια της δυναμικής δοκιμασίας, η διάταξη πρέπει να υποβάλλεται σε στατική δοκιμασία με δύναμη που εφαρμόζεται στην κατάλληλη διεύθυνση επί της σφαίρας ή της διάταξης θετικής μηχανικής εμπλοκής. Όταν η διάταξη θετικής μηχανικής εμπλοκής διατηρεί τη μονάδα της σφαίρας σε κατακόρυφη θέση, η στατική δοκιμασία πρέπει να εφαρμόζει επί της σφαίρας κατακόρυφη δύναμη προς τα επάνω ίση με την τιμή «D». Όταν η διάταξη θετικής μηχανικής εμπλοκής διατηρεί τη θέση της μονάδας σφαίρας μέσω ενός εγκάρσιου οριζόντιου σχεδιασμού, η στατική δοκιμασία πρέπει να εφαρμόζει επί της σφαίρας στη διεύθυνση αυτή δύναμη ίση με 0,25 D. Η διάταξη θετικής μηχανικής εμπλοκής δεν πρέπει να εμφανίσει αστοχία ή τυχόν παραμόρφωση που ενδεχομένως να είναι επιζήμια για τη λειτουργία της.

3.1.8. Τα σημεία συναρμογής του δευτερεύοντος συνδέσμου που αναφέρεται στην παράγραφο 1.5 του παραρτήματος 5, πρέπει να είναι ανθεκτικά σε μια οριζόντια στατική δύναμη 2D με μέγιστη τιμή 15 kN. Όταν υπάρχει ξεχωριστό σημείο συναρμογής καλωδίου απεμπλοκής, το εν λόγω σημείο πρέπει να είναι ανθεκτικό σε μια οριζόντια στατική δύναμη ίση με την τιμή D.

3.2. Κεφαλές ζεύξης

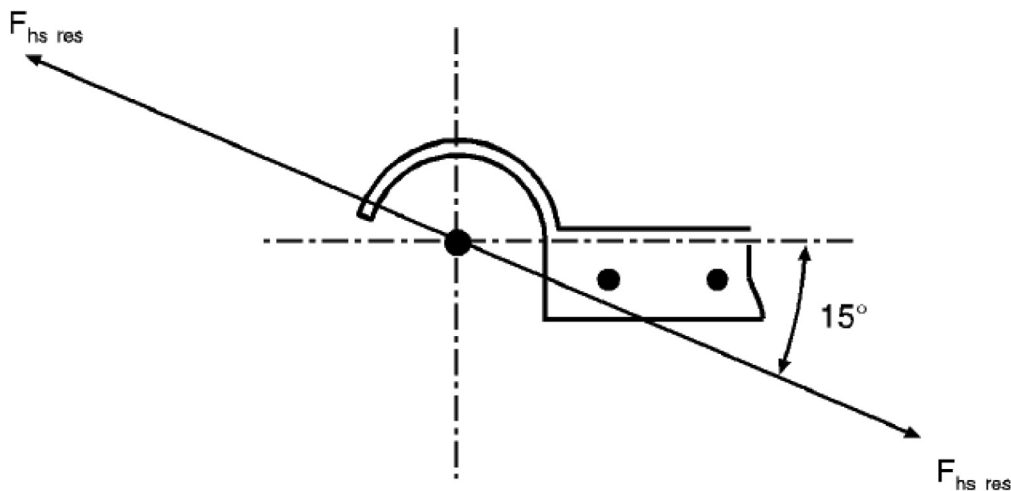
3.2.1. Η βασική δοκιμασία είναι μια δυναμική δοκιμασία αντοχής με εναλλασσόμενη δύναμη δοκιμασίας ακολουθούμενη από μια στατική δοκιμασία (δοκιμασία ανύψωσης) με το ίδιο δοκίμιο.

3.2.2. Η δυναμική δοκιμασία εκτελείται με μια σφαίρα ζεύξης κατηγορίας A κατάλληλης αντοχής. Η σφαίρα ζεύξης και η κεφαλή ζεύξης πρέπει να τοποθετούνται στην κλίνη δοκιμασιών σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και σε διάταξη αντιστοιχία με τις σχετικές θέσεις της συνήθους χρήσης. Δεν πρέπει να υπάρχει δυνατότητα εφαρμογής επί του δοκιμίου επιπλέον δυνάμεων εκτός από τη δύναμη δοκιμασίας. Η δύναμη δοκιμασίας πρέπει να εφαρμόζεται κατά μία ευθεία που διέρχεται από το κέντρο της σφαίρας και έχει γωνία κλίσης ίση με 15° προς τα κάτω και προς το οπίσθιο μέρος (βλ. σχήμα 23). Μία δοκιμασία αντοχής πρέπει να γίνεται στο δοκίμιο με την ακόλουθη δύναμη δοκιμασίας:

$$F_{hs \text{ res } w} = \pm 0,6 D$$

Αν η μέγιστη επιτρεπόμενη στατική κατακόρυφη μάζα S υπερβαίνει την τιμή 120 D, η γωνία δοκιμασίας πρέπει να αυξηθεί στις 20°.

Σχήμα 23
Δυναμική δοκιμασία



- 3.2.3. Πρέπει επίσης να εκτελείται μια στατική δοκιμασία διαχωρισμού. Η σφαίρα ζεύξης που χρησιμοποιείται για τη δοκιμασία πρέπει να έχει διάμετρο 49,00 έως 49,13 mm ώστε να αντιπροσωπεύει μια φθαρμένη σφαίρα ζεύξης. Η ανυψωτική δύναμη F_a πρέπει να εφαρμόζεται κατακόρυφα στον εγκάρσιο και στον διαμήκη άξονα της κεφαλής ζεύξης και να αυξάνει ομαλώς και ταχέως μέχρι την τιμή:

$$F_a = g (C + S/1\,000) \text{ kN}$$

και να διατηρείται για 10 δευτερόλεπτα.

Η κεφαλή ζεύξης δεν πρέπει να διαχωρίζεται από τη σφαίρα και κανένα κατασκευαστικό στοιχείο της κεφαλής ζεύξης δεν πρέπει να εμφανίσει μόνιμη παραμόρφωση η οποία δύναται να είναι επιζήμια για τις λειτουργικές της ιδιότητες.

- 3.3. Σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης και δοκοί ζεύξης
- 3.3.1. Μια δοκιμασία αντοχής πρέπει να εκτελείται επί ενός δοκιμίου. Η διάταξη ζεύξης πρέπει να φέρει όλα τα απαραίτητα για τη συνάρμοσή της στο όχημα στοιχεία στερέωσης. Τυχόν ενδιάμεσες διατάξεις που παρεμβάλλονται μεταξύ των συνδέσμων ράβδων ζεύξης και του σκελετού του οχήματος (δηλαδή δοκοί ζεύξης) πρέπει να υποβάλλονται σε δοκιμασία με τις ίδιες δυνάμεις που χρησιμοποιούνται και στην περίπτωση του συνδέσμου. Κατά τις δοκιμασίες δοκών ζεύξης που προορίζονται για τυποποιημένους συνδέσμους ράβδων ζεύξης, το κατακόρυφο φορτίο πρέπει να εφαρμόζεται σε διαμήκη απόσταση από το κατακόρυφο επίπεδο των σημείων στερέωσης ίση με τη θέση του αντίστοιχου τυποποιημένου συνδέσμου.
- 3.3.2. Σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης για αρθρωτές ράβδους ζεύξης ($S = 0$)
- Η δυναμική δοκιμασία πρέπει να εκτελείται με οριζόντια εναλλασσόμενη δύναμη $F_{hw} = \pm 0,6 D$ που ασκείται σε μια παράλληλη προς το έδαφος ευθεία και στο διάμετρο μέσο επίπεδο του ρυμουλκού που διέρχεται από το κέντρο του πείρου ζεύξης.
- 3.3.3. Σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης για κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα ($S > 0$).
- 3.3.3.1. Κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα μάζας έως και 3,5 τόνων:
- Οι σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης για κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα μάζας έως και 3,5 τόνων πρέπει να υποβάλλονται σε δοκιμασίες κατά τον ίδιο τρόπο, όπως και οι σφαίρες ζεύξης και οι βραχίονες ρυμούλκησης που περιγράφονται στην παράγραφο 3.1 του παρόντος παραρτήματος.
- 3.3.3.2. Κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα μάζας που υπερβαίνει τους 3,5 τόνους:

Οι δυνάμεις δοκιμασίας πρέπει να εφαρμόζονται στο δοκίμιο τόσο στην οριζόντια όσο και στην κατακόρυφη διεύθυνση, στο πλαίσιο μιας ασύγχρονης δοκιμασίας αντοχής. Ο οριζόντιος άξονας επενέργειας της δύναμης πρέπει να αντιστοιχεί στην παράλληλο προς το έδαφος και κατά μήκος του διαμήκους μέσου επιπέδου του ρυμουλκού, η οποία διέρχεται από το κέντρο του πείρου ζεύξης. Ο άξονας επενέργειας της κατακόρυφης δύναμης πρέπει να είναι κάθετος στον άξονα επενέργειας της οριζόντιας δύναμης και κατά μήκος του διαμήκους άξονα του πείρου ζεύξης.

Τα συστήματα στερέωσης του συνδέσμου ράβδων ζεύξης και του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης στην κλίνη δοκιμασίας θα είναι αυτά που προορίζονται για την συναρμογή της διάταξης επί του οχήματος σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.

Πρέπει να εφαρμόζονται οι ακόλουθες δυνάμεις δοκιμασίας:

Πίνακας 14

Δυνάμεις δοκιμασίας

Δύναμη δοκιμασίας	Μέση τιμή (kN)	Εύρος (kN)
Οριζόντια δύναμη	0	± 0,6 D _c (βλ. σημείωση)
Κατακόρυφη δύναμη	S × g/1 000	± 0,6 V (βλ. σημείωση)

Σημείωση: Στην περίπτωση των ειδικών συνδέσμων ράβδων ζεύξης της κατηγορίας T, οι τιμές αυτές πρέπει να μειώνονται σε ± 0,5 D_c και ± 0,5 V.

Η κατακόρυφη και η οριζόντια συνιστώσα πρέπει να είναι ημιτονοειδείς και να εφαρμόζονται ασύγχρονα, όταν η διαφορά των συχνοτήτων τους κυμαίνεται μεταξύ 1 και 3 τοις εκατό.

3.3.4. Στατική δοκιμασία διάταξης ασφάλισης πείρου ζεύξης

Στην περίπτωση των συνδέσμων ράβδων ζεύξης απαιτείται επίσης δοκιμασία του κλειστρου και τυχόν διατάξεων ασφάλισης με στατική δύναμη 0,25 D που εφαρμόζεται στη διεύθυνση του ανοίγματος. Η δοκιμασία δεν πρέπει να προκαλέσει το άνοιγμα του κλειστρου ούτε και οποιαδήποτε ζημία. Για τους κυλινδρικούς πείρους ζεύξης επαρκεί μια δύναμη δοκιμασίας 0,1 D.

3.4. Δακτύλιοι ράβδων ζεύξης

3.4.1. Οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης πρέπει να υποβάλλονται στις ίδιες δυναμικές δοκιμασίες όπως και οι σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης. Οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για ρυμουλκούμενα με αρθρωτές ράβδους ζεύξης που επιτρέπουν την ελεύθερη κατακόρυφη κίνηση, πρέπει να υποβάλλονται σε δοκιμασία εναλλασσόμενης δύναμης, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 3.3.2. Οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης που προορίζονται επίσης για χρήση σε κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα, πρέπει να υποβάλλονται σε δοκιμασίες κατά τον ίδιο τρόπο όπως και οι σφαιρικές κεφαλές ζεύξης (παράγραφος 3.2) για μάζες ρυμουλκούμενων C έως και 3,5 τόνων και κατά τον ίδιο τρόπο όπως και οι σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης (παράγραφος 3.3.3.2) για κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα μάζας C που υπερβαίνει τους 3,5 τόνους.

3.4.2. Οι τοροειδείς δακτύλιοι της κατηγορίας L πρέπει να υποβάλλονται στις ίδιες δοκιμασίες όπως και οι τυποποιημένοι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης.

3.4.3. Οι δοκιμασίες των δακτυλίων ράβδων ζεύξης πρέπει να εκτελούνται κατά τρόπο ώστε η εναλλασσόμενη δύναμη να εφαρμόζεται επίσης στα εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται για τη συναρμογή του δακτυλίου στη ράβδο ζεύξης. Όλα τα εύκαμπτα ενδιάμεσα κατασκευαστικά στοιχεία πρέπει να είναι στερεωμένα με σφιγκτήρες.

3.5. Διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου

3.5.1. Οι διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου της κατηγορίας K πρέπει να ανταποκρίνονται επιτυχώς στη δυναμική δοκιμασία που αναφέρεται στην παράγραφο 3.5.2 του παρόντος παραρτήματος.

3.5.2. Δυναμική δοκιμασία:

3.5.2.1. Η δυναμική δοκιμασία πρέπει να είναι μια παλμική δοκιμασία με τοροειδή δακτύλιο κατηγορίας L και με τη διάταξη ζεύξης τοποθετημένη επί της κλίνης δοκιμασίας κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο θα ήταν εγκαταστημένη σε όχημα με όλα τα απαραίτητα εξαρτήματα για την εγκατάσταση στο όχημα. Ωστόσο, τα εύκαμπτα εξαρτήματα μπορούν να απομονώνονται με τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας για τις εγκρίσεις τύπου αρχής ή τεχνικής υπηρεσίας.

3.5.2.2. Για διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου που προορίζονται για χρήση σε ρυμουλκούμενα με αρθρωτή ράβδο ζεύξης, στις περιπτώσεις στις οποίες το κατακόρυφο φορτίο που επιβάλλεται στη ζεύξη S είναι μηδενικό, η δύναμη δοκιμασίας πρέπει να εφαρμόζεται σε οριζόντια διεύθυνση προσομοιώνοντας μια δύναμη εφελκυσμού επί του αγκίστρου, κυμαινόμενη μεταξύ 0,05 D και 1,00 D.

3.5.2.3. Για διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου που προορίζονται για χρήση με κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα, η δύναμη δοκιμασίας πρέπει να αντιπροσωπεύει τη συνισταμένη των οριζόντιων και των κατακόρυφων δυνάμεων που ασκούνται επί της ζεύξης και να εφαρμόζεται υπό τη γωνία -α, δηλαδή από την εμπρόσθια άνω προς την οπίσθια κάτω πλευρά (βλ. σχήμα 21), η οποία είναι ίση με την υπολογισθείσα γωνία της συνισταμένης των οριζόντιων και των κατακόρυφων δυνάμεων επί της ζεύξης. Η δύναμη F_{hs res} πρέπει να υπολογίζεται ως ακολούθως:

$$F_{hs\ res} = \sqrt{F_h^2 + F_s^2} \text{ όπου } F_h = D_c \text{ and } F_s = \frac{9.81S}{1\ 000} + 0,8V$$

3.5.2.4. Η εφαρμοζόμενη δύναμη πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 0,05 F_{hs res} και 1,00 F_{hs res}.

3.5.3. Στατική δοκιμασία διάταξης ασφάλισης ζεύξης

Στην περίπτωση των διατάξεων ζεύξης τύπου αγκίστρου απαιτείται επίσης δοκιμασία του κλείστρου και τυχόν διατάξεων ασφάλισης με στατική δύναμη $0,25 D$ που εφαρμόζεται στη διεύθυνση του ανοίγματος. Η δοκιμασία δεν πρέπει να προκαλέσει το άνοιγμα του κλείστρου ούτε και οποιαδήποτε ζημία.

3.6. Ράβδοι ζεύξης

- 3.6.1. Οι ράβδοι ζεύξης πρέπει να υποβάλλονται σε δοκιμασίες κατά τον ίδιο τρόπο όπως και οι δακτύλιοι ράβδων ζεύξης (βλ. παράγραφο 3.4). Η αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία ενδέχεται να μην απαιτήσει τη διεξαγωγή μιας δοκιμασίας αντοχής, αν ο απλός σχεδιασμός ενός κατασκευαστικού στοιχείου καθιστά δυνατή τη διεξαγωγή ενός θεωρητικού ελέγχου της αντοχής. Οι δυνάμεις του σχεδιασμού για τη θεωρητική επαλήθευση των ράβδων ζεύξης κεντροαξονικών ρυμουλκούμενων με μάζα C έως και $3,5$ τόνων πρέπει να λαμβάνονται από την προδιαγραφή ISO 7641/1:1983. Οι δυνάμεις σχεδιασμού για τη θεωρητική επαλήθευση των ράβδων ζεύξης κεντροαξονικών ρυμουλκούμενων με μάζα C άνω των $3,5$ τόνων πρέπει να υπολογίζονται ως ακολούθως:

$$F_{sp} = (g \times S/1\ 000) + V$$

όπου το εύρος δυνάμεων V είναι εκείνο της παραγράφου 2.11.4 του παρόντος κανονισμού.

Οι επιτρεπόμενες τιμές καταπόνησης των μαζών σχεδιασμού για κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα με μάζα άνω των $3,5$ τόνων πρέπει να είναι σύμφωνες με την παράγραφο 5.3 της προδιαγραφής ISO 7641/1:1983. Για κεκαμμένες ράβδους ζεύξης (π.χ. τύπου «λαιμού κύκνου») και για ράβδους ζεύξης πλήρους ρυμουλκούμενου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συνιστώσα της οριζόντιας δύναμης $F_{hp} = 1,0 \times D$.

- 3.6.2. Για τις ράβδους ζεύξης που προορίζονται για πλήρη ρυμουλκούμενα με ελεύθερη κίνηση στο κατακόρυφο επίπεδο, εκτός από τη δοκιμασία αντοχής ή τη θεωρητική επαλήθευση της αντοχής, πρέπει να επαληθεύεται η αντοχή στην κύρτωση είτε μέσω θεωρητικού υπολογισμού με μια δύναμη σχεδιασμού $3,0 \times D$ είτε μέσω μιας δοκιμασίας κύρτωσης με δύναμη $3,0 \times D$. Οι επιτρεπόμενες τιμές καταπόνησης στην περίπτωση του υπολογισμού πρέπει να είναι σύμφωνες με την παράγραφο 5.3 της προδιαγραφής ISO 7641/1:1983.

- 3.6.3. Στην περίπτωση των διεθυντήριων αξόνων, η αντοχή στην κάμψη πρέπει να επαληθεύεται με θεωρητικούς υπολογισμούς ή με μια δοκιμασία κάμψης. Στο κέντρο του σημείου ζεύξης πρέπει να εφαρμόζεται μια οριζόντια, πλευρική στατική δύναμη. Το μέγεθος της δύναμης αυτής πρέπει να επιλέγεται κατά τρόπον ώστε να ασκείται ροπή $0,6 \times A_v \times g$ (kNm) περί το κέντρο του εμπρόσθιου άξονα. Οι επιτρεπόμενες τιμές καταπόνησης πρέπει να είναι σύμφωνες με την παράγραφο 5.3 της προδιαγραφής ISO 7641/1:1983.

Ωστόσο, όταν οι διεθυντήριιοι άξονες σχηματίζουν δίδυμο εμπρόσθιο φορείο αξόνων (περιστρεφόμενο πλαίσιο διεύθυνσης), η ροπή πρέπει να αυξάνεται σε $0,95 \times A_v \times g$ (kNm).

3.7. Έδρανα ζεύξης

- 3.7.1. Οι βασικές δοκιμασίες αντοχής είναι η δυναμική και η στατική δοκιμασία (δοκιμασία ανύψωσης). Τα έδρανα ζεύξης που προορίζονται για την εξαναγκασμένη οδήγηση ημρυμουλκούμενων πρέπει να υποβάλλονται σε μια επιπλέον στατική δοκιμασία (δοκιμασία κάμψης). Για τον σκοπό των δοκιμασιών, τα έδρανα ζεύξης πρέπει να φέρουν όλα τα στοιχεία στερέωσης που απαιτούνται για τη συνάρμοσή τους στο όχημα. Η μέθοδος εγκατάστασης πρέπει να είναι εκείνη που χρησιμοποιείται για την εγκατάστασή τους στο όχημα. Δεν επιτρέπεται η χρήση μιας μεθόδου υπολογισμού αντί των πρακτικών δοκιμασιών.

3.7.2. Στατικές δοκιμασίες

- 3.7.2.1. Τα τυποποιημένα έδρανα ζεύξης που έχουν σχεδιασθεί για σφήνες οδήγησης ή παρόμοιες διατάξεις για την εξαναγκασμένη οδήγηση ημρυμουλκούμενων (βλ. παράγραφο 2.7 του παρόντος κανονισμού) πρέπει να υποβάλλονται σε δοκιμασίες για τον προσδιορισμό της επάρκειας της αντοχής μέσω μιας στατικής δοκιμασίας κάμψης εντός του εύρους λειτουργίας της διάταξης οδήγησης με ταυτόχρονη εφαρμογή φορτίου επί του εδράνου ζεύξης. Το μέγιστο επιτρεπόμενο φορτίο U για το έδρανο ζεύξης πρέπει να επιβάλλεται κατακόρυφα επί της διάταξης ζεύξης, στη λειτουργική της θέση, μέσω άκαμπτης πλάκας μεγέθους επαρκούς για να καλύπτει πλήρως τη διάταξη ζεύξης.

Η συνισταμένη του επιβαλλόμενου φορτίου πρέπει να διέρχεται από το κέντρο του οριζόντιου συνδέσμου του εδράνου ζεύξης.

Ταυτόχρονα, στις πλευρές του οδηγού του πείρου ζεύξης πρέπει να εφαρμόζεται μια οριζόντια πλευρική δύναμη, η οποία αντιπροσωπεύει τη δύναμη που απαιτείται για την εξαναγκασμένη οδήγηση του ημρυμουλκούμενου. Το μέγεθος της δύναμης αυτής και η διεύθυνση στην οποία ασκείται πρέπει να επιλέγονται κατά τρόπον ώστε να ασκείται ροπή $0,75 m \times D$ περί το κέντρο του πείρου ζεύξης μέσω δύναμης που ασκείται επί ενός μοχλού μήκους $0,5 m \pm 0,1 m$. Επιτρέπεται μια μόνιμη πλαστική παραμόρφωση έως και $0,5$ τοις εκατό όλων των ονομαστικών διαστάσεων. Δεν πρέπει να παρατηρηθούν τυχόν ρωγμές.

- 3.7.2.2. Μια στατική δοκιμασία ανύψωσης πρέπει να εκτελείται σε όλα τα έδρανα ζεύξης. Μια δύναμη ανύψωσης έως και $F_a = g \cdot U$ δεν πρέπει να προκαλεί σημαντική μόνιμη κάμψη της πλάκας ζεύξης σε μια έκταση που υπερβαίνει το $0,2$ τοις εκατό του πλάτους της.

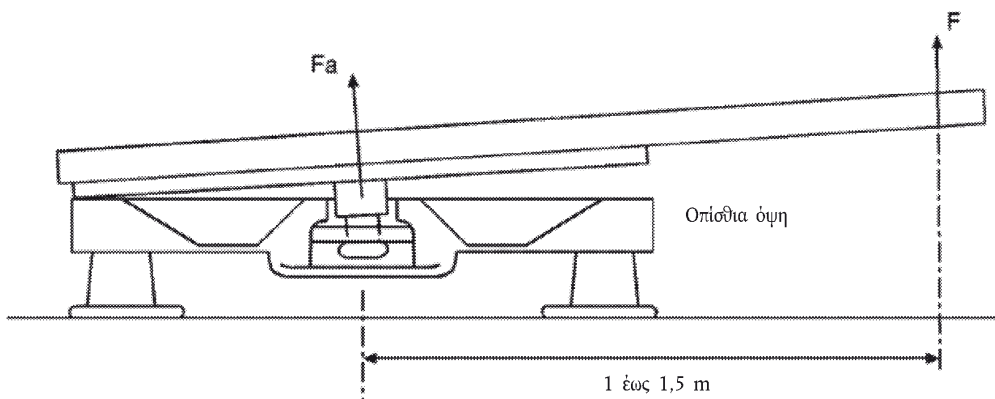
Στην περίπτωση των τυποποιημένων εδράνων ζεύξης κατηγορίας G50 και ανάλογων διατάξεων ζεύξης με πείρο ζεύξης ίδιας διαμέτρου, δεν πρέπει να προκαλείται ανύψωση του πείρου ζεύξης από τη διάταξη ζεύξης από μια δύναμη $F_a = g \times 2,5 U$. Στην περίπτωση των μη τυποποιημένων διατάξεων ζεύξης με πείρο διαμέτρου μεγαλύτερης των 50 mm, για παράδειγμα διατάξεις ζεύξης με πείρο διαμέτρου 90 mm, η δύναμη ανύψωσης πρέπει να ανέρχεται σε: $F_a = g \times 1,6 U$ με ελάχιστη τιμή 500 kN.

Η δύναμη πρέπει να εφαρμόζεται μέσω ενός μοχλού που επενεργεί επί της πλάκας ζεύξης στο ένα άκρο και ανυψώνεται στο άλλο άκρο, σε απόσταση 1,0 έως 1,5 μ από το κέντρο του πείρου ζεύξης – βλ. σχήμα 24.

Ο μοχλός πρέπει να σχηματίζει γωνία 90° ως προς τη διεύθυνση εισαγωγής του πείρου ζεύξης στη διάταξη ζεύξης. Η συνθήκη της «χειρότερης περίπτωσης» πρέπει να αποτελεί αντικείμενο δοκιμασίας εφόσον είναι προφανής. Εάν δεν είναι δυνατός ο εύκολος προσδιορισμός της συνθήκης της «χειρότερης περίπτωσης», η αρμόδια για τις εγκρίσεις τύπου αρχή ή τεχνική υπηρεσία αποφασίζει ποια πλευρά θα υποβληθεί σε δοκιμασία. Απαιτείται μία μόνο δοκιμασία.

Σχήμα 24

Δοκιμασία ανύψωσης εδράνων ζεύξης



3.7.3. Δυναμική δοκιμασία

Το έδρανο ζεύξης πρέπει να υποβάλλεται σε εναλλασσόμενη καταπόνηση επί κλίνης δοκιμασιών (ασύγχρονη δυναμική δοκιμασία) με ταυτόχρονη εφαρμογή οριζόντιων εναλλασσόμενων και κατακόρυφων παλμικών δυνάμεων.

3.7.3.1. Στην περίπτωση εδράνων ζεύξης που δεν προορίζονται για την εξαναγκασμένη οδήγηση ημρυμουλκούμενων πρέπει να χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες δυνάμεις:

Οριζόντια δύναμη: $F_{hw} = \pm 0,6 \times D$

Κατακόρυφη δύναμη: $F_{sO} = g \times 1,2 U$

$F_{sU} = g \times 0,4 U$

Οι δύο αυτές δυνάμεις πρέπει να εφαρμόζονται σε διάμεσες ενδιάμεσο επίπεδο του οχήματος, οι δε άξονες επενέργειας αμφοτέρων των δυνάμεων F_{sO} και F_{sU} πρέπει να διέρχονται από το κέντρο του συνδέσμου της ζεύξης.

Η κατακόρυφη δύναμη F_s εναλλάσσεται μεταξύ των ορίων $+g \times 1,2 U$ και $+g \times 0,4 U$, η δε οριζόντια δύναμη μεταξύ $\pm 0,6 D$.

3.7.3.2. Στην περίπτωση εδράνων ζεύξης που προορίζονται για την εξαναγκασμένη οδήγηση ημρυμουλκούμενων πρέπει να χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες δυνάμεις:

Οριζόντια δύναμη: $F_{hw} = \pm 0,675 D$

Κατακόρυφη δύναμη: F_{sO} και F_{sU} σύμφωνα με την παράγραφο 3.7.3.1.

Οι άξονες επενέργειας των δυνάμεων δίδονται στη παράγραφο 3.7.3.1.

3.7.3.3. Για τη δυναμική δοκιμασία των εδράνων ζεύξης πρέπει να χρησιμοποιείται κατάλληλο λιπαντικό μεταξύ της πλάκας ζεύξης και της πλάκας του ρυμουλκούμενου ώστε ο μέγιστος συντελεστής τριβής F να είναι 0,15.

3.8. Πλάκες στερέωσης εδράνων ζεύξης

Η δυναμική δοκιμασία για έδρανα ζεύξης που περιγράφεται στην παράγραφο 3.7.3 και οι στατικές δοκιμασίες που περιγράφονται στην παράγραφο 3.7.2 πρέπει επίσης να εκτελούνται για τις πλάκες στερέωσης. Στην περίπτωση των πλακών στερέωσης αρκεί η εκτέλεση της δοκιμασίας ανύψωσης σε μια και μόνο πλευρά. Η δοκιμασία πρέπει να βασίζεται στο μέγιστο καθορισμένο ύψος εγκατάστασης της ζεύξης, το μέγιστο καθορισμένο πλάτος και το ελάχιστο καθορισμένο μήκος του σχεδιασμού της πλάκας στερέωσης. Η εκτέλεση της δοκιμασίας αυτής δεν είναι απαραίτητη όταν η υπό έλεγχο πλάκα στερέωσης είναι πανομοιότυπη με μια πλάκα που έχει ήδη υποβληθεί στην εν λόγω δοκιμασία και έχει μικρότερο πλάτος και/ή μεγαλύτερο μήκος και μικρότερο συνολικό ύψος. Δεν επιτρέπεται η χρήση μιας μεθόδου υπολογισμού αντί των πρακτικών δοκιμασιών.

- 3.9. Πείροι εδράνων ζεύξης ημιρυμουλκωμένων
- 3.9.1. Μια δυναμική δοκιμασία εναλλασσόμενης καταπόνησης πρέπει να εκτελείται επί δοκιμίου εγκαταστημένου σε κλίνη δοκιμασιών. Η δοκιμασία του πείρου ζεύξης δεν πρέπει να συνδυάζεται με τη δοκιμασία του εδράνου ζεύξης. Η δοκιμασία πρέπει να εκτελείται κατά τρόπον ώστε η δύναμη να ασκείται επίσης στα σημεία στερέωσης που απαιτούνται για τη συναρμογή του πείρου ζεύξης στο ημιρυμουλκούμενο. Δεν επιτρέπεται η χρήση μιας μεθόδου υπολογισμού αντί των πρακτικών δοκιμασιών.
- 3.9.2. Πρέπει να εκτελείται δυναμική δοκιμασία με εναλλασσόμενη οριζόντια δύναμη $F_{hw} = \pm 0,6 D$ που εφαρμόζεται στον πείρο ζεύξης όταν αυτός είναι σε θέση λειτουργίας.

Ο άξονας επενέργειας της δύναμης πρέπει να διέρχεται από το κέντρο της μικρότερης διαμέτρου του κυλινδρικού τμήματος ενός πείρου ζεύξης διαμέτρου 50,8 mm κατηγορίας H50 (βλ. παράρτημα 5, σχήμα 18).

- 3.10. Εναλλακτική δοκιμασία αντοχής σε κόπωση για σφαίρες ζεύξης και βραχίονες ρυμούλκησης με τιμή $D \leq 14$ kN.
- Εναλλακτικά προς τη διαδικασία δοκιμασίας που περιγράφεται στην παράγραφο 3.1, οι σφαίρες ζεύξης και οι βραχίονες ρυμούλκησης με τιμή $D \leq 14$ kN μπορούν να υποβληθούν σε δοκιμασία στις ακόλουθες συνθήκες.

- 3.10.1. Εισαγωγή
- Η δοκιμασία αντοχής που περιγράφεται στη συνέχεια αποτελείται από πολυαξονική δοκιμασία με 3 διευθύνσεις φορτίου, με ταυτόχρονη άσκηση δυνάμεων, καθορισμένα μέγιστα εύρη και ισοδυναμίες κόπωσης (τιμές έντασης του φορτίου, σύμφωνα με τον ορισμό που ακολουθεί).

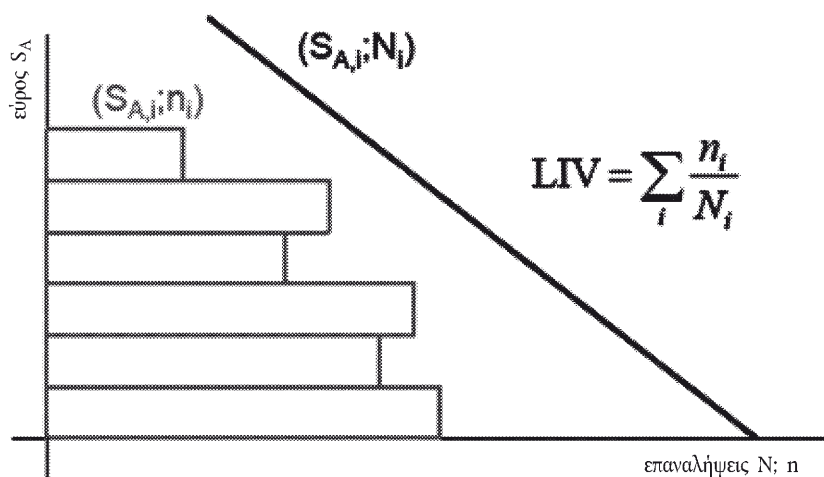
- 3.10.2. Απαιτήσεις δοκιμασίας

- 3.10.2.1. Ορισμός της τιμής έντασης του φορτίου (LIV):

Η τιμή έντασης του φορτίου (LIV) είναι ένα κλιμακωτό μέγεθος και εκφράζει τη σημαντικότητα ενός φορτίου από τη σκοπιά της αντοχής στον χρόνο (που είναι ταυτόσημη με την αθροιστική βλάβη). Για τη συσσώρευση της βλάβης εφαρμόζεται ο πρωτογενής κανόνας του Miner. Για τον προσδιορισμό της λαμβάνονται υπόψη τα εύρη φορτίων και ο αριθμός επαναλήψεων κάθε εύρους (η επίδραση των μέσων τιμών των φορτίων δεν λαμβάνεται υπόψη).

Η καμπύλη S-N (καμπύλη Basquin) εκφράζει τον αριθμό επαναλήψεων ως την αστοχία συναρτήσει του εύρους του φορτίου ($S_{A,i}$ vs. N_i). Έχει μια σταθερή κλίση k σε διπλό λογαριθμικό διάγραμμα (δηλ. κάθε εύρος / ασκούμενη δύναμη δοκιμασίας $S_{A,i}$ σχετίζεται με έναν περιορισμένο αριθμό επαναλήψεων N_i). Η καμπύλη αντιπροσωπεύει το θεωρητικό όριο της αντοχής σε κόπωση για τη δομή που αναλύεται.

Η χρονική ακολουθία φόρτισης μετράται με τη μέθοδο range-pair από την οποία προκύπτει το διάγραμμα του εύρους φορτίου σε συνάρτηση με τον αριθμό των επαναλήψεων ($S_{A,i}$ vs. n_i). Το άθροισμα των λόγων n_i/N_i για όλα τα διαθέσιμα επίπεδα εύρους $S_{A,i}$ είναι ίσο με την τιμή έντασης του φορτίου (LIV).



3.10.2.2. Απαιτούμενες τιμές έντασης του φορτίου και μέγιστα εύρη

Θεωρείται το ακόλουθο σύστημα συντεταγμένων:

διεύθυνση x: διαμήκης διεύθυνση/αντίθετη από τη διεύθυνση οδήγησης

διεύθυνση y: προς τα δεξιά ως προς τη διεύθυνση οδήγησης

διεύθυνση z: κατακόρυφη προς τα επάνω

Η χρονική ακολουθία φόρτισης στη συνέχεια είναι δυνατόν να εκφραστεί σύμφωνα με τις ενδιάμεσες διευθύνσεις που βασίζονται στις κύριες διευθύνσεις (x, y, z) λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες εξισώσεις ($\alpha = 45^\circ$, $\alpha' = 35,2^\circ$):

$$F_{xy}(t) = F_x(t) \times \cos(\alpha) + F_y(t) \times \sin(\alpha)$$

$$F_{xz}(t) = F_x(t) \times \cos(\alpha) + F_z(t) \times \sin(\alpha)$$

$$F_{yz}(t) = F_y(t) \times \cos(\alpha) + F_z(t) \times \sin(\alpha)$$

$$F_{xyz}(t) = F_{xy}(t) \times \cos(\alpha') + F_z(t) \times \sin(\alpha')$$

$$F_{xzy}(t) = F_{xz}(t) \times \cos(\alpha') - F_y(t) \times \sin(\alpha')$$

$$F_{yzx}(t) = F_{yz}(t) \times \cos(\alpha') - F_x(t) \times \sin(\alpha')$$

Οι τιμές έντασης του φορτίου για κάθε διεύθυνση (καθώς και για συνδυασμούς διευθύνσεων) υπολογίζονται αντίστοιχα ως το σύνολο του λόγου n_i/N_i για όλα τα διαθέσιμα επίπεδα εύρους που ορίζονται στην κατάλληλη διεύθυνση.

Για να αποδειχτεί η ελάχιστη διάρκεια ζωής σε κόπωση της διάταξης για την οποία ζητείται η έγκριση τύπου, η δοκιμασία αντοχής πρέπει να επιτύχει τουλάχιστον τις ακόλουθες τιμές έντασης φορτίου (LIV):

	LIV ($1 \text{ kN} \leq D \leq 7 \text{ kN}$)	LIV ($7 \text{ kN} < D \leq 14 \text{ kN}$)
LIVx	0,0212	0,0212
LIVy	γραμμική παλινδρόμηση μεταξύ: D = 1 kN: $7,026 \text{ e-}4$ × D = 7 kN: $1,4052 \text{ e-}4$	$1,4052 \text{ e-}4$
LIVz	$1,1519 \text{ e-}3$	$1,1519 \text{ e-}3$
LIVxy	γραμμική παλινδρόμηση μεταξύ: D = 1 kN: $6,2617 \text{ e-}3$ × D = 7 kN: $4,9884 \text{ e-}3$	$4,9884 \text{ e-}3$
LIVxz	$9,1802 \text{ e-}3$	$9,1802 \text{ e-}3$
LIVyz	γραμμική παλινδρόμηση μεταξύ: D = 1 kN: $7,4988 \text{ e-}4$ × D = 7 kN: $4,2919 \text{ e-}4$	$4,2919 \text{ e-}4$
LIVxyz	linear regression between: D = 1 kN: $4,5456 \text{ e-}3$ × D = 7 kN: $3,9478 \text{ e-}3$	$3,9478 \text{ e-}3$
LIVxzy	γραμμική παλινδρόμηση μεταξύ: D = 1 kN: $5,1977 \text{ e-}3$ × D = 7 kN: $4,3325 \text{ e-}3$	$4,3325 \text{ e-}3$
LIVyzx	γραμμική παλινδρόμηση μεταξύ: D = 1 kN: $4,5204 \text{ e-}3$ × D = 7 kN: $2,9687 \text{ e-}3$	$2,9687 \text{ e-}3$

Για να εξαχθεί η χρονική ακολουθία φόρτισης με βάση τις προαναφερθείσες τιμές LIV, η κλίση πρέπει να είναι $k = 5$ (βλ. ορισμό στην παράγραφο 3.10.2.1). Η καμπύλη Basquin πρέπει να διέρχεται από το σημείο εύρους $S_A = 0,6 \times D$ με αριθμό επαναλήψεων $N = 2 \times 10^6$.

Το στατικό κατακόρυφο φορτίο S (όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.11.3. του παρόντος κανονισμού) στη διάταξη ζεύξης, όπως δηλώνεται από τον κατασκευαστή, προστίθεται στα κατακόρυφα φορτία.

Κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας, τα μέγιστα εύρη δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις ακόλουθες τιμές:

	διάμκες F_x [-]	πλευρικό F_y [-]	κατακόρυφο F_z [-]
Maximum	+ $1,3 \times D$	+ $0,45 \times D$	+ $0,6 \times D + S$
Minimum	- $1,75 \times D$	- $0,45 \times D$	- $0,6 \times D + S$

Παράδειγμα χρονικής ακολουθίας φόρτισης η οποία πληροί τις απαιτήσεις αυτές δίνεται στη διεύθυνση:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29grff/grf-reg55.html>

3.10.3. Συνθήκες δοκιμασίας

Η διάταξη ζεύξης προσαρμόζεται σε άκαμπτο πάγκο δοκιμασιών ή σε όχημα. Στην περίπτωση σήματος χρονικής ακολουθίας τριών διαστάσεων, τρεις ενεργοποιητές ταυτόχρονα ασκούν και ελέγχουν τις συνιστώσες δυνάμεων Fx (διαμήκης), Fy (πλευρική) και Fz (κατακόρυφη). Σε άλλες περιπτώσεις, ο αριθμός και η θέση των ενεργοποιητών είναι δυνατόν να επιλεγθούν κατόπιν συμφωνίας μεταξύ του κατασκευαστή και των τεχνικών υπηρεσιών. Σε κάθε περίπτωση, η διάταξη της δοκιμασίας πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει ταυτόχρονα τις αναγκαίες δυνάμεις ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις για την τιμή έντασης φορτίου (LIV) που αναφέρεται στην παράγραφο 3.10.2.2.

Όλοι οι κοχλίες πρέπει να έχουν συσφιχθεί με τη ροπή που καθορίζει ο κατασκευαστής.

3.10.3.1. Διάταξη ζεύξης στερεωμένη σε σταθερό στήριγμα:

Η συμμόρφωση των σημείων στερέωσης της διάταξης ζεύξης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1,5 mm από το σημείο αναφοράς «0-φορτίο» κατά τη διάρκεια άσκησης των μέγιστων και ελάχιστων τιμών των δυνάμεων Fx, Fy, Fz ασκούμενων ξεχωριστά στο σημείο ζεύξης.

3.10.3.2. Διάταξη ζεύξης στερεωμένη σε αμάξωμα οχήματος ή σε τμήμα του αμαξώματος:

Στην περίπτωση αυτή η διάταξη ζεύξης στερεώνεται στο αμάξωμα του οχήματος ή σε τμήμα του αμαξώματος του οχήματος για το οποίο έχει σχεδιαστεί η διάταξη ζεύξης. Το όχημα ή το τμήμα του αμαξώματος στερεώνεται σε κατάλληλη κλίση δοκιμασίας ή πάγκο δοκιμασίας με τέτοιο τρόπο ώστε να αποκλείεται οποιαδήποτε επίδραση από την ανάρτηση του οχήματος.

Οι ακριβείς συνθήκες της δοκιμασίας δηλώνονται στη σχετική έκθεση δοκιμασίας. Πιθανά φαινόμενα συντονισμού πρέπει να αντισταθμίζονται από κατάλληλο σύστημα ελέγχου της διάταξης δοκιμασίας και μπορούν να περιορίζονται με πρόσθετη στερέωση μεταξύ του αμαξώματος του οχήματος και της κλίνης δοκιμασίας ή με τροποποίηση της συχνότητας.

3.10.4. Κριτήρια αστοχίας

Εκτός από τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο 4.1 του παρόντος κανονισμού τα οποία επαληθεύονται με διεύθυνση υγρού, θεωρείται ότι η διάταξη ζεύξης δεν ανταπεξήλθε με επιτυχία στη δοκιμασία:

- α) εάν διαπιστώνεται οποιαδήποτε πλαστική παραμόρφωση·
- β) εάν επηρεάστηκε οποιαδήποτε λειτουργία της ζεύξης ή η ασφάλειά της (π.χ. η ασφαλής σύνδεση με το ρυμουλκούμενο ή η μέγιστη ανοχή)·
- γ) εάν διαπιστώνεται απώλεια ροπής σύσφιξης των κοχλιών μεγαλύτερη του 30 % της ονομαστικής ροπής που μετριέται στην διεύθυνση σύσφιξης·
- δ) εάν μια διάταξη ζεύξης η οποία διαθέτει αποσπώμενο μέρος δεν είναι δυνατόν να αποσπαστεί και να επανασυνδεθεί τουλάχιστον 3 φορές. Για την πρώτη απόσπαση επιτρέπεται μία κρούση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

1. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

1.1. Συναρμογή σφαιρών ζεύξης και βραχιόνων ρυμούλκησης

- 1.1.1. Η συναρμογή σφαιρών ζεύξης και βραχιόνων ρυμούλκησης σε οχήματα των κατηγοριών M1, M2 (μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας κάτω των 3,5 τόνων) και N1⁽¹⁾ πρέπει να γίνεται κατά τρόπον ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις του σχήματος 25 ως προς τις διαστάσεις του διακένου και του ύψους. Το ύψος πρέπει να προσδιορίζεται υπό τις συνθήκες φορτίου του οχήματος που αναφέρονται στο προσάρτημα 1 του παρόντος παραρτήματος.

Η απαίτηση σχετικά με το ύψος δεν ισχύει στην περίπτωση των οχημάτων παντός εδάφους της κατηγορίας G όπως ορίζονται στο παράρτημα 7 του ενοποιημένου ψηφίσματος για την κατασκευή οχημάτων (R. E. 3) (έγγραφο TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2).

- 1.1.1.1. Το διάκενο που απεικονίζεται στα σχήματα 25α και 25β μπορεί να καταλαμβάνεται από μη αποσυναρμολογούμενο εξοπλισμό, όπως είναι ο εφεδρικός τροχός, υπό την προϋπόθεση ότι η απόσταση μεταξύ του κέντρου της σφαίρας και ενός κατακόρυφου επιπέδου στο απώτατο οπίσθιο σημείο του εξοπλισμού δεν υπερβαίνει τα 300 mm. Η τοποθέτηση του εξοπλισμού πρέπει να επιτρέπει την άνετη πρόσβαση για τη ζεύξη και την απόζευξη χωρίς να υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού του χρήστη και χωρίς να επηρεάζει την άρθρωση της ζεύξης.
- 1.1.2. Για τις σφαίρες ζεύξης και τους βραχιόνες ρυμούλκησης, ο κατασκευαστής του οχήματος οφείλει να παρέχει οδηγίες εγκατάστασης και να αναφέρει κατά πόσον είναι αναγκαία τυχόν ενίσχυση του χώρου στερέωσης.
- 1.1.3. Πρέπει να είναι δυνατή η ζεύξη και η απόζευξη των σφαιρικών διατάξεων ζεύξης όταν ο διαμήκης άξονας της σφαιρικής διάταξης ζεύξης, σε σχέση με τον άξονα της σφαίρας ζεύξης και της στερέωσης:

περιστρέφεται κατά 60° οριζόντια προς τα δεξιά ή προς τα αριστερά, ($\beta = 60^\circ$, βλ. σχήμα 25).

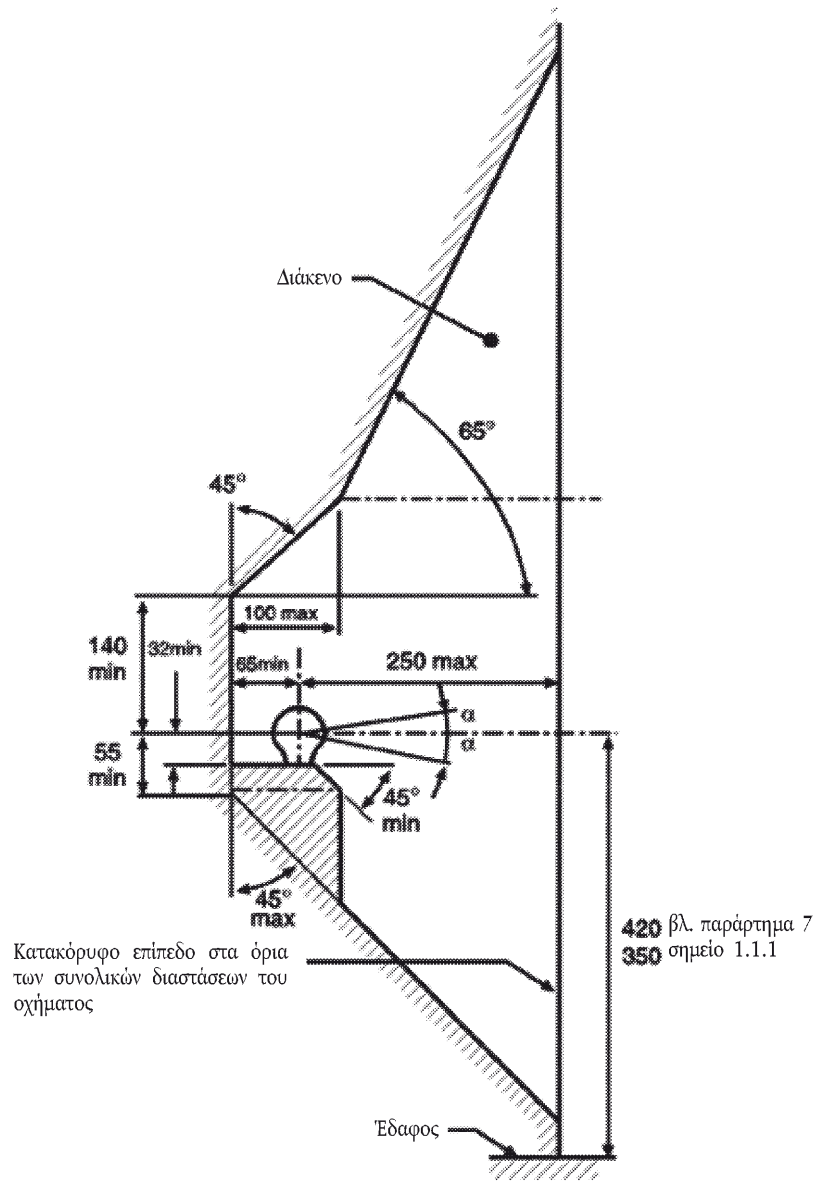
περιστρέφεται κατά 10° κατακόρυφα προς τα επάνω ή προς τα κάτω ($\alpha = 10^\circ$, βλ. σχήμα 25).

περιστρέφεται κατά 10° αξονικά προς τα δεξιά ή προς τα αριστερά.

(¹) Βλέπε ορισμούς στον κανονισμό αριθ. 13 που προσαρτάται στη συμφωνία του 1958 σχετικά με την υιοθέτηση ομοιόμορφων τεχνικών προδιαγραφών για τροχοφόρα οχήματα, εξοπλισμό και εξαρτήματα τα οποία δύνανται να τοποθετηθούν ή/και να χρησιμοποιηθούν σε τροχοφόρα οχήματα και τις συνθήκες για την αμοιβαία αναγνώριση των εγκρίσεων που χορηγούνται με βάση τις προδιαγραφές αυτές. Ο ορισμός περιλαμβάνεται επίσης στο παράρτημα 7 του ενοποιημένου ψηφίσματος για την κατασκευή οχημάτων (R. E. 3) (έγγραφο TRANS/WP. 29/ 78/ Rev. 1/ Amend. 2).

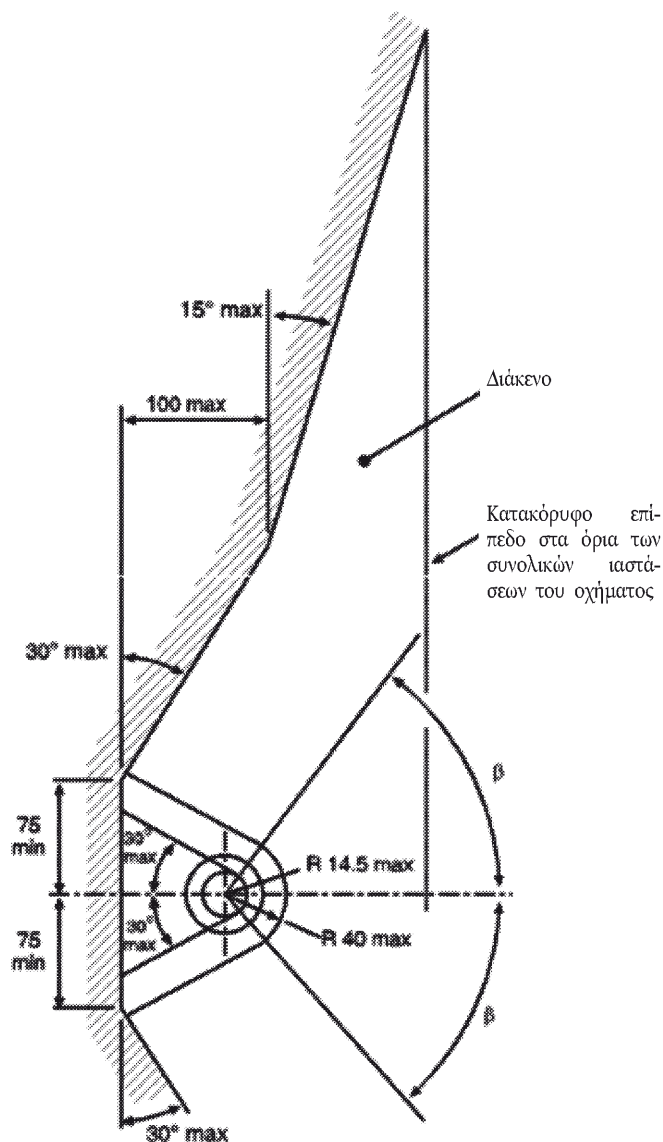
Σχήμα 25α

Διάκενο και ύψος σφαίρας ζεύξης — πλευρική όψη



Σχήμα 25β

Διάκενο για τη σφαίρα ζεύξης — κάτω



1.1.4. Όταν το ρυμουλκούμενο δεν είναι συζευγμένο με το ρυμουλκτικό, ο προσαρτημένος βραχίονας ρυμούλκησης και η σφαίρα ζεύξης δεν πρέπει να καλύπτουν τον προβλεπόμενο χώρο τοποθέτησης των οπίσθιων πινακίδων κυκλοφορίας ούτε να περιορίζουν την ορατότητα της οπίσθιας πινακίδας κυκλοφορίας/του αριθμού κυκλοφορίας του ρυμουλκτικού. Εφόσον η σφαίρα ζεύξης ή άλλα στοιχεία καλύπτουν την οπίσθια πινακίδα κυκλοφορίας, πρέπει να είναι δυνατή η αφαίρεση ή η επανατοποθέτησή τους χωρίς τη χρήση εργαλείων, εξαιρουμένου, για παράδειγμα, ενός κλειδιού απασφάλισης απλού χειρισμού (δηλαδή δύναμης που δεν υπερβαίνει τα 20 Nm), το οποίο περιλαμβάνεται στον εξοπλισμό του οχήματος.

1.2. Συναρμογή κεφαλών ζεύξης

1.2.1. Η χρήση κεφαλών ζεύξης κατηγορίας Β επιτρέπεται για ρυμουλκούμενα μέγιστης μάζας έως και 3,5 τόνων. Όταν το ρυμουλκούμενο είναι σε οριζόντια θέση και φέρει το μέγιστο επιτρεπόμενο φορτίο άξονα, οι κεφαλές ζεύξης πρέπει να τοποθετούνται κατά τρόπον ώστε ο άξονας του σφαιρικού τμήματος στο οποίο εφαρμόζει η σφαίρα να βρίσκεται 430 ± 35 mm άνωθεν του οριζοντίου επιπέδου επί του οποίου στηρίζονται οι τροχοί του ρυμουλκούμενου.

Στην περίπτωση των τροχοσπίτων και των ρυμουλκούμενων μεταφοράς εμπορευμάτων, ως οριζόντια θέση νοείται η θέση στην οποία το δάπεδο ή η επιφάνεια φόρτωσης είναι οριζόντια. Στην περίπτωση των ρυμουλκούμενων που δεν διαθέτουν παρόμοια επιφάνεια αναφοράς (π.χ. ρυμουλκούμενα οχήματα για σκάφη ή παρόμοια οχήματα), ο κατασκευαστής του ρυμουλκούμενου πρέπει να ορίζει την κατάλληλη ευθεία αναφοράς βάσει της οποίας ορίζεται η οριζόντια θέση. Η απαίτηση ως προς το ύψος ισχύει μόνο για ρυμουλκούμενα που προορίζονται για σύζευξη με οχήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.1.1 του παρόντος παραρτήματος.

Σε όλες τις περιπτώσεις, η οριζόντια θέση πρέπει να προσδιορίζεται με απόκλιση $\pm 1^\circ$.

- 1.2.2. Πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα ασφαλούς λειτουργίας των κεφαλών ζεύξης εντός του προβλεπόμενου για τη σφαίρα ζεύξης ελεύθερου χώρου που απεικονίζεται στα σχήματα 25α και 25β, έως και τις γωνίες $\alpha = 25^\circ$ και $\beta = 60^\circ$.

- 1.3. Συναρμογή συνδέσμων ράβδων ζεύξης και σφικτήρων στερέωσης

- 1.3.1. Διαστάσεις εγκατάστασης τυποποιημένων συνδέσμων ράβδων ζεύξης:

Οι διαστάσεις εγκατάστασης στο όχημα τύπων τυποποιημένων συνδέσμων ράβδων ζεύξης πρέπει να ανταποκρίνονται σε εκείνες που δίδονται στο σχήμα 15 και στον πίνακα 10.

- 1.3.2. Αναγκαιότητα διατάξεων ζεύξης με σύστημα τηλεχειρισμού

Εάν δεν είναι δυνατό να τηρηθούν μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες απαιτήσεις που αφορούν στον απλό και ασφαλή χειρισμό (παράγραφος 1.3.3), στη δυνατότητα πρόσβασης (παράγραφος 1.3.5) ή στο διάκενο για τον χειρομοχλό (παράγραφος 1.3.6), πρέπει να χρησιμοποιείται μια ζεύξη με διάταξη τηλεχειρισμού όπως περιγράφεται στο παράρτημα 5 παράγραφος 12.3.

- 1.3.3. Απλός και ασφαλής χειρισμός της ζεύξης

Οι σύνδεσμοι ράβδων ζεύξης πρέπει να τοποθετούνται στο όχημα κατά τρόπον ώστε ο χειρισμός τους να είναι απλός και ασφαλής.

Εκτός από τις λειτουργίες του ανοίγματος (και κατά περίπτωση, του κλεισίματος), αυτός περιλαμβάνει επίσης τον έλεγχο της θέσης του ενδείκτη για την κλειστή και την ασφαλισμένη θέση του πείρου ζεύξης (οπτικά και διά της αφής).

Στον χώρο στον οποίο βρίσκεται το άτομο που χειρίζεται τη διάταξη ζεύξης, δεν πρέπει να υπάρχουν ενδεχομένως επικίνδυνα σημεία του σχεδιασμού, όπως αιχμηρά άκρα, γωνίες κ.λπ., εκτός και εάν αυτά είναι προστατευμένα ώστε να αποτρέπεται το ενδεχόμενο πρόκλησης τραυματισμών.

Η οδός διαφυγής από τον εν λόγω χώρο δεν πρέπει να περιορίζεται ούτε να φράσσεται σε καμία εκ των δύο πλευρών από αντικείμενα προσαρτημένα είτε στη διάταξη ζεύξης είτε στο όχημα.

Καμία υποκείμενη διάταξη προστασίας δεν πρέπει να αποτρέπει το άτομο που χειρίζεται τη διάταξη ζεύξης να λαμβάνει την κατάλληλη για τον σκοπό αυτό στάση.

- 1.3.4. Ελάχιστη γωνία ζεύξης και απόζευξης

Η ζεύξη και η απόζευξη του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης πρέπει να είναι δυνατή όταν ο διαμήκης άξονας του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης περιστρέφεται ταυτόχρονα ως προς τον άξονα της σιαγόνας:

κατά 50° οριζόντια προς τα δεξιά ή προς τα αριστερά·

κατά 6° κατακόρυφα προς τα επάνω ή προς τα κάτω.

κατά 6° οριζόντια προς τα δεξιά ή προς τα αριστερά.

Η απαίτηση αυτή ισχύει επίσης για διατάξεις ζεύξης τύπου αγκίστρου κατηγορίας K.

- 1.3.5. Δυνατότητα πρόσβασης

Η απόσταση μεταξύ του κέντρου του πείρου ζεύξης και του άκρου του αμαξώματος του οχήματος δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 550 mm. Στις περιπτώσεις στις οποίες η εν λόγω απόσταση υπερβαίνει τα 420 mm, η διάταξη ζεύξης πρέπει να είναι εξοπλισμένη με μηχανισμό ενεργοποίησης, ο οποίος καθιστά δυνατό τον ασφαλή χειρισμό σε μια μέγιστη απόσταση 420 mm από το εξωτερικό περίβλημα του αμαξώματος.

Υπό την προϋπόθεση ότι θα μπορεί να αποδειχθεί η τεχνική αναγκαιότητα και ότι η εν λόγω αύξηση της απόστασης δεν θα είναι επιζήμια όσον αφορά στην εύκολη και ασφαλή ενεργοποίηση του συνδέσμου ράβδου ζεύξης, η απόσταση των 550 mm δύναται να αυξηθεί ως ακολούθως:

i) σε μια απόσταση έως και 650 mm για οχήματα με ανατρεπόμενα πηγάματα ή εξοπλισμό που είναι προσαρμοσμένος στο πίσω μέρος του οχήματος·

ii) σε μια απόσταση έως και 1 320 mm, εφόσον το ελεύθερο ύψος είναι τουλάχιστον 1 150 χιλιοστά·

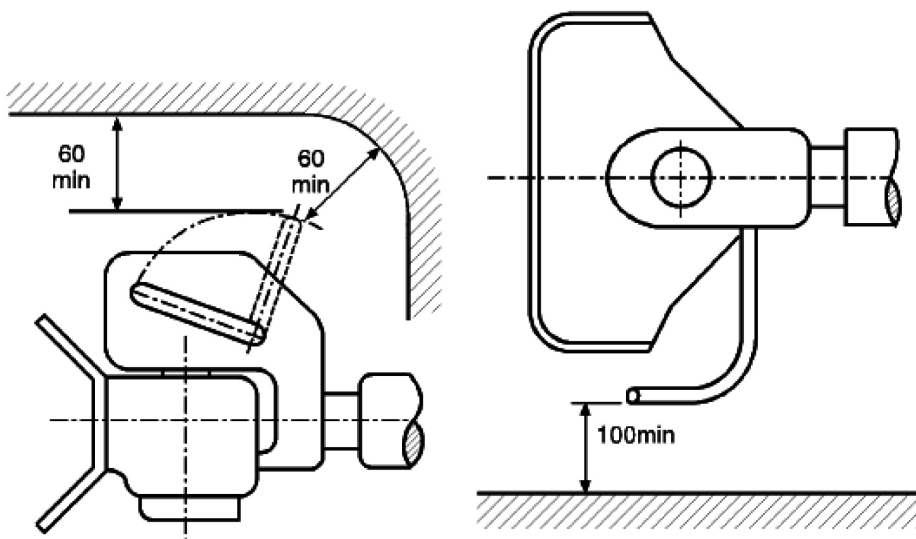
iii) στην περίπτωση των οχημάτων μεταφοράς αυτοκινήτων με τουλάχιστον δύο επίπεδα φόρτωσης, όταν το ρυμουλκούμενο όχημα δεν διαχωρίζεται από το ρυμουλκό κατά τις συνήθεις μεταφορικές εργασίες.

1.3.6. Διάκενο για χειρομοχλό

Για τον ασφαλή χειρισμό των συνδέσμων ράβδου ζεύξης πρέπει να υπάρχει επαρκής χώρος γύρω από τον χειρομοχλό.

Το διάκενο που απεικονίζεται στο σχήμα 26 θεωρείται επαρκές. Σε περίπτωση που στο όχημα πρόκειται να τοποθετηθούν διαφορετικοί τύποι τυποποιημένων συνδέσμων ράβδων ζεύξης, το διάκενο πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις για τη μεγαλύτερη εκ των διατάξεων ζεύξης της κατάλληλης κατηγορίας που αναφέρεται στο παράρτημα 5 παράγραφος 3.

Σχήμα 26
Διάκενο χειρομοχλού



Οι διαστάσεις του διακένου ισχύουν επίσης κατά περίπτωση για συνδέσμους ράβδων ζεύξης που διαθέτουν χειρομοχλούς στραμμένους προς τα κάτω ή διαφορετικού σχεδιασμού.

Το διάκενο πρέπει επίσης να διατηρείται εντός του ορίου της καθορισμένης ελάχιστης γωνίας ζεύξης και απόζευξης που δίδεται στην παράγραφο 1.3.4 του παρόντος παραρτήματος.

1.3.7. Διάκενο για την ελεύθερη κίνηση του συνδέσμου ράβδων ζεύξης

Ο σύνδεσμος ράβδου ζεύξης που είναι προσαρμοσμένος στο όχημα πρέπει να διαθέτει ελάχιστο ελεύθερο διάκενο 10 mm από κάθε άλλο τμήμα του οχήματος, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των πιθανών γεωμετρικών θέσεων που αναφέρονται στο παράρτημα 5 παράγραφος 3.

Σε περίπτωση που στον τύπο οχήματος πρόκειται να τοποθετηθούν διαφορετικοί τύποι τυποποιημένων συνδέσμων ράβδων ζεύξης, το διάκενο πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις για τη μεγαλύτερη εκ των διατάξεων ζεύξης της κατάλληλης κατηγορίας που αναφέρεται στο παράρτημα 5 παράγραφος 3.

1.3.8. Δυνατότητα αποδοχής συνδέσμων ράβδων ζεύξης με ειδικό σύνδεσμο για κατακόρυφη περιστροφή – βλ. παράρτημα 5 παράγραφος 3.4.

Οι διατάξεις ζεύξης με κυλινδρικό πείρο, στις οποίες η κατακόρυφη περιστροφή του δακτυλίου της ράβδου ζεύξης επιτυγχάνεται μέσω ειδικού συνδέσμου εγκρίνονται μόνο όταν αποδεικνύεται η τεχνική αναγκαιότητα. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, στην περίπτωση οχημάτων με προς τα πίσω ανατρεπόμενο πηγάρι, στα οποία η κεφαλή ζεύξης πρέπει να είναι αρθρωτή ή στην περίπτωση των διατάξεων ζεύξης βαρέων μεταφορικών οχημάτων, στα οποία απαιτείται η χρήση ενός κυλινδρικού πείρου ζεύξης για λόγους αντοχής.

1.4. Συναρμογή δακτυλίων και ράβδων ζεύξης σε ρυμουλκούμενα

1.4.1. Οι ράβδοι ζεύξης για κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα πρέπει να διαθέτουν διάταξη υποστήριξης ρυθμιζόμενου ύψους, αν η μάζα που επιβάλλεται στον δακτύλιο της ράβδου ζεύξης του ρυμουλκούμενου υπερβαίνει τα 50 κιλά, όταν το ρυμουλκούμενο φέρει ομοιόμορφο φορτίο ίσο με την τεχνικώς επιτρεπόμενη μέγιστη μάζα.

- 1.4.2. Κατά τη συναρμογή δακτυλίων και ράβδων ζεύξης σε κεντροαξονικά ρυμουλκούμενα, των οποίων η μέγιστη μάζα C υπερβαίνει τους 3,5 τόνους, με περισσότερους του ενός άξονες, τα ρυμουλκούμενα πρέπει να είναι εξοπλισμένα με διάταξη κατανομής του φορτίου αξόνων.
- 1.4.3. Οι αρθρωτές ράβδοι ζεύξης πρέπει να μην έρχονται σε επαφή με το έδαφος. Το ύψος των εν λόγω ράβδων ζεύξης πρέπει να είναι άνωθεν των 200 mm από το έδαφος όταν αυτές αποδεσμεύονται από την οριζόντια θέση. Βλ. επίσης παράρτημα 5 παράγραφοι 5.3 και 5.4.
- 1.5. Συναρμογή εδράνων ζεύξης, πλακών στερέωσης και πείρων ζεύξης σε οχήματα.
- 1.5.1. Τα έδρανα ζεύξης της κατηγορίας G50 δεν πρέπει να τοποθετούνται απευθείας στον σκελετό του οχήματος, εκτός εάν αυτό επιτρέπεται από τον κατασκευαστή του οχήματος. Πρέπει να στερεώνονται στον σκελετό του οχήματος μέσω μιας πλάκας στερέωσης, πρέπει δε να τηρούνται οι οδηγίες εγκατάστασης του κατασκευαστή του οχήματος και του κατασκευαστή της διάταξης ζεύξης.
- 1.5.2. Τα ημιρυμουλκούμενα πρέπει να φέρουν σύστημα σκελών ή άλλο εξοπλισμό για την απόξεση και τη στάθμευση του ημιρυμουλκούμενου. Εάν τα ημιρυμουλκούμενα είναι εξοπλισμένα κατά τρόπον ώστε η σύνδεση των διατάξεων ζεύξης, των ηλεκτρικών συστημάτων και των συστημάτων πέδησης δύναται να επιτευχθεί αυτομάτως, τα ρυμουλκούμενα πρέπει να διαθέτουν σύστημα σκελών, αυτομάτως ανασυρόμενο από το έδαφος μετά τη σύζευξη του ρυμουλκούμενου.
- Οι απαιτήσεις αυτές δεν ισχύουν για ημιρυμουλκούμενα σχεδιασμένα για ειδικές εργασίες, κατά τις οποίες η απόξεση πραγματοποιείται σε συνεργείο ή η φόρτωση και η εκφόρτωση πραγματοποιούνται σε ειδικά για τον σκοπό αυτό διαμορφωμένους χώρους.
- 1.5.3. Η στερέωση του πείρου του εδράνου ζεύξης στην πλάκα στερέωσης του ημιρυμουλκούμενου πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή του οχήματος ή του κατασκευαστή του πείρου του εδράνου ζεύξης.
- 1.5.4. Όταν το ημιρυμουλκούμενο είναι εξοπλισμένο με σφήνα οδήγησης, πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο παράρτημα 5 παράγραφος 7.8.
2. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΛΕΝΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΧΕΙΡΙΣΜΟΥ
- 2.1. Κατά την εγκατάσταση διατάξεων τηλενδείξης και τηλεχειρισμού πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές απαιτήσεις της παραγράφου 12 του παραρτήματος 5.

Προσαρτημα 1

Συνθήκες φορτίου για τη μέτρηση του ύψους της σφαίρας ζεύξης

1. Το ύψος πρέπει να είναι εκείνο που ορίζεται στο παράρτημα 7 παράγραφος 1.1.1.
2. Στην περίπτωση των οχημάτων κατηγορίας M1, η μάζα του οχήματος στην οποία πρέπει να μετράται το εν λόγω ύψος πρέπει να δηλώνεται από τον κατασκευαστή του οχήματος και να αναφέρεται στο έντυπο κοινοποίησης (παράρτημα 2). Η μάζα πρέπει να είναι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα, κατανεμημένη μεταξύ των αξόνων σύμφωνα με τη δήλωση του κατασκευαστή του οχήματος ή η μάζα που καθορίζεται από το φορτίο του οχήματος σύμφωνα με την παράγραφο 2.1 του παρόντος προσαρτήματος.
 - 2.1. Η μέγιστη τιμή της μάζας σε κατάσταση λειτουργίας, όπως δηλώνεται από τον κατασκευαστή του ρυμουλκού (βλ. παράγραφο 6 του εντύπου κοινοποίησης, παράρτημα 2)· συν
 - 2.1.1. δύο μάζες, έκαστη των 68 κιλών, τοποθετημένες στην εξωτερική θέση καθισμάτων κάθε σειράς καθισμάτων, με τα καθίσματα στην απώτατη οπίσθια ρυθμιζόμενη θέση για συνήθη οδήγηση και πορεία, και με τις μάζες στις ακόλουθες θέσεις:
 - 2.1.1.1. για διατάξεις ζεύξης και κατασκευαστικά στοιχεία γνήσιου εξοπλισμού που υποβάλλονται προς έγκριση από τον κατασκευαστή του οχήματος, περίπου σε ένα σημείο σε απόσταση 100 mm εμπρός από το σημείο «R» για τα ρυθμιζόμενα καθίσματα, και 50 mm εμπρός από το σημείο «R» για τα λοιπά καθίσματα, όπου το σημείο «R» προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 5.1.1.2 του κανονισμού αριθ. 14· ή
 - 2.1.1.2. για διατάξεις και κατασκευαστικά στοιχεία που υποβάλλονται προς έγκριση από ανεξάρτητο κατασκευαστή και προορίζονται για εγκατάσταση στην αγορά αντικατάστασης, περίπου στη θέση ενός καθισμένου ατόμου·
 - 2.1.2. Επιπλέον, για κάθε μάζα των 68 κιλών, πρέπει να προβλέπεται μια πρόσθετη μάζα των 7 κιλών για ατομικές αποσκευές, κατανεμημένη ομοιόμορφα στον χώρο αποσκευών του οχήματος·
 3. Στην περίπτωση οχημάτων κατηγορίας N1, η μάζα του οχήματος στην οποία πρέπει να μετράται το εν λόγω ύψος πρέπει να είναι:
 - 3.1. Η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα, κατανεμημένη μεταξύ των αξόνων, όπως δηλώνεται από τον κατασκευαστή του ρυμουλκού (βλ. παράρτημα 2 παράγραφος 6 του εντύπου κοινοποίησης).

IV

(Πράξεις θεσπισθείσες πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2009, δυνάμει της συνθήκης ΕΚ, της συνθήκης ΕΕ και της συνθήκης Ευρατόμ)

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Νοεμβρίου 2009

σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις C 38/A/04 (πρώην NN 58/04) και C 36/B/06 (πρώην NN 38/06) που έθεσε σε εφαρμογή η Ιταλία υπέρ της Alcoa Trasformazioni

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2009) 8112]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/460/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις ⁽¹⁾ και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1.1. Υπόθεση C 38/A/04

- (1) Με επιστολή της 4ης Δεκεμβρίου 2003 οι υπηρεσίες της Επιτροπής ενημερώθηκαν για μια σειρά δημοσιογραφικών άρθρων, τα οποία αναφέρονται στην πρόθεση της ιταλικής κυβέρνησης να εφαρμόσει καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις της Σαρδηνίας.
- (2) Τα εν λόγω καθεστάτα προτιμησιακής τιμολόγησης είχαν καθιερωθεί σύμφωνα με το άρθρο 1 του διατάγματος του Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου (Decreto del Presidente del Consiglio dei Ministri) της 6ης Φεβρουαρίου 2004. Το εν λόγω διάταγμα είχε δύο διαφορετικά αποτελέσματα: α) καθιέρωσε καθεστάτα προτιμησιακής τιμολόγησης υπέρ των εταιρειών Portovesme Srl ⁽²⁾, ILA ⁽³⁾ και Euroallumina ⁽⁴⁾ και, β) παρέτεινε το υφιστάμενο καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης υπέρ της Alcoa Trasformazioni (επιχείρηση παραγωγής πρωτογενούς αλουμινίου, εφεξής: «Alcoa»).

⁽¹⁾ ΕΕ C 30 της 5.2.2005, σ. 7 και ΕΕ C 214 της 6.9.2006, σ. 5.

⁽²⁾ Εταιρεία παραγωγής ψευδαργύρου.

⁽³⁾ Εταιρεία κατασκευής προϊόντων αλουμινίου.

⁽⁴⁾ Εταιρεία παραγωγής αλουμίνιας (το ενδιάμεσο υλικό από τη μετατροπή του βοξίτη, από το οποίο παράγεται το πρωτογενές αλουμίνιο).

- (3) Με επιστολές της 22ας Ιανουαρίου 2004 και της 19ης Μαρτίου 2004 οι υπηρεσίες της Επιτροπής ζήτησαν διευκρινίσεις για τα εν λόγω μέτρα. Οι ιταλικές αρχές απάντησαν με επιστολές της 6ης Φεβρουαρίου 2004 και της 9ης Ιουνίου 2004. Με επιστολή της 20ής Σεπτεμβρίου 2004 οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν περαιτέρω διευκρινίσεις.

- (4) Με επιστολή της 16ης Νοεμβρίου 2004, η Επιτροπή ενημέρωσε την Ιταλία για την απόφασή της να κινηθεί τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ αναφορικά με την εν λόγω ενίσχυση.

- (5) Η απόφαση της Επιτροπής να κινηθεί τη διαδικασία δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽⁵⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τις εν λόγω ενισχύσεις.

- (6) Η Ιταλία υπέβαλε παρατηρήσεις με επιστολές της 4ης Φεβρουαρίου 2005 και της 11ης Φεβρουαρίου 2005.

- (7) Η Επιτροπή έλαβε επίσης παρατηρήσεις εκ μέρους των ενδιαφερομένων, τις οποίες διαβίβασε με επιστολή της 22ας Μαρτίου 2005 στην Ιταλία, παρέχοντάς της τη δυνατότητα να τις σχολιάσει. Έλαβε τα σχόλια της Ιταλίας με επιστολή της 20ής Σεπτεμβρίου 2005.

- (8) Με επιστολή της 23ης Δεκεμβρίου 2005, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες, οι οποίες διαβιβάστηκαν από τις ιταλικές αρχές με επιστολή της 3ης Μαρτίου 2006. Περαιτέρω πληροφορίες ζητήθηκαν με επιστολή της 22ας Αυγούστου 2006, στην οποία απάντησε η Ιταλία με επιστολή της 28ης Σεπτεμβρίου 2006.

- (9) Στις 29 Οκτωβρίου 2008 ο φάκελος χωρίστηκε σε δύο μέρη. Το μέρος Α αφορά το μέτρο υπέρ της Alcoa, ενώ το μέρος Β τις εταιρείες Portovesme, ILA και Euroallumina. Η παρούσα απόφαση αφορά μόνο την Alcoa (μέρος Α).

⁽⁵⁾ ΕΕ C 30 της 5.2.2005, σ. 7.

1.2. Υπόθεση C 36/B/06

- (10) Στο πλαίσιο μιας συνδεδεμένης υπόθεσης κρατικών ενισχύσεων ⁽⁶⁾ η Επιτροπή πληροφορήθηκε τη δεύτερη παράταση του ειδικού καθεστώτος τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας για την εταιρεία Alcoa. Η παράταση είχε δοθεί δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 35 της 14ης Μαρτίου 2005, το οποίο μετατράπηκε στον νόμο 80/2005 της 14ης Μαΐου 2005, «Επείγουσες διατάξεις στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική ανάπτυξη». Δικαιούχοι ήταν η εταιρεία Alcoa και οι τρεις διάδοχοι εταιρείες της εταιρείας Terni ⁽⁷⁾.
- (11) Με επιστολή της 23ης Δεκεμβρίου 2005, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες από τις ιταλικές αρχές, οι οποίες τις διαβίβασαν με επιστολή της 24ης Φεβρουαρίου 2006. Η Ιταλία διαβίβασε συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολές της 2ας Μαρτίου 2006 και της 27ης Απριλίου 2006.
- (12) Με επιστολή της 16ης Ιουλίου 2004, η Επιτροπή ενημέρωσε την Ιταλία όσον αφορά την απόφασή της να κινηθεί τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με τα δύο προαναφερθέντα καθεστώτα ενίσχυσης (υπόθεση C 36/06).
- (13) Η απόφαση της Επιτροπής να κινηθεί τη διαδικασία δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽⁸⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τις ενισχύσεις.
- (14) Η Ιταλία υπέβαλε παρατηρήσεις με επιστολή της 25ης Οκτωβρίου 2006 και συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολές της 9ης Νοεμβρίου 2006 και της 7ης Δεκεμβρίου 2006.
- (15) Η Επιτροπή έλαβε επίσης παρατηρήσεις εκ μέρους των ενδιαφερομένων, τις οποίες διαβίβασε στην Ιταλία, παρέχοντάς της τη δυνατότητα να τις σχολιάσει. Έλαβε τα σχόλια της Ιταλίας με επιστολή της 2ας Δεκεμβρίου 2005.
- (16) Με επιστολή της 20ής Φεβρουαρίου 2007, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με το καθεστώς τιμολόγησης. Οι ιταλικές αρχές διαβίβασαν τις εν λόγω πληροφορίες με επιστολές της 10ης και 14ης Μαΐου 2007.
- (17) Στις 18 Σεπτεμβρίου 2007, ο φάκελος χωρίστηκε σε δύο μέρη. Το μέρος Α αφορά τις τρεις εταιρείες Terni, ενώ το μέρος Β την Alcoa. Στις 20 Νοεμβρίου 2007 η Επιτροπή

εξέδωσε τελική αρνητική απόφαση με ανάκτηση για την εταιρεία Terni ⁽⁹⁾.

- (18) Εν τω μεταξύ, με επιστολή της 19ης Ιανουαρίου 2007, η Επιτροπή άρχισε να διερευνά τη δυνατότητα μεταβατικών μέτρων για το καθεστώς τιμολόγησης της Alcoa στη Σαρδηνία, υπό την προϋπόθεση της θέσπισης εκ μέρους της Ιταλίας ενός προγράμματος αποδέσμευσης ενέργειας (Virtual Power Plant, εφεξής: VPP). Η Ιταλία απάντησε με επιστολές της 16ης Απριλίου 2007 και της 5ης Νοεμβρίου 2007. Στις 13 Μαρτίου 2008 διεξήχθη σύσκεψη μεταξύ των ιταλικών αρχών και των υπηρεσιών της Επιτροπής, στην οποία ζητήθηκε από την Ιταλία να απαντήσει έως τις 12 Μαΐου 2008. Αφού ζήτησε παράταση της προθεσμίας για την έγκριση της εν λόγω θέσης με επιστολή της 29ης Μαΐου 2008, η Ιταλία διαβίβασε πληροφορίες με επιστολές της 12ης Ιουνίου 2008 και της 7ης Ιουλίου 2008.
- (19) Η Ιταλία ζήτησε συνάντηση με την Επιτροπή για να παρουσιάσει τις πιθανές μεθόδους ενός VPP. Η συνάντηση διεξήχθη στις 9 Δεκεμβρίου 2008. Η Ιταλία διαβίβασε συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολές της 19ης Δεκεμβρίου 2008 και της 19ης Μαΐου 2009.
- (20) Νέα συνάντηση διεξήχθη στις 26 Μαΐου 2009. Η Ιταλία διαβίβασε συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολές της 10ης Ιουλίου και της 18ης Αυγούστου 2009.

2. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

2.1. Τα σημαντικά πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης

- (21) Η εταιρεία παραγωγής αλουμινίου Alcoa υπάγεται από το 1996 σε προτιμησιακό καθεστώς τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας για τα δύο μεταλλουργεία της πρωτογενούς αλουμινίου στη Σαρδηνία (Portovesme) και στο Βένετο (Fusina). Το καθεστώς αυτό εγκρίθηκε αρχικά για περίοδο δέκα ετών (η οποία έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2005) στο πλαίσιο μιας διαδικασίας ιδιωτικοποίησης. Το εν λόγω καθεστώς είχε εγκριθεί από την Επιτροπή βάσει των διατάξεων περί κρατικών ενισχύσεων με απόφαση με την οποία διαπίστωνε ότι δεν υφίστατο κρατική ενίσχυση. Ωστόσο, ο χαρακτήρας του εν λόγω καθεστώτος άλλαξε με την πάροδο του χρόνου και παρατάθηκε δύο φορές από την Ιταλία, πρώτα το 2004 και εκ νέου του 2005.
- (22) Το αμφισβητούμενο καθεστώς επιχορηγείται με την καταβολή μετρητών εκ μέρους του Cassa Conguaglio (Ειδικό Ταμείο του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας) ⁽¹⁰⁾, το οποίο είναι δημόσιος φορέας, με σκοπό τη μείωση της τιμής που ορίζεται συμβατικά μεταξύ της Alcoa και του παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας ENEL. Οι αναγκαίοι πόροι συγκεντρώνονται μέσω φόρου υπέρ τρίτων που εφαρμόζεται στο σύνολο των καταναλωτών μέσω του στοιχείου Α4 του τιμολογίου ηλεκτρικού ρεύματος.

⁽⁶⁾ Κρατική ενίσχυση N 587/05, Ειδικό καθεστώς τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία (εν συνεχεία C 13/06).

⁽⁷⁾ ThyssenKrupp (χάλυβας), Cementir (τσιμέντο) και Nuova Terni Industrie Chimiche (χημικά προϊόντα).

⁽⁸⁾ ΕΕ C 214 της 6.9.2006, σ. 5.

⁽⁹⁾ Απόφαση 2008/408/ΕΚ (ΕΕ L 144 της 4.6.2008, σ. 37).

⁽¹⁰⁾ Βλέπε σημείο 2.2.2.2.

2.2. Οι αμφισβητούμενες νομοθετικές διατάξεις και το κανονιστικό πλαίσιο

(23) Το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης από το οποίο επωφελείται η Alcoa έχει καθιερωθεί με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις (2.2.1) και το λεπτομερές κανονιστικό πλαίσιο που έχει εκπονήσει η AEEG (Αρχή για την ηλεκτρική ενέργεια και το αέριο) (2.2.2.1). Το Cassa Conguaglio είναι ο εκτελεστικός φορέας του καθεστώτος (2.2.2.2). Η ανάλυση του τιμολογιακού καθεστώτος της Alcoa από την Επιτροπή θα πρέπει, συνεπώς, να λαμβάνει υπόψη τόσο τις νομοθετικές διατάξεις όσο και το ιταλικό κανονιστικό πλαίσιο.

2.2.1. Οι νομοθετικές διατάξεις

(24) Οι εν λόγω νομοθετικές διατάξεις είναι το άρθρο 1 του διατάγματος του Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 2004⁽¹¹⁾ (εφεξής: «διάταγμα του 2004») όπως εφαρμόζεται από τις σχετικές κανονιστικές διατάξεις, καθώς επίσης το άρθρο 11 παράγραφος 11 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 35 της 14ης Μαρτίου 2005, το οποίο μετατράπηκε στον νόμο 80/2005 «Επείγουσες διατάξεις στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική ανάπτυξη» (εφεξής: «νόμος 80/2005») όπως εφαρμόζεται από τις σχετικές κανονιστικές διατάξεις⁽¹²⁾.

2.2.2. Το κανονιστικό πλαίσιο στην Ιταλία

2.2.2.1. Η Αρχή για την ηλεκτρική ενέργεια και το αέριο

(25) Το 1995 η Ιταλία ίδρυσε την Αρχή για την ηλεκτρική ενέργεια και το αέριο⁽¹³⁾ (εφεξής: «AEEG»). Στην AEEG έχουν ανατεθεί ευρείες αρμοδιότητες ρύθμισης, καθώς και εξουσίες. Ειδικότερα, η Αρχή καθορίζει και αναπροσαρμόζει τις τιμές για την ηλεκτρική ενέργεια, καθώς και τις μεθόδους για τη συγκέντρωση των αναγκαίων πόρων για την κάλυψη των γενικών δαπανών του συστήματος⁽¹⁴⁾. Κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της η AEEG λαμβάνει υπόψη τις πολιτικές κατευθύνσεις της κυβέρνησης όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας για τη χώρα⁽¹⁵⁾.

⁽¹¹⁾ Το άρθρο 1 του διατάγματος του 2004 έχει ως ακολούθως: «1. Προς συμπλήρωση των κριτηρίων του στοιχείου γ), άρθρο 1, παράγραφος 1, του Διατάγματος του Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου της 31ης Οκτωβρίου 2002, η Αρχή για την ηλεκτρική ενέργεια και το αέριο επεκτείνει τις διατάξεις του σημείου 2 της απόφασης του υπουργού Βιομηχανίας, Εμπορίου και Βιοτεχνίας της 19ης Δεκεμβρίου 1995 στις προμήθειες ενέργειας που προορίζονται για την παραγωγή και την επεξεργασία αλουμινίου, μολύβδου, αργύρου και ψευδαργύρου, μόνο για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης σε νησιωτικές περιοχές που χαρακτηρίζονται από απουσία ή ανεπάρκεια συνδέσεων με τα εθνικά δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου. 2. 2. Το τιμολογιακό καθεστώς που ορίζει η παράγραφος 1 είναι μεταβατικό, τερματίζεται με τη δημιουργία ή την ενίσχυση των συνδέσεων με τα εθνικά δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου και παύει οπωσδήποτε την 30ή Ιουνίου 2007».

⁽¹²⁾ Το άρθρο 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005 έχει ως ακολούθως: «Για να επιτραπεί η ανάπτυξη και η παραγωγική αναδιάρθρωση των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων, η εφαρμογή των ευνοϊκών τιμολογιακών καθεστώτων για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 25 της 18ης Φεβρουαρίου 2003, το οποίο τροποποιήθηκε και μετατράπηκε στον νόμο 83 της 17ης Απριλίου 2003, παρατείνεται για όλο το έτος 2010 με τους όρους τιμολόγησης που ίσχυαν την 31η Δεκεμβρίου 2004». Η εν λόγω διάταξη του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 25/03 επιβεβαίωσε τον χαρακτήρα του τιμολογιακού καθεστώτος Alcoa ως οικονομικού βάρους.

⁽¹³⁾ Νόμος 481/1995.

⁽¹⁴⁾ Άρθρο 2(12) (ε) του νόμου 481/1995.

⁽¹⁵⁾ Άρθρο 2(21) του νόμου 481/1995.

(26) Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η AEEG έχει εκδώσει μεγάλο αριθμό αποφάσεων που καθορίζουν συγκεκριμένες μεθόδους για τη διαχείριση των καθεστώτων προτιμησιακής τιμολόγησης στην Ιταλία.

2.2.2.2. Cassa Conguaglio (Ειδικό Ταμείο του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας)

(27) Η διαχείριση των *sovrapprezzi* (προσαυξήσεων) και των λοιπών εισφορών στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας έχει ανατεθεί στο Cassa Conguaglio per il Settore Elettrico (εφεξής: Cassa Conguaglio), ο οποίος είναι δημόσιος φορέας που ιδρύθηκε με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 98 της 26ης Ιανουαρίου 1948. Το Cassa Conguaglio λειτουργεί βάσει των οδηγιών της AEEG. Ειδικότερα, διαχειρίζεται τις χρηματοοικονομικές ροές που συνδέονται με τα καθεστώτα προτιμησιακής τιμολόγησης για την ηλεκτρική ενέργεια (συγκέντρωση των εισφορών και καταβολή στους τελικούς δικαιούχους).

2.3. Πλαίσιο στο οποίο καθιερώθηκε η προτιμησιακή τιμολόγηση και η εξέλιξή της στον χρόνο

(28) Για να αξιολογηθεί το τιμολόγιο Alcoa που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας απόφασης, θα πρέπει να αναλυθεί το πλαίσιο στο οποίο καθιερώθηκε και η εξέλιξή του στον χρόνο.

2.3.1. Καθιέρωση του καθεστώτος τιμολόγησης: η απόφαση Alumix του 1996

(29) Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, στο πλαίσιο της εκκαθάρισης του κρατικού ομίλου EFIM⁽¹⁶⁾, η ιταλική εταιρεία παραγωγής αλουμινίου Alumix είχε αναδιάρθρωθεί, ιδιωτικοποιηθεί και πωληθεί στην εταιρεία Alcoa. Η Alumix διαχειριζόταν δύο μεταλλουργία πρωτογενούς αλουμινίου, ένα στο Portovesme (Σαρδηνία) και ένα στη Fusina (Βένετο).

(30) Η εξαγορά της Alumix εκ μέρους της Alcoa είχε ως προϋπόθεση την παραχώρηση εκ μέρους της δημόσιας επιχείρησης ηλεκτρικής ενέργειας (ENEL) καθεστώτος προτιμησιακής τιμολόγησης για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στα δύο μεταλλουργεία.

(31) Το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης υπέρ της Alcoa είχε καθιερωθεί με το υπουργικό διάταγμα της 19ης Δεκεμβρίου 1995 (εφεξής: «διάταγμα του 1995»). Το εν λόγω διάταγμα όριζε ότι η Alcoa θα υπαγόταν στο προτιμησιακό καθεστώς τιμολόγησης σύμφωνα με την απόφαση CIP 13/1992 έως το τέλος του 2005⁽¹⁷⁾. Μετά την εν λόγω ημερομηνία, το καθεστώς στο οποίο υπαγόταν η Alcoa θα προσαρμοζόταν σε εκείνο που εφαρμόζεται για τους λοιπούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας.

⁽¹⁶⁾ Ο EFIM (Ente Partecipazioni e Finanziamento Industrie Manifatturiere) ήταν ένας δημόσιος όμιλος που κατείχε μερίδια ελέγχου σε επιχειρήσεις πολλών βιομηχανικών τομέων. Ο EFIM ιδιωτικοποιήθηκε μεταξύ του 1992 και του 1996.

⁽¹⁷⁾ Το άρθρο 2 του διατάγματος του 1995 έχει ως ακολούθως: «Το καθεστώς των προσαυξήσεων που ορίζει η απόφαση CIP αριθ. 13 της 24ης Ιουλίου 1992 και οι μετέπειτα τροποποιήσεις της, το οποίο εφαρμόζεται σε όλες τις παροχές [ηλεκτρικής ενέργειας] που προορίζονται για την παραγωγή πρωτογενούς αλουμινίου για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης, καταργείται την 31η Δεκεμβρίου 2005. Μετά την εν λόγω ημερομηνία το καθεστώς προσαρμόζεται σε εκείνο που προβλέπεται για τους λοιπούς καταναλωτές».

- (32) Το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης είχε αξιολογηθεί βάσει των διατάξεων περί κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο της υπόθεσης C 38/1992. Στην απόφαση που εγκρίθηκε την 4η Δεκεμβρίου 1996⁽¹⁸⁾ (εφεξής: «απόφαση Alumix»), η Επιτροπή είχε συμπεράνει ότι δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση βάσει των εκτιμήσεων που συνοψίζονται στη συνέχεια.
- (33) Στο πλαίσιο του εν λόγω καθεστώτος, το κράτος καθόριζε το τιμολόγιο για την Alcoa, και η ENEL, η μόνη εταιρεία παροχής ηλεκτρικής ενέργειας που υπήρχε την εποχή εκείνη στην Ιταλία, παρείχε στην Alcoa την ηλεκτρική ενέργεια με την καθορισμένη τιμή. Η τιμή για αμφοτέρωτα τα μεταλλουργεία είχε καθορισθεί για δέκα χρόνια. Για τη Σαρδηνία είχε ορισθεί σε 36,3 ITL/kWh το 1996 με σταδιακή αύξηση έως τις 39,6 ITL/kWh το 2005. Για το Βένετο η τιμή θα έφτανε τις 39,90 ITL/kWh το 2005. Σε ευρώ οι εν λόγω τιμές κυμαίνονται από 18 έως 20 ευρώ/MWh.
- (34) Την εποχή εκείνη η ENEL ήταν δημόσια επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας με μονοπωλιακό καθεστώς⁽¹⁹⁾. Η Επιτροπή είχε, συνεπώς, αξιολογήσει το κατά πόσον η ENEL δρούσε ως συνετός επιχειρηματίας της αγοράς εφαρμόζοντας την καθορισμένη τιμή στην Alcoa.
- (35) Η Επιτροπή είχε αξιολογήσει την κατάσταση της προσφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στις δύο συγκεκριμένες περιφέρειες για τα δέκα χρόνια εφαρμογής του καθεστώτος προτιμησιακής τιμολόγησης. Είχε διαπιστώσει ότι στις περιφέρειες της Σαρδηνίας και του Βένετο η αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας χαρακτηριζόταν από πλεονάζουσα ικανότητα παραγωγής ενέργειας που δεν ήταν αναμενόμενο να απορροφηθεί τα επόμενα δέκα χρόνια. Είχε επίσης διαπιστώσει ότι ήταν αδύνατον για τους παραγωγούς να εξαγάγουν ηλεκτρική ενέργεια από τις εν λόγω περιφέρειες, εξαιτίας της ανεπαρκούς διασύνδεσης με την ηπειρωτική Ιταλία, στην περίπτωση της Σαρδηνίας, και της έλλειψης ζήτησης από όμορες περιφέρειες, στην περίπτωση του Βένετο⁽²⁰⁾.
- (36) Στην κατάσταση αυτή, η Επιτροπή είχε θεωρήσει ότι ένας μεγάλος βιομηχανικός πελάτης, όπως η Alcoa, διέθετε σημαντική διαπραγματευτική δύναμη έναντι της ENEL, εφόσον το κλείσιμο των δύο μεταλλουργείων, που ήταν από τους καλύτερους πελάτες της ENEL στην Ιταλία, θα είχε ως συνέπεια ακόμη μεγαλύτερο πλεόνασμα και θα επιδείνωνε τη διάρθρωση του κόστους της ENEL. Συνεπώς, το οικονομικό συμφέρον της ENEL υπαγόρευε την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας με ιδιαίτερα χαμηλή τιμή στα μεταλλουργεία του Portovesme και της Fusina.
- (37) Η Επιτροπή είχε θεωρήσει ότι ένας συνετός προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας θα ήταν διατεθειμένος να πωλήσει σε τιμή που κάλυπτε το μέσο οριακό κόστος παραγωγής, το οποίο υπολογίζεται με βάση το πραγματικό μείγμα καυσίμου

που χρησιμοποιείται από τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής στις συγκεκριμένες περιφέρειες με μία μικρή προσαύξηση για τα πάγια έξοδα. Από την αξιολόγηση προέκυπτε ότι η τιμή που είχε καθορισθεί για την Alcoa ανταποκρινόταν στα εν λόγω κριτήρια. Όσον αφορά τις χαμηλές ετήσιες αυξήσεις στις τιμές της Alcoa για τα επόμενα δέκα χρόνια, η Επιτροπή τις είχε θεωρήσει δικαιολογημένες βάσει των προβλέψεων σύμφωνα με τις οποίες το οριακό κόστος παραγωγής της ENEL επρόκειτο να μειωθεί τα επόμενα χρόνια χάρη στη βελτίωση του μείγματος των καυσίμων και των τεχνολογιών παραγωγής.

- (38) Η Επιτροπή είχε καταλήξει συνεπώς στο συμπέρασμα ότι, αποδεχόμενη το καθεστώς, η ENEL είχε ενεργήσει ως συνετός επιχειρηματίας της αγοράς και είχε συνεπώς δηλώσει ότι το μέτρο δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

2.4. Μετατροπή του καθεστώτος τιμολόγησης της Alcoa σε «γενική δαπάνη του συστήματος» και σημαντικές αλλαγές στον χρηματοοικονομικό μηχανισμό

- (39) Την περίοδο αμέσως μετά την απόφαση Alumix, το ιταλικό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας αναδιαρθρώθηκε ενόψει της σταδιακής απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁽²¹⁾.
- (40) Το 1997 το βασικό τιμολόγιο ηλεκτρικού ρεύματος⁽²²⁾ αναδιαρθρώθηκε και χωρίστηκε σε στοιχεία τιμολόγησης⁽²³⁾. Το καθεστώς τιμολόγησης της Alcoa υπέστη μία πρώτη αλλαγή. Η τιμή για την Alumix, η οποία ήταν μια γενική τιμή πριν από τη μεταρρύθμιση, διαχωρίστηκε σε διάφορα στοιχεία τιμολόγησης, προκειμένου να προσαρμοσθεί στη νέα τιμολογιακή πολιτική. Τα στοιχεία τιμολόγησης που ισχύουν για την Alcoa μειώθηκαν έτσι ώστε η τελική τιμή να αντιστοιχεί ακριβώς σε εκείνη της απόφασης Alumix. Την περίοδο εκείνη, η ENEL, ως μόνη προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ιταλία, συνέχιζε να παρέχει απευθείας την τιμή, εφαρμόζοντας στην Alcoa την τιμή της απόφασης Alumix χωρίς να λαμβάνει καμία αντιστάση για τις παροχές στην εν λόγω εταιρεία.
- (21) Σύμφωνα με την οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 27 της 30.1.1997, σ. 20), η οποία μεταφέρθηκε στην ιταλική νομοθεσία με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 79 της 16ης Μαρτίου 1999.
- (22) Το βασικό τιμολόγιο αντικατοπτρίζει τον τρόπο με τον οποίο κατανέμεται το κόστος του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και πώς καταλογίζεται στις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών.
- (23) Το βασικό τιμολόγιο χωρίστηκε σε δύο μέρη, Α και Β, καθένα από τα οποία περιλαμβάνει διάφορα στοιχεία τιμολόγησης. Το μέρος Α αντιστοιχούσε στο πάγιο κόστος του συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των γενικών δαπανών του, ενώ το μέρος Β στις διάφορες δαπάνες παραγωγής (κυρίως το κόστος του καυσίμου). Αρχικά, οι γενικές δαπάνες του συστήματος περιελάμβαναν μόνο: τις έκτακτες δαπάνες του 1994, 1995 και 1996 (στοιχείο Α1), το κόστος παροπλισμού των πυρηνικών σταθμών (στοιχείο Α2) και το κόστος κατασκευής εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την απόφαση CIP 6/92 (στοιχείο Α3). Στη συνέχεια, συμπεριελήφθησαν και οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών: τα προτιμησιακά καθεστώτα τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας (στοιχείο Α4), ορισμένες δαπάνες έρευνας (στοιχείο Α5) και το λανθάνον κόστος των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας (στοιχείο Α6).

⁽¹⁸⁾ ΕΕ C 288 της 1.10.1996, σ. 4.

⁽¹⁹⁾ Βλέπε απόφαση στην υπόθεση IV.JV.2 – ENEL/FT/DT (ΕΕ C 178 της 23.6.1999, σ. 15).

⁽²⁰⁾ Οι περιφέρειες Λομβαρδία, Αιμίλια-Ρομάνια και Πεδεμόντιο κάλυπταν ήδη πλήρως τις ανάγκες τους σε ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιώντας εν μέρει την άμεση δική τους παραγωγή και εν μέρει μακροπρόθεσμες συμβάσεις που είχαν συνάψει έως το 2003.

- (41) Το 1999, όταν η Ιταλία μετέφερε στη νομοθεσία της την πρώτη ευρωπαϊκή οδηγία απελευθέρωσης⁽²⁴⁾, η ENEL έπαψε να είναι ο μονοπωλιακός προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ιταλία και διασπάσθηκε σε διάφορους φορείς.
- (42) Το 2000 η Ιταλία αποφάσισε να συμπεριλάβει το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης Aluminix στις «γενικές δαπάνες του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας»⁽²⁵⁾. Η νέα αυτή κατάσταση επέφερε την πρώτη σημαντική αλλαγή στον μηχανισμό χρηματοδότησης του καθεστώτος τιμολόγησης της Aluminix. Ενώ η ENEL πωλούσε έως τότε την ηλεκτρική ενέργεια απευθείας με την προτιμησιακή τιμή στην Alcoa, βάσει του νέου μηχανισμού⁽²⁶⁾ η ENEL ελάμβανε τη συνήθη τιμή που ίσχυε για τους μεγάλους βιομηχανικούς πελάτες και οι υπόλοιποι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας κατέβαλαν τους αναγκαίους πόρους για να συνεχίσει η Alcoa να καταβάλλει την τιμή της Aluminix. Ουσιαστικά, για την Alcoa ίσχυε θεωρητικά η κανονική τιμή, αλλά η εταιρεία είχε δικαίωμα άμεσης έκπτωσης στον λογαριασμό. Η ENEL χρηματοδοτούσε την εν λόγω έκπτωση με τα έσοδα ενός νέου φόρου υπέρ τρίτων που συγκέντρωνε μέσω του στοιχείου A4 του τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας που κατέβαλε το σύνολο των καταναλωτών⁽²⁷⁾. Το 2002 η Alcoa συνήψε διμερή συμφωνία με την ENEL με ονομαστική τιμή που αντιστοιχούσε περίπου στη συνήθη τιμή της ENEL για τις παροχές υψηλής τάσης.
- (43) Μια περαιτέρω σημαντική αλλαγή επήλθε το 2004 με την έγκριση εκ μέρους της AEEG της απόφασης αριθ. 148/04, η οποία ανέθετε πλήρως τη διαχείριση του προτιμησιακού καθεστώτος στο Cassa Conguaglio. Βάσει του συστήματος αυτού, η ENEL δεν παρακρατούσε πλέον τα έσοδα του στοιχείου A4, αλλά τα μεταβίβαζε πλήρως στο Cassa Conguaglio, το οποίο προέβανε στους υπολογισμούς και επέστρεφε το σχετικό ποσό στην Alcoa. Ουσιαστικά, με τον μηχανισμό αυτό η Alcoa κατέβαλε τη συμβατικά συμφωνημένη τιμή με την ENEL και ελάμβανε αναδρομικά από το Cassa Conguaglio ένα αντισταθμιστικό ποσό που της επέτρεπε να συνεχίσει να πληρώνει στην πράξη την τιμή Aluminix. Αυτός ο νέος μηχανισμός διαχείρισης άρχισε να ισχύει

⁽²⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 21.

⁽²⁵⁾ Το άρθρο 2 της απόφασης του υπουργού Βιομηχανίας, Εμπορίου και Βιοτεχνίας, της 26ης Ιανουαρίου 2000, κατέταξε τα υφιστάμενα καθεστώτα προτιμησιακής τιμολόγησης, συμπεριλαμβανομένου εκείνου της Alcoa, σε μια νέα κατηγορία γενικών δαπανών του συστήματος. Η ταξινόμηση αυτή επιβεβαιώθηκε στη μεταγενέστερη νομοθεσία και, προσφάτως, στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του νόμου 83 της 17ης Απριλίου 2003.

⁽²⁶⁾ Βάσει της απόφασης AEEG αριθ. 204/99.

⁽²⁷⁾ Για την ακρίβεια, βάσει του συστήματος που καθιέρωσε η απόφαση AEEG αριθ. 204/99, η διαχείριση των καθεστώτων προτιμησιακής τιμολόγησης είχε ανατεθεί στους τοπικούς διανομείς και στο Cassa Conguaglio. Οι τοπικοί διανομείς συγκέντρωναν τα έσοδα του στοιχείου A4 και τα μεταβίβαζαν στο Cassa Conguaglio, το οποίο διαχειριζόταν έναν ειδικό λογαριασμό (τον λογαριασμό για την εξίσωση των εισφορών αντιστάθμισης των ειδικών καθεστώτων τιμολόγησης). Ωστόσο, σε περίπτωση που ο διανομέας είχε παραχωρήσει καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης σε έναν εκ των πελατών του, μπορούσε να παρακρατήσει τα έσοδα του στοιχείου A4 που κατέβαλαν οι άλλοι πελάτες του, προκειμένου να αντισταθμίσει την άμεση έκπτωση στους λογαριασμούς του προτιμησιακού πελάτη. Εάν τα έσοδα του διανομέα ήταν ανεπαρκή, η διαφορά έπρεπε να καταβληθεί από το Cassa Conguaglio με τα κονδύλια του ειδικού λογαριασμού. Βλέπε επίσης απόφαση AEEG αριθ. 228/01 και κυρίως τα άρθρα 43 και 56 του συνημμένου Συμπληρωματικού Κειμένου (σύνοψη των κανόνων που διέπουν την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ιταλία).

για την Alcoa τον Σεπτέμβριο του 2004 και εφαρμόζεται μέχρι σήμερα⁽²⁸⁾.

2.5. Η πρώτη αμφισβητούμενη παράταση του καθεστώτος Alcoa

- (44) Με το διάταγμα του 2004 η ιταλική κυβέρνηση παρέτεινε έως την 30ή Ιουνίου 2007 το προτιμησιακό καθεστώς τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας που είχε καθιρώσει με την απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 1995 για τις «παροχές ηλεκτρικής ενέργειας που προορίζονται για την παραγωγή αλουμινίου, μολύβδου, αργύρου και ψευδαργύρου για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης σε νησιωτικές περιοχές που χαρακτηρίζονται από απουσία ή ανεπάρκεια συνδέσεων με τα εθνικά δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου»⁽²⁹⁾.
- (45) Ουσιαστικά, το διάταγμα του 2004 αποσκοπούσε: α) να παρατείνει το προτιμησιακό καθεστώς τιμολόγησης που ίσχυε για την Alcoa έως τον Ιούνιο του 2007 και β) να επεκτείνει το ίδιο καθεστώς σε άλλες εταιρείες στη Σαρδηνία: Portovesme, ILA και Euroallumina.
- (46) Η παράταση του καθεστώτος της Alcoa σύμφωνα με το διάταγμα του 2004 εφαρμόστηκε, σε επίπεδο κανονισμού, με την απόφαση AEEG αριθ. 148/04, η οποία καθιέρωσε επίσης τις αλλαγές στον μηχανισμό χρηματοδότησης που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη (43).
- (47) Η πρώτη αυτή παράταση αποτέλεσε το αντικείμενο της επίσημης διαδικασίας έρευνας που κινήθηκε όσον αφορά το διάταγμα του 2004 στο πλαίσιο της υπόθεσης C 38/04⁽³⁰⁾. Σύμφωνα με την Ιταλία⁽³¹⁾, το διάταγμα του 2004 δεν εφαρμόστηκε για την Alcoa, για την οποία συνέχισε να ισχύει το καθεστώς βάσει της αρχικής νομικής βάσης, ήτοι του διατάγματος του 1995.

2.6. Η δεύτερη αμφισβητούμενη παράταση του καθεστώτος Alcoa

- (48) Με το άρθρο 11 εδάφιο 11 του νόμου 80/2005, οι ιταλικές αρχές παρέτειναν έως το 2010 το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης υπέρ της Alcoa με τους όρους τιμολόγησης που ίσχυαν την 31η Δεκεμβρίου 2004⁽³²⁾. Σύμφωνα με τον νόμο 80/2005, η παράταση του καθεστώτος θα έπρεπε να αρχίσει να ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2005. Ωστόσο, η ημερομηνία αυτή τροποποιήθηκε στη συνέχεια και αντικαταστάθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2006 με την απόφαση AEEG αριθ. 286/05, κατόπιν εντολής των εθνικών αρχών.

⁽²⁸⁾ Θα πρέπει, ωστόσο, να επισημανθεί ότι ένα τμήμα της απόφασης AEEG αριθ. 148/04 δεν ίσχυε για την Alcoa. Η εν λόγω απόφαση καθιέρωσε μια νέα μέθοδο υπολογισμού της αντισταθμιστικής εισφοράς που καταβάλλεται στους δικαιούχους των προτιμησιακών καθεστώτων τιμολόγησης. Η εν λόγω μέθοδος θα σήμαινε για την Alcoa μείωση της επιχορήγησης, ήτοι σαφή αύξηση της προτιμησιακής τιμής. Η Alcoa προσέβαλε την εν λόγω διάταξη ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου της Λομβαρδίας. Με την απόφαση της 10ης Μαΐου 2005, το δικαστήριο ακύρωσε εν μέρει την απόφαση στο μέτρο που αφορούσε την Alcoa. Η αντισταθμιστική εισφορά της Alcoa συνέχισε, συνεπώς, να εφαρμόζεται με τη μέθοδο που ίσχυε πριν από την απόφαση αριθ. 148/04, η οποία επέτρεπε στην Alcoa να καταβάλλει την τιμή Aluminix.

⁽²⁹⁾ Παρατίθεται εδώ το κείμενο του άρθρου 1 του διατάγματος του 2004. Περιλαμβάνεται επίσης το μεταλλουργείο της Alcoa στη Fusina, μολονότι το εν λόγω μεταλλουργείο δεν βρίσκεται σε νησιωτική περιοχή χωρίς ενεργειακές συνδέσεις.

⁽³⁰⁾ Απόφαση της Επιτροπής C(2004) 4329 της 16ης Νοεμβρίου 2004 (EE C 30 της 5.2.2005, σ. 7).

⁽³¹⁾ Επιστολή της 3ης Μαρτίου 2006.

⁽³²⁾ Για το πλήρες κείμενο του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005 βλέπε υποσημείωση 12.

- (49) Για τον προσδιορισμό της τιμής που θα κατέβαλλε Alcoa μετά το 2005, ο νόμος 80/2005 καθιέρωσε έναν μηχανισμό τιμαριθμοποίησης βάσει του οποίου, από 1ης Ιανουαρίου 2006, η προτιμησιακή τιμή (ήτοι η τιμή που ορίζεται στην απόφαση Alumix για το έτος 2005) θα αυξανόταν κατά 4 % ετησίως ή, εάν η τιμή αυτή ήταν ανώτερη, κατά τη μέση ποσοστιαία αύξηση των τιμών στα χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας του Άμστερνταμ και της Φρανκφούρτης ⁽³³⁾.
- (50) Ωστόσο, μετά από διαβούλευση με τους δικαιούχους, η AEEG προτίμησε μια διαφορετική ερμηνεία του μηχανισμού αναπροσαρμογής. Πράγματι, η απόφαση AEEG αριθ. 217/05 ορίζει ότι η ετήσια αύξηση της τιμής θα ακολουθούσε τις μέσες τιμές χονδρικής, χωρίς ωστόσο να μπορεί να υπερβεί το 4 %. Ο εν λόγω μηχανισμός αναπροσαρμογής είχε ως πρακτικό αποτέλεσμα χαμηλότερες ετήσιες αυξήσεις της προτιμησιακής τιμής σε σχέση με εκείνες που προέβλεπε αρχικά η νομοθεσία.
- (51) Η δεύτερη παράταση αποτέλεσε το αντικείμενο της επίσημης διαδικασίας έρευνας που κινήθηκε στο πλαίσιο της υπόθεσης C 36/06. Όταν η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία επίσημης έρευνας σε σχέση με το άρθρο 11 παράγραφος 12 του νόμου 80/2005, η AEEG, με την απόφαση 190/06 και βάσει του νόμου 80/2005, έθεσε ως όρο για την καταβολή των ποσών την υποβολή από την Alcoa εγγύησης τράπεζας ή μητρικής εταιρείας για την κάλυψη του κινδύνου ανάκτησης της ενίσχυσης.
- (52) Τα ποσά που κατέβαλε το Cassa Conguaglio στην Alcoa την περίοδο από τον Ιανουάριο του 2006 έως τον Ιανουάριο του 2009 παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί. Τα ποσά για το έτος 2009 είναι ελλιπή, καθώς περιλαμβάνουν μόνο τις πληρωμές του Ιανουαρίου 2009, ενώ στην Alcoa έχουν καταβληθεί ποσά και τους επόμενους μήνες.

σε ευρώ

	2006	2007	2008	2009
Fusina (Βένετο)	38 984 539,22	36 978 386,83	449 534 611,10	3 776 733,70
Portovesme (Σαρδηνία)	133 556 933,73	121 087 555,95	160 529 510,20	12 365 849,45
Σύνολο	172 541 472,95	158 065 942,78	210 064 121,30	16 142 583,15

3. ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΙΝΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 88 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ

- (53) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία επίσημης έρευνας βασίστηκε στους ακόλουθους λόγους.

3.1. Υπόθεση C 38/A/04

- (54) Η Επιτροπή κατέταξε τα καθεστώτα τιμολόγησης που καθιερώθηκαν με το διάταγμα του 2004 ως λειτουργικές ενισχύσεις και αξιολόγησε το κατά πόσον η εν λόγω ενίσχυση μπορούσε να εγκριθεί βάσει των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ⁽³⁴⁾, δεδομένου ότι το 2004 η Σαρδηνία ήταν περιφέρεια με καθεστώς ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ. Η Επιτροπή διατύπωσε αμφιβολίες σχετικά με τη δυνατότητα έγκρισης της ενίσχυσης επ' αυτής της βάσης, δεδομένου ότι η εν λόγω ειδική ενίσχυση που χορηγείτο σε περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων δεν φαινόταν να προάγει την περιφερειακή ανάπτυξη.
- (55) Όσον αφορά την ειδική περίπτωση της Alcoa, η Επιτροπή επισήμανε ότι θεωρούσε το νέο καθεστώς τιμολόγησης διαφορετικό από το καθεστώς της Alumix, καθώς το τελευταίο είχε παραχωρηθεί από την ENEL, τον ιταλό πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας με καθεστώς μονοπωλίου, ενώ το νέο καθεστώς τιμολόγησης βασιζόταν στην επιλεκτική επέμβαση του κράτους για την αντιστάθμιση της διαφοράς μεταξύ της συμφωνηθείσας τιμής αγοράς με έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας και της προτιμησιακής τιμής που καθιερώθηκε το 1996.
- (56) Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης την αμφιβολία ότι το μέτρο θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του επιπέδου φορολογίας των εταιρειών. Η εν λόγω μείωση θα έπρεπε να έχει ως νομική βάση την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2003 σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας ⁽³⁵⁾.

⁽³³⁾ Άρθρο 11 παράγραφος 13 του νόμου 80/2005.

⁽³⁴⁾ ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9, σημεία 4.15-4.17.

⁽³⁵⁾ ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51.

3.2. Υπόθεση C 36/B/06

- (57) Η απόφαση του 2006 για κίνηση της διαδικασίας επίσημης έρευνας αφορούσε κυρίως το καθεστώς τιμολόγησης της Alcoa ⁽³⁶⁾. Η Επιτροπή υποστήριξε ότι το κανονιστικό πλαίσιο και οι συνθήκες της αγοράς κατά την περίοδο της απόφασης Alumix διέφεραν σημαντικά από εκείνες που ίσχυαν την περίοδο που κάλυπτε η απόφαση έναρξης της διαδικασίας. Ειδικότερα, η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είχε απελευθερωθεί και η διαχείριση του καθεστώτος είχε ανατεθεί στο Cassa Conguaglio. Η Επιτροπή θεώρησε, συνεπώς, αναγκαίο να επανεξετάσει αν το καθεστώς τιμολόγησης Alcoa συνιστούσε κρατική ενίσχυση.
- (58) Η Επιτροπή έκρινε ότι το καθεστώς τιμολόγησης συνιστά κρατική ενίσχυση, καθώς: α) η μείωση της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας συνιστούσε οικονομικό πλεονέκτημα· β) η απόφαση χορήγησης του προτιμσιακού καθεστώτος είχε ληφθεί από τις ιταλικές αρχές και είχε χρηματοδοτηθεί με τη μεταβίβαση κρατικών πόρων υπό μορφή φόρου υπέρ τρίτων· γ) το μέτρο απειλούσε με στρέβλωση του ανταγωνισμού και δ) επηρέαζε τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές δεδομένου ότι το αλουμίνιο αποτελεί αντικείμενο συναλλαγών στις διεθνείς αγορές. Η Επιτροπή θεώρησε το μέτρο λειτουργική ενίσχυση.
- (59) Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι το προηγούμενο συμπέρασμα, σύμφωνα με το οποίο το καθεστώς τιμολόγησης της Alumix δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση, δεν καθιστούσε το νέο μέτρο υφιστάμενη ενίσχυση. Η έγκριση του καθεστώτος τιμολόγησης της Alumix από την Επιτροπή, βάσει της οικονομικής αξιολόγησης των συνθηκών που επικρατούσαν τη συγκεκριμένη περίοδο, ήταν χρονικά περιορισμένη και δεν μπορούσε να εφαρμοσθεί στην παράταση του καθεστώτος βάσει του νόμου 80/2005.
- (60) Όσον αφορά το συμβιβασμό, η Επιτροπή αξιολόγησε αν το καθεστώς προτιμσιακής τιμολόγησης μπορούσε να εγκριθεί βάσει των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.
- (61) Όσον αφορά το μεταλλουργείο του Βένετο, η Επιτροπή επισήμανε ότι δεν βρίσκεται σε περιφέρεια επιλέξιμη για κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ και, συνεπώς, δεν ήταν επιλέξιμο για περιφερειακή ενίσχυση.
- (62) Η Σαρδηνία διετέλεσε περιφέρεια με καθεστώς ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) έως το τέλος του 2006. Ωστόσο, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά τη δυνατότητα έγκρισης του μέτρου βάσει των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα που ίσχυαν την εν λόγω περίοδο ⁽³⁷⁾.
- (63) Παρά τις επισημάνσεις της Ιταλίας όσον αφορά το γεγονός ότι οι υψηλές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία αποτελούσαν εμπόδιο για την ανάπτυξη της νήσου, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ιταλία δεν είχε αποδείξει την ύπαρξη σημαντικά ανώτερων τιμών στη Σαρδηνία, κατά μέσο όρο ή, ειδικότερα, για τις εταιρείες υψηλής ενεργειακής έντασης (η Ιταλία δεν είχε υποβάλει στοιχεία σχετικά με τις διμερείς συμβάσεις μεταξύ των εταιρειών υψηλής ενεργειακής έντασης και των προμηθευτών τους, επικαλούμενη το γεγονός ότι τα εν λόγω στοιχεία δεν είχαν δημοσιοποιηθεί). Η Ιταλία δεν είχε επίσης εξηγήσει για ποιον λόγο οι υψηλότερες τιμές αποτελούν περιφερειακό μειονέκτημα ούτε τον τρόπο με τον οποίο το καθεστώς προτιμσιακής τιμολόγησης συμβάλλει στην περιφερειακή ανάπτυξη. Η Επιτροπή επισήμανε ότι στην υπόθεση C 34/02 ⁽³⁸⁾ δεν είχε αποδεχθεί το ότι η έλλειψη ενεργειακών συνδέσεων στη Σαρδηνία θα μπορούσε να θεωρηθεί εμπόδιο στην ανάπτυξη των ΜΜΕ της περιφέρειας (και είχε εκδώσει αρνητική απόφαση). Η Επιτροπή εξέφρασε, συνεπώς, αμφιβολίες όσον αφορά την αναγκαιότητα της ενίσχυσης.
- (64) Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες για το κατά πόσον η εν λόγω ειδική ενίσχυση ήταν αναλογική των περιφερειακών μειονεκτημάτων, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη την εφαρμοζόμενη μέθοδο υπολογισμού της προτιμσιακής τιμής, η οποία δεν είχε καμία σχέση με τις ισχύουσες τιμές στην υπόλοιπη Ιταλία.
- (65) Η Επιτροπή επισήμανε ότι η ενίσχυση δεν ήταν πράγματι φθίνουσα λόγω του επιβαλλόμενου ορίου του 4 % στις αυξήσεις των τιμών.
- (66) Όσον αφορά την περίοδο που καλύπτουν οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2007-2013 ⁽³⁹⁾, η Επιτροπή υποστήριξε ότι η Σαρδηνία θα παύσει να είναι επιλέξιμη για περιφερειακές ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ και ειδικότερα για λειτουργικές ενισχύσεις. Λαμβάνοντας υπόψη ότι, ενώ θα μπορούσε να εγκριθεί μια μεταβατική περίοδος δύο ετών βάσει των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για τη σταδιακή κατάργηση των υφιστάμενων καθεστώτων λειτουργικής ενίσχυσης, δεν θεωρήθηκε σκόπιμο να επιτραπεί η καθιέρωση νέων λειτουργικών ενισχύσεων για περίοδο λίγων μηνών με πρόβλεψη σταδιακής κατάργησης, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τις εκφρασθείσες αμφιβολίες και τον στρεβλωτικό χαρακτήρα της ενίσχυσης.
- (67) Εν κατακλείδι, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά το ενδεχόμενο έγκρισης του καθεστώτος προτιμσιακής τιμολόγησης για την Alcoa, είτε ως περιφερειακής ενίσχυσης είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο, τον οποίο ούτως ή άλλως δεν είχε προσδιορίσει η Ιταλία.

3.3. Προσφυγή της Alcoa κατά της απόφασης κίνησης της διαδικασίας του 2006

- (68) Η Alcoa προσέφυγε ενώπιον του Πρωτοδικείου κατά της απόφασης κίνησης της διαδικασίας του 2006. Στις 25 Μαρτίου 2009 το Πρωτοδικείο εξέδωσε απόφαση (εφεξής: απόφαση του Πρωτοδικείου) η οποία επικύρωσε την απόφαση κίνησης της διαδικασίας, απορρίπτοντας εξ ολοκλήρου τα επιχειρήματα της Alcoa ⁽⁴⁰⁾.

⁽³⁶⁾ Η απόφαση έναρξης της διαδικασίας του 2006 αφορούσε επίσης τις εταιρείες Terni. Ωστόσο, τα καθεστώτα τιμολόγησης των Terni και Alcoa αξιολογήθηκαν χωριστά.

⁽³⁷⁾ ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9, σημείο 4.

⁽³⁸⁾ Απόφαση της Επιτροπής C(2002) 3715 της 16.10.2002, Μέτρα υπέρ της μείωσης των ενεργειακών δαπανών των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 91 της 8.4.2003, σ. 38).

⁽³⁹⁾ ΕΕ C 54 της 4.3.2006, σ. 13.

⁽⁴⁰⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Μαρτίου 2009 για την υπόθεση T-332/06, *Alcoa Trasformazioni*, μη δημοσιευθείσα ακόμη (υπό προσφυγή).

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(69) Η πρόσκληση της Επιτροπής για την υποβολή παρατηρήσεων σχετικά με τις δύο αποφάσεις κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας βρήκε ανταπόκριση εκ μέρους της Alcoa και άλλων ενδιαφερομένων. Στην υπό εξέταση υπόθεση, συνοψίζονται μόνο οι παρατηρήσεις που αφορούν το καθεστώς τιμολόγησης της Alcoa.

4.1. Παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από την Alcoa

4.1.1. Υπόθεση C 38/A/04

(70) Σύμφωνα με την Alcoa, το καθεστώς τιμολόγησης σκοπό έχει την αποτροπή της αποτυχίας της αγοράς και, ειδικότερα, της ανικανότητας της προσφάτως απελευθερωθείσας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας να προσφέρει ανταγωνιστικές τιμές εξαιτίας της μεγάλης ισχύος στην αγορά των παραδοσιακών φορέων. Η εν λόγω αποτυχία της αγοράς είναι ιδιαίτερα έντονη στη Σαρδηνία. Με τις εν λόγω συνθήκες καθίστανται αναγκαίες πρωτοβουλίες ρύθμισης, ακόμα και υπό μορφή καθεστώτων προτιμησιακής τιμολόγησης, κατά την περίοδο μετάβασης από το μονοπώλιο στον πλήρη ανταγωνισμό.

(71) Η νομική ανάλυση της Alcoa επιμένει στο γεγονός ότι το καθεστώς τιμολόγησης δεν συνιστά ενίσχυση βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, δεδομένου ότι οι συνθήκες που αιτιολογούσαν την απόφαση του 1996 σχετικά με τη μη ύπαρξη ενίσχυσης στην υπόθεση Alumix εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι σήμερα. Ειδικότερα, το καθεστώς τιμολόγησης δεν παρέχει πλεονέκτημα, η μέθοδος της χρηματοδότησής του δεν προβλέπει τη μεταβίβαση κρατικών πόρων και, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά των συναλλαγών πρωτογενούς αλουμινίου, το καθεστώς δεν επηρεάζει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές ούτε στρεβλώνει τον ανταγωνισμό.

(72) Η Alcoa υποστηρίζει επίσης ότι, ακόμη και σε περίπτωση που το μέτρο θεωρηθεί κρατική ενίσχυση, το καθεστώς τιμολόγησης στη Σαρδηνία είναι συμβίβασιμο σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

4.1.2. Υπόθεση C 36/B/06

(73) Η Alcoa υποστηρίζει ότι το καθεστώς τιμολόγησης αντισταθμίζει μια αποτυχία της αγοράς, ότι δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, η οποία σε κάθε περίπτωση θα συνιστούσε υφιστάμενη και όχι νέα ενίσχυση, και ότι η αρχή της εύλογης προσδοκίας αποκλείει την ανάκτηση.

(74) Η Alcoa παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και το εμπόριο αλουμινίου. Η παραγωγή πρωτογενούς αλουμινίου (smelting) είναι η πλέον ενεργόβόρος από όλες τις βιομηχανικές παραγωγές (με κατανάλωση 15 kWh/kg παραγόμενου αλουμινίου). Το 2006 η παραγωγή πρωτογενούς αλουμινίου σε παγκόσμιο επίπεδο ήταν περίπου 33,7 εκατ. τόνοι, εκ των οποίων μόνο 4,5 εκατ. παράγονται εντός του ΕΟΧ. Η ΕΕ των 25 και ο ΕΟΧ είναι σημαντικοί καθαροί εισαγωγείς πρωτογενούς αλουμινίου. Το 2006 η ΕΕ των 25 εισήγαγε 4,7 εκατ. τόνους και το 2010 προβλέπεται ότι οι εισαγωγές θα φτάσουν τα 5,5 εκατ. τόνους. Το 2006 η βιομηχανία αλουμινίου στην ΕΕ

των 25 απασχολούσε άμεσα 106 000 εργαζόμενους⁽⁴¹⁾ και εμμέσως περίπου 300 000. Την περίοδο κατά την οποία η Alcoa υπέβαλε τις παρατηρήσεις της, στην ΕΕ των 25 λειτουργούσαν 22 μεταλλουργεία πρωτογενούς αλουμινίου (31 εντός του ΕΟΧ) και όλα με το πλήρες δυναμικό τους.

(75) Το πρωτογενές αλουμίνιο είναι βασικό προϊόν και η παγκόσμια τιμή αναφοράς του καθορίζεται στο χρηματιστήριο μετάλλων του Λονδίνου. Τα δύο ιταλικά μεταλλουργεία στη Fusina και στο Portovesme παράγουν περίπου 200 000 τόνους. Σύμφωνα με την Alcoa, η εν λόγω περιορισμένη παραγωγή δεν είναι σε θέση να επηρεάσει τις τιμές του πρωτογενούς αλουμινίου.

4.1.2.1. Απαραίτητες συμφωνίες για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας

(76) Η ηλεκτρική ενέργεια αποτελεί το βασικό στοιχείο κόστους για την παραγωγή πρωτογενούς αλουμινίου. Σύμφωνα με την Alcoa, τα μεταλλουργεία μπορούν να λειτουργήσουν μόνο εάν έχουν συναφθεί μακροπρόθεσμες συμφωνίες προμήθειας με τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας. Μακροπρόθεσμες συμφωνίες που αφορούν το κόστος μπορούν να συναφθούν και σήμερα με πωλητές που είναι διαθέσιμοι, όπως αποδεικνύει η συμφωνία που συνήψε η Alcoa στην Ισλανδία⁽⁴²⁾. Ωστόσο, σύμφωνα με την Alcoa, σε περίπτωση απουσίας συμβατικών συμφωνιών μείωσης του κόστους παραγωγής, τα μεταλλουργεία είναι καταδικασμένα να κλείσουν. Από το 2003, στον χώρο της ΕΕ των 25, έχουν κλείσει τρία μεταλλουργεία γι' αυτόν τον λόγο, ενώ έχουν εξαγγελθεί και άλλα σχέδια κλεισίματος. Η Alcoa καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, χωρίς την παράταση του καθεστώτος τιμολόγησης, θα ήταν αναγκασμένη να κλείσει άμεσα τις δύο ιταλικές εγκαταστάσεις στη Fusina (Βένετο) και στο Portovesme (Σαρδηνία).

(77) Η Alcoa επισημαίνει ότι οι κυβερνήσεις των διαφόρων κρατών μελών ενθαρρύνουν τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας για τον περιορισμό του κόστους μεταξύ βιομηχανικών καταναλωτών υψηλής ενεργειακής έντασης και παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη το ότι οι αγορές ηλεκτρικής ενέργειας δεν λειτουργούν ομαλά. Οι εν λόγω λύσεις θεωρούνται αναγκαίες ως προσωρινά μέτρα για να διασφαλίζονται δίκαιες τιμές και να αποτρέπεται το κλείσιμο των βιομηχανιών. Η Alcoa παρέχει μια σύντομη περιγραφή των μέτρων που έχουν λάβει: η Φινλανδία (κοινοπραξίες που επενδύουν σε έναν νέο πυρηνικό αντιδραστήρα, με δικαιώματα αγοράς με τιμή βάσει του κόστους παραγωγής), η Γερμανία (έκπτωση 35-50 % στο κόστος μεταβίβασης και επιπλέον έκπτωση στις δαπάνες για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές), η Ισπανία (τιμολόγια που καθορίζονται βάσει του νόμου), η Γαλλία (κοινοπραξίες μεγάλων καταναλωτών που επενδύουν σε νέους πυρηνικούς σταθμούς, τιμολόγια «επιστροφής» που καθορίζονται βάσει του νόμου), η Σουηδία (κοινοπραξίες για επενδύσεις σε νέους σταθμούς) και το Βέλγιο (κοινοπραξία αγοράς).

⁽⁴¹⁾ Τα στοιχεία που παρέχει η Alcoa δεν περιλαμβάνουν μόνο την παραγωγή του αλουμινίου, αλλά και την περαιτέρω μεταποίησή του που απαιτεί περισσότερο εργατικό δυναμικό.

⁽⁴²⁾ Βάσει της εν λόγω συμφωνίας, η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας της Ισλανδίας ανέλαβε την κατασκευή ενός υδροηλεκτρικού σταθμού και την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στο μεταλλουργείο της Alcoa με τιμή που εξασφάλιζε ετήσιο ποσοστό απόδοσης 5,5 % ετησίως στον φορέα παροχής. Το σχέδιο εγκρίθηκε από την εποπτεύουσα αρχή της ΕΖΕΣ με την απόφαση 40/03/COL της 14ης Μαρτίου 2003.

- (78) Η Alcoa επισημαίνει ότι, στην έρευνα για τον ενεργειακό τομέα ⁽⁴³⁾, η ίδια η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι δεν λειτουργούν ομαλά οι αγορές ηλεκτρικού ρεύματος στην Ευρώπη. Η Alcoa παραθέτει επίσης μια σειρά πρωτοβουλιών που έχει αναλάβει ή εξαγγείλει η Επιτροπή στον ενεργειακό τομέα, όπως οι εργασίες της ομάδας υψηλού επιπέδου για την ενέργεια, την ανταγωνιστικότητα και το περιβάλλον ⁽⁴⁴⁾.

4.1.2.2. Το καθεστώς προτιμησης της τιμολόγησης δεν συνιστά κρατική ενίσχυση

- (79) Η Alcoa υποστηρίζει ότι το καθεστώς τιμολόγησης δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, καθώς: α) δεν σημειώθηκε καμία σημαντική αλλαγή στις συνθήκες που οδήγησαν την Επιτροπή στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς τιμολόγησης της Alumix δεν παρείχε κανένα πλεονέκτημα· ειδικότερα, η τιμή που καταβάλλει η Alcoa εξακολουθεί να ανταποκρίνεται στις παραμέτρους που υπέδειξε η Επιτροπή στην απόφαση Alumix· β) το μέτρο δεν στρεβλώνει τον ανταγωνισμό ούτε επηρεάζει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές· γ) σύμφωνα με τη νομολογία των κοινοτικών δικαστηρίων, το μέτρο δεν προβλέπει τη μεταβίβαση κρατικών πόρων.

4.1.2.3. Κανένα πλεονέκτημα

- (80) Η Alcoa υποστηρίζει ότι, για την αξιολόγηση της ύπαρξης πλεονεκτήματος, έχει καίρια σημασία να διαπιστωθεί αν η τιμή που καταβάλλει η Alcoa είναι κατώτερη μιας κανονικής τιμής αγοράς. Η Alcoa ισχυρίζεται ότι η προτιμησης τιμή αντιστοιχεί στην τιμή που θα κατέβαλλε η επιχείρηση σε κανονικές συνθήκες αγοράς, ήτοι σε αγορά πλήρους ανταγωνισμού. Στην υπόθεση Alumix η Επιτροπή είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, σε μια πλήρως ανταγωνιστική αγορά, ένας ιδιώτης προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας θα πωλούσε την ενέργεια στους καλύτερους πελάτες του με το οριακό κόστος με μία μικρή προσαύξηση για τα πάγια έξοδα και ότι το κράτος θα μπορούσε να ορίσει τιμολόγια βασισμένα στα ίδια κριτήρια. Σύμφωνα με την Alcoa, για την υπό εξέταση υπόθεση θα πρέπει να διαπιστωθεί αν οι τιμές που καταβάλλει η Alcoa είναι ανώτερες ή κατώτερες του οριακού κόστους του προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας (με μία μικρή προσαύξηση για τα πάγια έξοδα). Η Alcoa παραθέτει υπολογισμούς για την υποστήριξη της εν λόγω θέσης.

σε ευρώ/ MWh

	2005	2006
Σαρδηνία		
Προτιμησης τιμή για την Alcoa Portovesme	24,94	25,90
Ελάχιστη τιμή ομάδας περιφέρειας Σαρδηνίας (IPEX)	20,02	21,0
Βένετο		
Προτιμησης τιμή για την Alcoa Fusina	25,7	27,1
Ελάχιστη τιμή ομάδας περιφέρειας Β. Ιταλίας	20,02	21,0

- (81) Τόσο για τη Σαρδηνία όσο και για το Βένετο, η Alcoa χρησιμοποιεί τις ελάχιστες τιμές χρηματιστηρίου IPEX (20,2 και 21,0 ευρώ/MWh το 2005 και το 2006) ως προσέγγιση του οριακού κόστους των παραγωγών, δεδομένου ότι κανένας προμηθευτής δεν πωλούσε ενέργεια στις αγορές spot σε τιμές κάτω του οριακού του κόστους και, συνεπώς, οι ελάχιστες τιμές spot είναι ανώτερες από το οριακό κόστος παραγωγής. Η εταιρεία υποστηρίζει ότι η αξιοπιστία των ως άνω ελάχιστων τιμών επιβεβαιώνεται συγκρινώντας αυτές με το σύνηθες οριακό κόστος για τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που καταναλώνουν άνθρακα, το οποίο η Alcoa εκτιμά στα 20 ευρώ/MWh.
- (82) Συνοψίζοντας, σύμφωνα με την Alcoa, στο Βένετο και στη Σαρδηνία οι μέθοδοι που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις (80) και (81) επιβεβαιώνουν ότι οι τιμές που καταβάλλει η Alcoa ανταποκρίνονται στα κριτήρια που θέτει η απόφαση Alumix.
- (83) Η Alcoa αμφισβητεί τη χρήση των μέσων τιμών IPEX εκ μέρους της Επιτροπής ως παραμέτρου αξιολόγησης της ύπαρξης πλεονεκτήματος. Η Alcoa ισχυρίζεται ότι η μέση τιμή IPEX δεν είναι αντιπροσωπευτική της τιμής που καταβάλλει ένας μεγάλος βιομηχανικός καταναλωτής όπως η Alcoa, η οποία καταναλώνει ηλεκτρικό ρεύμα επί εικοσιτετράωρου βάσεως και δεν θα αγόραζε ηλεκτρική ενέργεια στην αγορά spot, αλλά θα προέβαινε στη σύναψη μακροπρόθεσμης διμερούς συμφωνίας προμήθειας.

⁽⁴³⁾ Βλέπε Energy Sector Inquiry – Ανακοίνωση της Επιτροπής – Έρευνα δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στον ευρωπαϊκό κλάδο του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας (Τελική έκθεση) SEC(2006) 1724/COM(2006) 851 τελικό.

⁽⁴⁴⁾ Πρώτη έκδοση της ομάδας υψηλού επιπέδου για την ενέργεια, «Contributing to an integrated approach on competitiveness, energy and environment policies» (Συμβάλλοντας σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στις πολιτικές στους τομείς της ανταγωνιστικότητας, της ενέργειας και του περιβάλλοντος) (http://ec.europa.eu/enterprise/environment/hlg_en.htm). Η ομάδα υψηλού επιπέδου είναι ένα φόρουμ στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι της Επιτροπής και εξέχοντες επιχειρηματίες.

- (84) Επίσης, η Alcoa υποστηρίζει ότι η ENEL κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σε όλη σχεδόν την Ιταλία. Ειδικότερα, στη Σαρδηνία η ENEL προστατεύεται από τον ανταγωνισμό προμηθευτών εκτός Σαρδηνίας λόγω της περιορισμένης δυνατότητας διασύνδεσης μεταξύ της νήσου και της ηπειρωτικής Ιταλίας. Στην Ιταλία, συνεισφέρει, ούτε η αγορά spot ούτε η αγορά των μακροπρόθεσμων συμφωνιών προμήθειας χαρακτηρίζονται από πραγματικά ανταγωνιστική δομή. Κατά συνέπεια οι τιμές που εφαρμόζει η ENEL στην Alcoa δεν αντιπροσωπεύουν τις τιμές που θα ίσχυαν κατά κανόνα σε μια πλήρως ανταγωνιστική αγορά στη Σαρδηνία ή στο Βένετο.
- (85) Εν κατακλείδι, η Alcoa υποστηρίζει ότι οι τιμές που κατέβαλε στην Ιταλία εξακολουθούν να ανταποκρίνονται πλήρως στα κριτήρια που όρισε η Επιτροπή στην απόφαση *Alumix* και αντικατοπτρίζουν απόλυτα αυτό που θα συνέβαινε εάν η αγορά λειτουργούσε ομαλά. Η Alcoa δεν είναι, συνεισφέρει, ο αποδέκτης ενός πλεονεκτήματος του οποίου δεν θα μπορούσε να απολαύει σε μια πλήρως ανταγωνιστική αγορά.

4.1.2.4. Καμία επίπτωση στις συναλλαγές

- (86) Η Alcoa υποστηρίζει ότι το καθεστώς τιμολόγησης δεν επιδρά καθόλου στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και δεν μπορεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό. Η τιμή του πρωτογενούς αλουμινίου καθορίζεται από το χρηματιστήριο μετάλλων του Λονδίνου, και οι διακυμάνσεις στο τοπικό κόστος παραγωγής δεν μεταφράζονται σε διαφορές τιμής. Η παραγωγή πρωτογενούς αλουμινίου στην Ιταλία είναι τόσο χαμηλή που, σύμφωνα με την Alcoa, δεν μπορεί να επηρεάσει τις παγκόσμιες τιμές.
- (87) Η ζήτηση πρωτογενούς αλουμινίου στην ΕΕ των 25 αυξήθηκε σταθερά (με αύξηση κατά 42 % του επιπέδου ζήτησης από το 1996 έως το 2005). Ωστόσο, η ευρωπαϊκή παραγωγή δεν ακολούθησε τον ίδιο ρυθμό. Το 2004 η παραγωγή της ΕΕ των 25 κάλυπτε μόνο το 41 % της ζήτησης στην ΕΕ των 25, σε σχέση με το 50 % το 1996. Καταγράφεται, συνεισφέρει, αυξανόμενο έλλειμμα παραγωγής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ η ζήτηση ικανοποιείται ολοένα και περισσότερο από τις εξαγωγές τρίτων χωρών.
- (88) Η Alcoa υποστηρίζει ότι, εάν η βιομηχανία αλουμινίου στην Ιταλία εξαφανισθεί, καμία νέα ιταλική ή ευρωπαϊκή επιχείρηση δεν θα μπορούσε να αντικαταστήσει τη χαμένη ποσότητα της Ιταλίας, δεδομένου ότι τα ευρωπαϊκά εργοστάσια λειτουργούν ήδη με το πλήρες δυναμικό τους και κανένας νέος ή υφιστάμενος παραγωγός δεν θα είχε κίνητρο να αυξήσει την παραγωγή του, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μακροπρόθεσμες προοπτικές είναι αβέβαιες όσον αφορά τη διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ενέργειας σε λογικές τιμές.
- (89) Η Alcoa υποστηρίζει επίσης ότι τα συμφέροντα των άλλων ευρωπαϊκών παραγωγών δεν απειλούνται από τη συνέχιση των ιταλικών καθεστώτων τιμολόγησης, δεδομένου ότι αυτά εξασφαλίζουν τιμή ηλεκτρικής ενέργειας που είναι ελαφρά κατώτερη από τη μέση σταθμισμένη τιμή που καταβάλλουν οι παραγωγοί πρωτογενούς αλουμινίου στην ΕΕ των 25.
- (90) Σύγκριση μέσων τιμών των μεταλλουργιών

	σε ευρώ/MWh			
	2002	2003	2004	2005
Μέση σταθμισμένη τιμή Ιταλίας	22,0	23,4	24,2	25,1
Μέση σταθμισμένη τιμή ΕΕ των 25	24,9	24,0	25,1	26,4
Μέση σταθμισμένη τιμή ΕΟΧ	21,4	21,2	22,0	23,3
Παγκόσμια μέση σταθμισμένη τιμή	21,1	19,3	19,4	21,2

4.1.2.5. Κανένας κρατικός πόρος

- (91) Η Alcoa βασίζεται στη νομολογία *Preussen-Elektra* ⁽⁴⁵⁾ και *Pearle* ⁽⁴⁶⁾ για να τεκμηριώσει τον ισχυρισμό ότι το εν λόγω μέτρο δεν χρηματοδοτείται με κρατικούς πόρους. Η Alcoa ισχυρίζεται ότι οι αναγκαίοι πόροι για τη χρηματοδότηση του καθεστώτος τιμολόγησης καταβάλλονται από ιδιώτες (τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας) σε ιδιώτη (Alcoa), ενώ ο ρόλος του κράτους περιορίζεται στη θέσπιση ενός νόμου που επιβάλλει την καταβολή των απαιτούμενων ποσών, χωρίς καμία διακριτική ευχέρεια για τη διάθεση των πόρων, πέραν της εφαρμογής του καθεστώτος που προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Alcoa, το Cassa Conguaglio δεν ασκεί κανέναν έλεγχο στους πόρους και είναι ένας απλός λογιστικός ενδιάμεσος.

⁽⁴⁵⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 13ης Μαρτίου 2001 στην υπόθεση C-379/98 *Preussen-Elektra*, Συλλογή 2001, σ. I-02099.

⁽⁴⁶⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 2004 στην υπόθεση C-345/02 *Pearle e.a.*, Συλλογή 2004, σ. I-7139.

4.1.2.6. Υφιστάμενη και όχι νέα ενίσχυση

- (92) Η Alcoa υποστηρίζει επίσης ότι, ακόμη και εάν θεωρηθεί ότι το καθεστώς τιμολόγησης συνιστά κρατική ενίσχυση, το εν λόγω μέτρο θα είχε τον χαρακτήρα «υφιστάμενης» και όχι «νέας ενίσχυσης».
- (93) Η Alcoa ισχυρίζεται ότι η απόφαση Alumix δεν είχε χρονικό περιορισμό και η ισχύς της δεν έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2005. Σύμφωνα με την Alcoa, ο ισχυρισμός της Επιτροπής σύμφωνα με τον οποίο «μια αλλαγή των συνθηκών» έθεσε τέλος στην ισχύ της απόφασης Alumix είναι αβάσιμος, καθώς ούτε η απελευθέρωση της αγοράς ούτε ο ρόλος του Cassa Conguaglio επιφέρουν ουσιαστική αλλαγή σε σχέση με το πλεονέκτημα (ή, μάλλον, την απουσία πλεονεκτημάτων) από το καθεστώς Alumix. Η Alcoa εξακολούθησε να εφαρμόζει την ίδια καθαρή τιμή μετά τις μεταρρυθμίσεις, και η τιμή αυτή δεν επέφερε πλεονέκτημα στον αγοραστή της ενέργειας, όπως αναγνώριζε η απόφαση Alumix. Οι μεταρρυθμίσεις δεν επέφεραν, συνεπώς, «αλλαγή συνθηκών» που να ακυρώνει την απόφαση Alumix. Όσον αφορά τον ρόλο του Cassa Conguaglio, σύμφωνα με την Alcoa επρόκειτο για μια αλλαγή καθαρά διοικητικής φύσης που δεν επηρέασε την ουσία του μηχανισμού.
- (94) Η Alcoa δηλώνει επίσης ότι, ακόμη και εάν υποτεθεί ότι επήλθε αλλαγή συνθηκών, η επιχείρηση θα είχε το δικαίωμα να θεωρηθεί ότι λαμβάνει «υφιστάμενη ενίσχυση» δυνάμει του άρθρου 1 στοιχείο β) περίπτωση ν) πρώτη φράση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999⁽⁴⁷⁾ (μέτρα που μετατράπηκαν σε ενισχύσεις στη συνέχεια λόγω της εξέλιξης της κοινής αγοράς). Αυτό επιβεβαιώνεται από τη νομολογία σχετικά με τα Κέντρα Συντονισμού με έδρα στο Βέλγιο⁽⁴⁸⁾. Πράγματι, το Δικαστήριο απεφάνθη ότι, εάν διαπιστωθεί ότι ένα ειδικό καθεστώς ενισχύσεων δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, η Επιτροπή μπορεί να αναθεωρήσει τη θέση της μόνο εφαρμόζοντας τους κανόνες για τις υφιστάμενες ενισχύσεις και το αποτέλεσμα της αναθεώρησης μπορεί, συνεπώς, να είναι μόνο *pro futuro*.
- (95) Σύμφωνα με την Alcoa, είναι άνευ σημασίας το γεγονός ότι η απελευθέρωση των αγορών ενέργειας επήλθε μετά την έγκριση της απόφασης Alumix από την Επιτροπή, δεδομένου ότι η απελευθέρωση δεν άλλαξε το σκεπτικό του συμπεράσματος περί μη ύπαρξης ενίσχυσης (το γεγονός ότι οι τιμές κάλυπταν το οριακό κόστος) και δεν θα μπορούσε να προκαλέσει αλλαγή του χαρακτήρα του μέτρου. Η Επιτροπή δεν μπορεί, συνεπώς, να επικαλεσθεί το άρθρο 1 στοιχείο β) περίπτωση ν) δεύτερη φράση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999⁽⁴⁹⁾ για να θεωρήσει το μέτρο «νέα ενίσχυση». Επίσης, ακόμη και σε περίπτωση που η απελευθέρωση είχε διαδραματίσει κάποιον ρόλο, η Alcoa υποστη-

ρίζει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία *Alzetta*⁽⁵⁰⁾, η Επιτροπή δεν θα μπορούσε να βασιστεί στο άρθρο 1 στοιχείο β) περίπτωση ν) δεύτερη φράση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

- (96) Επίσης, η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας συντελέστηκε πριν από την έγκριση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999. Ο κανονισμός, συνεπώς, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί σε μέτρα στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας ακόμη και σε περίπτωση που αυτά έχουν μετατραπεί σε ενισχύσεις μετά την απελευθέρωση· τα μέτρα αυτά διέπονται αντιθέτως από το άρθρο 1 στοιχείο β) περίπτωση ν) πρώτη φράση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 (υφιστάμενη ενίσχυση) και από τη νομολογία του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Alzetta*.

4.1.2.7. Εύλογη προσδοκία

- (97) Η Alcoa επισημαίνει επίσης ότι, ακόμη και αν το υφιστάμενο καθεστώς δεν εθεωρείτο υφιστάμενη ενίσχυση, η εταιρεία θα είχε σε κάθε περίπτωση δικαίωμα να επικαλεσθεί την εύλογη προσδοκία, λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές επενδύσεις της Alcoa σε αμφότερες τις εγκαταστάσεις με τη βεβαιότητα ότι το καθεστώς δεν συνιστούσε ενίσχυση και με δεδομένη την ύπαρξη παρόμοιων περιπτώσεων επί των οποίων είχε εκδοθεί απόφαση της Επιτροπής και από τις οποίες προκύπτει κάποιο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στην εφαρμογή των όρων υφιστάμενης ενίσχυσης, και ειδικότερα την απόφαση της Επιτροπής σχετικά με το καθεστώς αποθεματικών για τις επιχειρήσεις στο εξωτερικό που τυγχάνουν φορολογικής απαλλαγής⁽⁵¹⁾.

4.1.2.8. Συμβιβάσιμο του καθεστώτος τιμολόγησης ως ενίσχυσης περιφερειακού χαρακτήρα

- (98) Η Alcoa ισχυρίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, όσον αφορά το μεταλλουργείο της Σαρδηνίας, το αμφισβητούμενο μέτρο ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις για την παροχή ενίσχυσης περιφερειακού χαρακτήρα.
- (99) Η Alcoa περιγράφει τα περιφερειακά μειονεκτήματα της Σαρδηνίας και τα προβλήματα των βιομηχανιών υψηλής ενεργειακής έντασης λόγω της απουσίας ενεργειακής διασύνδεσης στη Σαρδηνία και της ύπαρξης δυσπωλίου ENEL/ENDESA που στρεβλώνει τη φυσιολογική πρακτική του ανταγωνισμού και διατηρεί τις υψηλές τιμές ακόμη και για τους μεγάλους καταναλωτές. Σκοπός του καθεστώτος τιμολόγησης ήταν η αντιστάθμιση του εν λόγω μειονεκτηματος.
- (100) Η Alcoa επισημαίνει ότι το κλείσιμο των μεταλλουργείων θα είχε ως άμεση συνέπεια την απώλεια 2 500 θέσεων εργασίας. Ωστόσο, θα είχε και έμμεσο αντίκτυπο σε χιλιάδες άλλες θέσεις εργασίας, δεδομένου ότι η Alcoa είναι ένας από τους βασικούς εργοδότες της περιφέρειας. Οι επιπτώσεις θα ήταν ακόμη πιο δραματικές σε περίπτωση άμεσης και όχι σταδιακής διακοπής της λειτουργίας.

⁽⁴⁷⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

⁽⁴⁸⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 2006 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις *Βελγίου/Επιτροπής* C-182/03 και C-217/03, Συλλογή 2006, σ. I-05479 σκέψη 77.

⁽⁴⁹⁾ Το άρθρο 1 στοιχείο β) περίπτωση ν) δεύτερη φράση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 έχει ως ακολούθως: «Όταν ορισμένα μέτρα μετατρέπονται σε ενισχύσεις λόγω της απελευθέρωσης μιας δραστηριότητας από την κοινοτική νομοθεσία, τα μέτρα αυτά δεν θεωρούνται ως υφιστάμενη ενίσχυση μετά την ταχθείσα ημερομηνία απελευθέρωσης».

⁽⁵⁰⁾ Απόφαση Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2000 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις *Alzetta* και *λοιποί/Επιτροπή* T 298/97, T 312/97, T 313/97, T 315/97, T 600/97, T 1/98, T 3/98, T 6/98 και T 23/98, Συλλογή 2000, σ. II 2319, επικύρωση ΔΕΚ, απόφαση 29ης Απριλίου 2004, υπόθεση C 298/00, Συλλογή 2004, σ. I-04087. (§§ 142-143).

⁽⁵¹⁾ Απόφαση της Επιτροπής 2002/347/ΕΚΑΧ (ΕΕ L 126 της 13.5.2002, σ. 27) σημείο 33.

- (101) Η Alcoa υποστηρίζει ότι το καθεστώς τιμολόγησης ανταποκρίνεται στην απαίτηση της αναλογικότητας, καθώς περιορίζεται στα αναγκαία για την αντιστάθμιση της αποτυχίας της αγοράς (απουσία ανταγωνιστικής αγοράς στη Σαρδηνία) και η τιμή είναι ανάλογη της μέσης σταθμισμένης των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας που καταβάλλουν άλλα μεταλλουργεία στην ΕΕ των 25.
- (102) Σύμφωνα με την Alcoa η απουσία φθίνοντος χαρακτήρα δεν αποδεικνύεται. Ο εν λόγω χαρακτήρας πρέπει να αξιολογείται σε σχέση με το οριακό κόστος των προμηθευτών. Για να αποδείξει ότι η τιμή δεν είναι φθίνουσα, η Επιτροπή θα πρέπει να αποδείξει αύξηση του εν λόγω κόστους. Όσον αφορά το μέγιστο όριο αύξησης του 4 % που αμφισβητείται από την Επιτροπή, καθώς δεν εγγυάται την προοδευτική μείωση, η Alcoa ισχυρίζεται ότι είναι φυσιολογικό να ορίζεται η τιμή για συγκεκριμένη περίοδο. Επίσης, ένα μέγιστο όριο θα πρέπει να ανταποκρίνεται σε φυσιολογικές τάσεις και όχι να λαμβάνει υπόψη ασυνήθιστες περιστάσεις, όπως η υπέρογκη αύξηση των τιμών του πετρελαίου. Η Alcoa επισημαίνει, τέλος, ότι η Επιτροπή αναγνώρισε τον χαρακτήρα σταδιακής μείωσης ενός μηχανισμού που διατηρούσε ένα πλεονέκτημα για περίοδο τεσσάρων-πέντε ετών και συνεπώς το μείωνε σταδιακά ⁽⁵²⁾.
- (103) Η Alcoa ισχυρίζεται ότι το καθεστώς τιμολόγησης είναι μεταβατικό, καθώς έχει οριστεί ότι θα διαρκέσει έως ότου εξαλειφθεί το πρόβλημα διασύνδεσης με την ηπειρωτική χώρα (πιθανώς το 2010). Επίσης, ο ισχυρισμός της Επιτροπής σύμφωνα με τον οποίο το μέτρο ισχύει περισσότερο από πέντε έτη είναι αβάσιμος, δεδομένου ότι μέχρι σήμερα το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης δεν συνιστούσε ενίσχυση.
- (104) Τέλος, η Alcoa ισχυρίζεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του 2007 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για το 2007-2013 ⁽⁵³⁾ δεν μπορούν να εφαρμοσθούν επί της ουσίας, καθώς το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης εγκρίθηκε πριν από το 2007 και, συνεπώς, θα πρέπει να κριθεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα του 1998 ⁽⁵⁴⁾ όπως προβλέπουν οι μεταβατικές διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών του 2007.

4.2. Παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από τρίτους

4.2.1. Υπόθεση C38/A/04

- (105) Ένας ανταγωνιστής της Portovesme Srl ⁽⁵⁵⁾ υπέβαλε ανάλυση του τιμολογίου Alumix, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι όλα τα καθεστώτα προτιμησιακής τιμολόγησης που εφαρμόζει η Ιταλία στη Σαρδηνία βάσει του διατάγματος του 2004, συνιστούν παράνομες κρατικές ενισχύσεις που δεν μπορούν να εγκριθούν ως λειτουργικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα και θα πρέπει να κηρυχθούν ασυμβίβαστες.

⁽⁵²⁾ Υπόθεση E 24/95 Καθεστώς εγγυήσεων για τα νέα κρατίδια της Γερμανίας, Αποφάσεις της Επιτροπής SG(96)D/D5500 της 18 Ιουνίου 1996 και SG (98) D/54570 της 11 Νοεμβρίου 1998.

⁽⁵³⁾ EE C 54 της 4.3.2006, σ. 13.

⁽⁵⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 34.

⁽⁵⁵⁾ Πριν από τον διαχωρισμό της, η υπόθεση C 38/04 αφορούσε και άλλους δικαιούχους: Portovesme (ψευδάργυρος), ILA (προϊόντα αλουμινίου) και Euroallumina (αλουμίνα).

4.2.2. Υπόθεση C 36/B/06

- (106) Δύο οργανώσεις παραγωγών αλουμινίου υποστηρίζουν ότι τα καθεστώτα τιμολόγησης είναι αναγκαία για να αποφευχθεί η μετεγκατάσταση της βιομηχανίας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εν αναμονή μακροπρόθεσμων λύσεων.
- (107) Ο ανταγωνιστής της Portovesme Srl που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη (105) ζήτησε από την Επιτροπή να λάβει υπόψη της τα σχόλια του στην υπόθεση C 13/06 ⁽⁵⁶⁾ και στην αξιολόγηση της υπό εξέταση υπόθεσης. Η εταιρεία καταλήγει εκ νέου στο συμπέρασμα ότι τα καθεστώτα τιμολόγησης θα πρέπει να κηρυχθούν ασυμβίβαστα.
- (108) Η Ιταλία ζήτησε από την Επιτροπή να μην λάβει υπόψη της τα εν λόγω σχόλια, τα οποία θεωρεί μη συναφή, δεδομένου ότι η υπόθεση C 13/06 δεν αφορά το ίδιο ζήτημα, καθώς τα μέτρα που εξετάζονται στην υπόθεση C 13/06 συνιστούν νέα ενίσχυση, ενώ το καθεστώς της Alcoa αποτελεί παράταση υφιστάμενης ενίσχυσης. Επίσης, ο τρίτος ενδιαφερόμενος, που δεν είναι παραγωγός αλουμινίου, δεν επηρεάζεται άμεσα από το μέτρο υπέρ της Alcoa.
- (109) Η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει δεκτό το αίτημα της Ιταλίας. Το γεγονός ότι το καθεστώς τιμολόγησης της Alcoa έχει διαφορετικό ιστορικό σε σχέση με τα άλλα καθεστώτα, δεν ακυρώνει σε τίποτα τη συνάφεια των διατυπωθέντων σχολίων στον βαθμό που αφορούν συναφή ζητήματα, όπως τον χαρακτήρα κρατικής ενίσχυσης των καθεστώτων τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία, τη συμβολή τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και την επίπτωσή τους στον ανταγωνισμό. Επίσης, στο πλαίσιο έρευνας βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, δεν είναι αναγκαίο ο τρίτος να επηρεάζεται άμεσα και προσωπικά από το μέτρο για το οποίο υποβάλλει τα σχόλια.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

5.1. Υπόθεση C 38/A/04

5.1.1. Σκοπός του καθεστώτος τιμολόγησης είναι να αντισταθμίσει την αποτυχία της αγοράς

- (110) Η Ιταλία επισημαίνει ότι η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι ακόμη πλήρως ανταγωνιστική, όπως έχει αναγνωρίσει η ίδια η Επιτροπή. Οι επιχειρήσεις, ιδίως οι υψηλής ενεργειακής έντασης, δεν είναι σε θέση να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια με συγκρίσιμους όρους στα διάφορα κράτη μέλη.
- (111) Στην Ιταλία, παρά την απελευθέρωση του τομέα, υπάρχουν διαρθρωτικές αδυναμίες (όπως, για παράδειγμα, η ανεπαρκής διασύνδεση) που έχουν ως συνέπεια υψηλές τιμές ενέργειας και συγκεντρωμένη δομή αγοράς που καθιστά δύσκολη για τους κατάλληλους πελάτες την επιλογή του προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύ στη Σαρδηνία, όπου υπάρχουν μόνο δύο προμηθευτές. Η Ιταλία ισχυρίζεται, συνεπώς, ότι ένα ειδικό σύστημα τιμολόγησης που ανταποκρίνεται στις συνθήκες της ζήτησης θα πρέπει να θεωρείται αιτιολογημένο ως κανονιστικό μέτρο για την προσομοίωση των μηχανισμών που θα έπρεπε να λειτουργούν σε μια πλήρως ανταγωνιστική αγορά. Η εν λόγω παρέμβαση αποκαθιστά ίσους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των εταιρειών υψηλής ενεργειακής έντασης που λειτουργούν σε διαφορετικά κράτη μέλη.

⁽⁵⁶⁾ Η υπόθεση C13/06 αφορά την επέκταση του καθεστώτος τιμολόγησης της Alcoa στις Portovesme, ILA και Euroallumina δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 12 του νόμου 80/2005.

5.1.2. Το καθεστώς προτιμησησικής τιμολόγησης δεν συνιστά κρατική ενίσχυση

- (112) Όσον αφορά την Alcoa, η Ιταλία ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή είχε κρίνει πως το αρχικό καθεστώς της Aluminix που είχε θεσπισθεί με το διάταγμα του 1995 δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση, καθώς ήταν αντικειμενικά συνδεδεμένο με τα χαρακτηριστικά κατανάλωσης του μεταλλουργείου και αντικατόπτριζε τις ιδιαιτερότητες της προσφοράς και της ζήτησης ενέργειας στις συγκεκριμένες περιοχές.
- (113) Κατά την άποψη της Ιταλίας, το διάταγμα του 2004 βασίζεται στα ίδια αντικειμενικά στοιχεία που οδήγησαν την Επιτροπή στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε κρατική ενίσχυση, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τη σημερινή κρίση της μεταλλουργικής βιομηχανίας στη Σαρδηνία. Η διαφορά μεταξύ παλαιού και νέου συστήματος αφορά μόνο τη «διάρθρωση του τιμολογίου». Η Ιταλία υποστηρίζει ότι οι αλλαγές αυτές κατέστησαν αναγκαίες μετά τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και για τη διασφάλιση της «τιμολογιακής ουδετερότητας».
- (114) Ειδικότερα, η Ιταλία ισχυρίζεται ότι το καθεστώς Alcoa δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, καθώς δεν προβλέπει μεταβίβαση κρατικών πόρων και δεν είναι σε θέση να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό ή να επηρεάσει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές. Το ότι το καθεστώς τιμολόγησης δεν αποτελούσε ενίσχυση ήταν ο λόγος για τον οποίο η Ιταλία δεν θεώρησε αναγκαία την κοινοποίηση του διατάγματος του 2004. Η Ιταλία ισχυρίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, μετά την έναρξη της εμπεριστατωμένης έρευνας, έπαυσε η εφαρμογή του διατάγματος του 2004 για την Alcoa.

5.1.3. Κανένας κρατικός πόρος

- (115) Όσον αφορά τη χρήση κρατικών πόρων, η Ιταλία ισχυρίζεται ότι το σύστημα τιμολόγησης είναι απόλυτα συμβιβάσιμο με εκείνο για το οποίο το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάσισε ότι δεν αφορά κρατικούς πόρους στην υπόθεση *Preussen-Elektra*. Το Cassa Conguaglio, ως «τεχνικός λογιστικός φορέας του συστήματος», δεν μπορεί να διαθέτει ελεύθερα τους οικονομικούς πόρους που διαχειρίζεται. Το ότι η AEEG και το Υπουργείο Οικονομικών μπορούν να ασκούν κάποιο έλεγχο στις δραστηριότητες του Cassa Conguaglio δεν σημαίνει ότι το κράτος είναι σε θέση να διαθέτει ελεύθερα τους εν λόγω πόρους.

5.1.4. Καμία επίπτωση στις συναλλαγές

- (116) Όσον αφορά την επίπτωση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, τα επιχειρήματα που προέβαλε η Ιταλία είναι τα ίδια με εκείνα της Alcoa [βλέπε αιτιολογικές σκέψεις (86)-(90)].

5.1.5. Το καθεστώς τιμολόγησης της Σαρδηνίας είναι συμβιβάσιμο με τους κανόνες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα

- (117) Κατά την άποψη της Ιταλίας, το καθεστώς που εφαρμόζεται στη Σαρδηνία μπορεί σε κάθε περίπτωση να θεωρηθεί συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά ως ενίσχυση περιφερειακού χαρακτήρα βάσει των ακόλουθων επιχειρημάτων. Οι αδυναμίες της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας όσον αφορά τη Σαρδηνία συνιστούν περιφερειακό μειονέκτημα που καταργείται με το καθεστώς τιμολόγησης. Το καθεστώς προτιμησησικής τιμολόγησης επιδρά θετικά στην απασχόληση και στη διατήρηση του κοινωνικού και οικονομικού ιστού του νησιού. Είναι αναλογικό των μειονεκτημάτων που αντιμετωπίζει ο δικαιούχος, βραχυπρόθεσμο και μεταβατικό.

5.2. Υπόθεση C 36/B/06

5.2.1. Ανυπαρξία κρατικής ενίσχυσης

- (118) Η Ιταλία δεν θεώρησε αναγκαίο να κοινοποιήσει, βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, την παράταση του καθεστώτος προτιμησησικής τιμολόγησης που προβλέπει το άρθρο 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005, καθώς το μέτρο εξακολουθεί να μην συνιστά κρατική ενίσχυση. Πράγματι, η Ιταλία θεωρεί ότι η παράταση ενός μέτρου που δεν συνιστά κρατική ενίσχυση διαφέρει από την παράταση ενός μέτρου που συνιστά ενίσχυση, καθώς μόνο το τελευταίο μπορεί να θεωρηθεί νέα ενίσχυση.
- (119) Όπως και η Alcoa, έτσι και η Ιταλία ισχυρίζεται ότι η απόφαση Aluminix δεν είχε χρονικό περιορισμό. Αυτό ήταν σκόπιμο και αποδεικνύει ότι η ίδια η Επιτροπή είχε αποδεχθεί την αναγκαιότητα το μέτρο να έχει μακροπρόθεσμο χαρακτήρα. Η Ιταλία υποστήριξε αυτό το επιχειρήμα επισημαίνοντας το σημείο της απόφασης Aluminix στο οποίο η Επιτροπή δηλώνει ότι «η αναδιάρθρωση και η επιστροφή στην κερδοφορία των δραστηριοτήτων της Aluminix εγγυώνται ότι η ανάπτυξη των δύο αυτών περιοχών δεν θα είναι σύντομη, αλλά μακροπρόθεσμη».

5.2.2. Απουσία πλεονεκτήματος, κρατικών πόρων και επίδρασης στις συναλλαγές

- (120) Η Ιταλία υποστηρίζει ότι το καθεστώς τιμολόγησης δεν συνεπάγεται πλεονέκτημα για τους ίδιους λόγους που ανέπτυξε ήδη η Alcoa και αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις (80)-(85), ότι δεν επηρεάζει τις συναλλαγές [βλέπε αιτιολογικές σκέψεις (86)-(90)] και ότι δεν προβλέπει μεταβίβαση κρατικών πόρων [βλέπε αιτιολογική σκέψη (115)].
- (121) Η Ιταλία επισημαίνει την πλεονάζουσα ικανότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία και υπογραμμίζει ότι στην εν λόγω κατάσταση η Alcoa θα διέθετε κανονικά ισχυρή διαπραγματευτική θέση και θα μπορούσε να επιτύχει ανταγωνιστική τιμή που θα ήταν ελαφρώς μόνο ανώτερη από το οριακό κόστος παραγωγής του προμηθευτή. Το ότι αυτό δεν είναι εφικτό στη Σαρδηνία πρέπει, κατά την άποψη της Ιταλίας, να αποδοθεί στη συμπεριφορά του φορέα με τη δεσπόζουσα θέση, ο οποίος μπορεί να ορίζει την τιμή στη Σαρδηνία και δεν έχει κανένα εμπορικό συμφέρον να πωλεί σε κατώτερη τιμή, γνωρίζοντας ότι η Alcoa δεν μπορεί να αγοράσει από άλλον προμηθευτή την ηλεκτρική ενέργεια που χρειάζεται. Επίσης, σε κατάσταση δυσπωλίου (ENEL και ENDESA-σήμερα E.ON) ⁽⁵⁷⁾ αμφότεροι οι φορείς μπορούν να αποκομίσουν κέρδος από την εφαρμογή τιμής ανώτερης από της οικονομικά ιδανικής, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία «κακού προηγούμενου» στην υπόλοιπη Ιταλία. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική ισχύ στην αγορά που διατήρησε η πρώην μονοπωλιακή ENEL ⁽⁵⁸⁾, η

⁽⁵⁷⁾ Μετά τη συνένωση ENEL-ENDESA, τα κεφάλαια ENDESA στην Ιταλία εκχωρήθηκαν στην E.ON (βλέπε απόφαση Συγκεντρώσεων M 5171 της 13ης Ιουνίου 2008), http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m5171_20080613_20310_en.pdf

⁽⁵⁸⁾ Η ικανότητα της ENEL να επηρεάζει τις τιμές στις διάφορες ιταλικές περιφέρειες αναγνωρίζεται στην «Indagine conoscitiva sullo stato della liberalizzazione dei settori dell'energia elettrica e del gas» (Έρευνα σχετικά με την κατάσταση της απελευθέρωσης των τομέων της ηλεκτρικής ενέργειας και του αερίου) που διεξήγαγαν από κοινού η AEEG και η Ιταλική Αρχή Ανταγωνισμού το 2004.

Ιταλία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει καμία ουσιαστική διαφορά μεταξύ της τιμής που εγκρίθηκε για την Alcoa σε μια κατάσταση μονοπωλίου (η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή με την απόφαση Alumix) και την τιμή που ισχύει στις σημερινές, μάλλον ατελείς, συνθήκες αγοράς.

- (122) Η Ιταλία αμφισβητεί επίσης τη χρήση των μέσων τιμών IPEX για τους ίδιους λόγους που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη (83).

5.2.3. Το μέτρο δεν είναι παράνομο

- (123) Η Ιταλία υποστηρίζει επίσης ότι οι οικονομικές προϋποθέσεις στη βάση της απόφασης Alumix παρέμειναν αμετάβλητες με την πάροδο του χρόνου. Η παράταση, συνεπώς, του καθεστώτος τιμολόγησης δεν περιέχει κανένα νέο στοιχείο και δεν μπορεί να θεωρηθεί νέα ενίσχυση. Δεν είναι, συνεπώς, ορθό να θεωρείται το μέτρο παράνομη ενίσχυση.

5.2.4. Αιτιολογημένο καθεστώς

- (124) Η Ιταλία ισχυρίζεται ότι στην αξιολόγησή της η Επιτροπή θα έπρεπε να λάβει επίσης υπόψη τα συμπεράσματα που διατυπώθηκαν στην πρώτη έκθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου για την ενέργεια, την ανταγωνιστικότητα και το περιβάλλον, τα οποία προσδιορίζουν δύο νέους παράγοντες που περιόρισαν την παραγωγή αλουμινίου τα τελευταία χρόνια, ήτοι την παγκοσμιοποίηση της αγοράς αναφοράς για το αλουμίνιο και την εκκίνηση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

- (125) Ειδικότερα, το ζήτημα του υψηλού κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας για την παραγωγή αλουμινίου στη Σαρδηνία και στο Βένετο, το οποίο αναγνωρίστηκε στην απόφαση Alumix, δεν έχει επιλυθεί ακόμη από το 1996 μέχρι σήμερα. Η διατήρηση των εν λόγω συνθηκών αιτιολογεί την παράταση του καθεστώτος, το οποίο σε κάθε περίπτωση είχε τον χαρακτήρα μακροπρόθεσμου μέτρου με σκοπό να ενισχύσει τη βιομηχανική ανάπτυξη. Η Ιταλία επισημαίνει ότι και οι άλλες συνθήκες που έλαβε υπόψη της η Επιτροπή στην απόφαση Alumix παρέμειναν αμετάβλητες, ιδίως τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κατανάλωσης των μεταλλουργιών αλουμινίου και ο ανεπαρκής βαθμός απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

- (126) Η Ιταλία ισχυρίζεται ότι, εν αναμονή της πλήρους απελευθέρωσης της αγοράς, είναι αναγκαίο να παραταθούν τα καθεστώτα προτιμησιακής τιμολόγησης και ενδεχόμενα ανάλογα μέτρα που θέσπισαν άλλα κράτη μέλη με σκοπό την προστασία και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

- (127) Κατά την άποψη της Ιταλίας, η μόνη μακροπρόθεσμη λύση για να μειωθεί το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας συνίσταται στην κατασκευή των κατάλληλων υποδομών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και διασύνδεσης, έτσι ώστε να ανοίξει πράγματι η αγορά σε νέους φορείς. Η Ιταλία αναφέρει τον

αγωγό αερίου GALSI, ο οποίος θα μεταφέρει φυσικό αέριο από την Αλγερία στην Ευρώπη μέσω της Σαρδηνίας και το σύστημα υποθαλάσσιων αγωγών SAPEI που θα βελτιώσει τη διασύνδεση με την ηπειρωτική Ιταλία. Οι εν λόγω υποδομές βρίσκονται σήμερα στο στάδιο της κατασκευής. Η Ιταλία υποστηρίζει, συνεπώς, ότι τα καθεστώτα τιμολόγησης πρέπει να διατηρηθούν έως την ολοκλήρωση της κατασκευής των υποδομών.

- (128) Η Ιταλία επισημαίνει επίσης ότι η υπό εξέταση υπόθεση δεν μπορεί να συγκριθεί με την υπόθεση C 34/02, η οποία αναφέρεται στην απόφαση για κίνηση της διαδικασίας του 2006, προκειμένου να αποδειχθεί ότι η Επιτροπή είχε διαπιστώσει ότι η ανεπαρκής ηλεκτρική σύνδεση δεν συνιστούσε περιφερειακό μειονέκτημα για τη Σαρδηνία. Σύμφωνα με την Ιταλία, η προαναφερθείσα υπόθεση αφορούσε ενισχύσεις σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν είναι μεγάλοι καταναλωτές ενέργειας και, συνεπώς, επηρεάζονται λιγότερο από την απουσία κατάλληλης ενεργειακής υποδομής και από τις αδυναμίες της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία σε σχέση με επιχειρήσεις όπως η Alcoa.

- (129) Η Ιταλία επισημαίνει επίσης ότι η ομάδα υψηλού επιπέδου κατανοεί την ανάγκη να διατηρηθούν στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης βιομηχανίες υψηλής ενεργειακής έντασης όπως οι βιομηχανίες σιδηρούχων και μη σιδηρούχων μετάλλων⁽⁵⁹⁾, βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητά τους και διευκολύνοντας ειδικότερα την πρόσβαση τους σε ηλεκτρική ενέργεια με ανταγωνιστικές τιμές.

- (130) Η Ιταλία παραθέτει λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχουν θεσπίσει άλλα κράτη μέλη, ειδικότερα η Γερμανία, η Ισπανία, η Γαλλία, η Φινλανδία και η Ελλάδα, προκειμένου να μειώσουν το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας των βιομηχανιών υψηλής ενεργειακής έντασης και να αποφευχθεί η μετεγκατάστασή τους εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ιταλία επισημαίνει ότι, αν και με διαφορετικές μορφές, τα εν λόγω μέτρα έχουν τα ίδια οικονομικά αποτελέσματα με το ιταλικό καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης και υπογραμμίζει ότι θα ήταν σκόπιμο η Ευρωπαϊκή Ένωση να εναρμονίσει τα εν λόγω μέτρα, προκειμένου να εξισωθούν οι συνθήκες ανταγωνισμού μεταξύ των ευρωπαϊκών βιομηχανιών και των ανταγωνιστών τους από τρίτες χώρες. Ωστόσο, βραχυπρόθεσμα, τα μέτρα που θέσπισε η Ιταλία δεν θα πρέπει να θεωρηθούν ενίσχυση, αλλά, αντιθέτως, να αξιολογηθούν με τα ίδια κριτήρια που αξιολογήθηκαν τα μέτρα των άλλων κρατών μελών.

6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

6.1. Χρονικό και καθ' ύλην πλαίσιο της έρευνας

- (131) Ως πρώτο βήμα, η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο να διασαφηνίσει το χρονικό και καθ' ύλην πλαίσιο της έρευνας όπως ορίζεται στις αποφάσεις κίνησης της διαδικασίας.

⁽⁵⁹⁾ Δημόσια διαβούλευση για την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής μεταλλουργικής βιομηχανίας σε σχέση με τον αντίκτυπο του εφοδιασμού με πρώτες ύλες και ενέργεια.
http://ec.europa.eu/enterprise/non_ferrous_metals/consultation.htm

6.1.1. Η διαδικασία του 2004 (υπόθεση C 38/A/04)

- (132) Η ανάγκη της εν λόγω διασαφήνισης απορρέει από το γεγονός ότι τον Απρίλιο του 2004, όταν ετέθη εν ισχύ το διάταγμα του 2004, το καθεστώς προτιμησηστικής τιμολόγησής της Alcoa διέθετε έγκριση όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις (απόφαση Alumix) έως τον Δεκέμβριο του 2005⁽⁶⁰⁾.
- (133) Δεδομένης της χρονικής επικάλυψης του καθεστώτος της Alumix και των αμφισβητούμενων διατάξεων του 2004, θα πρέπει να διασαφηνισθεί αν η απόφαση κίνησης της διαδικασίας του 2004 αμφισβήτησε τη χρονική επέκταση του καθεστώτος Alcoa πέραν της αρχικής διάρκειας του καθεστώτος Alumix (μετά την 1η Ιανουαρίου 2006) ή αν αμφισβήτησε επίσης το καθεστώς Alumix αυτό καθεαυτό την περίοδο 2004-2005 εξαιτίας των αλλαγών που επήλθαν στον χρηματοοικονομικό του μηχανισμό.
- (134) Από την προσεκτική ανάγνωση της απόφασης προκύπτει ότι αυτή αμφισβητεί γενικώς το νέο τιμολογιακό καθεστώς που θέσπισε το διάταγμα του 2004 υπέρ των ενδιαφερόμενων δικαιούχων (Portovesme Srl, ILA Spa, Euroalluminia Spa και Alcoa) και δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως αμφισβήτηση του ίδιου του καθεστώτος Alumix. Το εν λόγω συμπέρασμα επιβεβαιώνεται από τις ακόλουθες παρατηρήσεις.
- (135) Καταρχάς, η εξέταση του εν λόγω μέτρου είναι συνολική και δεν κάνει διακρίσεις μεταξύ των δικαιούχων. Ειδικότερα, η ιδιαίτερη νομική θέση της Alcoa ως δικαιούχου του εγκριμένου καθεστώτος Alumix ούτε αναφέρεται ούτε αξιολογείται λεπτομερώς.
- (136) Κατά δεύτερο λόγο, οι παρατηρήσεις της Επιτροπής όσον αφορά την ουσιαστική διαφορά μεταξύ του καθεστώτος Alumix και του νέου καθεστώτος τιμολόγησής⁽⁶¹⁾ έχουν ως μόνο σκοπό να αποδείξουν ότι τα συμπεράσματα που διατυπώνονται στην υπόθεση Alumix δεν μπορούν να μεταφερθούν στο νέο τιμολογιακό καθεστώς, λόγω του διαφορετικού χρηματοοικονομικού μηχανισμού.
- (137) Κατά τρίτο λόγο, εάν η απόφαση κίνησης της διαδικασίας του 2004 είχε ως σκοπό την αμφισβήτηση του αρχικού καθεστώτος Alumix, θα ανέφερε τη νομική βάση που είχε

επιτρέψει την έγκριση του αρχικού καθεστώτος (το διάταγμα του 1995) και θα είχε παράσχει κάποιες εξηγήσεις για τους λόγους για τους οποίους ο μηχανισμός τιμολόγησής, όπως τροποποιήθηκε από το νέο κανονιστικό πλαίσιο, επηρέαζε την ισχύ των συμπερασμάτων που διατύπωσε η Επιτροπή στην υπόθεση Alumix πριν από την ημερομηνία λήξης του καθεστώτος.

- (138) Η Επιτροπή θεωρεί συνεπώς ότι, όσον αφορά την Alcoa, η απόφαση κίνησης της διαδικασίας του 2004 αμφισβητεί την παράταση του καθεστώτος Alumix μετά τη λήξη του την 31η Δεκεμβρίου 2005. Το χρονικό πλαίσιο της έρευνας του 2004 περιοριζόταν, συνεπώς, στην περίοδο που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2006.
- (139) Ωστόσο, την ημερομηνία εκείνη, το διάταγμα του 2004 είχε εκ των πραγμάτων ξεπεραστεί από τον νόμο 80/2005, ο οποίος ετέθη εν ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2006 [βλέπε αιτιολογικές σκέψεις (48) και (142)]. Συνεπώς, το εν λόγω διάταγμα δεν είναι ουσιαστικά συναφές με τους σκοπούς της παρούσας έρευνας.

6.1.2. Η διαδικασία του 2006 (υπόθεση C 36/B/06)

- (140) Η διατύπωση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας του 2006 δεν προσφέρεται για ερμηνείες και αμφισβητεί αναμφίβολα την παράταση του καθεστώτος έως το 2010 που θεσπίστηκε με τον νόμο 80/2005⁽⁶²⁾ και όχι το ίδιο το καθεστώς Alumix.
- (141) Όσον αφορά το χρονικό πλαίσιο της έρευνας του 2006, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στην εν λόγω περίπτωση δεν υπάρχει καμία επικάλυψη μεταξύ του καθεστώτος Alumix, το οποίο έληξε τον Δεκέμβριο του 2005, και της αμφισβητούμενης παράτασης του καθεστώτος που άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2006 [βλέπε αιτιολογική σκέψη (48)]. Αυτό επιβεβαιώνεται στη σκέψη 132 της απόφασης του Πρωτοδικείου.

6.1.3. Συμπεράσματα σχετικά με το πλαίσιο της απόφασης

- (142) Εφόσον κατά την 1η Ιανουαρίου 2006 το διάταγμα του 2004 είχε ξεπεραστεί από τον νόμο 80/2005, η εν λόγω νομική βάση δεν αφορά πλέον άμεσα τους σκοπούς της έρευνας. Η έρευνα, συνεπώς, αφορά ένα συγκεκριμένο μέτρο, ήτοι την παράταση του καθεστώτος Alcoa από την 1η Ιανουαρίου 2006 έως την 31η Δεκεμβρίου 2010, η οποία εφαρμόστηκε δυνάμει του νόμου 80/2005 σε συνδυασμό με τις σχετικές κανονιστικές διατάξεις των αποφάσεων της AEEG. Ωστόσο, σε περίπτωση που η Ιταλία θεωρεί ότι, παρά τη θέσπιση του νόμου 80/2005, το διάταγμα του 2004 μπορεί να αποτελέσει τη νομική βάση για την περίοδο Ιανουαρίου 2006-Ιουνίου 2007, τα συμπεράσματα της παρούσας απόφασης θα πρέπει να θεωρηθούν ότι ισχύουν και για το μέτρο που θεσπίστηκε με το διάταγμα του 2004⁽⁶³⁾.

⁽⁶⁰⁾ Στην πραγματικότητα, σύμφωνα με την Ιταλία, το διάταγμα του 2004 δεν ισχύσε ποτέ για την Alcoa, δεδομένου ότι η εταιρεία μπορούσε να συνεχίσει να απολαύει του καθεστώτος προτιμησηστικής τιμολόγησής έως την 1η Δεκεμβρίου 2005 σύμφωνα με το διάταγμα του 1995. Δεν αποτελεί ευθύνη της Επιτροπής να ερμηνεύσει την ιταλική νομοθεσία, προκειμένου να διαπιστώσει αν αυτό είναι ορθό ή όχι, δεδομένου ότι μόνο η ιταλική δικαιοσύνη μπορεί να εκδώσει οριστικές αποφάσεις επί αυτού. Η Επιτροπή, ωστόσο, επισημαίνει ότι το διάταγμα του 2004 δεν καταργήθηκε ούτε τροποποιήθηκε ποτέ έτσι ώστε να περιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του σε δικαιούχους εκτός της Alcoa. Στην πράξη η Alcoa συνέχισε να καταβάλει το προτιμησηστικό τιμολόγιο, δυνάμει του κανονιστικού πλαισίου που θέσπισε η AEEG (και το οποίο αναφέρεται ήδη στην απόφαση κίνησης του 2004).

⁽⁶¹⁾ Βάσει των διαδέξιμων πληροφοριών, η Επιτροπή αμφισβάλει ότι το εν λόγω μέτρο είναι αντίστοιχο εκείνου που αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε από την Επιτροπή το 1996. Το 1996, η ENEL ήταν ο μόνος παραγωγός και διανομέας ενέργειας στην Ιταλία, και η προτιμησηστική τιμολόγηση για την ηλεκτρική ενέργεια που παρείχε η ENEL στην Alcoa υπέρ της Alumix Spa είχε συγκριθεί με το μέσο οριακό κόστος παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας την εν λόγω περίοδο. Αντιθέτως, στην υπό εξέταση περίπτωση, οι ιταλικές αρχές παρεμβαίνουν επιλεκτικά σε μια απελευθερωμένη αγορά υπέρ ορισμένων επιχειρήσεων, προκειμένου να αντισταθμίσουν τη διαφορά μεταξύ μιας συμφωνηθείσας τιμής αγοράς με οποιονδήποτε παραγωγό ενέργειας και την προτιμησηστική τιμή που θεσπίστηκε το 1996.

⁽⁶²⁾ Όπως εφαρμόστηκε από τις αποφάσεις αριθ. 148/04 και 217/05 της AEEG.

⁽⁶³⁾ Ανεξαρτήτως νομικής βάσης, παραμένει η αλλαγή στον διοικητικό μηχανισμό που περιγράφεται παραπάνω, ειδικότερα στην αιτιολογική σκέψη (42), και συνεπώς εξακολουθεί να ισχύει το συμπέρασμα ότι υπήρξε μετάβαση από ένα πραγματικό καθεστώς τιμολόγησής σε λειτουργική ενίσχυση και ότι επομένως υπήρξε νέα ενίσχυση.

6.2. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ

(143) Σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, ένα μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: το μέτρο (α) παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα στον δικαιούχο· (β) χορηγείται από το κράτος με κρατικούς πόρους· (γ) είναι επιλεκτικό· (δ) επηρεάζει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό εντός της ΕΕ.

(144) Τόσο η Ιταλία όσο και η Alcoa ισχυρίζονται ότι το καθεστώς δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

6.2.1. Ύπαρξη πλεονεκτήματος

(145) Ως πρώτη παρατήρηση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, στο πλαίσιο του καθεστώτος τιμολόγησης που θεσπίστηκε από το άρθρο 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005, το κράτος παρεμβαίνει για να διατηρήσει μια τιμή για τις προμηθειές ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που θα μπορούσε να είχε (και είχε) πετύχει η Alcoa σε πραγματικές συνθήκες αγοράς. Εάν η Alcoa ήταν σε θέση να πετύχει αυτήν τη μειωμένη τιμή απευθείας από έναν εκ των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας των εν λόγω περιφερειών, δεν θα ήταν αναγκαία καμία κρατική παρέμβαση. Ούτε η Ιταλία ούτε η Alcoa αμφισβητούν το ότι στις εν λόγω περιφέρειες οι τρέχουσες τιμές αγοράς είναι υψηλότερες της τιμής που καταβάλλει πραγματικά η Alcoa χάρη στις επιστροφές από το Cassa Conguaglio.

(146) Όσον αφορά τη μέθοδο που προτείνει η Alcoa για την αξιολόγηση της ύπαρξης πλεονεκτήματος (εάν δηλαδή η προτιμησιακή τιμή είναι κατώτερη της τιμής που θα μπορούσε να πετύχει σε μια πλήρως ανταγωνιστική αγορά), θα πρέπει να επισημανθεί καταρχάς ότι το εν λόγω επιχείρημα απορρίφθηκε ήδη από την απόφαση του Πρωτοδικείου (σκέψη 71). Ούτε τα κοινοτικά δικαστήρια ούτε η Επιτροπή έχουν λάβει ποτέ υπόψη τους τις συνθήκες μιας υποθετικής αγοράς με καλύτερη λειτουργία για να αξιολογήσουν την ύπαρξη πλεονεκτήματος. Το πλαίσιο αναφοράς αφορούσε πάντα τις ισχύουσες συνθήκες στην πραγματική αγορά, όπως προκύπτει, για παράδειγμα, από την υπόθεση των Ολλανδών καλλιεργητών δενδροκηπευτικών⁽⁶⁴⁾, στην οποία η Επιτροπή εφάρμοσε το κριτήριο του φορέα σε οικονομία αγοράς για να αξιολογήσει την ύπαρξη πλεονεκτήματος σε ορισμένες τιμές για το φυσικό αέριο.

(147) Επίσης, το επιχείρημα της Alcoa προϋποθέτει ότι, εάν μια αγορά δεν λειτουργεί ομαλά, ένα κράτος μέλος δικαιούται να ορίζει τιμές που προσομοιώνουν συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού. Εάν το πλαίσιο αναφοράς ήταν μια πλήρως ανταγωνιστική αγορά, οι τιμές που ορίζονται κατ' αυτόν τον τρόπο από το κράτος δεν θα παρείχαν κανένα πλεονέκτημα. Η λογική αυτή αντιβαίνει στην εδραιωμένη από την κοινοτική νομολογία αρχή σύμφωνα με την οποία «Το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος επιδιώκει να επιτύχει την προσέγγιση, μέσω μονομερών μέτρων, των όρων ανταγωνισμού που ισχύουν σε ορισμένο οικονομικό τομέα με αυτούς που επικρατούν σε άλλα κράτη μέλη δεν μπορεί να στερήσει από τα μέτρα αυτά τον χαρακτήρα κρατικής ενισχύσεως»⁽⁶⁵⁾. Η Επι-

τροπή θεωρεί ότι η ως άνω αρχή εφαρμόζεται κατ' αναλογία σε καταστάσεις στις οποίες ένα κράτος μέλος επιδιώκει να επιτύχει την προσέγγιση των όρων ανταγωνισμού με αυτούς που επικρατούν σε μια πλήρως ανταγωνιστική αγορά.

(148) Επίσης, εάν γινόταν δεκτή η πρόταση της Alcoa, δεν θα συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις οι επιδοτήσεις που παρέχουν τα κράτη μέλη για να καλύψουν τη διαφορά μεταξύ μιας ελεύθερα διαπραγματευόμενης τιμής στην αγορά μεταξύ δύο φορέων και της θεωρητικής τιμής που θα μπορούσε να συμφωνηθεί σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού. Αυτό θα ματαίωνε τον βασικό στόχο του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων.

(149) Η Alcoa ισχυρίζεται, ωστόσο, ότι αυτή ακριβώς ήταν η μέθοδος που εφαρμόστηκε από την Επιτροπή στην υπόθεση Alumix.

(150) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η μέθοδος που εφαρμόστηκε στην υπόθεση Alumix αφορούσε μια πολύ ιδιαίτερη κατάσταση. Στην Alumix το καθεστώς τιμολόγησης είχε συμφωνηθεί από την ENEL, η οποία την εποχή εκείνη ήταν ο δημόσιος φορέας που παρείχε ηλεκτρική ενέργεια σε καθεστώς μονοπωλίου, σε μια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που δεν είχε ακόμη απελευθερωθεί⁽⁶⁶⁾. Λαμβάνοντας υπόψη την εν λόγω κατάσταση, η Επιτροπή χρειάστηκε να διαπιστώσει αν η ENEL εφάρμοζε μια τεχνητά χαμηλή τιμή ή συμπεριφερόταν ως συνετός επιχειρηματίας της αγοράς. Με δεδομένη τη μονοπωλιακή θέση της ENEL για την παραγωγή και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, δεν υπήρχε καμία τιμή αγοράς την οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει ως τιμή αναφοράς η Επιτροπή για να αξιολογήσει την ύπαρξη πλεονεκτήματος. Η Επιτροπή ανέπτυξε, συνεπώς, μια μέθοδο για να υπολογίσει τη θεωρητική χαμηλότερη τιμή αγοράς με την οποία θα ήταν διατεθειμένος να πουλήσει ένας συνετός προμηθευτής στον «καλύτερο πελάτη» του (τον μεγαλύτερο καταναλωτή με σταθερά χαρακτηριστικά κατανάλωσης) στις ειδικές περιστάσεις της αγοράς στη Σαρδηνία και στο Βένετο. Πράγματι, ένας συνετός προμηθευτής θα προσπαθούσε να καλύψει τουλάχιστον το οριακό κόστος παραγωγής του με μία μικρή προσαύξηση για τα πάγια έξοδα.

(151) Ωστόσο, η εν λόγω μέθοδος δεν μπορεί να εφαρμοσθεί γενικευμένα και εκτός του αρχικού της πλαισίου, σε μια κατάσταση στην οποία οι τιμές δεν καθορίζονται από έναν κρατικό μονοπωλιακό φορέα, αλλά προκύπτουν από ελεύθερη διαπραγμάτευση στην αγορά, και το τιμολόγιο της Alcoa δεν μπορεί πλέον να ερμηνευθεί ως αποτέλεσμα συνήθους εμπορικής συναλλαγής, αλλά αποτελεί σαφώς επιδοτούμενη τιμή. Πράγματι, μετά τις εξελίξεις που περιγράφονται στις αιτιολογικές σκέψεις από (39) έως (43) το καθεστώς δεν είναι πλέον ένα «τιμολόγιο» υπό τη στενή έννοια, δηλαδή δεν είναι πλέον η τιμή που εφαρμόζει ο προμηθευτής της Alcoa, ή έστω μια καθαρή τιμή επιδοτούμενη από αυτόν, αλλά η «τελική τιμή» που προκύπτει από την επιστροφή που καταβάλλει το Cassa Conguaglio σε σχέση με την τιμή που καταβάλλει η στον προμηθευτή της Alcoa. Η ανάλυση που πραγματοποιήθηκε, συνεπώς, στην απόφαση Alumix, η οποία εξέταζε τη συμπεριφορά της ENEL, στερείται προδήλως κάθε συνέπειας, όπως επιβεβαιώνει και η απόφαση του Πρωτοδικείου και συγκεκριμένα στη σκέψη 132.

⁽⁶⁴⁾ Απόφαση της Επιτροπής 85/215/ΕΟΚ, της 13ης Φεβρουαρίου 1985, σχετικά με την προτιμησιακή τιμολόγηση του φυσικού αερίου υπέρ των Ολλανδών που καλλιεργούν δενδροκηπευτικά (ΕΕ L 97 της 4.4.1985, σ. 49).

⁽⁶⁵⁾ Βλέπε, επί παραδείγματι, την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση Ιταλία κατά Επιτροπής, υπόθεση C-372/97, Συλλογή 2004, I-03679, σκέψη 67.

⁽⁶⁶⁾ Η πρώτη οδηγία απελευθέρωσης 96/92/ΕΚ (βλέπε υποσημείωση 21) μεταφέρθηκε στην ιταλική νομοθεσία με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 79/1999.

- (152) Εφόσον τα κριτήρια της απόφασης Alumix δεν είναι κατάλληλα για να διαπιστωθεί αν το ισχύον καθεστώς τιμολόγησης παρέχει πλεονέκτημα στην Alcoa, εξίσου ακατάλληλοι είναι και οι υπολογισμοί που παρέχουν η Ιταλία και η Alcoa για να αποδείξουν ότι η τιμή εξακολουθεί να ανταποκρίνεται στα κριτήρια της απόφασης Alumix, καθώς καλύπτει το οριακό κόστος παραγωγής της ENEL.
- (153) Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι υπολογισμοί που παρείχαν η Ιταλία και η Alcoa υποτιμούν την τιμή που θα κατέβαλλε η Alcoa «σε φυσιολογικές συνθήκες» σε μια πλήρως ανταγωνιστική αγορά, ακόμη και αν θεωρηθεί παρατύπως ότι το οριακό κόστος παραγωγής μπορούσε να αποτελέσει κατάλληλη παράμετρο σύγκρισης.
- (154) Ειδικότερα, οι ελάχιστες τιμές IPEX, οι οποίες, σύμφωνα με την Alcoa, είναι αντιπροσωπευτικές της τιμής που θα κατέβαλλε η Alcoa «υπό φυσιολογικές συνθήκες» σε μια πλήρως ανταγωνιστική αγορά (20 ευρώ), αντιπροσωπεύουν το οριακό κόστος παραγωγής στους σταθμούς base-load (ήτοι οι πλέον οικονομικοί). Ωστόσο, η ηλεκτρική ενέργεια των εν λόγω σταθμών πωλείται σε χαμηλή τιμή μόνο εκτός των ωρών αιχμής⁽⁶⁷⁾. Στις ώρες αιχμής, όλη η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια (ακόμη και εκείνη των σταθμών base-load) πωλείται σε πολύ υψηλότερη τιμή, καθώς η τιμή ορίζεται από οριακό σταθμό που είναι mid-merit ή αιχμής⁽⁶⁸⁾. Η Alcoa δεν καταναλώνει ηλεκτρική ενέργεια μόνο εκτός των ωρών αιχμής, αλλά επί εικοσιτετραώρου βάσεως. Για να είναι, συνεπώς, αντιπροσωπευτική μια τιμή που αντικατοπτρίζει έγκυρα τον πλήρη ανταγωνισμό, θα πρέπει να είναι η σταθμισμένη μέση τιμή που συνυπολογίζει τις χαμηλές τιμές εκτός των ωρών αιχμής, καθώς και τις υψηλές τιμές που ισχύουν για τις ώρες αιχμής.
- (155) Στη Σαρδηνία, η οποία δεν διαθέτει φυσικό αέριο, οι σταθμοί που λειτουργούν με άνθρακα καθορίζουν την τιμή κατά το 80 % του έτους, ενώ οι σταθμοί που λειτουργούν με πετρέλαιο για το υπόλοιπο 20 %. Ακόμη και αν χρησιμοποιηθούν οι εξαιρετικά υποθετικές εκτιμήσεις της Alcoa για το οριακό κόστος παραγωγής με άνθρακα (20 ευρώ/MWh) και πετρέλαιο (60 ευρώ/MWh), μια σταθμισμένη μέση τιμή του κόστους θα πλησίαζε περισσότερο τα 28 ευρώ/MWh, ήτοι τιμή υψηλότερη των 26 ευρώ/MWh που καταβάλλει σήμερα η Alcoa. Η Επιτροπή θεωρεί συνεπώς ότι, τουλάχιστον για τη Σαρδηνία, το τιμολόγιο της Alcoa είναι κατώτερο του οριακού κόστους παραγωγής των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας και, συνεπώς, δεν ανταποκρίνεται στα κριτήρια της απόφασης Alumix, ακόμη και αν αυτά ήταν συναφή.
- (156) Η Alcoa και η Ιταλία ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή σφάλει όταν προτείνει τη χρήση των μέσων τιμών IPEX ως προσέγγιση της τιμής αγοράς που θα κατέβαλλαν υπό φυσιολογικές συνθήκες μεγάλοι βιομηχανικοί καταναλωτές στις εν λόγω περιφέρειες [βλέπε αιτιολογική σκέψη (83)]. Πρόκειται για λανθασμένη ερμηνεία του σκεπτικού της απόφασης κίνησης της διαδικασίας του 2006. Στην εν λόγω απόφαση η σύγκριση μεταξύ μέσων τιμών IPEX είχε ως μόνη πρόθεση να εκφράσει αμφιβολίες σχετικά με τον ισχυρισμό ότι οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία ήταν σημαντικά ανώτερες σε σχέση με άλλες ιταλικές περιφέρειες. Η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι οι διαφορές μεταξύ μέσων τιμών IPEX από τη μία περιφέρεια στην άλλη θα μπορούσαν να είναι αντιπροσωπευτικές των διαφορών σε επίπεδο διμερών τιμών.
- (157) Ειδικότερα, η Επιτροπή δεν θεώρησε ποτέ ότι οι μέσες τιμές IPEX θα μπορούσαν να αποτελέσουν μια κατά προσέγγιση εκτίμηση της τιμής αγοράς που θα μπορούσε να επιτύχει η Alcoa. Πράγματι, στην υπό εξέταση περίπτωση, δεν είναι αναγκαία η προσφυγή σε προσέγγιση. Η Alcoa είχε συνάψει διμερή συμφωνία με την ENEL με ονομαστική τιμή, η οποία, σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, αντιστοιχούσε περίπου στη συνήθη τιμή της ENEL για τις παροχές υψηλής τάσης. Η εν λόγω σύμβαση αποτέλεσε την παράμετρο σε σχέση με την οποία μπορεί να αξιολογηθεί και να προσδιορισθεί το πλεονέκτημα για την εταιρεία.
- (158) Εν κατακλείδι, το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης μειώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση με την ENEL και, κατά κανόνα, θα έπρεπε να επιβαρύνουν τον ισολογισμό της εταιρείας. Συνεπώς, βάσει της πάγιας νομολογίας, το μέτρο παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα στην Alcoa⁽⁶⁹⁾. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το πλεονέκτημα αντιστοιχεί στις αντισταθμιστικές εισφορές που καταβάλλει το Cassa Conguaglio και καλύπτουν τη διαφορά μεταξύ της συμβατικής και της προτιμησιακής τιμής. Το συμπέρασμα αυτό ισχύει για αμφότερα τα μεταλλουργεία της Alcoa στη Σαρδηνία και στο Βένετο.

6.2.2. Επιλεκτικότητα

- (159) Επειδή το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης χορηγείται μόνο στην Alcoa, το πλεονέκτημα που παρέχει είναι επιλεκτικό.

6.2.3. Κρατικοί πόροι και καταλογισμός στο κράτος

- (160) Κατά πάγια νομολογία, ένα πλεονέκτημα μπορεί να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ μόνο εάν χορηγείται άμεσα ή έμμεσα ή κρατικού πόρους⁽⁷⁰⁾ και μπορεί να καταλογισθεί στο κράτος⁽⁷¹⁾.
- (161) Όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη (43) το υπό εξέταση καθεστώς χρηματοδοτείται μέσω φόρου υπέρ τρίτων που συγκεντρώνεται από το Cassa Conguaglio μέσω του στοιχείου A4 του τιμολογίου. Η εν λόγω εισφορά είναι υποχρεωτική, καθώς επιβάλλεται από τις αποφάσεις της AEEG για την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας. Το Cassa Conguaglio είναι δημόσιος φορέας που συστάθηκε διά νόμου και επιτελεί τα καθήκοντά του βάσει συγκεκριμένων οδηγιών που παρέχει με αποφάσεις της η AEEG.

⁽⁶⁷⁾ Οι ώρες αιχμής είναι συνήθως εκείνες της περιόδου από τις 8:00 έως τις 20:00 των εργάσιμων ημερών.

⁽⁶⁸⁾ Οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής κατατάσσονται βάσει της αποκαλούμενης σειράς οικονομικής αξιολόγησης, ξεκινώντας από τους σταθμούς με το χαμηλότερο βραχυπρόθεσμο οριακό κόστος (μεταβλητό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συμπεριλαμβανομένου του κόστους του πετρελαίου και του κόστους για CO₂) έως τους σταθμούς με το υψηλότερο κόστος. Οι σταθμοί βρίσκονται σε συνεχή ανταγωνισμό μεταξύ τους βάσει του οριακού τους κόστους και καλούνται να παράγουν αναλόγως με τη θέση τους στην κατάταξη: πρώτοι οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί και ακολουθούν πυρηνικοί, αερίου και πετρελαίου έως ότου ικανοποιηθεί η ζήτηση από την παραγωγή όλων των σταθμών. Ο τελευταίος σταθμός που παράγει ενέργεια ονομάζεται οριακός και το οριακό του κόστος καθορίζει την τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας κάθε στιγμή της ημέρας (τιμή αντιστάθμισης του συστήματος).

⁽⁶⁹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 1996, στην υπόθεση Γαλλία κατά Επιτροπής, υπόθεση C-241/94, Συλλογή 1996, μέρος I, σ. 4551, σκέψη 34.

⁽⁷⁰⁾ Βλέπε μεταξύ άλλων *Preussen-Elektra*, σκέψη 58.

⁽⁷¹⁾ Βλέπε, μεταξύ άλλων, απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, της 22ας Μαΐου 2002, στην υπόθεση C-482/99 *Γαλλία κατά Επιτροπής* (Stardust Marine), Συλλογή 2002, μέρος I, σ. 4397, σκέψη 24.

- (162) Κατά πάγια πάντα νομολογία, τα έσοδα μιας εισφοράς που είναι υποχρεωτική βάσει της εθνικής νομοθεσίας και καταβάλλεται σε φορέα που έχει συσταθεί με νόμο συνιστούν κρατικούς πόρους υπό την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, όταν διατίθενται για τη χρηματοδότηση μέτρου που πληροί τα λοιπά κριτήρια του εν λόγω άρθρου ⁽⁷²⁾.
- (163) Η Ιταλία και η Alcoa επικαλούνται τις αποφάσεις *Preussen-Elektra* ⁽⁷³⁾ και *Pearle* ⁽⁷⁴⁾ για να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό σύμφωνα με τον οποίο το υπό εξέταση μέτρο δεν χρηματοδοτείται με κρατικούς πόρους. Αμφότερα τα μέρη ισχυρίζονται ότι οι αναγκαίοι πόροι για τη χρηματοδότηση του καθεστώτος τιμολόγησης καταβάλλονται από ιδιώτες (τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας) σε ιδιώτη (Alcoa), ενώ ο ρόλος του κράτους περιορίζεται στη θέσπιση ενός νόμου που επιβάλλει την καταβολή των απαιτούμενων ποσών, χωρίς καμία διακριτική ευχέρεια για τη διάθεση των πόρων, πέραν της εφαρμογής του καθεστώτος που προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Ιταλία και την Alcoa, το Cassa Conguaglio δεν ασκεί κανέναν έλεγχο στους πόρους και είναι ένας απλός λογιστικός ενδιάμεσος.
- (164) Στην υπόθεση *Preussen-Elektra* το Δικαστήριο θεώρησε ότι η υποχρέωση που επιβάλλεται σε ιδιώτες διανομείς ηλεκτρικής ενέργειας για αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές σε ελάχιστες τιμές ανώτερες της πραγματικής οικονομικής αξίας του εν λόγω τύπου ενέργειας δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, καθώς το μέτρο δεν συνεπάγεται καμία άμεση ή έμμεση μεταβίβαση κρατικών πόρων. Σύμφωνα με την Ιταλία και την Alcoa, η υπό εξέταση υπόθεση είναι συναφής με την υπόθεση *Preussen-Elektra*, καθώς οι πόροι μεταβιβάζονται από ιδιώτες (τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας) σε ιδιωτικό φορέα (την Alcoa) και το κράτος δεν ασκεί κανέναν έλεγχο στους εν λόγω πόρους.
- (165) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι στην υπόθεση *Preussen-Elektra* τους αναγκαίους πόρους για τη χρηματοδότηση του μέτρου παρείχαν άμεσα οι διανομείς στους παραγωγούς από ανανεώσιμες πηγές, χωρίς την παρεμβολή δημόσιου φορέα. Με το εν λόγω σύστημα, τα ποσά για μεταβίβαση δεν μπορούσαν πράγματι να είναι ποτέ στη διάθεση των αρχών του κράτους μέλους. Αντιθέτως, στην υπό εξέταση υπόθεση, τα ποσά διακινούνται από τον δημόσιο φορέα Cassa Conguaglio πριν καταβληθούν στον τελικό δικαιούχο. Η νομολογία *Preussen-Elektra* εντάσσεται, συνεπώς, σε διαφορετικό πλαίσιο και δεν είναι συναφής με την υπό εξέταση υπόθεση.
- (166) Η νομολογία *Pearle* παρέχει κατευθυντήριες γραμμές με μεγαλύτερη συνάφεια. Ωστόσο, η ερμηνεία της εν λόγω νομολογίας από την Επιτροπή διαφέρει από εκείνη που υπέβαλαν η Ιταλία και η Alcoa. Στην υπόθεση *Pearle*, το Δικαστήριο είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, σε ειδικές συνθήκες, τα έσοδα μιας εισφοράς που διακινούνται μέσω δημόσιου φορέα δεν συνιστούν κρατικούς πόρους. Στην υπόθεση *Pearle*, τη χρηματοδότηση των μέτρων κάλυπτε εξ ολοκλήρου ένας οικονομικός τομέας, κατόπιν αποκλειστικής πρωτοβουλίας του εν λόγω τομέα. Για τη συγκέντρωση των πόρων είχε θεσπισθεί φόρος υπέρ τρίτων που διακινούσε δημόσιος φορέας, ο οποίος δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να διαθέσει τους πόρους. Επίσης, υπήρχε σύμπτωση μεταξύ των φορέων που κατέβαλλαν την εισφορά και των δικαιούχων του εν λόγω μέτρου.
- (167) Η Ιταλία και η Alcoa θεωρούν ότι το βασικό κριτήριο στην υπόθεση *Pearle* είναι να διαπιστωθεί αν το κράτος έχει το δικαίωμα να διαθέσει τους πόρους για άλλους σκοπούς, εκτός της εφαρμογής του καθεστώτος που προβλέπει ο νόμος. Οι ενδιαφερόμενοι ισχυρίζονται ότι το Cassa Conguaglio δεν διαθέτει καμία διακριτική ευχέρεια όσον αφορά τη διάθεση των πόρων, οι οποίοι προορίζονται για τη χρηματοδότηση των προτιμησιακών τιμολογίων και δεν μπορούν να ενταχθούν ποτέ «στον χώρο των δημόσιων οικονομικών». Συνεπώς, σύμφωνα με την Ιταλία και την Alcoa, το κράτος δεν μπορεί να διαθέσει ελεύθερα τους εν λόγω πόρους, οι οποίοι κατά συνέπεια δεν συνιστούν κρατικούς πόρους.
- (168) Ως πρώτη παρατήρηση, θα πρέπει να επισημανθεί ότι, ενώ ορισμένα από τα κριτήρια της υπόθεσης *Pearle* μπορούν να θεωρηθούν αντικειμενικά περισσότερο συναφή από άλλα, στην υπόθεση *Pearle* δεν υφίσταται «βασικό κριτήριο». Οι όροι που απαριθμούνται στην απόφαση είναι σωρευτικοί. Αυτή είναι η ερμηνεία που διατύπωσε το Πρωτοδικείο στην υπόθεση *Earl Salvat* ⁽⁷⁵⁾, όταν εξέτασε υπό το πρίσμα των μεμονωμένων κριτηρίων της υπόθεσης *Pearle* την αμφισβητούμενη φορολογία της υπόθεσης.
- (169) Πριν εξετάσει τον ρόλο του Cassa Conguaglio, η Επιτροπή διαπίστωσε κατά πόσον πληρούνται τα άλλα κριτήρια που απαριθμούνται στην υπόθεση *Pearle*. Είναι προφανές ότι, σε αντίθεση με την υπόθεση *Pearle*, το καθεστώς τιμολόγησης της Alcoa θεσπίσθηκε με κρατική πρωτοβουλία και όχι με πρωτοβουλία κάποιου οικονομικού τομέα. Επίσης, στην υπόθεση *Pearle* οι δικαιούχοι του μέτρου ήταν και οι μόνοι που συνέσπεφραν για τους πόρους και, συνεπώς, η παρέμβαση του δημόσιου φορέα δεν είχε ως σκοπό τη δημιουργία πλεονεκτήματος που θα μπορούσε να αποτελέσει πρόσθετη δαπάνη για το κράτος. Στην υπό εξέταση περίπτωση, η δικαιούχος Alcoa δεν βαρύνεται με την οικονομική δαπάνη, η οποία βαρύνει αποκλειστικά τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας. Δεν μπορεί, συνεπώς, να γίνει επίκληση της νομολογίας *Pearle*, ανεξαρτήτως της ενδεχόμενης βασιμότητας των ισχυρισμών που προέβαλαν η Alcoa και η Ιταλία όσον αφορά τον ρόλο του Cassa Conguaglio ως απλού λογιστικού ενδιάμεσου.
- (170) Όσον αφορά το Cassa Conguaglio, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά πάγια νομολογία, «δεν πρέπει να γίνεται διάκριση ανάμεσα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ενίσχυση χορηγείται απευθείας από το κράτος και εκείνες που παρέχονται

⁽⁷²⁾ Βλέπε αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση C-78/76, *Steinike & Weinlig*, Συλλογή 1977, σ. 595 και στην υπόθεση C-47/69, γαλλικός υφαντουργικός τομέας, Συλλογή 1970, σ. 487.

⁽⁷³⁾ Βλέπε υποσημείωση 45.

⁽⁷⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 46.

⁽⁷⁵⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, στην υπόθεση *Earl Salvat κατά Επιτροπής*, υπόθεση T 136/05, μη δημοσιευθείσα ακόμη, σκέψεις 137-165.

από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς τους οποίους έχει ορίσει ή ιδρύσει το κράτος αυτό»⁽⁷⁶⁾. Συνεπώς, ο δημόσιος ή ιδιωτικός χαρακτήρας του Cassa Conguaglio δεν είναι καθοριστικός όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Το ότι το Cassa Conguaglio είναι δημόσιος φορέας δεν συνεπάγεται αυτομάτως την εφαρμογή του άρθρου 87 της συνθήκης ΕΚ⁽⁷⁷⁾. Κατά τον ίδιο τρόπο, η παρέμβαση ενός δημόσιου φορέα δεν αποκλείει αυτομάτως την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου⁽⁷⁸⁾.

- (171) Η ανάλυση, ωστόσο, δεν μπορεί να περιορίζεται στις αρμοδιότητες του Cassa Conguaglio ως δημόσιου φορέα. Θα πρέπει να διαπιστωθεί αντιθέτως αν, γενικότερα, το κράτος μπορεί, άμεσα ή μέσω άλλου ορισμένου από το ίδιο φορέα, να ασκήσει έλεγχο στους πόρους που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του καθεστώτος. Το ίδιο κριτήριο θα έπρεπε να εφαρμοσθεί εάν το Cassa Conguaglio ήταν ιδιωτικός φορέας.
- (172) Η πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Essent*⁽⁷⁹⁾ παρέχει οριστικές κατευθύνσεις επί του ζητήματος αυτού. Στην υπόθεση *Essent*, οι Κάτω Χώρες είχαν θεσπίσει με νόμο προσαύξηση στα τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος. Την προσαύξηση κατέβαλαν οι καταναλωτές ηλεκτρικού ρεύματος στους παρόχους του δικτύου, οι οποίοι με τη σειρά τους μεταβίβαζαν τα έσοδα στην εταιρεία SEP. Η SEP δεν διέθετε κανένα περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στη διαχείριση των πόρων και λειτουργούσε υπό τον στενό έλεγχο των αρχών. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι τα έσοδα της προσαύξησης συνιστούσαν κρατικούς πόρους, βάσει των ακόλουθων επιχειρημάτων: η προσαύξηση στο τιμολόγιο είχε επιβληθεί μέσω εθνικού νόμου και συνεπώς ήταν υποχρεωτική. Η SEP δεν είχε δικαίωμα να χρησιμοποιεί τα έσοδα της προσαύξησης για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους που όριζε ο νόμος και, συνεπώς, οι πόροι παρέμεναν υπό δημόσιο έλεγχο και οι εθνικές αρχές μπορούσαν να τους διαθέσουν. Το Δικαστήριο έκρινε ότι τα εν λόγω στοιχεία ήταν επαρκή για να θεωρηθούν δημόσιοι οι εν λόγω πόροι.
- (173) Οι ομοιότητες με την υπό εξέταση υπόθεση είναι προφανείς. Η προσαύξηση στο τιμολόγιο που χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση του καθεστώτος Alcoa επιβάλλεται με νόμο, όπως στην υπόθεση *Essent*. Το Cassa Conguaglio εκτελεί τα ίδια καθήκοντα με τη SEP, καθώς συγκεντρώνει και διαχειρίζεται τα έσοδα του φόρου υπέρ τρίτων, ενώ

υπόκειται και στις ίδιες υποχρεώσεις, καθώς δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τα έσοδα της προσαύξησης για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους που προβλέπει ο νόμος (τη χρηματοδότηση των καθεστώτων προτιμησιακής τιμολόγησης). Το κράτος είναι σε θέση να ελέγξει και να διαθέσει τους πόρους: το Cassa Conguaglio εκτελεί τα λογιστικά του καθήκοντα βάσει συγκεκριμένων εντολών της AEEG, η οποία δρα στο πλαίσιο των καταστατικών της εξουσιών ή/και εφαρμόζοντας την εθνική νομοθεσία [βλέπε ανωτέρω αιτιολογικές σκέψεις (26) και (27)]. Οι πόροι που διαχειρίζεται, συνεπώς, το Cassa Conguaglio παραμένουν συνεχώς υπό δημόσιο έλεγχο.

- (174) Η εν λόγω ανάλυση συμφωνεί με εκείνη που διατύπωσε η Επιτροπή στην απόφαση για την ιταλική υπόθεση σχετικά με «το λανθάνον κόστος στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας»⁽⁸⁰⁾, με την οποία είχε χαρακτηρίσει ως δημόσιους τους πόρους που διαχειρίζεται το Cassa Conguaglio στον λογαριασμό A6.
- (175) Σε κάθε περίπτωση, ο δημόσιος χαρακτήρας των πόρων που διαχειρίζεται το Cassa Conguaglio επιβεβαιώθηκε αμετάκλητα από την πρόσφατη νομολογία του Πρωτοδικείου στην υπόθεση *Iride*⁽⁸¹⁾.
- (176) Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο είχε ήδη αποφανθεί, με την απόφαση 11632/03 της 3ης Απριλίου 2003, ότι το Cassa Conguaglio δεν διέθετε διακριτή νομική προσωπικότητα από το ιταλικό κράτος, το οποίο έπρεπε να θεωρείται ιδιοκτήτης των ποσών που μεταβίβαζε το Cassa Conguaglio, έστω και αν τα εν λόγω ποσά προέρχονταν από ιδιώτες και προορίζονταν για ιδιωτικές επιχειρήσεις. Στην υπόθεση *Iride*, οι προσφεύγοντες, *Iride Spa* και *Iride Energia Spa*, είχαν προσβάλει ενώπιον του Πρωτοδικείου μια απόφαση της Επιτροπής, η οποία χαρακτήριζε ως δημόσιους τους πόρους που διαχειρίζεται το Cassa Conguaglio στον λογαριασμό A6. Τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγοντες ήταν παρόμοια με εκείνα της *Alcoa*. Οι προσφεύγοντες αμφισβητούσαν την ουσία της απόφασης του Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, ισχυριζόμενοι ότι ο ρόλος του Cassa Conguaglio ήταν αυτός ενός απλού λογιστικού ενδιάμεσου μεταξύ υπόχρεων ιδιωτών πολιτών και δικαιούχων των ποσών, ρόλος ο οποίος δεν επέτρεπε στο Cassa Conguaglio, ούτε για σύντομη περίοδο, να χρησιμοποιήσει τα συγκεντρωθέντα ποσά. Οι προσφεύγοντες είχαν επικαλεστεί επίσης τη νομολογία της υπόθεσης *Preussen-Elektra*.

- (177) Στην απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 2009, το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε σαφώς επί της υπόθεσης. Αφού επισήμανε ότι δεν ήταν αρμόδιο να θέσει υπό αμφισβήτηση την ερμηνεία της ιταλικής νομοθεσίας από μέρους του Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι τα ποσά του λογαριασμού A6 του Cassa Conguaglio πρέπει να χαρακτηρίζονται ως δημόσιοι πόροι, όχι μόνο διότι αποτελούν ιδιοκτησία του κράτους, αλλά και διότι παραμένουν υπό τον συνεχή του έλεγχο⁽⁸²⁾.

⁽⁷⁶⁾ Βλέπε απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, της 7ης Ιουνίου 1988, στην υπόθεση Ελλάδα κατά Επιτροπής, υπόθεση C-57/86, Συλλογή 1988, μέρος I, σ. 2855, σκέψη 12· *Preussen-Elektra*, ομοίως: προδικαστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, της 20ής Νοεμβρίου 2003, στην υπόθεση *Gemo*, υπόθεση C 126/01 [Συλλογή 2003, μέρος I, σ. 13769, σκέψη 23].

⁽⁷⁷⁾ Απόφασεις *Stardust Marine*, ομοίως: *Pearle*, ομοίως: *Earl Salvat*, ομοίως.

⁽⁷⁸⁾ Η Alcoa ισχυρίζεται ότι, βάσει του τιμολογιακού μηχανισμού που ίσχυε πριν από τη θέσπιση του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005, τη διαχείριση των αναγκαίων πόρων για τη χρηματοδότηση του καθεστώτος είχαν αναλάβει ιδιώτες διανομείς και, συνεπώς, δεν συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις. Μολονότι ο εν λόγω τιμολογιακός μηχανισμός δεν αμφισβητείται στην υπό εξέταση περίπτωση, οι ισχυρισμοί που διατυπώνονται στο εν λόγω σημείο επιτρέπουν στην Επιτροπή να απορρίψει το επιχείρημα της Alcoa. Ο ιδιωτικός χαρακτήρας των διανομικών δεν είναι καθοριστικός από μόνος του για να προσδιοριστεί η φύση των υπό εξέταση πόρων.

⁽⁷⁹⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, της 17ης Ιουλίου 2008, στην υπόθεση *Essent Netwerk Noord* κατά *Aluminium Delfzijl*, υπόθεση C-206/06, μη δημοσιευθείσα ακόμη, σκέψεις 69 και 70.

⁽⁸⁰⁾ Απόφαση της Επιτροπής C(2004) 4333 της 1ης Δεκεμβρίου 2004, υπόθεση N 490/2000 – Ιταλία «λανθάνον κόστος στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας».

⁽⁸¹⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου, της 11ης Φεβρουαρίου 2009, στην υπόθεση T-25/07, *Iride*, μη δημοσιευθείσα ακόμη, σκέψη 39.

⁽⁸²⁾ Ομοίως, σκέψη 28.

- (178) Το συμπέρασμα αυτό αφορά τον λογαριασμό A6 του Cassa Conguaglio, ο οποίος χρηματοδοτεί το λανθάνον κόστος στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Ωστόσο, μπορεί εύλογως να επεκταθεί το εν λόγω συμπέρασμα στον λογαριασμό A4, ο οποίος χρηματοδοτεί το αμφισβητούμενο καθεστώς. Η απόφαση του Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου βασίστηκε στην ανάλυση της νομικής προσωπικότητας του Cassa Conguaglio, και η διαπίστωση της ιδιοκτησίας του κράτους εφαρμόζεται, συνεπώς, σε όλα τα ποσά που διαχειρίζεται. Το ίδιο ισχύει για το συμπέρασμα του Πρωτοδικείου, σύμφωνα με το οποίο το κράτος μπορεί να ελέγχει τους πόρους που διαχειρίζεται το Cassa Conguaglio. Μεταξύ του λογαριασμού A6 και του λογαριασμού A4 δεν υφίσταται καμία διαφορά πέραν του προορισμού των πόρων (για τον A6 καταβολή του λανθάνοντος κόστους και τον A4 των προτιμησιακών καθεστώτων). Τα ποσά που μεταβιβάζονται, συνεπώς, στην Alcoa από τον λογαριασμό A4 χαρακτηρίζονται επίσης ως κρατικοί πόροι.
- (179) Εκτός της χρηματοδότησης του με κρατικούς πόρους, το καθεστώς τιμολόγησης της Alcoa μπορεί επίσης να καταλογισθεί στο κράτος ⁽⁸³⁾, καθώς η νομική βάση του μέτρου συνίσταται σε εθνικές νομοθετικές διατάξεις και αποφάσεις της AEEG που είναι δημόσιος οργανισμός.
- 6.2.4. Επίπτωση στις συναλλαγές και στρέβλωση του ανταγωνισμού
- (180) Όσον αφορά την επίπτωση του μέτρου στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και τη συνεπακόλουθη στρέβλωση του ανταγωνισμού, είναι αναμφίβολο ότι η αγορά αλουμινίου είναι απόλυτα ανοικτή στον ανταγωνισμό. Στις αποφάσεις σχετικά με τις συγκεντρώσεις, η Επιτροπή έχει επανειλημμένα επιβεβαιώσει ότι η γεωγραφική αγορά του πρωτογενούς αλουμινίου είναι η παγκόσμια αγορά ⁽⁸⁴⁾.
- (181) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη (214), η παράταση του υπό εξέταση καθεστώτος τιμολόγησης της Alcoa δεν κοινοποιήθηκε από την Ιταλία. Κατά πάγια νομολογία ⁽⁸⁵⁾, «σε περίπτωση μη κοινοποιηθείσας ενίσχυσης, η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να αποδείξει τις πραγματικές επιπτώσεις της. Πράγματι, αν η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να αποδείξει, με την απόφασή της, τις πραγματικές επιπτώσεις των ήδη χορηγηθεισών ενισχύσεων, τούτο θα είχε ως συνέπεια να ευνοούνται τα κράτη μέλη που χορηγούν ενισχύσεις κατά παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησής, εις βάρος εκείνων που κοινοποιούν τις ενισχύσεις κατά το στάδιο του σχεδιασμού τους».
- (182) Η Επιτροπή οφείλει, συνεπώς, να αποδείξει μόνο τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις ενός μέτρου στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και στον ανταγωνισμό.
- (183) Η Επιτροπή έλαβε υπόψη της τις θέσεις που ανέπτυξαν η Alcoa και η Ιταλία, σύμφωνα με τις οποίες το καθεστώς τιμολόγησης δεν έχει καμία επίπτωση στις συναλλαγές και δεν στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, εφόσον δεν υπάρχουν πραγματικές εμπορικές ροές μεταξύ των κρατών μελών, είναι απίθανο να αναπτυχθούν τέτοιες ροές στο άμεσο μέλλον [βλέπε αιτιολογικές σκέψεις από (86) έως (88)] και, λόγω των χαρακτηριστικών του τομέα του αλουμινίου, το καθεστώς τιμολόγησης δεν ζημιώνει τους ευρωπαίους ανταγωνιστές της Alcoa [βλέπε αιτιολογική σκέψη (89)].
- (184) Υπενθυμίζεται ότι, στην πρακτική λήψης αποφάσεων της Επιτροπής και στη νομολογία του Δικαστηρίου, η απουσία πραγματικών εμπορικών ροών δεν έγινε ποτέ αποδεκτή ως απόδειξη ότι ένα μέτρο ενίσχυσης δεν έχει καμία επίπτωση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές. Πράγματι, κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το είδος της ενίσχυσης μιας επιχείρησης μπορεί να είναι τέτοιο που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό ακόμη και αν η εν λόγω επιχείρηση δεν συμμετέχει άμεσα στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές ... Πράγματι, όταν ένα κράτος μέλος χορηγεί ενίσχυση σε μια επιχείρηση, η εσωτερική παραγωγή μπορεί να διατηρηθεί στο ίδιο επίπεδο ή και να αυξηθεί, με συνέπεια να μειώνονται οι δυνατότητες επιχειρήσεων εγκατεστημένων σε άλλα κράτη μέλη να εξάγουν τα προϊόντα τους προς την αγορά αυτού του κράτους μέλους ⁽⁸⁶⁾.
- (185) Επίσης, ένα πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από μείωση της παραγωγής στην Ευρωπαϊκή Ένωση και από αύξηση των εισαγωγών από τρίτες χώρες, με περιορισμένες ή ανύπαρκτες εμπορικές ροές μεταξύ των κρατών μελών, δεν είναι ασυνήθιστο και θεωρείται μάλλον χαρακτηριστικό των τομέων που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες ή/και δέχονται έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις. Οι εν λόγω τομείς είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι στα μέτρα που θεσπίζουν τα κράτη μέλη για να βελτιώσουν την ανταγωνιστική θέση των εθνικών βιομηχανιών τους.
- (186) Το ότι η χαμηλή παραγωγή πρωτογενούς αλουμινίου στην Ιταλία δεν μπορεί να επηρεάσει τις παγκόσμιες τιμές είναι άνευ σημασίας. Η ύπαρξη μιας τιμής αναφοράς για το αλουμίνιο, η οποία δεν επηρεάζεται εύκολα από τις συνθήκες παραγωγής σε ένα μόνο κράτος μέλος, δεν αποκλείει την ύπαρξη ανταγωνισμού μεταξύ επιχειρήσεων του ΕΟΧ που διαθέτουν τα προϊόντα τους στην παγκόσμια αγορά αλουμινίου. Είναι πιθανό η ενίσχυση των ιταλικών μεταλλουργιών της Alcoa να μην επιτρέπει στην Alcoa να μειώσει την παγκόσμια τιμή του αλουμινίου και να ωθήσει ανταγωνιστές έξω από την αγορά και άλλοι ευρωπαίοι παραγωγοί να μπορούν να παραμένουν ενεργοί εφόσον μπορούν να πωλούν με κέρδος στην παγκόσμια αγορά. Ωστόσο, τα κέρδη που παράγονται από την Alcoa στην Ιταλία χάρη στην προτιμησιακή τιμολόγηση ενισχύουν γενικώς την ανταγωνιστική της θέση. Επί παραδείγματι, τα αποθεματικά κεφαλαίου που συσσωρεύονται, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εξαγορά ανταγωνιστών και την αύξηση του μεριδίου στην αγορά.

⁽⁸³⁾ Βλέπε απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση *Ιταλία κατά Επιτροπής*, υπόθεση C-303/88, Συλλογή 1988, μέρος I, σ. 1433, *Γαλλία κατά Επιτροπής*, υπόθεση C 47/69, Συλλογή 1970, σ. 4393· απόφαση του Πρωτοδικείου, *Deutsche Bahn κατά Επιτροπής*, υπόθεση T-351/02, Συλλογή 2006, μέρος II, σ. 1047.

⁽⁸⁴⁾ Βλέπε για παράδειγμα την απόφαση M.2404 *Elkem/Sara* της 26ης Ιουνίου 2001 και την απόφαση M.1663 *Alcan/Alusuisse* της 14ης Μαρτίου 2000.

⁽⁸⁵⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου, της 14ης Φεβρουαρίου 1990, *Γαλλία κατά Επιτροπής*, υπόθεση C-301/87, Συλλογή 1990, U-307, σκέψεις 32 και 33, απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Απριλίου 1998, *Vlaamse Gewest κατά Επιτροπής*, υπόθεση T-214/95, Συλλογή 1998, II-717, σκέψη 67, απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2000, *Alzetta κατά Επιτροπής* (ομοίως), σκέψη 79.

⁽⁸⁶⁾ Βλέπε απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, της 13ης Ιουλίου 1988, στην υπόθεση *Γαλλία κατά Επιτροπής*, υπόθεση C-102/87, Συλλογή 1988, σ. 04067, σκέψη 19· απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, της 21ης Μαρτίου 1991, στην υπόθεση *Ιταλία κατά Επιτροπής*, υπόθεση C-305/89, Συλλογή 1991, μέρος I, σ. 1603, σκέψη 26.

(187) Το ότι η τιμή που καταβάλλεται από την Alcoa στην Ιταλία είναι υποθετικά ανάλογη της «τυπικής» τιμής ηλεκτρικής ενέργειας που καταβάλλουν τα μεταλλουργεία αλουμινίου στην Ευρώπη δεν μπορεί να θεωρηθεί απόδειξη ότι τα συμφέροντα των άλλων ευρωπαίων παραγωγών δεν απειλούνται από το ιταλικό καθεστώς τιμολόγησης, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της Alcoa. Η νομολογία *Ιταλία κατά Επιτροπής* ⁽⁸⁷⁾ ορίζει με σαφήνεια ότι τα μονομερή μέτρα που έχουν ως στόχο την εξίσωση των όρων ανταγωνισμού σε ένα κράτος μέλος με εκείνους που επικρατούν σε άλλα κράτη μέλη επηρεάζουν τις συναλλαγές (και συνεπώς δεν μπορούν να μην θεωρηθούν ενισχύσεις). Επίσης, ορισμένες από τις συμφωνίες προμήθειας ενέργειας που ισχύουν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες μπορούν να συνεπάγονται κρατικές ενισχύσεις, και η Επιτροπή έχει κινήσει εμπεριστατωμένες έρευνες σε σχέση με διάφορα τέτοια μέτρα ⁽⁸⁸⁾. Μολονότι το υπερασπιστικό αυτό επιχειρήμα δεν χρησιμοποιήθηκε άμεσα ούτε από την Ιταλία ούτε από την Alcoa, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να επαναλάβει τη γνώση από τη νομολογία ⁽⁸⁹⁾ αρχή, σύμφωνα με την οποία η ύπαρξη παράνομων ενισχύσεων σε ορισμένα κράτη μέλη δεν δικαιολογεί τη λήψη ανάλογων μέτρων από άλλο κράτος μέλος.

(188) Το επιχειρήμα της Alcoa, σύμφωνα με το οποίο η παραγωγική ικανότητα που θα έπαυε στην Ιταλία δεν θα μπορούσε να μεταφερθεί αλλού στην ΕΕ/ΕΟΧ, έρχεται σε άμεση αντίφαση με την πρόσφατη απόφαση της Alcoa να κατασκευάσει μεταλλουργείο στην Ισλανδία (η οποία ανήκει στον ΕΟΧ).

(189) Εξάγεται, συνεπώς, το συμπέρασμα ότι το καθεστώς προτιμιακής τιμολόγησης που παρέχεται στην Alcoa είναι ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης σε σχέση με τους ανταγωνιστές στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές. Κατά πάγια νομολογία ⁽⁹⁰⁾, στις εν λόγω συνθήκες πρέπει να θεωρηθεί ότι οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές επηρεάζονται από την ενίσχυση και στρεβλώνεται ο ανταγωνισμός.

6.2.5. Συμπεράσματα σχετικά με την ύπαρξη ενίσχυσης

(190) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς προτιμιακής τιμολόγησης που παρέχεται στην Alcoa δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005 και του διατάγματος του 2004 (στον βαθμό που το ίδιο μέτρο μπορεί να είναι αποτέλεσμα της εφαρμογής του εν λόγω διατάγματος κατά την περίοδο Ιανουαρίου 2006-Ιουνίου 2007) συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και μπορεί να εγκριθεί μόνο εφόσον ισχύει γι' αυτήν κάποια από τις παρεκκλίσεις που προβλέπει η συνθήκη.

⁽⁸⁷⁾ Βλέπε υποσημείωση 65.

⁽⁸⁸⁾ Βλέπε, επί παραδείγματι, τις αποφάσεις της Επιτροπής για κίνηση διαδικασιών όσον αφορά τα βάσει νόμου καθοριζόμενα τιμολόγια στη Γαλλία (υπόθεση C 17/07, απόφαση της Επιτροπής της 13ης Ιουνίου 2007, C/2007/2392, ΕΕ C 164 της 18.7.2007, σ. 9) και στην Ισπανία (υπόθεση C 3/07, απόφαση της Επιτροπής της 24ης Ιανουαρίου 2007, C/2007/123/3, ΕΕ C 43 της 27.2.2007, σ. 9).

⁽⁸⁹⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 6/69 και 11/69, *Επιτροπή κατά Γαλλίας*, Συλλογή 1969, σ. 00523.

⁽⁹⁰⁾ Βλέπε, μεταξύ άλλων, την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου *Philip Morris/Commission*, (υπόθεση C-730/79, Συλλογή 1980, σ. 02671, σκέψη 11) και την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, *Air Liquide Industries/Ville de Seraing et Province de Liège* (συνεκδικασθείσες υποθέσεις C 393/04 και C 41/05, Συλλογή 2006, μέρος I, σ. 05293).

6.3. Χαρακτηρισμός του μέτρου ως νέας και όχι ως υφιστάμενης ενίσχυσης

(191) Στη σκέψη 132, η απόφαση του Δικαστηρίου επιβεβαιώνει κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής ότι το καθεστώς προτιμιακής τιμολόγησης πρέπει να θεωρηθεί νέα ενίσχυση: «εξάγεται το συμπέρασμα ότι το υπό εξέταση μέτρο δεν μπορεί να θεωρηθεί υφιστάμενη ενίσχυση, όχι μόνο γιατί αναφέρεται σε μια περίοδο διαφορετική από εκείνη που εξετάζει η απόφαση *Alumix*, αλλά και γιατί δεν αφορά πλέον την εφαρμογή εκ μέρους της ENEL του καθεστώτος τιμολόγησης που όριζε το διάταγμα του 1995, το οποίο αντιστοιχούσε σε ένα καθεστώς τιμολόγησης της αγοράς, αλλά τη χορήγηση επιστροφής εκ μέρους του Cassa Conguaglio με κρατικούς πόρους, προκειμένου να αντισταθμιστεί η διαφορά μεταξύ της τιμής που εφάρμοζε η ENEL και της τιμής που ορίστηκε με το διάταγμα 1995 και παρατάθηκε από το νομοθετικό διάταγμα του 2005».

(192) Λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά της απόφασης του Δικαστηρίου έχει ασκηθεί αίτηση αναίρεσης (υπόθεση C 194/09), η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρουσιάσει στην εν λόγω υπόθεση πλήρη ανάλυση του ζητήματος υπό το πρίσμα των διατάξεων του άρθρου 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, ο οποίος ορίζει όλες τις υφιστάμενες κατηγορίες ενισχύσεων.

(193) Είναι αδιαμφισβήτητο ότι το υπό εξέταση μέτρο δεν εφαρμόσθηκε πριν από την προσχώρηση της Ιταλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση [περίπτωση i) του εν λόγω άρθρου], δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εγκρίθηκε λόγω μη λήψης απόφασης της Επιτροπής εντός των καθορισμένων διαδικαστικών προθεσμιών [περίπτωση iii)] ούτε μπορεί να θεωρηθεί υφιστάμενη ενίσχυση λόγω παρέλευσης των προθεσμιών παραγραφής [περίπτωση iv)] ⁽⁹¹⁾.

(194) Το άρθρο 1 στοιχείο β) περίπτωση ν) του κανονισμού αριθ. 659/1999 ορίζει ότι «όταν ορισμένα μέτρα μετατρέπονται σε ενισχύσεις λόγω της απελευθέρωσης μιας δραστηριότητας από την κοινοτική νομοθεσία, τα μέτρα αυτά δεν θεωρούνται ως υφιστάμενη ενίσχυση μετά την ταχθείσα ημερομηνία απελευθέρωσης». Στις αποφάσεις κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή δεν βασίζεται στην εν λόγω διάταξη για να συμπεράνει ότι το καθεστώς τιμολόγησης της Alcoa συνιστά νέα ενίσχυση. Ωστόσο, για λόγους πληρότητας, εφόσον ο τομέας της ηλεκτρικής ενέργειας έχει απελευθερωθεί για τους εμπορικούς καταναλωτές μετά την έγκριση του αρχικού καθεστώτος προτιμιακής τιμολόγησης της *Alumix* που δεν συνιστούσε ενίσχυση, η Επιτροπή εξέτασε αν η απελευθέρωση μπορεί να είναι σημαντική όσον αφορά τον χαρακτηρισμό ως υφιστάμενης ή νέας ενίσχυσης. Η Alcoa ισχυρίζεται ότι δεν ισχύει αυτό. Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη της Alcoa ⁽⁹²⁾. Το καθεστώς δεν μετετράπη σε κρατική ενίσχυση λόγω ανοίγματος του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας στον ανταγωνισμό, δεδομένου ότι το κατάλληλο πλαίσιο αναφοράς για την αξιολόγηση της ενίσχυσης προς την Alcoa δεν είναι η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (στην οποία δεν δραστηριοποιείται η Alcoa), αλλά η αγορά πρωτογενούς αλουμινίου. Επίσης, δεν υφίσταται καμία αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απελευθέρωσης του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και της απόφασης χρηματοδότησης του καθεστώτος προτιμιακής τιμολόγησης μέσω υποχρεωτικής εισφοράς.

⁽⁹¹⁾ Σε κάθε περίπτωση, ο εν λόγω χαρακτηρισμός έχει ως μόνο σκοπό τον περιορισμό του χρονικού πλαισίου ανάκτησης των ασυμβίβαστων ενισχύσεων και συνεπώς δεν μπορεί να χρησιμεύσει στην παρούσα φάση αξιολόγησης.

⁽⁹²⁾ Η Επιτροπή δεν οφείλει, συνεπώς, να εξετάσει τα νομικά επιχειρήματα της Alcoa για την τεκμηρίωση του εν λόγω συμπεράσματος, βλέπε αιτιολογικές σκέψεις (95) και (96).

(195) Στις παρατηρήσεις της η Alcoa ισχυρίζεται ότι, ακόμη και αν θεωρηθεί (υποθετικά) ότι το καθεστώς έχει μετατραπεί σε ενίσχυση, η μετατροπή θα οφειλετο σε αλλαγή των συνθηκών της αγοράς ή άλλων εξωτερικών συνθηκών, ήτοι εξαιτίας της εξέλιξης της κοινής αγοράς, πράγμα που θα δικαιολογούσε τον χαρακτηρισμό της υφιστάμενης ενίσχυσης. Η Επιτροπή εξέτασε συνεπώς αν το άρθρο 1 στοιχείο β) περίπτωση ν) πρώτη φράση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 μπορεί να εφαρμοσθεί στην υπό εξέταση περίπτωση. Η εν λόγω διάταξη αναγνωρίζει το καθεστώς υφιστάμενης ενίσχυσης σε μέτρα που «έγιναν ενίσχυση λόγω της εξέλιξης της κοινής αγοράς και χωρίς να μεταβληθούν από το κράτος μέλος».

(196) Η Επιτροπή δεν μπόρεσε να εντοπίσει μια εξέλιξη της κοινής αγοράς που να ανταποκρίνεται στον ορισμό που διατύπωσε το Δικαστήριο⁽⁹³⁾, ήτοι μια «μεταβολή του οικονομικού και νομικού πλαισίου στον οικείο τομέα μέσω της θεώπισης του επίμαχου μέτρου», η οποία θα μπορούσε να μετατρέψει το καθεστώς σε ενίσχυση. Η ίδια η Alcoa δεν μπόρεσε να εντοπίσει την εν λόγω μεταβολή ούτε να αποδείξει την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας με την αλλαγή της φύσης του καθεστώτος. Επίσης, ακόμη και αν θεωρηθεί παρατύπως ότι υπήρξε εξέλιξη της κοινής αγοράς, αυτό δεν θα ήταν σημαντικό σε σχέση με την αξιολόγηση του υπό εξέταση μέτρου, καθώς ο χαρακτηρισμός υφιστάμενης ενίσχυσης από έναν υποθετικό παράγοντα «εξέλιξης της κοινής αγοράς» δεν θα μπορούσε να διαρκέσει πέραν της θέσπισης από ένα κράτος μέλος μιας μετέπειτα ουσιαστικής αλλαγής του μέτρου (έναν μηχανισμό χρηματοδότησης που βασίζεται σε κρατικούς πόρους), λαμβάνοντας επίσης υπόψη το δεύτερο κριτήριο του άρθρου 1 στοιχείο β) περίπτωση ν) πρώτη φράση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999. Εφόσον η υπό εξέταση περίοδος στην παρούσα απόφαση είναι μεταγενέστερη της μεταβολής, η εξέλιξη της κοινής αγοράς δεν μπορεί να έχει σημασία για την αξιολόγηση. Εξίσου άνευ σημασίας θα ήταν ο παράγοντας «εξέλιξη» που επήλθε μετά τη θέσπιση του νέου μηχανισμού χρηματοδότησης, καθώς το μέτρο θα είχε αποτελέσει ήδη κρατική ενίσχυση την εποχή της «εξέλιξης». Το επιχείρημα της Alcoa μπορεί, συνεπώς, να απορριφθεί.

(197) Τέλος, η Επιτροπή εξέτασε αν το καθεστώς Alcoa θα μπορούσε να θεωρηθεί υφιστάμενη ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο β) περίπτωση ii) του κανονισμού 659/1999 σχετικά με «τις συγκεκριμένες ενισχύσεις, δηλαδή τα καθεστώτα ενισχύσεων και τις ατομικές ενισχύσεις που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή ή από το Συμβούλιο». Τα επιχειρήματα της Alcoa και της Ιταλίας βασίζονται στην υποτιθέμενη ισχύ αορίστου χρόνου της απόφασης έγκρισης Alumix, η οποία θα καθιστούσε το καθεστώς Alcoa υφιστάμενη ενίσχυση βάσει της προαναφερθείσας διάταξης.

(198) Η Alcoa και η Ιταλία ισχυρίζονται ότι η απόφαση Alumix δεν ήταν χρονικά περιορισμένη [βλέπε αιτιολογικές σκέψεις (93) και (119) αντιστοίχως]. Στην απόφαση Alumix η Επιτροπή είχε συμπεράνει –χωρίς χρονικό περιορισμό– ότι το καθεστώς Alcoa δεν συνιστούσε ενίσχυση. Επίσης, μόνο η παράταση μιας υφιστάμενης ενίσχυσης θα συνιστούσε νέα ενίσχυση, ενώ αυτό δεν θα ίσχυε για την παράταση ενός μέτρου που δεν συνιστά ενίσχυση. Εάν, συνεπώς, η Επιτροπή άλλαζε τώρα την αξιολόγησή της και κατέληγε στο συμπέ-

ρασμα ότι το μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, το καθεστώς που εφαρμόστηκε έως τώρα στην Alcoa θα έπρεπε σε κάθε περίπτωση να θεωρηθεί «υφιστάμενη ενίσχυση» ή δικαιούμενο «μεταχείρισης υφιστάμενης ενίσχυσης» σύμφωνα με τη νομολογία σχετικά με τα *Κέντρα Συντονισμού με έδρα στο Βέλγιο*⁽⁹⁴⁾ και η ανάκτηση θα έπρεπε να αποκλεισθεί [βλέπε αιτιολογική σκέψη (94)].

6.3.1. Χρονικό πλαίσιο της απόφασης Alumix

(199) Είναι φυσικό μια απόφαση στην οποία η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ένα συγκεκριμένο μέτρο δεν συνιστά κρατική ενίσχυση να υπόκειται σε χρονικό όριο, εφόσον το συμπέρασμα περί μη ύπαρξης ενίσχυσης βασίζεται στο κριτήριο της επιχείρησης σε οικονομία αγοράς και συνεπάγεται αξιολόγηση των προοπτικών της αγοράς η οποία μπορεί να είναι ορθή μόνο σε περιορισμένο χρονικό διάστημα⁽⁹⁵⁾. Ο χρονικός αυτός περιορισμός δεν σημαίνει ότι η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο θα μετατραπεί αναγκαστικά σε ενίσχυση όν παρελθεί η περίοδος που ορίζει η απόφαση.

(200) Η απόφαση Alumix ήταν βασισμένη στο διάταγμα του 1995, το οποίο θέσπιζε το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης για περίοδο δέκα ετών και προέβλεπε ρητά την κατάργησή του μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2005. Στην απόφαση Alumix, η Επιτροπή είχε προβεί σε σύνθετη αξιολόγηση των τιμών και των τάσεων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας για χρονική περίοδο μιας δεκαετίας, όπως συνάγεται από τους πίνακες που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης και καθορίζουν το τιμολόγιο της Alcoa μόνο έως το 2005. Ως εκ της φύσεώς τους, οι εν λόγω τιμές και τάσεις υπόκεινται σε αλλαγές, και η Επιτροπή δεν θα μπορούσε να εκδώσει απόφαση χωρίς χρονικό περιορισμό περί μη ύπαρξης ενίσχυσης για το εν λόγω μέτρο, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη τη σταδιακή απελευθέρωση των αγορών ενέργειας.

(201) Τα συμπεράσματα της απόφασης μπορούν, συνεπώς, να ερμηνευθούν μόνο υπό την έννοια ενός χρονικού περιορισμού έως το 2005. Αυτό αναγνωρίζεται ρητά από το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 105 και 106 της απόφασης που επιβεβαιώνει την απόφαση του 2006 για κίνηση της διαδικασίας⁽⁹⁶⁾.

⁽⁹⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 48.

⁽⁹⁵⁾ Είναι αναγκαίο να γίνει διάκριση ανάμεσα στα γενικά κριτήρια αξιολόγησης που προβλέπει η απόφαση Alumix και στην εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. Βάσει των γενικών κριτηρίων της απόφασης Alumix, σε περίπτωση απουσίας εναλλακτικών διεξόδων της αγοράς και για την αποφυγή της επιδείνωσης μιας κατάστασης πλεονασματικής ικανότητας, ένας λογικός προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας θα μπορούσε να πωλήσει στους «καλύτερους πελάτες» του σε τιμή που να καλύπτει το οριακό κόστος παραγωγής με μια μικρή συνεισφορά στις πάγιες δαπάνες. Τα εν λόγω γενικά κριτήρια διατηρούν την ισχύ τους ανεξαρτήτως χρονικού πλαισίου της απόφασης στην οποία ορίζονται, και η Επιτροπή δεν προτίθεται να τα αμφισβητήσει στην υπό εξέταση υπόθεση.

⁽⁹⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 40. Η σκέψη 105 έχει ως ακολούθως: «είναι πρόδηλο, τόσο από την προσφυγή, στην οποία αναφέρεται ότι η τιμή που κατέβαλαν οι εγκαταστάσεις του προσφεύγοντος ήταν εγκεκριμένη από το νομοθετικό διάταγμα του 1995, όσο και από την ίδια τη διατύπωση του νομοθετικού διατάγματος, ότι η ιδιωτικοποίηση της Alumix απαιτούσε την υποστήριξη της ιταλικής κυβέρνησης... προκειμένου να οριστεί με την ENEL μια προτιμησιακή τιμολόγηση για τις δύο εγκαταστάσεις, κατά προτίμηση μέσω μιας μελλοντικής μακροπρόθεσμης σύμβασης (10 ετών) σε τιμές ανταγωνιστικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο και ότι η μέθοδος των προσαιξήσεων που προέβλεπε η απόφαση CIP 13/92 θα έπαιε να ισχύει μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2005».

⁽⁹³⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις *Βελγίου/Επιτροπής* C-182/03 και C-217/03, Συλλογή 2006, A-0000.

- (202) Κατά τον ίδιο τρόπο θα πρέπει να απορριφθεί ο ισχυρισμός της Ιταλίας σύμφωνα με τον οποίο η απόφαση Alumix ήταν σκοπίμως χρονικά περιορισμένη ως αναγνώριση της ανάγκης ενός μακροπρόθεσμου μέτρου [αιτιολογική σκέψη (119)]. Η παράγραφος της απόφασης Alumix στην οποία βασίζεται η Ιταλία («η αναδιάρθρωση και η επιστροφή στην κερδοφορία των δραστηριοτήτων της Alumix εγγυώνται ότι η ανάπτυξη των δύο αυτών περιοχών δεν θα είναι βραχυπρόθεσμη, αλλά μακροπρόθεσμη»), δεν αναφέρεται στο καθεστώς τιμολόγησης για το οποίο είχε θεωρηθεί ότι δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση, αλλά σε άλλα μέτρα ενίσχυσης της αναδιάρθρωσης υπέρ της Alumix. Επίσης, η εν λόγω παράγραφος επιβεβαιώνει απλώς ότι η συνεχής παρουσία της Alumix θα συμβάλει στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των περιοχών και δεν μπορεί να ερμηνευθεί με τον τρόπο που προτείνει η Ιταλία.
- (203) Εν κατακλείδι, εφόσον η ισχύς της απόφασης Alumix έληγε την 31η Δεκεμβρίου 2005, το καθεστώς τιμολόγησης που ίσχυε από την 1η Ιανουαρίου 2006 δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005 συνιστά νέα ενίσχυση λόγω της αλλαγής στη διάρκεια του μέτρου, σύμφωνα με τη νομολογία *Diputación Foral de Alava* ⁽⁹⁷⁾.
- 6.3.2. «Αλλαγή περιστάσεων» ικανή να επηρεάσει την ισχύ της απόφασης Alumix
- (204) Η Επιτροπή εξέτασε τους ισχυρισμούς της Alcoa σύμφωνα με τους οποίους δεν υπήρξε ποτέ «αλλαγή περιστάσεων» που να θέτει τέλος στην ισχύ της απόφασης Alumix, δεδομένου ότι ούτε η απελευθέρωση της αγοράς ούτε ο ρόλος που ανατέθηκε στο Cassa Conguaglio επηρέασαν την τιμή που καταβάλλει η Alcoa. Εφόσον η εν λόγω τιμή συνέχισε να ανταποκρίνεται στα κριτήρια της απόφασης Alumix, σύμφωνα με την Alcoa, το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι δεν συνιστούσε ενίσχυση διατηρεί πλήρως την ισχύ του [βλέπε αιτιολογική σκέψη (93)].
- (205) Ωστόσο, η εξέταση των γεγονότων αποδεικνύει ότι ο τιμολογιακός μηχανισμός που είχε εγκρίνει η Επιτροπή στην υπόθεση Alumix υπέστη θεμελιώδη μεταβολή, την οποία η Alcoa επιχειρεί να υποβαθμίσει ως απλή διοικητική λεπτομέρεια, ήτοι τη μετάβαση από μια τιμή που εφαρμόζε προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας σε συνθήκες αγοράς με ένα κατ' όνομα τιμολόγιο που είναι το αποτέλεσμα κρατικής επιχορήγησης.
- (206) Δύσκολα η εν λόγω αλλαγή θα μπορούσε να θεωρηθεί «αποκλειστικά τυπικής φύσης» και «ότι δεν αλλοιώνει την ουσία του εγκεκριμένου καθεστώτος», εφόσον ο νέος μηχανισμός χρηματοδότησης έχει μεταβάλει τις οικονομικές προϋποθέσεις στις οποίες βασίστηκε η απόφαση Alumix.
- (207) Αρκεί να αναφερθεί ότι στην υπόθεση Alumix η αξιολόγηση αφορούσε τη συμπεριφορά του προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας ENEL. Η προτιμησιακή τιμολόγηση δεν παρείχε πλεονέκτημα στην Alcoa καθώς, βάσει του κριτηρίου του φορέα σε οικονομία αγοράς, η Επιτροπή θεώρησε ότι ήταν λογικό για την ENEL να πωλεί ηλεκτρική ενέργεια με την εν λόγω τιμή. Ωστόσο, το κριτήριο του φορέα σε οικονομία αγοράς χάνει τη σημασία του σε μια κατάσταση στην οποία το καθεστώς τιμολόγησης δεν παρέχεται πλέον εκουσίως από την ENEL (η οποία εισπράττει την κανονική τιμή), αλλά είναι αποτέλεσμα αντισταθμιστικής εισφοράς εκ μέρους του κράτους. Στο νέο σύστημα η συμπεριφορά του προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας είναι πλέον άνευ σημασίας.
- (208) Επίσης, η θέσπιση από 1ης Ιανουαρίου 2006 ενός μηχανισμού τιμαριθμοποίησης με μέγιστο όριο ετήσιας αύξησης της τιμής της Alcoa το 4 % [βλέπε αιτιολογική σκέψη (49)] συνιστά περαιτέρω ουσιαστική μεταβολή του αρχικού καθεστώτος τιμολόγησης, η οποία δύσκολα μπορεί να θεωρηθεί αντίστοιχη της αγοράς, δεδομένου ότι από το 2005 και έως την οικονομική κρίση που ξέσπασε στα τέλη του 2008, οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας παρουσίασαν συνεχή αύξηση.
- (209) Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της Alcoa, το γεγονός ότι η τιμή που κατέβαλε η Alcoa βάσει του νέου καθεστώτος έως τα τέλη του 2005 είναι ίδια με την τιμή που δεν συνιστούσε ενίσχυση στην απόφαση Alumix δεν μπορεί να δικαιολογήσει το συμπέρασμα ότι το μέτρο δεν μεταβλήθηκε σημαντικά, σύμφωνα με τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Fennelly στην υπόθεση *Ιταλική Δημοκρατία και Sardegna Lines κατά Επιτροπής* ⁽⁹⁸⁾. Εκτιμώντας το τι συνιστά ουσιαστική μεταβολή σε ένα μέτρο ενίσχυσης, ο γενικός εισαγγελέας Fennelly δηλώνει ότι «η εισαγωγή μιας εντελώς νέας μεθόδου για να παρασχεθεί στην πραγματικότητα το ίδιο επίπεδο ενισχύσεως συνιστά προδήλως σημαντική μεταβολή του αρχικού καθεστώτος». Το αμφισβητούμενο καθεστώς είναι, συνεπώς, ένα εντελώς διαφορετικό μέτρο από εκείνο που εξετάσθηκε στην απόφαση Alumix. Τα συμπεράσματα της απόφασης Alumix είναι συνεπώς άνευ σημασίας όσον αφορά την παρούσα υπόθεση και έτσι θα παρέμεναν ακόμη και σε περίπτωση που η απόφαση Alumix δεν ήταν χρονικά περιορισμένη.
- (210) Για τους ίδιους λόγους, η νομολογία σχετικά με τα *Κέντρα συντονισμού με έδρα στο Βέλγιο*, που επικαλείται η Alcoa, δεν αποτελεί έγκυρη βάση για να ζητηθεί η εφαρμογή των ίδιων διαδικαστικών εγγυήσεων που θα ίσχυαν για τις υφιστάμενες ενισχύσεις. Η εν λόγω απόφαση αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή αλλάζει την αξιολόγησή της για ένα καθεστώς ενισχύσεων για το οποίο είχε αποφασίσει προγενέστερα ότι δεν συνιστούσε ενίσχυση. Στη σκέψη 77 της απόφασης, το Δικαστήριο ορίζει την αρχή ότι στις εν λόγω περιπτώσεις η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόζει τη διαδικασία για τον έλεγχο των υφιστάμενων ενισχύσεων. Ωστόσο, η εν λόγω αρχή μπορεί να εφαρμοσθεί μόνο εάν το καθεστώς δεν έχει μεταβληθεί ουσιαστικά. Στην υπό εξέταση περίπτωση, το καθεστώς τιμολόγησης της Alcoa τροποποιήθηκε ουσιαστικά από το κράτος μέλος, όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις από (205) έως (208). Στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή δεν μεταβάλλει, συνεπώς, προηγούμενη αξιολόγησή της για το ίδιο μέτρο, αλλά αξιολογεί ένα διαφορετικό μέτρο.

⁽⁹⁷⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση *Diputación Foral de Alava et al. v Commissione*, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-127/99, T129/99 και T-148/99 [Συλλογή 2002] II-1275, σκέψη 175, παρατεθείσα στη σκέψη 114 της απόφασης του Δικαστηρίου.

⁽⁹⁸⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C 15/98 και C 105/99, *Ιταλία και Sardegna Lines κατά Επιτροπής* του 2000 Συλλογή μέρος I, σ. 8855, σκέψη 74 των προτάσεων.

(211) Οι τροποποιήσεις που περιγράφονται δεν μπορούν να διαχωριστούν από το αρχικό καθεστώς, καθώς επηρεάζουν ουσιαστικά τον μηχανισμό και, συνεπώς, το αμφισβητούμενο καθεστώς τιμολόγησης συνιστά εξολοκλήρου ενίσχυση, σύμφωνα με τη νομολογία *Gibraltar* ⁽⁹⁹⁾.

6.3.3. Συμπεράσματα σχετικά με τον χαρακτηρισμό του καθεστώτος ως νέας ενίσχυσης

(212) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η παράταση του αμφισβητούμενου καθεστώτος Alcoa συνιστά νέα ενίσχυση από 1ης Ιανουαρίου 2006, ήτοι από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου 80/2005.

6.4. Νομιμότητα της ενίσχυσης

(213) Σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα μέτρα θέσπισης ή τροποποίησης ενισχύσεων και δεν μπορούν να εφαρμόσουν τα εν λόγω μέτρα πριν από τη λήψη τελικής απόφασης.

(214) Εφόσον η Ιταλία δεν κοινοποίησε το άρθρο 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005, η ενίσχυση κρίνεται παράνομη.

6.5. Συμβιβάσιμο της ενίσχυσης

(215) Κατά παρέκκλιση από τη γενική απαγόρευση κρατικών ενισχύσεων που θεσπίζεται με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, η ενίσχυση μπορεί να κηρυχθεί συμβατή εάν υπάγεται σε κάποια από τις εξαιρέσεις που απαριθμούνται στη συνθήκη.

(216) Η κρατική ενίσχυση που παρασχέθηκε στην Alcoa βάσει του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005 μπορεί να χαρακτηριστεί ως λειτουργική ενίσχυση η οποία είναι καταρχήν ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Στην υπόθεση *Ιταλία κατά Επιτροπής* ⁽¹⁰⁰⁾, η Επιτροπή όρισε ότι «η υπό κρίση ενίσχυση, που χορηγείται χωρίς ειδικές προϋποθέσεις και μόνο βάσει των χρησιμοποιούμενων ποσοτήτων, πρέπει να θεωρηθεί ως ενίσχυση υπέρ της λειτουργίας των οικείων επιχειρήσεων και, ως εκ τούτου, αλλοιώνει τους όρους του εμπορίου σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον».

(217) Επίσης, στην υπόθεση *Siemens κατά Επιτροπής* ⁽¹⁰¹⁾, το Πρωτοδικείο είχε επιβεβαιώσει την αρχή σύμφωνα με την οποία «οι ενισχύσεις που αποβλέπουν στο να απαλλάξουν μια επιχείρηση από τις δαπάνες στις οποίες θα έπρεπε η ίδια να υποβληθεί στο πλαίσιο της τρέχουσας διαχείρισης των συνήθων δραστηριοτήτων της δεν εμπίπτουν καταρχήν στο πεδίο εφαρμογής του προμνησθέντος άρθρου 92 παράγραφος 3 [μετέπειτα άρθρο 87 παράγραφος 3] [...] Κατά τη νομολογία, οι ενισχύσεις αυτές νοθεύουν, καταρχήν, τους όρους του ανταγωνισμού στους τομείς στους οποίους χορηγούνται, χωρίς ωστόσο να καθιστούν, ως εκ της φύσεώς

τους, δυνατή την επίτευξη ενός από τους στόχους που καθορίζουν οι προμνησθείσες εξαιρετικές διατάξεις».

(218) Υπάρχουν, ωστόσο, σαφώς καθορισμένες καταστάσεις στις οποίες επιτρέπεται η χορήγηση λειτουργικών ενισχύσεων. Ειδικότερα, λειτουργικές ενισχύσεις με περιβαλλοντικούς στόχους μπορούν να χορηγηθούν βάσει του κοινοτικού πλαισίου σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ⁽¹⁰²⁾. Κατ' εξαίρεση, λειτουργική ενίσχυση μπορεί επίσης να χορηγηθεί ως περιφερειακή ενίσχυση σε περιοχές επιλέξιμες για ενίσχυση. Η Επιτροπή εξέτασε αν το καθεστώς Alcoa μπορούσε να ενταχθεί σε μία από τις προαναφερθείσες περιπτώσεις.

(219) Όσον αφορά τη δυνατότητα έγκρισης του καθεστώτος τιμολόγησης ως περιβαλλοντικής ενίσχυσης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η εν λόγω δυνατότητα αποκλείεται, εφόσον το υπό εξέταση καθεστώς δεν έχει περιβαλλοντικούς στόχους.

6.5.1. Συμβιβάσιμο με τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα (Σαρδηνία)

(220) Κατ' εξαίρεση, λειτουργική ενίσχυση μπορεί να δοθεί σε περιοχές επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει της παρέκκλισης του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ. Καθ' όλη την υπό εξέταση περίοδο, η περιφέρεια του Βένετο, όπου βρίσκεται το μεταλλουργείο της Fusina, δεν ήταν επιλέξιμη για ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ. Ωστόσο, η περιφέρεια της Σαρδηνίας ήταν επιλέξιμη έως τα τέλη του 2006. Η Επιτροπή εξέτασε συνεπώς αν η προτιμησιακή τιμολόγηση υπέρ του μεταλλουργείου του Portovesme μπορούσε να εγκριθεί έως την εν λόγω ημερομηνία βάσει των κατευθυντήριων γραμμών περιφερειακού χαρακτήρα του 1998 ⁽¹⁰³⁾.

(221) Σύμφωνα με το σημείο 4.15 των κατευθυντήριων γραμμών περιφερειακού χαρακτήρα, οι λειτουργικές ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται κατ' εξαίρεση, αρκεί i) να αιτιολογούνται από τη συνεισφορά τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και από τη φύση τους και ii) το ύψος τους να είναι ανάλογο των μειονεκτημάτων που προτιθενται να αντισταθμίσουν. Το κράτος μέλος οφείλει να αποδείξει την ύπαρξη των μειονεκτημάτων και να προσδιορίσει τη σημασία τους. Σύμφωνα με το σημείο 4.17 των κατευθυντήριων γραμμών περιφερειακού χαρακτήρα, οι λειτουργικές ενισχύσεις πρέπει να περιορίζονται χρονικά και να είναι φθίνουσες.

(222) Η Ιταλία ισχυρίζεται ότι [βλέπε αιτιολογική σκέψη (125)] η διατήρηση του προβλήματος του υψηλού κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας για την παραγωγή αλουμινίου στη Σαρδηνία και στο Βένετο, το οποίο αναγνωρίζεται στην απόφαση *Alumix*, μπορεί να δικαιολογήσει την παράταση του καθεστώτος.

(223) Η απόφαση *Alumix* δεν ενέκρινε το καθεστώς για την περίοδο 1996-2005 ως περιφερειακή ενίσχυση, αλλά είχε συμπεράνει ότι δεν συνιστούσε ενίσχυση. Δεν είναι, συνεπώς, βάσιμο το επιχειρήμα βάσει του οποίου στην απόφαση *Alumix* η Επιτροπή αναγνώρισε ότι η χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης ήταν δικαιολογημένη για περιφερειακούς λόγους.

⁽⁹⁹⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου, της 30ής Απριλίου 2002, στην υπόθεση *κυβέρνηση του Γιβραλτάρ κατά Επιτροπής*, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-195/01 και T-207/01, Συλλογή 2002, II-2309, σκέψη 111: «Μόνο στην περίπτωση που η τροποποίηση επηρεάζει την ίδια την ουσία του αρχικού καθεστώτος μεταβάλλεται το καθεστώς αυτό σε νέο καθεστώς ενισχύσεων. Όμως, δεν μπορεί να γίνει λόγος για τέτοια ουσιαστική τροποποίηση όταν το νέο στοιχείο μπορεί σαφώς να αποσπαστεί από το αρχικό καθεστώς».

⁽¹⁰⁰⁾ Βλέπε απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 6ης Νοεμβρίου 1990 στην υπόθεση *Ιταλία κατά Επιτροπής*, υπόθεση C-86/89, Συλλογή 1990 I-3891, Γαλλία κατά Επιτροπής, υπόθεση C 301/87, Συλλογή 1990, σκέψη 50.

⁽¹⁰¹⁾ Βλέπε απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουνίου 1995 στην υπόθεση *Siemens κατά Επιτροπής*, υπόθεση T-459/93, Συλλογή 1995, μέρος II, σ. 1675, σκέψη 48.

⁽¹⁰²⁾ ΕΕ C 37 της 3.2.2001, σ. 3 και ΕΕ C 82 της 1.4.2008, σ. 1.

⁽¹⁰³⁾ Βλέπε υποσημείωση 34.

- (224) Σύμφωνα με το σημείο 2 των κατευθυντήριων γραμμών περιφερειακού χαρακτήρα, «μια ατομική ad hoc πληρωμή ενίσχυσης που πραγματοποιήθηκε προς μια ατομική επιχείρηση, ή ενισχύσεις που περιορίζονται σε ένα μόνο τομέα δραστηριότητας, μπορούν να έχουν σημαντική επίπτωση στον ανταγωνισμό της σχετικής αγοράς, ενώ τα αποτελέσματά τους στην περιφερειακή ανάπτυξη είναι πιθανόν να είναι πολύ περιορισμένα. [...] Κατά συνέπεια, οι εν λόγω παρεκκλίσεις δεν χορηγούνται καταρχήν παρά μόνον υπέρ πολυτομεακών και ανοικτών καθεστώτων, σε δεδομένη περιοχή και στο σύνολο των επιχειρήσεων των καλυπτόμενων τομέων». Ένα καθεστώς τιμολόγησης για την ηλεκτρική ενέργεια που χορηγείται επιλεκτικά σε ατομικές επιχειρήσεις του μεταλλουργικού τομέα προφανώς δεν ανταποκρίνεται στο πνεύμα των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα που πρέπει να είναι πολυτομεακές. Ωστόσο, εφόσον δεν υφίσταται καμία απόλυτη απαγόρευση των ad hoc ενισχύσεων, η Επιτροπή εξέτασε αν εξαιρετικές περιστάσεις θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν τη χορήγηση του καθεστώτος.
- (225) Η Επιτροπή εξέτασε ειδικότερα τις ελλείψεις του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία, όπως περιγράφονται από την Ιταλία και την Alcoa.
- 6.5.1.1. Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Σαρδηνίας στο ιταλικό πλαίσιο
- (226) Η ιταλική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας παρουσιάζει γενικώς υψηλή συγκέντρωση, αν και σε μικρότερο βαθμό στην περιοχή του Βορρά. Ο φορέας με τη δεσπόζουσα θέση σε όλες τις περιοχές είναι η πρώην μονοπωλιακή ENEL, με εξαίρεση τη Σαρδηνία όπου κατέχει το δυσπώλιο με την E.ON. Η ENEL διαθέτει σημαντική ισχύ στην αγορά, την οποία, σύμφωνα με την ιταλική αρχή ανταγωνισμού, καταχράστηκε την περίοδο 2004-2005. Οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ιταλία είναι γενικώς υψηλές, λόγω μιας παραγωγής που βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε ορυκτά καύσιμα (κυρίως αέριο), της απουσίας πυρηνικής παραγωγής και της συμφόρησης στις συνδέσεις προς την υπόλοιπη Ευρώπη.
- (227) Στη Σαρδηνία, η οποία αντιπροσωπεύει το 4,1 % της εγκατεστημένης ισχύος στην Ιταλία⁽¹⁰⁴⁾ η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται κυρίως σε θερμοηλεκτρικούς σταθμούς με ορυκτά καύσιμα (άνθρακα, πετρέλαιο, αέριο διυλιστηρίων). Το νησί δεν διαθέτει υποδομή διανομής φυσικού αερίου.
- (228) Η Σαρδηνία παρουσιάζει κατάσταση πλεονάζουσας ικανότητας παραγωγής, κυρίως στον τομέα υψηλού κόστους (σταθμοί τροφοδοτούμενοι με πετρέλαιο) εξαιτίας των κυβερνητικών σχεδίων για συγκέντρωση της βαριάς ιταλικής βιομηχανίας στο νησί, τα οποία δεν υλοποιήθηκαν ποτέ. Αυτό οδήγησε σε υπερεπενδύσεις εκ μέρους της ENEL σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Εκτός του υψηλότερου κατασκευαστικού κόστους τους, από τεχνική άποψη οι εν λόγω σταθμοί θα θεωρούνται σύντομα απαρχαιωμένοι. Οι εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας από τη Σαρδηνία προς την ηπειρωτική Ιταλία περιορίζονται επίσης από την ανεπαρκή ικανότητα διασύνδεσης⁽¹⁰⁵⁾, η οποία παρουσιάζει συμφόρηση.
- (229) Δύο εταιρείες ηλεκτρικής ενέργειας, η ENEL και η E.ON, κατέχουν από κοινού μερίδιο αγοράς που φτάνει το 95 % των προμηθειών ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία (περίπου 58 % η E.ON και 42 % η ENEL). Σύμφωνα με την έρευνα σχετικά με την κατάσταση του ανταγωνισμού στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας⁽¹⁰⁶⁾, από άποψη ανταγωνιστικότητας η Σαρδηνία μπορεί να θεωρηθεί δυσπώλιο συλλογικής δεσπόζουσας θέσης. Η συγκέντρωση της αγοράς είναι υψηλή, μολονότι δεν είναι η υψηλότερη της Ιταλίας⁽¹⁰⁷⁾. Εφόσον ασκούν τον έλεγχο ουσιαστικά σε όλες τις εγκαταστάσεις mid-merit και αιχμής, οι E.ON και ENEL καθορίζουν την τιμή ουσιαστικά για όλες τις ώρες. Ωστόσο, η κατάσταση στη Σαρδηνία φαίνεται να είναι λιγότερο κρίσιμη από εκείνη της Νότιας Ιταλίας⁽¹⁰⁸⁾ όπου η ENEL καθορίζει την τιμή όλες τις ώρες.
- (230) Οι τιμές χονδρικής της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ιταλία είναι από τις υψηλότερες στην Ευρώπη⁽¹⁰⁹⁾, ενώ οι τιμές στη Σαρδηνία είναι από τις υψηλότερες στην Ιταλία. Το 2007 η μέση εθνική τιμή (PUN) ήταν 70,99 ευρώ/MW/h, ενώ η μέση τιμή στη ζώνη Σαρδηνίας ήταν 75 ευρώ/MW/h, έναντι των 80 ευρώ/MW/h το 2006⁽¹¹⁰⁾. Το 2008 και το 2009 συνεχίστηκαν οι ανοδικές τάσεις της μέσης τιμής στη ζώνη της Σαρδηνίας. Στο πρώτο εξάμηνο του 2009 η Σαρδηνία σταθεροποιήθηκε πάνω από τον εθνικό μέσο όρο (με μέση τιμή 106,60 ευρώ/MW/h σε σχέση με το PUN των 60,50 ευρώ/MW/h). Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τις διμερείς συμβάσεις στη Σαρδηνία, εφόσον τα εν λόγω στοιχεία δεν δημοσιοποιούνται και η Ιταλία δεν θύλησε να τα αποκαλύψει [βλέπε ανωτέρω αιτιολογική σκέψη (63)].
- (231) Εν κατακλείδι, η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία παρουσιάζει σειρά προβλημάτων (ορισμένα εκ των οποίων είναι, ωστόσο, τα ίδια με αυτά στην υπόλοιπη Ιταλία), τα οποία μπορούν να συνοψισθούν ως εξής: υψηλές τιμές, υψηλός βαθμός συγκέντρωσης στην αγορά, ισχύς στην αγορά των φορέων με δεσπόζουσα θέση, πλεονάζουσα ικανότητα παραγωγής στον τομέα υψηλού κόστους, σχετική ανεπάρκεια των σταθμών παραγωγής που δεν είναι πλέον τεχνολογικά προηγμένες, απουσία πρόσβασης στην υποδομή φυσικού αερίου, έλλειψη διασύνδεσης.
- 6.5.1.2. Συμβολή στην περιφερειακή ανάπτυξη
- (232) Το πρώτο ζήτημα προς διασαφήνιση είναι αν τα εν λόγω προβλήματα επηρεάζουν σοβαρά την οικονομική ανάπτυξη της Σαρδηνίας. Οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας είναι υψηλές στο νησί και η διασύνδεση περιορισμένη. Στην υπόθεση C 34/02⁽¹¹¹⁾ η Επιτροπή δεν έκανε δεκτό το ότι η απουσία ενεργειακής διασύνδεσης αποτελεί μειονέκτημα για την ανάπτυξη των MME.

⁽¹⁰⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση στη σ. 43.

⁽¹⁰⁷⁾ Ο δείκτης HHI στη Σαρδηνία κυμαίνεται από 3 000 έως 3 500. Στις νότιες περιοχές, ωστόσο, ο HHI είναι υψηλότερος.

⁽¹⁰⁸⁾ Στη Σαρδηνία η E.ON μπορεί να καθορίσει την τιμή για το 67 % των ωρών και η ENEL για το 29 %. Εάν ληφθούν υπόψη και οι όμορες ζώνες, η ENEL καθορίζει την τιμή στην ευρύτερη ζώνη Νότου-Σαρδηνίας για το 63 % των ωρών. Ωστόσο, στην ευρύτερη ζώνη του Νότου η ENEL καθορίζει την τιμή για το 100 % των ωρών.

⁽¹⁰⁹⁾ Επί παραδείγματι, το 2007 η μέση τιμή χονδρικής στην Ιταλία (για τιμή ενέργειας baseload στην αγορά της προηγούμενης ημέρας) στο IPEX (το ιταλικό χρηματιστήριο ηλεκτρικής ενέργειας) ήταν 70,99 ευρώ/MW/h αντί 37,97 ευρώ στο γερμανικό χρηματιστήριο EEX και 40,78 στο γαλλικό χρηματιστήριο Powernext.

⁽¹¹⁰⁾ Έκθεση της AEEG για το 2008, βάσει των στοιχείων που παρέχει ο διαχειριστής της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (GME).

⁽¹¹¹⁾ Βλέπε υποσημείωση 38.

⁽¹⁰⁴⁾ Πηγή: Έρευνα σχετικά με την κατάσταση της απελευθέρωσης των τομέων της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου, Μάιος 2005.

⁽¹⁰⁵⁾ Η Σαρδηνία συνδέεται σήμερα με την ηπειρωτική Ιταλία μέσω διασύνδεσης των 270 MWh. (SACOI).

(233) Αν και οι ΜΜΕ επηρεάζονται λιγότερο από τις υψηλές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας σε σχέση με τις μεγάλες βιομηχανίες υψηλής ενεργειακής έντασης, τα συμφέροντα ενός μόνο τομέα δεν μπορούν αυτομάτως να ταυτισθούν με τα συμφέροντα μιας περιοχής. Με άλλα λόγια, οι λειτουργικές ενισχύσεις σε μια επιλέξιμη περιφέρεια δεν μπορούν να εγκριθούν λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένας τομέας, αλλά θα πρέπει να αποδειχθεί ότι συμβάλλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη σε διαρκή βάση. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το περιφερειακό μειονέκτημα από την κατάσταση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία, δεν αποδείχθηκε επαρκώς από την Ιταλία.

(234) Ακόμη όμως και αν υποτεθεί η ύπαρξη περιφερειακού μειονεκτημάτων, θα πρέπει να ικανοποιούνται τα κριτήρια των κατευθυντήριων γραμμών περιφερειακού χαρακτήρα. Η ενίσχυση θα πρέπει να συμβάλλει κατά τρόπο διαρκή στην περιφερειακή ανάπτυξη και να είναι ανάλογη των μειονεκτημάτων που καλείται να αντισταθμίσει.

(235) Στην υπό εξέταση περίπτωση, δεν είναι πιθανό η εν λόγω λειτουργική ενίσχυση να παρέχει διαρκή συμβολή στην περιφερειακή ανάπτυξη. Ακόμη και σε περίπτωση που η διατήρηση στο νησί του μεταλλουργείου αλουμινίου της Alcoa (ή των άλλων δικαιούχων των καθεστώτων προτιμησιακής τιμολόγησης) συμβάλλει στην απασχόληση και στη διατήρηση μιας βιομηχανικής βάσης στο νησί, τα εν λόγω αποτελέσματα δεν θα ήταν διαρκή. Η ίδια η Alcoa ισχυρίζεται ότι η κατάργηση του καθεστώτος θα είχε ως συνέπεια το άμεσο κλείσιμο του μεταλλουργείου στο Portovesme. Οι ιταλικές αρχές παρουσιάζουν το καθεστώς ως προσωρινό μέτρο που θα διαρκέσει έως την ολοκλήρωση το 2010 των έργων υποδομών που συνδέονται με την παραγωγή ενέργειας και τη διασύνδεση (ο αγωγός αερίου GALSI και το υποθαλάσσιο καλώδιο SAPEI) που βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης. Θα πρέπει να καθοριστεί αν οι εν λόγω εξελίξεις στις υποδομές είναι ικανές να ρυθμίσουν τις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδα συμβατά με τις ανάγκες των παραγωγών αλουμινίου. Η Επιτροπή θεωρεί ότι με τις νέες υποδομές η Σαρδηνία θα είναι σε θέση να παράγει και να διαθέτει ηλεκτρική ενέργεια στην ίδια περίπου τιμή με την ηπειρωτική Ιταλία, καταργώντας έτσι την περιφερειακή ανισότητα. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν κατανοεί πώς τα εν λόγω προγράμματα μπορούν να μειώσουν κατά το ήμισυ τις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας για να φτάσουν στα 30 ευρώ/MWh που, σύμφωνα με την Alcoa, είναι απαραίτητα για να είναι αποδοτικό το μεταλλουργείο.

(236) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η ύπαρξη κρατικής εισφοράς με σκοπό τη μείωση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας για τους μεγάλους καταναλωτές δεν ενθαρρύνει τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας να μειώσουν τις τιμές για να αποφύγουν την απώλεια των μεγαλύτερων πελατών, ενώ παράλληλα εμποδίζει την υποβάθμιση των δομών του κόστους. Η επιχορήγηση ενισχύει αντιθέτως το κίνητρο για τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας να εκμεταλλεύονται την ισχύ τους στην αγορά. Συνεπώς, ακόμη και αν αληθώς ότι, λόγω της πλεονάζουσας ικανότητας παραγωγής, η Alcoa θα ήταν σε θέση να πετύχει ανταγωνιστική τιμή, αν δεν διέθεταν ισχύ στην αγορά οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας [οι οποίοι μπορούν να έχουν συμφέρον να διατηρήσουν υψηλές τις τιμές, βλ. αιτιολογικές σκέψεις (121)

και (99) αντιστοίχως], η Επιτροπή θεωρεί ότι το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης δεν θα ήταν το πρόσφορο μέσο για τον περιορισμό αυτής της ισχύος.

(237) Παρεμπιπτόντως, πρέπει να επισημανθεί ότι η απόφαση Alu-mix είχε βασιστεί στην αντίθετη υπόθεση, ήτοι στο ότι οι μεγάλοι πελάτες όπως η Alcoa διέθεταν ισχύ στην αγορά, υπό μορφή υψηλής διαπραγματευτικής δύναμης έναντι της ENEL και, συνεπώς, εάν η ENEL ήταν ιδιωτική εταιρεία, θα έπρεπε να πωλήσει σε κατώτερη τιμή.

6.5.1.3. Αναλογικότητα

(238) Η επιχορήγηση που χορηγείται στην Alcoa είναι πολύ υψηλότερη από οποιαδήποτε διαφορά μπορεί να υπάρξει μεταξύ των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας στην ηπειρωτική Ιταλία και στη Σαρδηνία για την ίδια κατηγορία πελατών. Η τιμή δεν είναι, συνεπώς, ανάλογη των περιφερειακών μειονεκτημάτων που υποτίθεται ότι επιχειρεί να αντισταθμίσει.

6.5.1.4. Φθίνων χαρακτήρας

(239) Η λειτουργική ενίσχυση περιφερειακού χαρακτήρα πρέπει να είναι φθίνουσα (βλ. σημείο 4.17 των κατευθυντήριων γραμμών περιφερειακού χαρακτήρα). Σύμφωνα με τον μηχανισμό τιμαριθμοποίησης που θεσπίζει το άρθρο 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005, όπως ερμηνεύεται από την AEEG [βλ. αιτιολογικές σκέψεις (49) και (50)] η τιμή αυξάνεται ετησίως κατά ένα ποσοστό που αντικατοπτρίζει τις τάσεις των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά η αύξηση δεν μπορεί να υπερβεί το 4 %. Η εν λόγω τιμή είναι φθίνουσα μόνο όταν οι μέσες τιμές στην Ευρωπαϊκή Ένωση μειώνονται σε απόλυτες τιμές (δεδομένου ότι η τιμή της Alcoa δεν μπορεί να μειωθεί, αλλά μόνο να αυξηθεί). Σε κάθε άλλη περίπτωση, η τιμή είναι προοδευτική και παρέχει ένα αυξανόμενο πλεονέκτημα στην Alcoa⁽¹¹²⁾. Ουσιαστικά, σε ένα πλαίσιο τιμών με ταχεία άνοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η ενίσχυση υπέρ της Alcoa συνέχισε να αυξάνεται σε πραγματικές τιμές από τότε που θεσπίστηκε η εν λόγω τιμή.

6.5.1.5. Συμπεράσματα σχετικά με το συμβιβασμό του μέτρου ως ενίσχυσης περιφερειακού χαρακτήρα για τη Σαρδηνία

(240) Κατόπιν τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η παράταση του εν λόγω καθεστώτος προτιμησιακής τιμολόγησης δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβιβασίμη ως ενίσχυση περιφερειακού χαρακτήρα σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές περιφερειακού χαρακτήρα του 1998. Εφόσον η Σαρδηνία δεν είναι πλέον περιφέρεια με καθεστώς ενίσχυσης υπό την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) για την περίοδο 2007-2013, δεν είναι αναγκαίο να εξετασθεί το συμβιβασίμο της ενίσχυσης ως προς τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα της περιόδου 2007-2013.

⁽¹¹²⁾ Ακόμη και αν υποτεθεί ότι οι μέσες τιμές στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυξάνονται λιγότερο από 4 %, το πλεονέκτημα για την Alcoa θα αυξάνεται σε κάθε περίπτωση σε απόλυτες τιμές. Επί παραδείγματι, εάν η τιμή της Alcoa ήταν 30 ευρώ και η μέση τιμή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη 60 ευρώ (πλεονέκτημα: 30 ευρώ) μια αύξηση του 3 % θα σήμαινε για την Alcoa τιμή 30,9 με μέση ευρωπαϊκή τιμή 61,8 ευρώ (νέο πλεονέκτημα: 30,9 ευρώ).

6.5.2. Άλλες εκτιμήσεις σχετικά με το συμβιβάσιμο (Βένετο και Σαρδηνία)

- (241) Η Ιταλία και η Alcoa υποστήριξαν ότι σκοπός του καθεστώτος Alcoa είναι να αντισταθμίσει τις αδυναμίες των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας που δεν έχουν επιτρέψει ακόμη ανταγωνιστικές τιμές. Οι υψηλές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας υποτίθεται πως αποτελούν απειλή για την ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών υψηλής ενεργειακής έντασης, όπως της βιομηχανίας πρωτογενούς αλουμινίου. Προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι η ενίσχυση θα εμποδίζει τη μετεγκατάσταση της εταιρείας εκτός Ευρώπης. Η ενίσχυση θα είχε ως αποτέλεσμα την παροχή κινητήρου, καθώς, σε αντίθετη περίπτωση, ήτοι απουσίας της ενίσχυσης, η εταιρεία θα έκλεινε τα μεταλλουργεία της Σαρδηνίας και του Βένετο.
- (242) Όσον αφορά τους εν λόγω ισχυρισμούς μπορούν να πραγματοποιηθούν οι ακόλουθες γενικές εκτιμήσεις. Η ατελής λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας δεν μπορεί να θεωρηθεί, υπό τη στενή έννοια, αποτυχία της αγοράς, καθώς η έννοια αυτή σημαίνει αδυναμία μιας ανταγωνιστικής αγοράς να παράγει, μόνη της, άριστα αποτελέσματα σε κοινωνικό επίπεδο, ενώ το πρόβλημα στην υπό εξέταση περίπτωση είναι ότι οι αγορές δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστικές. Η λύση μπορεί να είναι μόνο περισσότερος –και όχι λιγότερος– ανταγωνισμός, ήτοι η δημιουργία μιας πραγματικά ολοκληρωμένης αγοράς ενέργειας. Η θέσπιση καθεστώτος τιμολόγησης από ένα κράτος παράγει συνήθως το αντίθετο αποτέλεσμα, ήτοι δημιουργεί φραγμούς και απαγορεύει την πρόσβαση νέων φορέων στην αγορά, εμποδίζοντας έτσι την ολοκλήρωσή της. Η Επιτροπή θεωρεί, συνεπώς, ότι η λειτουργική ενίσχυση που παρέχεται υπό τη μορφή τεχνητών χαμηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας δεν είναι το κατάλληλο μέσο για την αντιμετώπιση των ατελειών των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας.
- (243) Θα πρέπει να επισημανθεί επίσης ότι τα συχνά αναφερόμενα συμπεράσματα εξειδικευμένων οργάνων, όπως η ομάδα υψηλού επιπέδου για την ενέργεια, την ανταγωνιστικότητα και το περιβάλλον [αιτιολογικές σκέψεις (78) και (124)] δεν προτείνουν τη χορήγηση ειδικών κρατικών ενισχύσεων για την επίλυση των προβλημάτων ανταγωνιστικότητας που οφείλονται στις υψηλές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά υπερασπίζονται την ανάγκη πλήρους τήρησης των διατάξεων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις⁽¹¹³⁾.
- (244) Η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για τους εν λόγω ισχυρισμούς που επιχειρούν να συνδέσουν τα μέτρα ενίσχυσης με τον στόχο της παρεμπόδισης της μετεγκατάστασης βιομηχα-

νών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης στην απόφαση για την υπόθεση *Terna*⁽¹¹⁴⁾ και, για τους ίδιους λόγους, δεν είναι αναγκαία μια πιο εμπεριστατωμένη ανάλυση στην παρούσα απόφαση.

- (245) Στο σημερινό πλαίσιο των χαμηλών τιμών του αλουμινίου στις παγκόσμιες αγορές (εξαιτίας της πτώσης της ζήτησης λόγω της οικονομικής κρίσης) τα ιταλικά μεταλλουργεία της Alcoa ενδέχεται να μην είναι κερδοφόρα ή να παράγουν σημειώνοντας απώλειες, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, χωρίς το καθεστώς προτιμιακής τιμολόγησης. Το κλείσιμό τους δεν μπορεί να αποκλεισθεί, αν και άλλοι παράγοντες μπορούν να επηρεάσουν μια τέτοια απόφαση, για παράδειγμα, το κοινωνικό και περιβαλλοντικό κόστος ενός κλεισίματος ή το αναγκαίο κόστος και ο χρόνος για τη δημιουργία νέας ικανότητας που θα ήταν ενδεχομένως αναγκαία για να αποφευχθεί η απώλεια μεριδίων της αγοράς.

6.5.3. Η πρόταση του Virtual Power Plant (Σαρδηνία)

- (246) Με την επιστολή της 19ης Ιανουαρίου 2007 (εφεξής: «επιστολή του 2007») οι υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής διερεύνησαν την ιδέα ενός μεταβατικού μέτρου σταδιακής μείωσης της προτιμιακής τιμολόγησης στη Σαρδηνία, λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση της αγοράς στη Σαρδηνία, εξαιτίας της απομόνωσής της, των περιορισμένων ικανοτήτων διασύνδεσης με την ηπειρωτική Ιταλία και των δυσμενών συνθηκών ανταγωνισμού, θα μπορούσε να δικαιολογήσει την, κατ' εξαίρεση, έγκριση λειτουργικής ενίσχυσης υπό μορφή καθεστώτος προτιμιακής τιμολόγησης για μια μεταβατική περίοδο (περίοδος phasing-out) περίπου δύο ετών⁽¹¹⁵⁾, με αντάλλαγμα τη θέσπιση μέτρων με σκοπό την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά της Σαρδηνίας μέσω της εκπόνησης ενός Virtual Power Plant ή VPP⁽¹¹⁶⁾. Η επιστολή απέκλειε ρητά τις εγκαταστάσεις του Βένετο⁽¹¹⁷⁾.
- (247) Η επιστολή του 2007 ανέφερε ότι ένα κατάλληλο VPP θα έπρεπε να προβλέπει την εκχώρηση εικονικής παραγωγικής ικανότητας σε τρίτους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, να καλύπτει περίπου το 25 % της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία και να έχει διάρκεια τουλάχιστον πέντε ετών. Η επιστολή επεσήμανε επίσης ότι η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού και των ιταλικών αρχών θα μπορούσε να ξεκινήσει σύντομα για την εκπόνηση των μεθόδων του VPP.

⁽¹¹⁴⁾ Απόφαση της Επιτροπής της 20ής Νοεμβρίου 2007 σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 36/A/06 που έδωσε σε εφαρμογή η Ιταλία υπέρ των εταιρειών ThyssenKrupp, Cementir και Nuova Terni Industrie Chimiche, παράγραφοι 144 και 145.

⁽¹¹⁵⁾ Η επιστολή ανέφερε: «Θέλουμε να υπογραμμίσουμε την ανάγκη να γίνει σαφώς κατανοητό ότι η σταδιακή απόσυρση θα πρέπει να είναι στενά συνδεδεμένη με τον αναγκαίο χρόνο για την επίτευξη των αποτελεσμάτων του VPP (ο οποίος εκτιμάται σε δύο περίπου έτη) και ότι θα υπόκειται στην αρχή της μοναδικής ενίσχυσης».

⁽¹¹⁶⁾ Το VPP προβλέπει την εκχώρηση εικονικής παραγωγικής ικανότητας από φορείς με δεσπόζουσα θέση στο πλαίσιο διαδικασιών διαγωνισμού. Το VPP είναι ένα μέσο που χρησιμοποιείται συνήθως για την προαγωγή του ανταγωνισμού στην αγορά χονδρικής, καθώς καταργεί το κίνητρο του φορέα με δεσπόζουσα θέση να χρησιμοποιεί την ισχύ του στην αγορά για να διατηρεί τεχνητά υψηλές τιμές στις ημερήσιες και προθεσμιακές αγορές. Η τιμή που καταβάλλει ένας αγοραστής VPP είναι μια τιμή χρήσης που αντικατοπτρίζει συνήθως το εξαβλητό κόστος των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων παραγωγής, επαυξημένο κατά ένα πριμ που ορίζεται στο πλαίσιο του διαγωνισμού.

⁽¹¹⁷⁾ Με την ακόλουθη αιτιολογία: «Άλλες επιχειρήσεις που βρίσκονται στην ηπειρωτική Ιταλία δεν φαίνεται να αντιμετωπίζουν τις ίδιες εξαιρετικές συνθήκες αγοράς που υφίστανται στη Σαρδηνία. Αποψη της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού είναι ότι δεν υφίσταται κανένας λόγος για παρέκκλιση από τις αρχές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις».

⁽¹¹³⁾ Επί παραδείγματι, στην Τρίτη Έκθεση του Φεβρουαρίου του 2007, η ομάδα υψηλού επιπέδου αναφέρει ότι «στο παρόν πλαίσιο, η χρήση κινήτρων, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων γενικού χαρακτήρα και των κρατικών ενισχύσεων, μπορεί να αιτιολογηθεί ως μέσο πολιτικού προσανατολισμού. [Τα εν λόγω κίνητρα] μπορούν να προαγάγουν μια υπεύθυνη κοινωνική και περιβαλλοντική συμπεριφορά, την κοινωνική συνοχή, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την πολιτιστική πολυμορφία. Ωστόσο, θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο σε περίπτωση εμφάνισης αποτυχίας της αγοράς, όταν αποδεικνύεται ότι οι επιχορηγήσεις αποτελούν το κατάλληλο μέσο για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου στόχου κοινού συμφέροντος, υπό τον όρο ότι δεν στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό ή καταστρέφουν το περιβάλλον [...]. Δικαιολογείται η παρέμβαση εάν οι εν λόγω επιχορηγήσεις θέτουν σε κίνδυνο άλλους πολιτικούς στόχους, όπως η καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών, η στρατηγική της Λισαβόνας για την απασχόληση και την ανάπτυξη, η σωστή λειτουργία των αγορών ενέργειας ή η πρόσβαση στις πρώτες ύλες, χωρίς να επιτυγχάνεται παράλληλα ο αρχικός στόχος» (http://ec.europa.eu/enterprise/environment/hlg/doc_07:third_report_27_02_2007.pdf).

(248) Στις 9 Ιουλίου 2009, η Ιταλία θέσπισε με σημαντική καθυστέρηση τις νομοθετικές διατάξεις που παρέχουν στην AEEG τη δυνατότητα καθιέρωσης του εν λόγω μηχανισμού. Στις 17 Αυγούστου 2009 η AEEG εξέδωσε την απόφαση ARG/elc 115/09 σχετικά με τις διατάξεις εφαρμογής του VPP. Οι μέθοδοι του VPP ανταποκρίνονται στα κριτήρια που ορίζονται στην επιστολή του 2007. Το καθεστώς προτιμησιακής τιμολόγησης θα καταργηθεί τρεις μήνες μετά την έναρξη εφαρμογής του VPP και, το αργότερο, εντός της 31ης Δεκεμβρίου 2009.

6.5.3.1. Περιγραφή του ιταλικού VPP

(249) Σύμφωνα με τις λεπτομερείς διατάξεις που θέσπισε η AEEG, τόσο η ENEL όσο και η E.ON οφείλουν να εκχωρήσουν εικονική παραγωγική ικανότητα σε φορείς που δεν είναι συνδεδεμένοι με καμία από τις δύο εταιρείες. Η δυναμικότητα προς εκχώρηση (225 MW για την ENEL και 150 MW για την E.ON) έχουν ορισθεί αναλόγως με την αντίστοιχη μονόπλευρη ισχύ αγοράς των δύο φορέων με δεσπόζουσα θέση. Το VPP θα καλύπτει τουλάχιστον το 25 % της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας στη Σαρδηνία και θα διαρκέσει πέντε έτη, έως την ολοκλήρωση των υπό εκτέλεση έργων υποδομών με σκοπό τη βελτίωση της διασύνδεσης μεταξύ Σαρδηνίας και ηπειρωτικής Ιταλίας.

(250) Η συμμετοχή στους διαγωνισμούς θα είναι ανοιχτή στους φορείς αγοράς με δραστηριότητα πώλησης στους τελικούς καταναλωτές. Τα προσφερόμενα προϊόντα θα έχουν ετήσια ή/και πενταετή ωρίμανση. Οι διαγωνισμοί θα αφορούν την περίοδο μετά την 1η Ιανουαρίου 2010.

(251) Εξαιτίας των φυσικών εμποδίων στο ηλεκτρικό δίκτυο της Σαρδηνίας, το ιταλικό VPP έχει εκπονηθεί ως χρηματοοικονομικό μέσο ⁽¹¹⁸⁾. Με αυτόν τον τύπο VPP οι αγοραστές δεν είναι αναγκασμένοι να πωλούν οι ίδιοι στους τελικούς καταναλωτές την ηλεκτρική ενέργεια για την οποία έχουν συνάψει σύμβαση. Δικαιούνται αυτόματη οικονομική αποζημίωση κάθε φορά που η τιμή την οποία καταβάλλουν στην αγορά την προηγούμενη ημέρα υπερβαίνει ένα όριο. Το πλεονέκτημα της δυνατότητας VPP για έναν υφιστάμενο ή νέο φορέα που επιθυμεί να αποκτήσει πελατεία έγκειται στο ότι το VPP μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο αντιστάθμισης για τις (λοιπές) υλικές συναλλαγές.

(252) Η ευνοϊκή επίδραση στον ανταγωνισμό του VPP αυτού του τύπου έγκειται στο ότι οι φορείς με δεσπόζουσα θέση στερούνται το κίνητρο να χρησιμοποιούν την ισχύ τους στην αγορά για να διατηρούν υψηλές τις τιμές στην αγορά της

προηγούμενης ημέρας, καθώς οποιοδήποτε κέρδος επιτυγχάνουν με αυτήν τη στρατηγική μεταφέρεται στους αγοραστές του VPP.

6.5.3.2. Συμβιβασμο του καθεστώτος τιμολόγησης βάσει του VPP

(253) Μολονότι προβλέπεται ότι το VPP θα ευνοήσει τον ανταγωνισμό στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Σαρδηνίας, και παρά την πρόταση που υπεβλήθη τον Ιανουάριο του 2007, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, στην εν λόγω περίπτωση, το VPP δεν μπορεί να παράσχει επαρκή βάση για το συμβιβασμο της ενίσχυσης, ούτε για μια μεταβατική περίοδο μετά την εφαρμογή του VPP ούτε, πολύ περισσότερο, για την περίοδο πριν από την εφαρμογή του VPP, για τους λόγους που αναλύονται λεπτομερώς στη συνέχεια.

(254) Η Επιτροπή δεν αποκλείει ότι, σε εξαιρετικές περιστάσεις, μια λύση που συνίσταται στην «απελευθέρωση μιας αγοράς» (ή μάλλον, στην εν λόγω περίπτωση, ένα διαρθρωτικό μέτρο για τη βελτίωση του ανταγωνισμού σε μια αγορά που είναι νόμιμα ανοιχτή στον ανταγωνισμό, αλλά εξακολουθεί να είναι συγκεντρωμένη σε υψηλό βαθμό) μπορεί να αποτελέσει τη βάση για το συμβιβασμο μιας κρατικής ενίσχυσης. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της τη φύση του προβλήματος ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της Σαρδηνίας ⁽¹¹⁹⁾, την ύπαρξη αιτώδους συνάφειας μεταξύ του εν λόγω προβλήματος και της ενίσχυσης, καθώς και την αποτελεσματικότητα του VPP ως διορθωτικού μέσου.

(255) Καταρχάς, όσον αφορά τη φύση του προβλήματος του ανταγωνισμού στη Σαρδηνία, πρέπει να γίνουν οι ακόλουθες επισημάνσεις. Οι υψηλές τιμές στη Σαρδηνία είναι αποτέλεσμα ενός συνδυασμού παραγόντων: της ανεπαρκούς διασύνδεσης, της διάρθρωσης του κόστους της παραγωγής και της ισχύος στην αγορά των δύο βασικών παραγωγών. Το ότι σε ένα νησί δεν υπάρχει επαρκής διασύνδεση ηλεκτρικού δικτύου δεν είναι πρόβλημα απελευθέρωσης, αλλά κυρίως φυσικό αποτέλεσμα της γεωγραφικής του θέσης. Πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι νησιωτικές και σχεδόν όλα τα κράτη μέλη έχουν νησιά η διασύνδεση των οποίων είναι ανεπαρκής ή ανύπαρκτη. Η διάρθρωση του κόστους παραγωγής δεν είναι άμεσα συνδεδεμένη ούτε με τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ούτε με την άσκηση της ισχύος στην αγορά από τους φορείς με δεσπόζουσα θέση. Εξαρτάται κυρίως από τη διαθεσιμότητα πρωτογενών ενεργειακών πόρων και από άλλα φυσικά και γεωγραφικά εμπόδια που επηρεάζουν τις επενδυτικές αποφάσεις των επιχειρήσεων παραγωγής. Τέλος, η υψηλή συγκέντρωση στη διάρθρωση της αγοράς σε ένα νησί είναι μάλλον ο κανόνας, παρά η εξαίρεση. Ο μόνος εμφανής παράγοντας ανταγωνισμού είναι συνεπώς η κατάσταση δυσπωλίου, στον βαθμό που μπορεί ενδεχομένως να ενθαρρύνει τους φορείς με δεσπόζουσα θέση να ορίζουν υψηλές τιμές. Αυτό, ωστόσο, είναι μόνο ένας από τους παράγοντες που συμβάλλουν στο υψηλό επίπεδο τιμών στη Σαρδηνία.

⁽¹¹⁸⁾ Το VPP έχει τη μορφή σύμβασης που παρέχει στον αγοραστή το αυτόματο δικαίωμα να εισπράττει τη διαφορά, εάν είναι θετική, ανάμεσα στην τιμή που κατέβαλε στην αγορά της προηγούμενης ημέρας στους παραγωγούς στη Σαρδηνία και στην τιμή χρήσης. Ο αγοραστής καταβάλλει στον εκχωρούντα το πριμ που ορίζεται στο πλαίσιο του διαγωνισμού και εισπράττει από αυτόν τη διαφορά, εάν είναι θετική, μεταξύ της τιμής στην αγορά της προηγούμενης ημέρας και την τιμή χρήσης.

⁽¹¹⁹⁾ Για τον σκοπό αυτόν η Επιτροπή βασίστηκε στην ανάλυση που διενήργησε η AEEG στις εκθέσεις της.

- (256) Κατά δεύτερο λόγο, η Επιτροπή αξιολόγησε την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των καθεστώτων προτιμσιακής τιμολόγησης και της κατάστασης στην αγορά της Σαρδηνίας. Τα καθεστώτα προτιμσιακής τιμολόγησης δεν είχαν ποτέ ως στόχο να επανορθώσουν την ανταγωνιστική κατάσταση στη Σαρδηνία, εφόσον τα τιμολόγια που κοινοποίησε η Ιταλία παρείχαν αντιστάθμιση μόνο σε περιορισμένο κύκλο καταναλωτών και μάλιστα σε αυτούς με τη μεγαλύτερη διαπραγματευτική ισχύ. Η ίδια η Ιταλία παραδέχθηκε ότι ο στόχος του καθεστώτος Alcoa ήταν η προσαρμογή της τιμής που κατέβαλε η Alcoa στη Σαρδηνία με τις τιμές που καταβάλλουν οι παραγωγοί αλουμινίου σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.
- (257) Αντιθέτως, η εν λόγω ενίσχυση μπορεί να επιδεινώσει την κατάσταση που προκαλεί το δυσπώλιο στην παραγωγή. Με το σύστημα των αντισταθμιστικών εισφορών που αποτελεί το υπό εξέταση μέτρο, η Alcoa δεν είχε κανένα κίνητρο να χρησιμοποιήσει την αγοραστική της ισχύ για να μειώσει τις δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς το συμφέρον της Alcoa να προμηθεύεται με το πιο χαμηλό κόστος ικανοποιείτο με τις αντισταθμιστικές εισφορές και όχι με την άσκηση της διαπραγματευτικής της ισχύος στην αγορά λιανικής, ως μεγάλο καταναλωτή ενέργειας στη Σαρδηνία. Μειώνοντας το κίνητρο της Alcoa να αναζητά συνθήκες προμήθειας διαφορετικές από εκείνες που παρείχε ο κατεστημένος φορέας, οι αντισταθμιστικές εισφορές μπορεί να επηρέασαν αρνητικά, κατά κάποιον βαθμό, τον ανταγωνισμό στην αγορά λιανικής εις βάρος όλων των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς είχαν ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της χρηματοοικονομικής θέσης του κατεστημένου φορέα.
- (258) Κατά τρίτο λόγο, το προβλεπόμενο αποτέλεσμα βελτίωσης του VPP στις συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού στη Σαρδηνία δεν φαίνεται να αντιστοιχεί στο εύρος και το μέγεθος της χορηγούμενης ενίσχυσης. Τα διορθωτικά αποτελέσματα στην αγορά της Σαρδηνίας παρουσιάζονται μάλλον περιορισμένα. Η διόρθωση θα έχει κάποιο αποτέλεσμα μόνο στη συμπεριφορά των φορέων με δεσπόζουσα θέση, εφόσον ένα χρηματοοικονομικό VPP όπως αυτό που εφαρμόζει η Ιταλία δεν μπορεί να έχει αποτελέσματα στη διασύνδεση ή στο κόστος παραγωγής και, σε αντίθεση με μια συμφωνία υπεργολαβίας, δεν έχει τη δυνατότητα να οδηγήσει σε αλλαγή της διάρθρωσης της αγοράς σε επίπεδο παραγωγής.
- (259) Κατά τέταρτο λόγο, η ενίσχυση στρεβλώνει τον ανταγωνισμό στην αγορά πρωτογενούς αλουμινίου, ενώ το VPP θα προκαλέσει κάποιες βελτιώσεις στον τομέα του ανταγωνισμού σε μια άλλη αγορά, την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας. Από τη φύση του, το VPP δεν είναι σε θέση να παράγει άμεσα αποτελέσματα στην αγορά αλουμινίου.

6.5.4. Συμπεράσματα σχετικά με το συμβιβασμό της ενίσχυσης (Βένετο και Σαρδηνία)

- (260) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι το καθεστώς προτιμσιακής τιμολόγησης που εφαρμόζεται για τα μεταλλουργεία της Alcoa στο Βένετο και στη Σαρδηνία δεν δικαιούται καμίας παρέκκλισης βάσει του άρθρου 87 της συνθήκης ΕΚ. Οι παρεκκλίσεις του άρθρου 87 παράγραφος 2 δεν μπορούν να εφαρμοσθούν, εφόσον η ενίσχυση δεν έχει

κοινωνικό χαρακτήρα, δεν αποβλέπει στην επανορθωση ζημιών από θεομηνίες ή έκτακτα γεγονότα και δεν χορηγείται για την αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων που προκαλούνται από τη διαίρεση της Γερμανίας. Οι παρεκκλίσεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχεία β) και δ) δεν μπορούν επίσης να εφαρμοσθούν, καθώς το μέτρο δεν αποβλέπει στην προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή στην άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους ή στην προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Όσον αφορά την παρέκκλιση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), η ανάλυση στις αιτιολογικές σκέψεις από (220) έως (240) αποδεικνύει ότι το καθεστώς προτιμσιακής τιμολόγησης δεν μπορεί να εγκριθεί ως ενίσχυση για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση. Όσον αφορά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), η ανάλυση αποδεικνύει ότι το καθεστώς τιμολόγησης, ακόμη και σε συνδυασμό με VPP, δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβιβασίμο βάσει της εν λόγω παρέκκλισης [βλέπε ειδικότερα τις αιτιολογικές σκέψεις (216), (217), από (241) έως (245) και από (253) έως (259)].

- (261) Η παράταση, συνεπώς, του καθεστώτος προτιμσιακής τιμολόγησης υπέρ της Alcoa βάσει του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005 και του διατάγματος του 2004 [στον βαθμό που το ίδιο μέτρο μπορεί να είναι το αποτέλεσμα της εφαρμογής της εν λόγω απόφασης στην περίοδο Ιανουαρίου 2006-Ιουνίου 2007 – βλέπε αιτιολογική σκέψη (44)] πρέπει να κηρυχθεί μη συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

6.6. Ανάκτηση

- (262) Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων που δεν είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά, είναι αναγκαίο να αποκατασταθούν πραγματικές συνθήκες ανταγωνισμού, και η ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, πρέπει να ανακτηθεί αμελλητί, εκτός και αν η ανάκτηση της ενίσχυσης αντικείμεται σε κάποια γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου.

6.6.1. *Εύλογη προσδοκία και άλλες γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου που μπορούν να εμποδίσουν την ανάκτηση*

6.6.1.1. *Εύλογη προσδοκία*

- (263) Κατά πάγια νομολογία, εφόσον παρέχεται ενίσχυση η οποία δεν έχει κοινοποιηθεί βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, ο δικαιούχος της ενίσχυσης δεν μπορεί κατά τον χρόνο εκείνο να έχει την εύλογη προσδοκία ότι η ενίσχυση είναι νόμιμη⁽¹²⁰⁾. Ένας επιμελής επιχειρηματίας πρέπει κανονικά να είναι σε θέση να εξακριβώσει ότι τηρήθηκε η διαδικασία κοινοποίησης και ότι η ενίσχυση είναι νόμιμη.

⁽¹²⁰⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση *Alcan Deutschland*, υπόθεση C 24/95, Συλλογή 1997, σ. I-1591, σκέψεις 25, 30 και 31, και απόφαση *Demesa and Territorio histórico de Álava/Επιτροπή*, συνεδικασθείσες υποθέσεις C-183/02 P και C-187/02, Συλλογή 2004, σ. I-10609, σκέψη 45.

- (264) Παρά ταύτα, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η δυνατότητα δικαιούχου παράνομης ενίσχυσης να επικαλεσθεί εξαιρετικές περιστάσεις επί των οποίων βάσιζε την εύλογη προσδοκία για τη νομιμότητα της ενίσχυσης και να αντιταχθεί κατά συνέπεια στην ανάκτησή της ⁽¹²¹⁾. Εντούτοις, «όταν ένας συνετός και επιμελής επιχειρηματίας είναι σε θέση να προβλέψει τη θέσπιση κοινοτικού μέτρου ικανού να βλάψει τα συμφέροντά του, δεν μπορεί να επικαλεστεί την αρχή αυτή μετά τη λήψη ενός τέτοιου μέτρου» ⁽¹²²⁾.
- (265) Η Επιτροπή εξέτασε κατά πόσον οι εξαιρετικές περιστάσεις που επικαλείται η Alcoa, οι οποίες συνδέονται με την ύπαρξη της απόφασης Alumix, θα μπορούσαν να της δημιουργήσουν εύλογες προσδοκίες.
- (266) Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, εύλογη προσδοκία μπορεί να δημιουργηθεί μόνο από συγκεκριμένες, ανεπιφύλακτες και ομόφωνες διαβεβαιώσεις κοινοτικών οργάνων, οι οποίες μπορούν να δημιουργήσουν την αιτιολογημένη προσδοκία ότι το μέτρο δεν αποτελεί ενίσχυση ή είναι παράνομο ⁽¹²³⁾.
- (267) Η Alcoa ισχυρίζεται ότι, ακόμη και αν το σημερινό καθεστώς δεν θεωρηθεί «υφιστάμενη ενίσχυση», μπορεί να επικαλεσθεί την εύλογη προσδοκία καθώς, όταν εξαγόρασε την Alumix και αποφάσισε να προβεί σε περαιτέρω επενδύσεις στα δύο μεταλλουργεία, είχε βασισθεί στο συμπέρασμα περί μη ύπαρξης ενίσχυσης στην περίπτωση Alumix. Η Alcoa αναφέρει επίσης, ως προηγούμενο, την απόφαση της Επιτροπής για το καθεστώς φορολογικής απαλλαγής από τη φορολογία για τις χαλυβουργικές εταιρείες που κατασκευάζουν μονάδες στο εξωτερικό ⁽¹²⁴⁾ [βλέπε αιτιολογική σκέψη (97)].
- (268) Στην εν λόγω απόφαση της Επιτροπής σχετικά με το καθεστώς φορολογικής απαλλαγής που παρείχε η Γαλλία στις χαλυβουργικές εταιρείες, οι διατάξεις σχετικά με την υφιστάμενη ενίσχυση δεν μπορούσαν να εφαρμοσθούν απευθείας, καθώς η ενίσχυση στον χαλυβουργικό τομέα ρυθμιζόταν από τη συνθήκη ΕΚΑΧ, η οποία δεν αναγνώριζε την έννοια της υφιστάμενης ενίσχυσης. Η Επιτροπή αναγνώρισε την εύλογη προσδοκία των δικαιούχων εφαρμόζοντας, κατ' αναλογία, τις σχετικές διατάξεις της συνθήκης ΕΚ και, συνεπώς, δεν διέταξε την ανάκτηση της ενίσχυσης. Ωστόσο, η υπόθεση ήταν ουσιαστικά ανάλογη με την υπόθεση Κέντρα συντονισμού με έδρα στο Βέλγιο, στην οποία η Επιτροπή άλλαξε την αξιολόγησή της σχετικά με ένα μέτρο που η ίδια είχε θεωρήσει προγενέστερα ότι δεν συνιστούσε ενίσχυση, χωρίς το εν λόγω μέτρο να είχε τροποποιηθεί από το κράτος μέλος. Οι θέσεις που διατυπώνονται στην αιτιολογική σκέψη (210) επιτρέπουν στην Επιτροπή να απορρίψει τον ισχυρισμό ότι η Alcoa μπορεί να επικαλεσθεί την εν λόγω απόφαση ως βάση για την εύλογη προσδοκία.
- (269) Όσον αφορά τη βαρύτητα που αποδίδει η Alcoa στην απόφαση Alumix, επισημαίνεται ότι η εν λόγω απόφαση μπορούσε να δημιουργήσει στον δικαιούχο την εύλογη προσδοκία μόνο ότι ο υπό εξέταση μηχανισμός τιμολόγησης δεν συνιστούσε ενίσχυση έως την 31η Δεκεμβρίου 2005.
- (270) Δεν μπορεί αντιθέτως να προκύψει καμία εύλογη προσδοκία από την απόφαση Alumix ως προς την παράταση του καθεστώτος που θεσπίζει το άρθρο 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005. Η Alcoa δεν μπορούσε να έχει καμία εύλογη προσδοκία ότι το μέτρο του 2005, το οποίο παρέτεινε το καθεστώς έως το 2010, θα εδωρείτο αυτομάτως μη ενίσχυση. Εφόσον επρόκειτο για ένα μέτρο το οποίο: α) είχε τροποποιηθεί ουσιαστικά και β) είχε παραταθεί χρονικά, ένας επιμελής δικαιούχος όφειλε να διαπιστώσει αν η ενίσχυση ήταν νόμιμη.
- (271) Η απουσία εύλογης προσδοκίας από την απόφαση Alumix επιβεβαιώνεται ρητά στη σκέψη 109 της απόφασης του Πρωτοδικείου.
- (272) Το γεγονός ότι η Alcoa πραγματοποίησε επενδύσεις στις ιταλικές μονάδες της δεν μπορεί να θεμελιώσει εύλογη προσδοκία όσον αφορά τη νομιμότητα της τροποποιημένης και παραταθείσας συμφωνίας προτιμσιακής τιμολόγησης, δεδομένου ότι ήταν σαφές τη στιγμή της χορήγησης ότι το αρχικό καθεστώς τιμολόγησης της Alumix θα διαρκούσε δέκα μόνο έτη και η Alcoa σχεδίασε τις επενδύσεις βάσει αυτών των δεδομένων και όχι με την προϋπόθεση ενός καθεστώτος τιμολόγησης απεριόριστης διάρκειας.
- (273) Με βάση τις παραπάνω εκτιμήσεις, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ύπαρξη ενός εγκεκριμένου καθεστώτος τιμολόγησης Alumix δεν μπορούσε να δημιουργήσει στην Alcoa εύλογη προσδοκία όσον αφορά τη νομιμότητα του υπό εξέταση μέτρου.
- (274) Όσον αφορά τη μονάδα της Σαρδηνίας, η Επιτροπή εξέτασε επίσης αν η επιστολή του 2007 και οι μετέπειτα εξελίξεις της μπορούν να αποτελέσουν βάση θεμελίωσης εύλογης προσδοκίας για την Alcoa.

⁽¹²¹⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση *Επιτροπή κατά Γερμανίας*, υπόθεση C-5/89, Συλλογή 1990, σ. I-3437, σκέψη 16.

⁽¹²²⁾ Βλέπε αποφάσεις στις υποθέσεις *Lührs*, C 78/77, Συλλογή 1978, σ. 169, σκέψη 6, *Van de Bergh en Jurgens κατά Επιτροπής*, 265/85, Συλλογή 1987, σ. 1155, σκέψη 44 και *Unifruit Hellas κατά Επιτροπής*, T-489/93, Συλλογή 1994, σ. II-1201, σκέψη 51.

⁽¹²³⁾ Βλέπε αποφάσεις στις υποθέσεις *Van den Bergh en Jurgens κατά Επιτροπής*, υπόθεση C 265/85, Συλλογή 1987, σ. 1155, σκέψη 44· *Sofrimport κατά Επιτροπής*, υπόθεση C-152/88, Συλλογή 1990, σ. I-2477, σκέψη 26· *Mehibas Dordiselaan κατά Επιτροπής*, υπόθεση T-290/97, Συλλογή 2000, σ. II-15, σκέψη 59 και *Kyowa Hakko Kogyo κατά Επιτροπής*, υπόθεση T-223/00, Συλλογή 2003, σ. II-2553, σκέψη 51.

⁽¹²⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 50.

(275) Επ' αυτού επισημαίνεται ότι στην επιστολή του 2007 η Επιτροπή δεν παρείχε συγκεκριμένες και ανεπιφύλακτες διαβεβαιώσεις για την αξία του VPP όσον αφορά το συμπέρασμα του συμβιβασμού της ενίσχυσης. Η επιστολή, προερχόμενη από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, περιοριζόταν στην αναφορά ότι «ο ευρωπαίος Επίτροπος αρμόδιος για τον ανταγωνισμό προτίθεται να προτείνει στο Σώμα την έγκριση μιας περιόδου σταδιακής βραχυπρόθεσμης κατάργησης των προτιμιακών τιμολογίων στη Σαρδηνία». Η εν λόγω διατύπωση σημαίνει ότι η θετική έκβαση της υπόθεσης εξαρτάτο σε κάθε περίπτωση από την έγκριση του σχεδίου απόφασης εκ μέρους του Σώματος των Επιτρόπων. Λαμβάνοντας υπόψη το καθεστώς της (επιστολή των υπηρεσιών) και το περιεχόμενό της (διαβεβαίωση υπό όρους), η επιστολή του 2007 δεν είναι συνεπώς σε θέση να θεμελιώσει εύλογη προσδοκία την οποία να αναγνωρίζει το Δικαστήριο.

6.6.1.2. Άλλες γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου

(276) Ούτε η Ιταλία ούτε η Alcoa υπέβαλαν σχετικούς ισχυρισμούς. Η Επιτροπή, ωστόσο, αξιολόγησε αν άλλες γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου εμποδίζουν εξ ολοκλήρου η εν μέρει την ανάκτηση.

(277) Όσον αφορά τη μονάδα στο Βένετο, κρίνεται ότι η ανάκτηση δεν παραβιάζει καμία γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου. Η Επιτροπή είχε διατυπώσει σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά το συμβιβασμό της ενίσχυσης υπέρ της μονάδας στο Βένετο με την απόφαση κίνησης της διαδικασίας και τίποτα κατά την εξέλιξή της δεν μπόρεσε να αλλάξει στην Alcoa την εντύπωση που δημιούργησε η κίνηση της διαδικασίας.

(278) Όσον αφορά τη μονάδα στη Σαρδηνία, η Επιτροπή εξέτασε την κατάσταση που προέκυψε από την επιστολή του 2007 και τις μετέπειτα εξελίξεις της. Όπως αποδείχθηκε στην αιτιολογική σκέψη (275), η επιστολή των υπηρεσιών της Επιτροπής δεν παρείχε σαφείς και ανεπιφύλακτες διαβεβαιώσεις για την αξία του VPP ως βάσης για την εξαγωγή συμπεράσματος ως προς το συμβιβασμό της ενίσχυσης, αλλά περιοριζόταν στην αναφορά ότι, εάν η Ιταλία είχε αντιδράσει εγκαίρως στην υπόδειξη, ο Επίτροπος αρμόδιος για τον ανταγωνισμό θα είχε προτείνει στην Επιτροπή την έγκριση μιας βραχυπρόθεσμης κατάργησης του καθεστώτος. Ωστόσο, η ιδέα του VPP παρέμεινε στο τραπέζι καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, έως ότου η Ιταλία αποφάσισε την εφαρμογή της.

(279) Παρά την εν λόγω πρόταση, όπως αναλύεται στις αιτιολογικές σκέψεις από (253) έως (259), η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το VPP δεν μπορεί να αποτελέσει τη βάση για μια απόφαση ως προς το συμβιβασμό της ενίσχυσης, για λόγους που συνδέονται με τις περιστάσεις του μέτρου και τη γενική φύση του VPP και που δεν είναι αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων με την Ιταλία. Είναι, ωστόσο, σκόπιμο να τεθεί το ερώτημα αν οι παρατεταμένες συζητήσεις σχετικά

με το VPP μπορούν να οδηγήσουν στη θεμελίωση της εικάστας ότι μια αξιολόγηση του μη συμβιβασμού μιας παράνομης ενίσχυσης πρέπει κατ' ανάγκην να οδηγήσει στη συνολική ανάκτησή της.

(280) Μολονότι η διάρκεια της έρευνας δεν ήταν εξαιρετικά μεγάλη (τρία έτη), η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, στην υπό εξέταση περίπτωση, η εν λόγω διάρκεια παρατάθηκε από τις διαβουλεύσεις για τη θέσπιση του VPP.

(281) Μολονότι η παράταση των διαβουλεύσεων για το VPP οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην καθυστερημένη αντίδραση της Ιταλίας στην πρόταση, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι παρατεταμένες διαβουλεύσεις για το VPP δεν συνάδουν με την αρχή της χρηστής διοίκησης και επηρέασαν τη συμπεριφορά του δικαιούχου κατά την εξέλιξη της έρευνας. Πράγματι, η προοπτική ότι χάρη στο VPP θα μπορούσε να υπάρξει θετική έκβαση της υπόθεσης για τη μονάδα της Σαρδηνίας, την οποία δημιούργησε η Επιτροπή και δεν διέψευσε εγκαίρως, μπορεί να αλλοίωσε την αντίληψη της Alcoa σχετικά με τον κίνδυνο ανάκτησης της ενίσχυσης στη μονάδα της Σαρδηνίας μετά την κίνηση της διαδικασίας, πράγμα που μπορεί να επηρέασε τη στρατηγική της εταιρείας όσον αφορά τις επενδύσεις και την κατανομή της δραστηριότητας. Εάν δεν είχε αποσταλεί η επιστολή του 2007, η Alcoa θα μπορούσε να είχε αποφασίσει τη μη συνέχιση της δραστηριότητας στη Σαρδηνία, περιορίζοντας με τον τρόπο αυτόν το προς ανάκτηση ποσό.

(282) Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να μην επιβληθεί ανάκτηση για τη μονάδα της Σαρδηνίας για την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας της επιστολής, 19 Ιανουαρίου 2007, και της ημερομηνίας της παρούσας απόφασης.

6.6.2. Προσδιορισμός των προς ανάκτηση ποσών

(283) Εν κατακλείδι, όλα τα ποσά μη συμβιβασίμης ενίσχυσης που εισπράχθηκαν από την Alcoa δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005 από 1ης Ιανουαρίου 2006 πρέπει να ανακτηθούν εντόκως, σύμφωνα με το κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ⁽¹²⁵⁾.

(284) Η ανάκτηση αποβλέπει στην αποκατάσταση των συνθηκών ανταγωνισμού στις οποίες τελούσε ο δικαιούχος πριν από τη χορήγηση της μη συμβιβασίμης ενίσχυσης. Για τον προσδιορισμό των προς ανάκτηση ποσών είναι, συνεπώς, αναγκαίο να προσδιορισθεί η τιμή που θα κατέβαλλε η Alcoa στην αγορά για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας εάν δεν είχε παραταθεί το καθεστώς προτιμιακής τιμολόγησης.

⁽¹²⁵⁾ EE L 140 της 30.4.2004, σ. 1.

(285) Όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη (157), η Alcoa είχε συνάψει διμερή σύμβαση με την ENEL με ονομαστική τιμή περίπου ισοδύναμη με τη συνήθη τιμή υψηλής τάσης που εφάρμοζε η ENEL. Σύμφωνα με την Επιτροπή, αυτή ήταν η τιμή που θα έπρεπε να καταβάλλει η Alcoa για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς το καθεστώς προτιμσιακής τιμολόγησης. Η Επιτροπή θεωρεί, συνεπώς, ότι το προς ανάκτηση ποσό αντιστοιχεί στη διαφορά της συμβατικής και της προτιμσιακής τιμής. Το ποσό αυτό ισούται με την αντισταθμιστική εισφορά που εισέπραξε η εταιρεία στην εν λόγω περίοδο⁽¹²⁶⁾. Η ίδια μέθοδος υπολογισμού είχε υποδειχθεί από την Επιτροπή στην υπόθεση *Terzi*⁽¹²⁷⁾, η οποία είναι άμεσα συγκρίσιμη με την παρούσα.

(286) Για λόγους πληρότητας, η Επιτροπή εξέτασε –και απέρριψε– επίσης τον ισχυρισμό σύμφωνα με τον οποίο, σε περίπτωση απουσίας της κρατικής ενίσχυσης, η Alcoa θα είχε διαπραγματευθεί καλύτερη τιμή με τον προμηθευτή της και, συνεπώς, η ανάκτηση θα πρέπει να βασίζεται σε διαφορετική παράμετρο, θεωρητικώς πιο ρεαλιστική.

(287) Καταρχάς, η Επιτροπή δεν συμφωνεί με την ιδέα χρήσης μιας θεωρητικής παραμέτρου, όταν υπάρχει διαθέσιμο ένα πραγματικό και κατάλληλο στοιχείο. Στην υπόθεση *Unicredito*⁽¹²⁸⁾ το Δικαστήριο απέρριψε μια υποθετική προσέγγιση αυτού του τύπου, ορίζοντας ότι «η αποκατάσταση της προτέρας καταστάσεως [...] δεν συνεπάγεται διαφορετική ανασύσταση του παρελθόντος με βάση υποθετικά στοιχεία όπως οι συχνά σύνθετες επιλογές στις οποίες θα μπορούσαν να έχουν προβεί οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες».

(288) Εξάλλου, μετά την κίνηση της διαδικασίας επίσημης έρευνας από την Επιτροπή κατά του καθεστώτος τιμολόγησης το 2004 και το 2006 και την πρόσκληση προς την Alcoa να καταθέσει εγγύηση μητρικής εταιρείας για την κάλυψη του κινδύνου ανάκτησης, η εταιρεία είχε ένα προφανές κίνητρο να διαπραγματευθεί με την ENEL τους καλύτερους δυνατούς όρους ενεργειακού εφοδιασμού. Δεν υφίστανται, συνεπώς, στοιχεία από τα οποία να συνάγεται ότι η συμβατική τιμή που διαπραγματεύθηκαν ελεύθερα η Alcoa και η ENEL δεν αντικατοπτρίζει ορθώς την τιμή αγοράς που θα κατέβαλλε η Alcoa σε περίπτωση απουσίας της ενίσχυσης.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(289) Η Επιτροπή κρίνει ότι η Ιταλία έδωσε παράνομα σε εφαρμογή, κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, τις διατάξεις του άρθρου 1 του διατάγματος του Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 2004 και του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 35/05, το οποίο μετατράπηκε στον νόμο 80/2005 και προβλέπει την παράταση του προτιμσιακού καθεστώτος τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας για την Alcoa. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το εν λόγω μέτρο, το οποίο συνιστά αμιγή λειτουργική ενίσχυση, δεν μπορεί να υπαχθεί σε καμία από τις παρεκκλίσεις γενικής

απαγόρευσης των κρατικών ενισχύσεων που προβλέπει η συνθήκη ΕΚ και, συνεπώς, δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Θα πρέπει, συνεπώς, να παύσουν όλες οι μελλοντικές πληρωμές και οι ενισχύσεις που έχουν καταβληθεί ήδη θα πρέπει να ανακτηθούν όπως αναλύεται στη συνέχεια. Το προς ανάκτηση ποσό ισούται με το ποσό όλων των αντισταθμιστικών εισφορών που κατέδωσε το Cassa Conguaglio στην Alcoa. Για το Βένετο, η ανάκτηση αφορά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2006 έως την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης. Για τη Σαρδηνία, η ανάκτηση αφορά την περίοδο προ την επιστολής του 2007, ήτοι από την 1η Ιανουαρίου 2006 έως την 18η Ιανουαρίου 2007,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε παράνομα από την Ιταλία από 1ης Ιανουαρίου 2006 δυνάμει του άρθρου 1 του διατάγματος του Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 2004 και του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005 υπέρ της Alcoa *Trasformazioni*, κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Το ποσό της ενίσχυσης υπολογίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη (285) της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

1. Η Ιταλία υποχρεούται να ανακτήσει την ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 1 και εισέπραξε ο δικαιούχος. Για το Βένετο, η ανάκτηση αφορά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2006 έως την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης. Για τη Σαρδηνία, η ανάκτηση αφορά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2006 έως την 18η Ιανουαρίου 2007.

2. Οι ανακτώμενες ενισχύσεις βαρύνονται με τόκο από τον χρόνο κατά τον οποίο τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων μέχρι τον χρόνο της πραγματικής τους ανάκτησης.

3. Οι τόκοι υπολογίζονται σύμφωνα με τη μέθοδο προσδιορισμού του επιτοκίου βάσει του κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2007 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 271/2008 της Επιτροπής⁽¹²⁹⁾ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004.

4. Η Ιταλία διακόπτει όλες τις μελλοντικές πληρωμές της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

1. Η ανάκτηση της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 είναι άμεση και αποτελεσματική.

2. Η Ιταλία εκτελεί την παρούσα απόφαση εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

⁽¹²⁶⁾ Η Επιτροπή δεν διαθέτει τα αναγκαία στοιχεία για τον ακριβή υπολογισμό του ποσού.

⁽¹²⁷⁾ Βλέπε υποσημείωση 9. Στην υπόθεση *Terzi* το καθεστώς προτιμσιακής τιμολόγησης, το οποίο είχε επίσης παραταθεί δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 11 του νόμου 80/2005, είχε υπολογισθεί, χρηματοδοτηθεί και καταβληθεί ουσιαστικά με την ίδια μέθοδο που εφαρμόστηκε για την Alcoa (αν και με διαφορετική τελική τιμή για τους δικαιούχους).

⁽¹²⁸⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 15.12.2005 στην υπόθεση *Unicredito*, υπόθεση C-148/04, Συλλογή 2005, μέρος I, σ. 11137.

⁽¹²⁹⁾ ΕΕ L 82 της 25.3.2008, σ. 1.

Άρθρο 4

1. Εντός διμήνου από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ιταλία διαβιβάζει στην Επιτροπή τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) το συνολικό ποσό (κεφάλαιο και τόκοι ανάκτησης) που πρέπει να ανακτηθεί από τον δικαιούχο·
- β) λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που ήδη έλαβε και προβλέπεται να λάβει προς εκτέλεση της παρούσας απόφασης·
- γ) έγγραφα τα οποία να αποδεικνύουν ότι ζητήθηκε από τον δικαιούχο η επιστροφή της ενίσχυσης.

2. Η Ιταλία ενημερώνει την Επιτροπή για την πρόοδο των εθνικών μέτρων που ελήφθησαν για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης μέχρι να ολοκληρωθεί η ανάκτηση της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 1. Υποβάλλει αμέσως, κατόπιν απλού αιτήματος της Επιτροπής, όλες τις πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχει

ήδη λάβει και προγραμματίσει για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση. Παρέχει επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά της ενίσχυσης και των τόκων που έχουν ήδη ανακτηθεί από τον δικαιούχο.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 19 Νοεμβρίου 2009.

Για την Επιτροπή
Neelie KROES
Μέλος της Επιτροπής

Τιμή συνδρομής 2010 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 100 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	770 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, CD-ROM, δύο εκδόσεις την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η *Επίσημη Εφημερίδα* στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της *Επίσημης Εφημερίδας* (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο CD-ROM.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της *Επίσημης Εφημερίδας*. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα CD-ROM θα αντικατασταθούν από DVD εντός του 2010.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

